

Zarejestrowano w Biurze Rady
w dniu 28 stycznia 2026 r. o godz.10.00

Uchwała Nr .../.../...
Rady Powiatu w Oświęcimiu

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Programów Rozwoju w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 do Strategii Rozwoju
Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030**

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 9 ca ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1684), art. 3 pkt 3 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 198 ze zmianami) oraz art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zmianami), **Rada Powiatu** uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Programy Rozwoju w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030 przyjętej uchwałą nr XXVII/252/2020 Rady Powiatu w Oświęcimiu z dnia 16 grudnia 2020 r.

§ 2. Uchwała obejmuje dokumenty zawarte w formie:

- 1) Programu Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Treść Programu stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- 2) Programu Rozwoju Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Treść Programu stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
- 3) Programu Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Treść Programu stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.
- 4) Programu Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Treść Programu stanowi załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.
- 5) Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko dla Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Treść Programu oraz prognozy stanowi załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.
- 6) Raportu z przeprowadzenia konsultacji dotyczących projektów Programów Rozwojów do aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030, uzasadnienia i podsumowania Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Treść raportu, uzasadnienia i podsumowania stanowi załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Oświęcimiu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program Rozwoju Cyfrowego

w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Wykonawca:
Magnus Media Pracownia Projektowa Piotr Jasion
Ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków

Maj 2025

Spis Treści

I)	Cel opracowania	3
II)	Zgodność Programu Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.....	3
III)	Wstęp	4
IV)	Diagnoza stanu istniejącego.....	4
IV.1)	Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego.....	4
	Struktura administracyjna	4
IV.2)	Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego	6
	Demografia poszczególnych gmin	7
	Przyrost naturalny i prognoza demograficzna.....	8
	Rynek pracy.....	9
	Gospodarka	9
	Edukacja	9
IV.3)	Diagnoza obecnego stanu cyfryzacji Powiatu Oświęcimskiego	10
	Struktura organizacyjna Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	10
	Cyfrowy rozwój oświaty.....	11
	Wydział Komunikacji i Transportu oraz Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami	11
	Geoportal Powiatu Oświęcimskiego	11
	Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu	11
	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Oświęcimiu	11
	Mobilna obsługa Strefy Płatnego Parkowania	12
	Stan cyfryzacji Powiatu Oświęcimskiego	12
IV.4)	Cyberbezpieczeństwo	12
V)	Zadania.....	14
VI)	Wnioski.....	15
VII)	Spis tabel oraz rysunków.....	16
	Tabele.....	16
	Rysunki.....	16

I) Cel opracowania

Program rozwoju został opracowany w celu sporządzenia diagnozy obecnej sytuacji w Powiecie Oświęcimskim dla wyznaczenia zadań niezbędnych do zapewnienia na terenie powiatu odpowiedniej jakości usług, oferowanych mieszkańcom przez Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu oraz jednostki mu podległe, z zakresu cyfryzacji i bezpieczeństwa w sferze cyfrowej.

II) Zgodność Programu Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.

Program Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 jest zgodny ze "Strategią Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030". W Strategii zdefiniowano główne cele i działania, które mają przyczyniać się do właściwego rozwoju obszaru Powiatu w kluczowych obszarach rozwojowych. Na podstawie diagnozy stwierdzono, że rozwój sektora e-usług oraz e-administracji oferowanych przez jednostki publiczne, a także trendy rozwojowe tego obszaru, wykazują zwiększanie zainteresowania realizacją usług publicznych przez mieszkańców. Ilość danych przekazywanych przez osoby prywatne placówkom publicznym drogą elektroniczną wzrasta, co zwiększa prawdopodobieństwo ataków hakerskich i prób wykradania danych wrażliwych. Powiat zatem realizując cel 3.5 Strategii - Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu oświęcimskiego, zapewnić powinien realizację zadań związanych z bezpieczeństwem cyfrowym poprzez zakupy i modernizację systemów i infrastruktury cyfrowej oraz szkolenia pracowników w tym zakresie.

Dokument jest zgodny również z założeniami diagnoz i wskazanych kierunków wsparcia oraz interwencji dokumentów strategicznych szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030
- Strategią Rozwoju Regionalnego Województwa "Małopolska 2030"

III) Wstęp

W ciągu ostatnich dekad internet stał się, z niewielkiego medium, główną formą przekazywania informacji, łączenia różnych grup społeczności, znajdującej się w prawie każdym miejscu Ziemi. Możliwość przekazu dużych ilości danych i informacji, przy redukcji czasu transferu do praktycznego minimum, skutkuje wysokim tempem rozwoju wielu obszarów ludzkiego życia. "Przemysł 4.0" czy też "Gospodarka 4.0" odnoszą się do gospodarki opartej na rozwiązaniach z użyciem systemów lub urządzeń z tzw. czwartej rewolucji przemysłowej, która oparta jest na technologiach cyfrowych. Z tego powodu rozwój cyfryzacji warunkuje też rozwój gospodarczy danych regionów czy państw. Internet wpłynął na prowadzenie działalności gospodarczej, administracji, tworzy nowe możliwości zarobku, łączność między społecznościami. Możliwości funkcyjności, intuicyjności, czytelności, strony wizualnej poszczególnych portali, stron internetowych itp. kończą się w zasadzie na inwencji własnej twórcy, co doprowadza do coraz bardziej przyjaznych usług.

W ciągu ostatnich lat zaszły zmiany również w zakresie obszaru administracji publicznej. Nastąpił stanowczy rozwój cyfryzacji w urzędach, ośrodkach zdrowia, bankach, oświacie, transporcie czy też w służbach bezpieczeństwa. Strony internetowe są tworzone z coraz większą czytelnością, a interfejs zapewnia dostępność również osobom z niepełnosprawnościami oraz osobom starszym (mającym nierzadko problemy z obsługą najnowszych urządzeń). Rozwój baz danych daje możliwość do wzrostu ilości oraz tempa, jakim dane mogą zostać przekazane oraz obsłużone.

Cyfryzacja usług publicznych wiąże się przede wszystkim z redukcją czasu oraz większym komfortem dla użytkowników oraz pracowników. Pośrednio, wykorzystując taki sposób realizacji usług publicznych, przez minimalizację uciążliwości występujących w przypadku usług stacjonarnych, co poprawia ogólne wrażenie urzędów i placówek publicznych.

Wzrost dostępu do usług teleinformatycznych z zakresu administracji, opieki zdrowotnej, oświaty czy finansów jest również możliwym celem ataków zarówno pojedynczych hakerów jak i zorganizowanych grup przestępczych. Ich działania skupiają się na przejmowaniu danych obywateli w celu wykorzystywania ich do wprowadzania szkodliwego oprogramowania, szantażu i wyłudzeń, phishingu.

W ostatnich latach, w związku z agresywnymi działaniami Rosji oraz Białorusi, w tym rozpoczęciem wojny na Ukrainie przez Rosję, w strukturach administracji państwa zaczęto rejestrować próby włamywania się na serwery państwowe, celem działań hakerskich i szpiegowskich. Postawiło to organy państwa w sytuacji konieczności jak najszybszej przebudowy systemów zabezpieczeń na takie, które mogą odparować ataki cybernetyczne.

Powiat Oświęcimski w ciągu ostatnich lat podjął działania mające na celu zwiększenie liczby usług oferowanych przez starostwo oraz jednostki organizacyjne powiatu, w formie elektronicznej. Dodatkowo powiat jest świadomy istoty problemów związanych z bezpieczeństwem obywateli zarówno w sferze fizycznej (ochrona osób, ich mienia, infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwa na drogach, zabezpieczeń przed katastrofami naturalnymi itp.), jak i cyfrowej - zabezpieczanie danych, które powiat otrzymuje od mieszkańców, oferowanie pomocy w postaci przekazywania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego itp.

IV) Diagnoza stanu istniejącego

IV.1) Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego

Struktura administracyjna

Powiat Oświęcimski jest jednym z 19 powiatów znajdujących się na terenie województwa małopolskiego. Zlokalizowany jest w części zachodniej, gdzie zachodnia granica powiatu jest zarazem fragmentem zachodniej granicy województwa małopolskiego. Graniczy z województwem śląskim. Ośrodkiem administracyjnym jest miasto Oświęcim, będące również ważnym ośrodkiem turystyki w skali całego regionu, ze względu na znajdujący się na terenie miasta były obóz niemiecki Auschwitz oraz znajdujący się tuż za granicami miasta obóz Birkenau. Przez teren powiatu przebiegają ważne w skali kraju arterie komunikacyjne: drogi krajowe 28, 44 oraz 52, a także drogi wojewódzkie 780, 781, 933, 948, 949. Dodatkowo, przez powiat przebiegają linie kolejowe 93, 94 oraz 138, z węzłem w Oświęcimiu. W skład Powiatu Oświęcimskiego wchodzi 9 gmin: 1 miejska, 4 miejsko-wiejskie oraz 4 wiejskie:

- Gmina miejska
 - Oświęcim
- Gminy miejsko-wiejskie
 - Brzeszcze
 - Chelmek
 - Kęty
 - Zator
- Gminy wiejskie
 - Osiek
 - Oświęcim
 - Polanka Wielka
 - Przeciszów

Na terenie powiatu znajduje się 5 miast: Oświęcim, Brzeszcze, Chelmek, Kęty oraz Zator.

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy

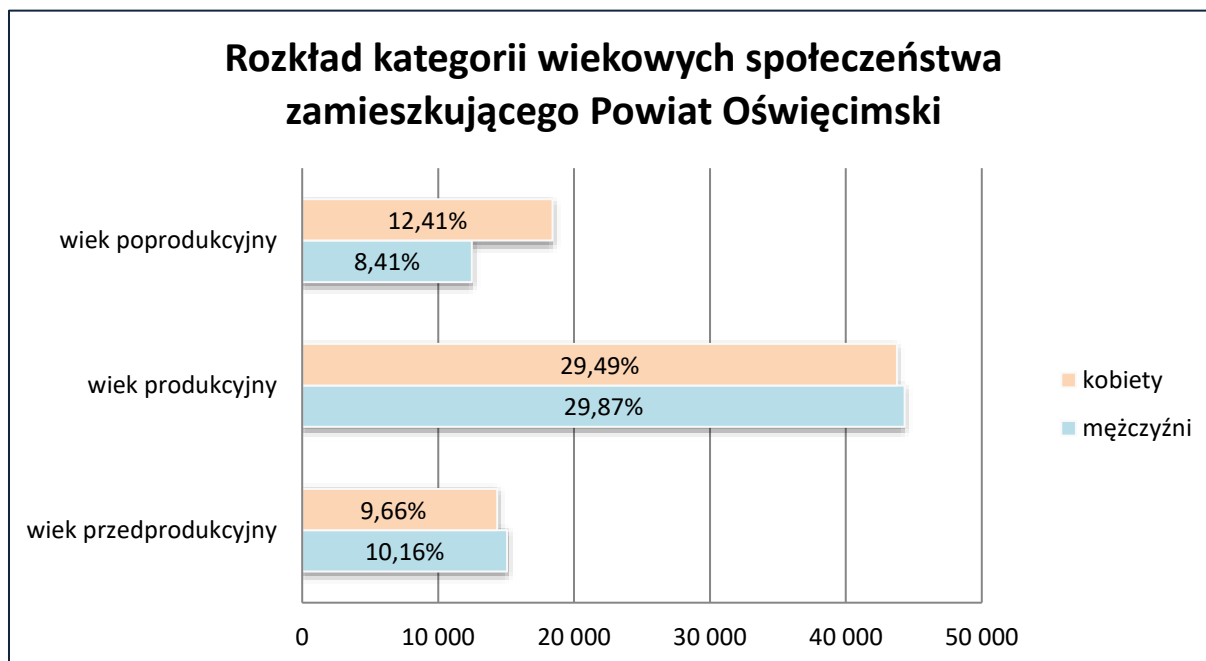
IV.2) Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego

Powiat Oświęcimski, wg danych z Narodowego Spisu Powszechnego, przeprowadzonego w roku 2021, zamieszkiwało 151 008 osób. Liczba osób zamieszkałych na obszarze powiatu na podstawie danych za 2023, prezentowanych przez GUS, wynosiła 148 415 osób. Nieznacznie więcej (ok. 51,15%) osób zamieszkuje tereny miast. Ze względu na grupy ekonomiczne ok. 20% mieszkańców powiatu stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, ok. 60% osoby w wieku produkcyjnym oraz ok. 20% osoby w wieku poprodukcyjnym. Prognozy dotyczące stanu ludności, na podstawie danych GUS, przewidują w następnych latach ciągły spadek liczby mieszkańców, wiążący się między innymi ze starzeniem się społeczeństwa oraz migracjami do większych miast i aglomeracji.

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego w 2023r.

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu
0-4	3 145	2 992	6 137	4,14%
5-9	3 951	3 679	7 630	5,14%
10-14	4 110	4 014	8 124	5,47%
15-19	3 876	3 654	7 530	5,07%
20-24	3 523	3 376	6 899	4,65%
25-29	4 013	3 750	7 763	5,23%
30-34	4 966	4 594	9 560	6,44%
35-39	5 769	5 474	11 243	7,58%
40-44	6 142	5 884	12 026	8,10%
45-49	5 722	5 701	11 423	7,70%
50-54	4 750	4 888	9 638	6,49%
55-59	4 644	4 781	9 425	6,35%
60-64	4 804	5 321	10 125	6,82%
65-69	4 655	5 570	10 225	6,89%
70-74	3 444	4 689	8 133	5,48%
75-79	2 042	3 294	5 336	3,60%
80-84	1 215	2 319	3 534	2,38%
85 i więcej	1 118	2 546	3 664	2,47%
RAZEM	71 889	76 526	148 415	

Wykres 1 Rozkład kategorii wiekowych społeczeństwa zamieszkującego Powiat Oświęcimski

Demografia poszczególnych gmin

Na podstawie danych GUS dla Powiatu Oświęcimskiego, aktualnych na 22.07.2024 r. na terenie powiatu, zamieszkiwało 148 335 osób. Największy odsetek ogółu mieszkańców powiatu, stanowią mieszkańcy miasta Oświęcim (ok. 24% ogółu) oraz gminy Kęty (ok. 22,4% ogółu). Gmina Polanka Wielka jest zamieszкана przez najmniejszą liczbę osób, która stanowi ok. 3% wszystkich mieszkańców powiatu.

Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

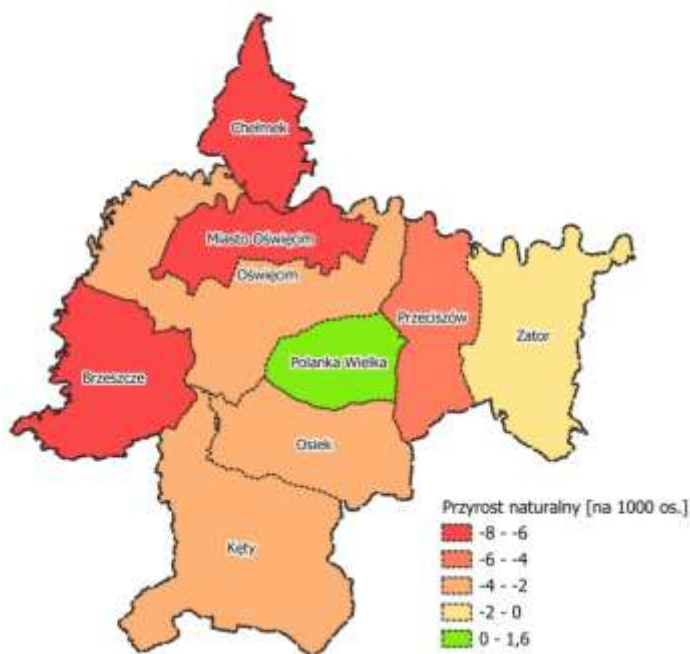
Gmina	Liczba ludności
Oświęcim - Gmina miejska	35 557
Brzeszcze	20 365
Chelmek	12 306
Kęty	33 267
Zator	9 119
Osiek	8 129
Oświęcim - gmina wiejska	18 987
Polanka Wielka	4 310
Przeciszów	6 355

Gęstość zaludnienia na terenie powiatu wynosi 365 osób na km² i jest to wartość większa od średniej dla obszaru województwa (225 os/km²). Na terenie powiatu można zaobserwować nierównomierny rozkład gęstości zaludnienia, z miastem Oświęcim, będącym najgęściej zamieszkałą jednostką (1186 os/km²) i najrzadziej zamieszkałymi gminami: Zator, Polanka Wielka oraz Przeciszów (każde ok. 178 os/km²). W roku 2023 saldo migracji zewnętrznych wyniosło +22, jednak saldo migracji wewnętrznej w roku 2023 wyniosło -164 osób, co pomimo pozytywnych trendów w migracji zewnętrznej (od 2015 roku nie odnotowano ujemnego salda) nie wpływa pozytywnie na ogólne trendy migracyjne w powiecie. W ciągu ostatnich kilkunastu lat zauważalny jest ogólnopolski trend odpływu osób zamieszkujących obszary małych i średnich miast oraz wsi do głównych miast regionalnych, które oferują więcej możliwości oraz kierunków rozwoju. Położenie powiatu Oświęcimskiego wpływa na negatywne wskaźniki migracji. Powiat Oświęcimski znajduje się w niewielkiej odległości od Krakowa jak również od Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej. Dodatkowo, dobre połączenie zarówno drogowe, jak i kolejowe do tych obszarów (możliwość dojazdu w czasie ok. 1 godziny do głównych miast z Oświęcimia), sprawia, że wybór emigracji z terenu powiatu jest mniej kosztowny i mniej trudny do podjęcia.

Przyrost naturalny i prognoza demograficzna

Na obszarze prawie całego powiatu można zauważyć ujemny przyrost naturalny. Wyjątek stanowi obszar gminy Polanka Wielka, gdzie wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 osób w roku 2023 był dodatni i wyniósł 1,62. Najniższy wskaźnik został zarejestrowany na terenie miasta Oświęcim, gdzie na 1000 osób wyniósł -7,99.

Przyrost naturalny w poszczególnych gminach w Powiecie Oświęcimskim

Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Wg prognoz GUS, wykonanych na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku, do roku 2060 będzie występować ciągle spadek liczby ludności, związany zarówno

z efektem starzenia się społeczeństwa, jak i z migracjami. Według prognozy, w roku 2060 liczba ludności zamieszkującej Powiat Oświęcimski wyniesie 113 030 osób.

Rynek pracy

Na podstawie danych GUS dla obszaru Powiatu Oświęcimskiego, stopa bezrobocia rejestrowanego w ciągu ostatnich lat stopniowo się zmniejszała. W roku 2023 wyniosła 4,9%, co w porównaniu z rokiem 2014, w którym wynosiła 11,4%. Jest redukcją o ponad połowę. Stopa bezrobocia rejestrowanego, kształtowała się na podobnym poziomie co wartość dla całego kraju, jednak przez ostatnie lata wartość dla obszaru całego województwa małopolskiego była wyższa.

Wśród zawodów deficytowych (liczba wolnych miejsc pracy jest większa od liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i/lub spełniających wymagania) w 2023 roku, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu, znalazły się następujące zawody: betoniarze i zbrojarze, brukarze cieśle, dekarze, blacharze, elektrycy, elektromechanicy, fizjoterapeuci, inż. budownictwa, inż. chemicy i chemicy, kierowcy autobusów, samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu oraz szkół specjalnych, operatorzy i mechanicy sprzętu robót ziemnych, pielęgniarzy, pracownicy robót wykończeniowych, pracownicy socjalni, psycholodzy i psychoterapeuci, stolarze, księgowi, spawacze, szefowie kuchni.

Gospodarka

Głównym sektorem gospodarki na terenie powiatu jest przemysł węglowy, a także przemysł turystyczny, związany z obozem koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. Dodatkowo na terenie powiatu, znajduje się też Park Krajobrazowy Beskidu Małego i parki rozrywki: Zatorland i Energylandia w Zatorze oraz Molo Resort, w gminie Osiek.

Na terenie powiatu zarejestrowanych w rejestrze REGON było 16 391 podmiotów gospodarki narodowej, przy czym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (12 214 podmioty, tj. ok. 75%).

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej w 2023 roku przeważał handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (wł. motocykle), budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe, a także działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Te branże stanowiły ponad połowę wszystkich działalności gospodarczych na terenie powiatu. W znaczącej większości są to mikro przedsiębiorstwa (96,98% wszystkich działalności zarejestrowanych) oraz małe przedsiębiorstwa (2,37%).

Edukacja

Według danych GUS na terenie Powiatu Oświęcimskiego struktura wykształcenia na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego wykonanego w 2021 roku przedstawia się następująco:

- Wykształcenie wyższe - ok. 20%
- Wykształcenie średnie i policealne - ok. 36%
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe - ok. 26%
- Wykształcenie podstawowe, podstawowe nieukończone i brak wykształcenia szkolnego - ok. 18%

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego, zlokalizowane są zarówno szkoły podstawowe, jak i ponadpodstawowe, w tym: branżowe, technika oraz licea ogólnokształcące. W Oświęcimiu znajduje się również Małopolska Uczelnia Państwowa im. rtm. Witolda Pileckiego.

IV.3) Diagnoza obecnego stanu cyfryzacji Powiatu Oświęcimskiego

Powiat Oświęcimski wpisuje się w ogólnopolski trend rozwoju sektora teleinformatycznego. Przyczynia się do tego coraz powszechniejszy dostęp do internetu bezprzewodowego, a także powszechny dostęp do najnowszych smartfonów. Wiele jednostek samorządu terytorialnego rozwija obecnie swoje usługi wprowadzając możliwość obsługi interesanta zdalnie. Opinie zarówno osób obsługiwanych, jak i pracowników na temat tego modelu obsługi są w większości pozytywne. Wielką zaletą e-usług jest redukcja czasu potrzebnego na załatwienie danej sprawy. Wizyty stacjonarne najczęściej wiążą się z długim czasem spędzonym w urzędach w kolejkach do załatwienia spraw z różnych dziedzin (zdrowie, wydanie dokumentów, rejestracja pojazdu, opłaty skarbowe itp.).

Płynna obsługa oraz przepływy danych między jednostkami administracji i usług publicznych są pozytywnym czynnikiem optymalizującym i zwiększającym efektywność pracy urzędników oraz pracowników jednostek podległych Starostwu. Dodatkowym impulsem do rozwoju cyfryzacji usług publicznych był okres pandemii Covid-19, podczas którego zamkniętych zostało wiele placówek świadczących usługi publiczne i jedynym sposobem komunikacji i załatwienia sprawy była komunikacja zdalna.

Pozwoliło to na przekonanie wielu osób do tego sposobu obsługi, ukazując zalety wcześniej dla nich niezauważalne.

Zwiększona podaż usług w formie zdalnej wpływa pozytywnie na popyt tego typu usług wśród mieszkańców regionu.

W Strategii Rozwoju Województwa "Małopolska 2030" zauważono, że odsetek obywateli zamieszkujących województwa małopolskie i lubelskie, którzy są chętni do korzystania z e-usług oraz e-administracji jest najwyższy w skali całego kraju i wynosi 76%. Przewidywania, wskazujące na ciągły wzrost znaczenia i ilości usług w formie elektronicznej sprawiają, że rozwój cyfryzacji jednostek sektora publicznego jest kluczowy również dla rozwoju całego regionu.

Powiat Oświęcimski w ostatnich latach, dążył do ciągłego wzrostu ilości oraz jakości oferowanych drogą elektroniczną usług. Środki powiatu oraz uzyskane z programów krajowych i unijnych wykorzystywano m.in. w celu zakupu urządzeń informatycznych. Starostwo podejmuje działania w zakresie systemu EZD (Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją), którego zadaniem jest tworzenie, zbieranie oraz dystrybucja i kontrola dokumentów w urzędzie. EZD przyczynia się nie tylko do usprawniania i przyspieszania załatwienia spraw, ale też do zmniejszenia kosztów zakupu artykułów papierniczych. Gromadzenie dokumentacji papierowej wymusza wykorzystanie powierzchni specjalnie przeznaczonej do archiwizacji, a dokumenty nieaktualne wytwarzają dodatkową ilość odpadów. Starostwo, zdając sobie sprawę z występowania sytuacji nietypowych, utworzyło zespół do wsparcia merytorycznego oraz technicznego. Wsparcie takie przy wprowadzaniu systemu zapewni pracownikom pomoc niezbędną do dalszej pracy w systemach teleinformatycznych.

Struktura organizacyjna Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu

W skład Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu wchodzi Wydział Informatyki (WIT), którego zadania dotyczą między innymi: administracji systemami informatycznymi i obsługi technicznej serwerów powiatu, planowania zakupów sprzętu i systemów komputerowych, współpracy w tworzeniu i realizacji

polityki bezpieczeństwa, prowadzenia ewidencji sprzętu komputerowego, zapewnienia prawidłowego funkcjonowania elektronicznej administracji, wsparcia technicznego przez kontakt z twórcami i zarządzającymi aplikacjami, usługami, systemami. Do zadań Wydziału należy również wsparcie obsługi informatycznej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznego w Oświęcimiu, Kętach i Brzeszczach oraz Młodzieżowego Domu Kultury w Oświęcimiu. W strukturze Wydziału funkcjonuje także Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych. Pełnomocnik odpowiada za zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Cyfrowy rozwój oświaty

We wszystkich placówkach edukacji ponadpodstawowej na terenie Powiatu Oświęcimskiego wprowadzono elektroniczny dziennik za pomocą systemu *mobidziennik*. Wprowadzenie do szkół tego systemu pozwala na lepsze zarządzanie szkołą przez jej dyrekcję oraz ustalanie planów lekcji, zarządzanie programem nauczania, organizacją zastępstw itp. Nauczyciele są w stanie w efektywny sposób zarządzać poszczególnymi lekcjami, mają wgląd w proces nauczania poszczególnego ucznia i klasy, są w stanie wystawiać oceny z przypisaną wagą, co ułatwia wystawianie ocen. Elektroniczny dziennik wprowadza też ułatwienia dla uczniów, przez wgląd we własne oceny czy harmonogramy testów. Jest to również sprawne narzędzie dla rodziców, którzy mogą w łatwy sposób uzyskać dostęp do wszystkich informacji o procesie edukacji swoich dzieci czy usprawiedliwiać nieobecności. Dodatkową zaletą wprowadzenia dziennika elektronicznego jest nieograniczona czasem możliwość wprowadzenia lub przeglądania informacji w nim się znajdujących. Zastosowanie tej technologii zmniejsza ilość dokumentacji papierowej w szkołach.

Wydział Komunikacji i Transportu oraz Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami

W ramach e-usług Wydział Komunikacji i Transportu oraz Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami oferują dostęp do możliwej rezerwacji i ustalenia terminu w sposób zdalny za pomocą systemu UstalTermin. Portal daje możliwość umówienia wizyty w Wydziale w celu realizacji założonej usługi. Ustalony przez interesanta termin zapewnia wygodę w planowaniu i elastyczność co do dnia optymalnego. Pracownicy Starostwa uzyskują dodatkowo grafik umówionych wizyt, dzięki czemu ich praca staje się bardziej efektywna. Terminy wizyt rezerwowane są na podstawie imienia i nazwiska osoby rezerwującej oraz adresu e-mail.

Geoportal Powiatu Oświęcimskiego

Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami prowadzi dodatkowo Geoportal - Portal Organu Prowadzącego Zasób PZGiK. Portal zawiera dostępny dla każdego użytkownika portal mapowy i portal interesanta, możliwe jest też uzyskanie danych specjalistycznych (dane dla geodetów, rzeczoznawców, archiwistów, komorników). Dzięki funkcjonowaniu portalu zweryfikowani użytkownicy są w stanie uzyskać w sposób zdalny np. kopię map ewidencyjnych, zasadniczych, mapy numeryczne czy też inne dane z zasobu.

Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu

W strukturach Komendy Powiatowej w Oświęcimiu wyznaczony jest Specjalista Zespołu Łączności i Informatyki. Zakres zadań obejmujących to stanowisko zapewnia między innymi zarządzanie siecią teleinformatyczną na terenie powiatu oświęcimskiego, realizowanie zadań mobilizacyjno-obronnych w zakresie łączności i informatyki, współpracę z inspektorem bezpieczeństwa teleinformatycznego Komendy Wojewódzkiej w Krakowie.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Oświęcimiu

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Oświęcimiu zapewnia w ramach swoich usług nieograniczony dostęp do formularza internetowego na swojej stronie internetowej, do zdalnego odczytu wodomierza. Jest to opcja komfortowa dla osób, które z różnych przyczyn nie są w stanie dokonać odczytu w normalnym trybie. Formularz zawiera numery ewidencyjne płatnika, imię i nazwisko, e-mail, datę odczytu oraz stan wodomierza.

Mobilna obsługa Strefy Płatnego Parkowania

Na wyznaczonych obszarach miasta Oświęcim obowiązuje strefa płatnego parkowania. Kierowcy, dzięki udostępnieniu usług elektronicznych, są w stanie na swoich urządzeniach mobilnych płacić za miejsca parkingowe zarówno przez wybór danej opcji, jak i przez wykorzystanie opcji wyboru godziny rozpoczęcia postoju i zakończenia naliczania w dowolnym momencie, co zapewnia wygodę w korzystaniu ze Strefy Płatnego Parkowania.

Stan cyfryzacji Powiatu Oświęcimskiego

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy określić można ogólny stan poziomu cyfryzacji Powiatu Oświęcimskiego. Procesy zachodzące na terenie powiatu w sferze rozwoju technologii cyfrowej prowadzą do zwiększenia komfortu życia mieszkańców i pracowników oraz jednostek świadczących usługi publiczne. W stosunkowo krótkim czasie mieszkańcom powiatu, jak i osobom spoza powiatu udostępniono wiele narzędzi cyfrowych, które w dużej mierze przyczyniają się do poprawy ogólnej jakości życia interesantów i zwiększonej efektywności pracy osób odpowiedzialnych za wcześniejszą obsługę w formie analogowej. Z tego powodu, w porównaniu z innymi powiatami regionu stwierdzić można, że zaawansowanie w rozwoju technologii cyfrowych w ramach e-usług oraz e-administracji jest na wysokim poziomie, ale niewystarczającym, ze względu na wymogi bezpieczeństwa.

Przyspieszenie informatyzacji usług publicznych w skali całego kraju (mocno związane z okresem obostrzeń związanych z rozwojem pandemii Covid-19 głównie w latach 2020 oraz 2021), nagły wzrost ilości usług, systemów i platform cyfrowych, udostępnianych w krótkim czasie niosą ze sobą zagrożenia w sferze bezpieczeństwa. Usługi oferowane obecnie w formie elektronicznej zobowiązują użytkowników do weryfikacji swoich danych osobowych, przed przesłaniem lub otrzymaniem dokumentów. Z jednej strony, zapewnia to poufność procesu przesyłu informacji, jednak z drugiej strony, w razie braku odpowiednich zabezpieczeń lub braku aktualizacji zabezpieczeń, zwiększa się możliwość ataków na bazy danych jakie posiada Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu oraz jednostki podległe starostwu. Z tego powodu w ramach cyfryzacji należy podejmować kroki zwiększające zabezpieczenie istniejących usług oraz stanowienie podstawy do udostępniania innych usług w formie elektronicznej.

IV.4) Cyberbezpieczeństwo

Dane publikowane przez Unię Europejską, przewidują, że do roku 2030 do internetu podłączonych będzie ok. 125 mld urządzeń. Jest to znaczący wzrost względem 2017 roku, gdzie do internetu podłączonych było prawie 100 mld urządzeń mniej. Zwiększa to możliwe ryzyko ataków hakerskich. Z tego powodu dalszy rozwój systemów zabezpieczeń wydaje się nieunikniony oraz obligatoryjny. Pandemia Covid-19 wymusiła na administracji publicznej jak i obywatelach przejście z systemu stacjonarnego na zdalny. Tempo, w jakim następowały zmiany sprawiło, że systemy w dużej mierze nie były przygotowane na zabezpieczanie takiej ilości danych. Ponadto duża liczba użytkowników była w stanie przeciążyć serwery internetowe, ze względu na brak przygotowania ich na tak nagły wzrost. Społeczeństwo nie było również przygotowane na taką zmianę. Niekorzystnie przedstawia się statystyka dotycząca podstawowych kompetencji cyfrowych w społeczeństwie. W 2021 roku 57% osób w wieku 16-74 lat nie posiadało podstawowych kompetencji cyfrowych. Jednym z celów programu

"Droga ku cyfrowej dekadzie" jest zapewnienie podstawowych umiejętności cyfrowych do roku 2030 u co najmniej 80% społeczeństwa. Pomimo stopniowego zmniejszania się odsetka, wciąż wysoka niewiedza z tego zakresu stwarza idealne warunki dla przestępców.

Obecna sytuacja polityczna zmusza również jednostki administracji publicznej do zwiększenia zabezpieczeń. Zagrożenia militarne, będące środkiem umożliwiającym prowadzenie wrogich działań bez bezpośrednich ataków militarnych na państwo, w dużym stopniu opierają się o sferę cyfrową. W szczególności zagrożenia te zwiększyły się po ataku w lutym 2022 roku Rosji na Ukrainę, a także działaniami Białorusi na przełomie 2021 i 2022 roku. Grupy szpiegowskie oraz zatrudnione przez te państwa grupy przestępcze dokonywały prób wprowadzania na strony internetowe jednostek administracji publicznej fałszywych wiadomości. Cel takich ataków wiązał się z wprowadzaniem chaosu informacyjnego na terenie całego państwa, który miał osłabiać państwa wspierające Ukrainę w obronie terenów okupowanych, a także uzyskaniem informacji na temat sił zbrojnych danego państwa. Jest to element tzw. wojny hybrydowej - destabilizacji działania jednostek publicznych, w celu zmniejszenia ich efektywności w rozwiązywaniu tworzących się problemów. Ze względu na te uwarunkowania, zwiększenie różnych form zabezpieczeń danych otrzymywanych oraz gromadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, chroni w większym stopniu zarówno obywateli jak i podstawowe działania państwa.

Dyrektywa NIS2 - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. ma na celu ustalenie środków poprawiających poziom zdolności państw członkowskich Unii Europejskiej do zapobiegania, reagowania i minimalizowania cyberataków. Celem jest wzmocnienie bezpieczeństwa cyfrowego Unii oraz sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Ustanowienie tego aktu jest wynikiem zwiększenia udziału, a co za tym idzie zależności sektora publicznego i prywatnego od technologii cyfrowych (informacyjno-komunikacyjnych). Na implementację przepisów dyrektywy państwa członkowskie miały czas od dnia wejścia w życie aktu (16 stycznia 2023 r.) przez okres 21 miesięcy tj. do 17 października 2024 r. Do głównych założeń Dyrektywy dotyczących sektora administracji publicznej należą:

- Administracja publiczna (zwłaszcza na poziomie centralnym i regionalnym) musi wdrożyć środki techniczne i organizacyjne zapewniające wysoki poziom bezpieczeństwa systemów informacyjnych. W szczególności: zarządzanie ryzykiem, obsługa incydentów, bezpieczeństwo łańcucha dostaw i relacji z dostawcami, bezpieczeństwo infrastruktury sieciowej i systemowej, uwzględnienie zagrożeń związanych z dostępem fizycznym i personelem.
- Jednostki administracyjne objęte dyrektywą mają obowiązek zgłaszania incydentów poważnie wpływających na usługi cyfrowe lub usługi publiczne w ciągu 24 godzin od wykrycia, a także dostarczyć raport końcowy w ciągu 1 miesiąca.
- Podmioty zobowiązane są do rejestracji się w krajowym rejestrze podmiotów kluczowych lub ważnych.
- Kadra kierownicza może ponosić odpowiedzialność za nieprzestrzeganie wymogów NIS2.
- Obowiązek szkoleń dla zarządów i kierownictwa.
- Zobowiązanie do współpracy z krajowymi i unijnymi strukturami ds. cyberbezpieczeństwa (np. ENISA, CSIRT-EU), Udział w systemach ostrzegania o incydentach (np. krajowy system wczesnego ostrzegania).

Dodatkowo nowelizacja Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa, która ma na celu dostosowanie przepisów krajowych do dyrektywy NIS2 i nowych standardów cyberbezpieczeństwa spowoduje między innymi uszczegółowienie odpowiedzialności za głównego koordynatora Pełnomocnika Rządu ds. Cyberbezpieczeństwa, za obsługę incydentów i nadzór sektorowy CSIRT MON / NASK / ABW, a za nadzór regulacyjny i strategiczny przez KPRM i Ministerstwo Cyfryzacji. Zawarte w treści projektu ustawy zapisy ustanawiają, iż wdrożone ma być zarządzanie dostęпами

(np. MFA), analizy ryzyka, audytów bezpieczeństwa informatycznego, co najmniej raz na 2 lata, plan ciągłości działania i odzyskiwania danych (BCP/DRP), obowiązek szkoleń. Wprowadza procedurę zgłaszania incydentów oraz umożliwia udzielenie wsparcia przez CSIRT w syt. Krytycznych. Wprowadzony zostanie Krajowy System Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa oraz zakłada kary finansowe lub odpowiedzialność kierowników podmiotów.

W ramach działań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim wykonano szereg zadań takich jak np. analiza cyberzabezpieczeń, zakup sprzętu i urządzeń, oprogramowania antywirusowego, oprogramowania do tworzenia kopii zapasowych. Starostwo przeprowadza kursy i szkolenia dla pracowników z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego, zagrożeń w internecie oraz obsługi systemów zabezpieczających platformy cyfrowe Starostwa. Oprócz Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu, część jednostek organizacyjnych Powiatu Oświęcimskiego również przeprowadzają działania z zakresu cyberbezpieczeństwa w swoich strukturach.

V) Zadania

Wzrost liczby oferowanych usług przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki podległe, wymaga realizacji równolegle rozwiązań mających na celu ochronę danych na każdym etapie realizacji usług.

Dotyczy to przede wszystkim zabezpieczeń weryfikacyjnych interesantów, bezpieczeństwa przesyłu danych, zabezpieczenia danych na serwerze oraz realizacji usług w systemach cyfrowych przez pracowników jednostek. W ramach rozwoju obszaru cyberbezpieczeństwa, należy podejmować działania w zakresie:

- oceny stanu istniejących zabezpieczeń,
- wyposażania placówek w infrastrukturę, systemy i oprogramowanie,
- wymiany sprzętu zużytego lub o niskich formach zabezpieczeń,
- profilaktyki oraz kształcenia w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Rozwój zabezpieczeń w sektorze cyfryzacji na terenie Powiatu Oświęcimskiego powinien dążyć do realizacji istniejących standardów zarówno określonych w przepisach krajowych, jak i unijnych. Dodatkowo plany realizacji zabezpieczeń powinny odnosić się do obecnych standardów, jakie zapewniają najwyższe poziomy zabezpieczeń. Standaryzacja obecnych zabezpieczeń do poziomu zabezpieczeń szczebla krajowego, pozwoli dodatkowo na większą kontrolę ochrony danych w ramach ochrony obywateli oraz elementów krytycznych z zakresu bezpieczeństwa zarówno na szczeblu lokalnym, regionu, jak i ogólnopolskim.

W ramach rozwijania systemów z zakresu e-usług należy wykonać na początku ocenę stanu istniejącego pod względem wykorzystywanych programów, systemów i urządzeń, w celu identyfikacji jakości zabezpieczeń obecnych oraz wykorzystywania ich przez pracowników starostwa oraz jednostek podległych.

Przewiduje się rozwijanie placówek mających w przyszłości oferować nowe usługi w formie elektronicznej lub jednostek, w których zauważono braki w infrastrukturze, oprogramowaniu, systemach zabezpieczeń, przez zakup urządzeń oraz systemów zabezpieczających przyszły lub obecny obieg danych, zgodnie z najbardziej aktualnymi rozwiązaniami chroniącymi dane. W sytuacjach, gdzie usługi są udostępniane, lecz sprzęt lub oprogramowania według aktualnej wiedzy posiadają błędy lub luki w systemach zabezpieczających dane, należy podejmować zadania z zakresu wymiany wskazanych sprzętów, systemów lub programów.

Rozwój cyberprzestrzeni pod względem minimalizowania zagrożeń i zwiększania odporności i bezpieczeństwa poszczególnych jednostek organizacyjnych powiatu, jak i mieszkańców, którzy mogą

paść ofiarą kradzieży danych wrażliwych jest kluczowy również pod względem dyrektywy NIS2 i będącej w trakcie końcowych prac legislacyjnych nowelizacji Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. Nowe przepisy nakładają obowiązki w zakresie zarządzania ryzykiem, reagowania na wystąpienie incydentów, ochronę danych osób i zarządzanie samą infrastrukturą informatyczną. Wymagania jakie dotyczą jednostek samorządów terytorialnych, to między innymi unowocześnianie systemów, wdrażanie procedur bezpieczeństwa, przeprowadzanie szkoleń dla pracowników zarówno Starostwa Powiatowego jak i jednostek organizacyjnych Powiatu Oświęcimskiego. Przez rozwój tego obszaru, nastąpi poprawa bezpieczeństwa systemów administracji publicznej, obsługiwanej przez powiat, zmniejszy się ryzyko ponoszenia odpowiedzialności prawnej i finansowej w przypadku wystąpienia ataku hakerskiego, ale też podniesiona zostanie jakość i dostępność usług publicznych świadczonych mieszkańcom w sposób cyfrowy.

Biorąc pod uwagę stopień zawansowania w znajomości i wykorzystaniu podstawowych umiejętności cyfrowych wśród mieszkańców Polski, należy podejmować wszelkie działania zmierzające do wzrostu świadomości użytkowników usług internetowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego. W ramach zadań z tym związanych należy wprowadzać zarówno w Starostwie Powiatowym jak i w podmiotach podległych Starostwu elementy oceny umiejętności cyfrowych pracowników oraz profilaktyki zagrożeń w obszarze teleinformatycznym. Zakłada się, iż zadania będą obejmować organizowanie i uczestnictwo pracowników w zajęciach profilaktycznych, warsztatach lub kursach z zakresu zagrożeń i zapobiegania zagrożeniom w internecie, szczególnie dla tych, których wiedza oraz umiejętności z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa danych obywateli mogą zostać w znacznym stopniu poprawione. Poprawa świadomości oraz umiejętności niwelowania występowania zagrożeń w internecie przy pracy z danymi wrażliwymi, przyczyni się do lepszej organizacji pracy placówek powiatu i wyższej efektywności, a obywatele, będą posiadać pewność zabezpieczenia swoich danych.

Tab. 3 Lista zadań przewidzianych w Planie Rozwoju Cyfryzacji w Powiecie Oświęcimskim

Nazwa zadania
Cyberbezpieczeństwo w szkołach i placówkach oświatowych poprzez rozwój infrastruktury sprzętowej i szkolenie personelu
Rozwój infrastruktury sprzętowej i programowej celem zwiększenia cyberbezpieczeństwa starostwa i jednostek podległych
Dostosowanie infrastruktury sprzętowej i programowej do rozwijających się usług cyfrowych i elektronizacji procesów obiegu dokumentów celem zwiększenia dostępności dla mieszkańców powiatu
Dostosowanie infrastruktury sprzętowej i programowej do przepisów prawa krajowego i unijnego z zakresu cyberbezpieczeństwa
Szkolenia dla pracowników starostwa i jednostek podległych celem podnoszenia ich kompetencji z zagadnień usług elektronicznych i cyberbezpieczeństwa

VI) Wnioski

Obecny rozwój technologiczny oraz sytuacja polityczna sprawia, że z coraz większym priorytetem należy weryfikować stopień zabezpieczeń cyfrowych zarówno jeśli chodzi o osoby fizyczne, firmy przedsiębiorstwa, organizacje, jak i jednostki administracji publicznej oraz usług publicznych. Ciągły wzrost ilości usług możliwych do wykonania w formie mobilnej, sprawia, że komfort życia stale się poprawia, ze względu na możliwość załatwiania spraw z dowolnego miejsca. Rodzi to jednak

dodatkowe problemy związane z ilością danych jakie ludzie udostępniają w przestrzeni internetowej. W ostatnich latach nastąpił wzrost liczby przestępstw cyfrowych, gdzie pojedyncze osoby lub organizacje przestępcze, są w stanie, wykorzystując słabość zabezpieczeń, omijać bariery stojące na drodze do zebrania danych w celu wykorzystania ich do własnych celów, najczęściej przez użycie ich do uzyskania korzyści majątkowych lub do szantażu. Dodatkowo sytuacja związana z bezpieczeństwem pogorszyła się na przełomie 2021 i 2022, przez działania hybrydowe Białorusi i Rosji, a także tuż po ataku Rosji na Ukrainę. Działania Rosji w tamtym okresie dotyczyły zarówno bezpośrednio działań militarnych na Ukrainie, jak i działań dezinformacyjnych oraz szpiegowskich w krajach jej pomagających. W tym okresie rozpoczęły się niebezpieczne próby ataków w przestrzeni cyfrowej, których celem było osłabienie systemu pomocy ekonomicznej i militarnej, dostarczanej Ukrainie z terenów Unii Europejskiej przez Polskę, a także próby zdobycia danych znajdujących się w przestrzeni internetowej, które mogłyby przyczynić się do uzyskania przewagi na froncie.

Zdarzenia te przyczyniły się do identyfikacji stanu istniejącego cyberbezpieczeństwa zarówno w skali krajowej, jak i w skali Powiatu Oświęcimskiego. Zadania wskazane w nin. dokumencie, należy realizować w celu wzmocnienia poziomu zabezpieczenia danych na stronach oraz serwerach administracji publicznej. Zagrożenia mogące wystąpić dotyczą zarówno pojedynczych ataków indywidualnych przestępców jak i grup hakerskich oraz komórek szpiegowskich wrogich państw lub organizacji terrorystycznych.

W ramach rozwoju powiatu w sferze cyfrowej, należy równolegle prowadzić identyfikację istniejących zabezpieczeń oraz reagować na zagrożenia przez zakupy, wymianę i modernizację sprzętu, programów i oprogramowania. Powiat musi działać też przez podnoszenie poziomu wiedzy oraz świadomości pracowników, w ramach zadań dotyczących czynności wpływających na bezpieczną pracę z danymi wrażliwymi w jednostkach mu podległych.

VII) Spis tabel oraz rysunków

Tabele

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego w 2023r.	6
Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego.....	7
Tab. 3 Lista zadań przewidzianych w Planie Rozwoju Cyfryzacji w Powiecie Oświęcimskim	15

Rysunki

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy.....	5
Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego.....	8

Program Rozwoju Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Wykonawca:
Magnus Media Pracownia Projektowa Piotr Jasion
Ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków

Maj 2025

Spis Treści

I)	Cel opracowania	3
II)	Zgodność Programu Rozwoju Działania na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.	3
III)	Wstęp	4
IV)	Diagnoza stanu istniejącego.....	4
IV.1)	Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego.....	4
	Struktura administracyjna	4
IV.2)	Sytuacja demograficzna powiatu oświęcimskiego	5
	Demografia poszczególnych gmin	7
	Przyrost naturalny i prognoza demograficzna.....	8
	Rynek pracy	8
	Gospodarka	9
	Edukacja	9
IV.3)	Diagnoza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim.....	10
	Dostępność obiektów użyteczności publicznej	12
V)	Wnioski	14
VI)	Podsumowanie	15
VII)	Spis tabel i rysunków.....	16
	Tabele.....	16
	Rysunki.....	16

I) Cel opracowania

Program rozwoju został opracowany w celu sporządzenia diagnozy obecnej sytuacji w Powiecie Oświęcimskim dla wyznaczenia zadań niezbędnych do zapewnienia na terenie powiatu odpowiedniej jakości pomocy oferowanej osobom z różnymi niepełnosprawnościami.

II) Zgodność Programu Rozwoju Działania na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.

Program Rozwoju Działania na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 jest zgodny ze "Strategią Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030" i winien opierać się na zapisach Ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 roku o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Niniejszy program realizuje cele Strategii: cel 3.3 - Efektywna pomoc społeczna dla mieszkańców powiatu oświęcimskiego oraz cel 3.6 - Strategiczne zarządzanie rozwojem powiatu oświęcimskiego, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Na podstawie diagnozy przeprowadzonej dla opracowania "Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030" stwierdzono, że mieszkańcy słabo oceniają obecny stan wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz przystosowania budynków publicznych dla osób z ze szczególnymi potrzebami.

Dokument jest zgodny również z wynikami diagnoz i wskazanych kierunków wsparcia oraz interwencji dokumentów strategicznych szczebla krajowego, regionalnego oraz ponadlokalnego:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategią Rozwoju Regionalnego Województwa "Małopolska 2030".

III) Wstęp

Pojęcie niepełnosprawności ma w prawie różne definicje. Wg uchwalonej 1 sierpnia 1997r. "Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych" osobą niepełnosprawną jest osoba "u której sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę pracę oraz pełnienie ról społecznych". W ustawie o rehabilitacji zdrowotnej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawność definiowana jest jako "trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy".

Jednostki samorządu terytorialnego muszą, na podstawie zapisów przede wszystkim Konstytucji RP oraz zapisów prawa unijnego, zapewniać równość praw wszystkim obywatelom. Podejmowane działania prowadzić mają do tego, że żadna z grup społecznych nie zostanie pominięta i nie będzie dyskryminowana. Jedną z grup, która narażona jest na pomijanie są osoby dotknięte różnymi formami niepełnosprawności. Jest to wynikiem najczęściej niskiej świadomości społecznej na temat problemów, z jakimi zmagają się niepełnosprawni, problemów, z których osoby sprawne fizycznie i umysłowo mogą nie zdawać sobie sprawy. Takie sytuacje obecnie zdarzają się coraz rzadziej, ponieważ w ciągu ostatnich lat wypracowane zostały pewne standardy, a także zwiększona została świadomość społeczna. Wpływ na zwiększoną wiedzę w społeczeństwie miały procesy globalizacji i wzrostu roli internetu, jako medium do przekazywania treści.

Dane dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych oraz dane demograficzne, prezentowane między innymi w Strategii Rozwoju Województwa "Małopolska 2030" wskazują na pogłębianie procesu starzenia się społeczeństwa obejmującego cały region. Dodatkowo z roku na rok zwiększa się liczba osób niepełnosprawnych fizycznie lub umysłowo. W związku z tym coraz częściej podnoszony jest w dyskusjach publicznych problem braków w dostosowaniu budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Bariery postrzegane są przede wszystkim jako blokady dla osób mających ograniczenia poruszania się, braki w oznaczeniach dla osób niedowidzących lub niewidomych oraz problemy komunikacyjne z którymi mierzą się osoby niedosłyszące lub głuche.

Zapewnienie odpowiednich warunków życiowych dla osób z różnymi formami niepełnosprawności, jest ważne, co zapisano w politykach rozwojowych Powiatu. Poprawa warunków życiowych zapewnia podniesienie jakości życia, poprawia możliwości dla własnego rozwoju, a także zwiększa samodzielność w życiu codziennym, co zmniejsza obciążenie opiekunów osób niepełnosprawnych.

IV) Diagnoza stanu istniejącego

IV.1) Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego

Struktura administracyjna

Powiat Oświęcimski jest jednym z 19 powiatów znajdujących się na terenie województwa małopolskiego. Zlokalizowany jest w części zachodniej, gdzie zachodnia granica powiatu jest zarazem fragmentem zachodniej granicy województwa małopolskiego. Graniczy z województwem śląskim. Ośrodkiem administracyjnym jest miasto Oświęcim, będące również ważnym ośrodkiem turystyki w skali całego regionu, ze względu na znajdujący się na terenie miasta były obóz niemiecki Auschwitz oraz znajdujący się tuż za granicami miasta obóz Birkenau. Przez teren powiatu przebiegają ważne w skali kraju arterie komunikacyjne: drogi krajowe 28, 44 oraz 52, a także drogi wojewódzkie 780, 781, 933, 948, 949. Dodatkowo, przez powiat przebiegają linie kolejowe 93, 94 oraz 138, z węzłem w

Oświęcimiu. W skład Powiatu Oświęcimskiego wchodzi 9 gmin: 1 miejska, 4 miejsko-wiejskie oraz 4 wiejskie:

- Gmina miejska
 - Oświęcim
- Gminy miejsko-wiejskie
 - Brzeszcze
 - Chelmek
 - Kęty
 - Zator
- Gminy wiejskie
 - Osiek
 - Oświęcim
 - Polanka Wielka
 - Przeciszów

Na terenie powiatu znajduje się 5 miast: Oświęcim, Brzeszcze, Chelmek, Kęty oraz Zator.

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy

IV.2) Sytuacja demograficzna powiatu oświęcimskiego

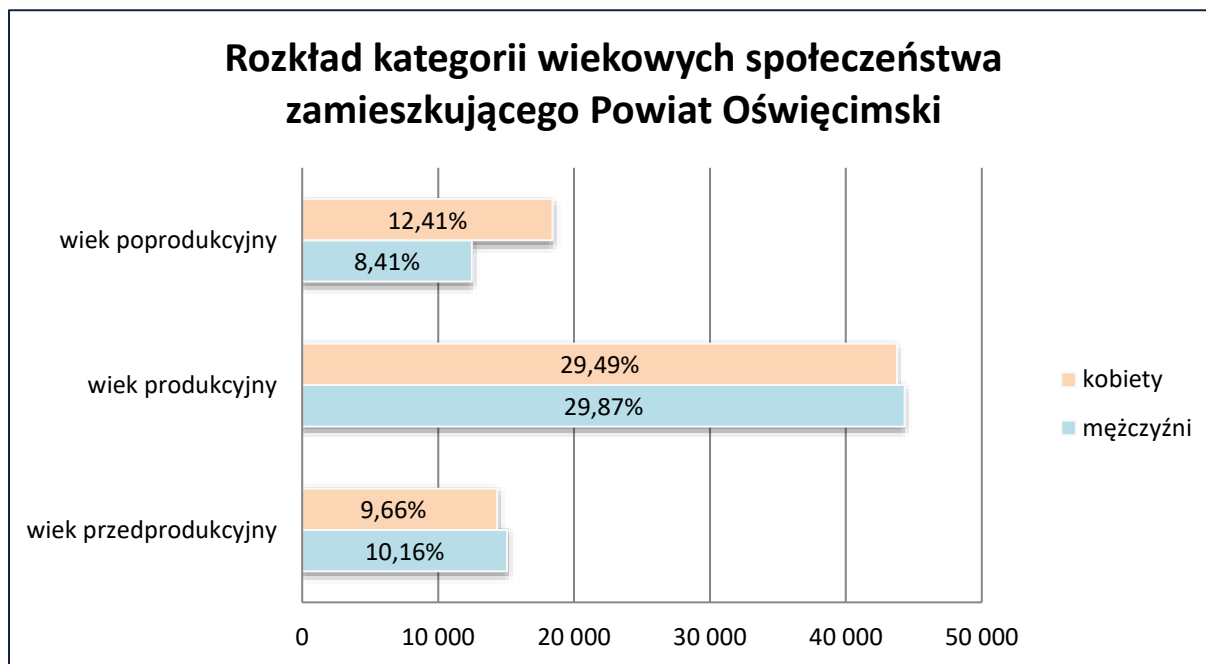
Powiat Oświęcimski, wg danych z Narodowego Spisu Powszechnego, przeprowadzonego w roku 2021, zamieszkiwało 151 008 osób. Liczba osób zamieszkałych na obszarze powiatu na podstawie danych za 2023, prezentowanych przez GUS, wynosiła 148 415 osób. Nieznacznie więcej (ok. 51,15%) osób zamieszkuje tereny miast. Ze względu na grupy ekonomiczne ok. 20% mieszkańców powiatu stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, ok. 60% osoby w wieku produkcyjnym oraz ok. 20% osoby w wieku poprodukcyjnym. Prognozy dotyczące stanu ludności, na podstawie danych GUS,

przewidują w następnych latach ciągły spadek liczby mieszkańców, wiążący się między innymi ze starzeniem się społeczeństwa oraz migracjami do większych miast i aglomeracji.

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego w 2023r.

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu
0-4	3 145	2 992	6 137	4,14%
5-9	3 951	3 679	7 630	5,14%
10-14	4 110	4 014	8 124	5,47%
15-19	3 876	3 654	7 530	5,07%
20-24	3 523	3 376	6 899	4,65%
25-29	4 013	3 750	7 763	5,23%
30-34	4 966	4 594	9 560	6,44%
35-39	5 769	5 474	11 243	7,58%
40-44	6 142	5 884	12 026	8,10%
45-49	5 722	5 701	11 423	7,70%
50-54	4 750	4 888	9 638	6,49%
55-59	4 644	4 781	9 425	6,35%
60-64	4 804	5 321	10 125	6,82%
65-69	4 655	5 570	10 225	6,89%
70-74	3 444	4 689	8 133	5,48%
75-79	2 042	3 294	5 336	3,60%
80-84	1 215	2 319	3 534	2,38%
85 i więcej	1 118	2 546	3 664	2,47%
RAZEM	71 889	76 526	148 415	

Wykres 1 Rozkład kategorii wiekowych społeczeństwa zamieszkującego Powiat Oświęcimski

Demografia poszczególnych gmin

Na podstawie danych GUS dla Powiatu Oświęcimskiego, aktualnych na 22.07.2024 r. na terenie powiatu, zamieszkiwało 148 335 osób. Największy odsetek ogółu mieszkańców powiatu, stanowią mieszkańcy miasta Oświęcim (ok. 24% ogółu) oraz gminy Kęty (ok. 22,4% ogółu). Gmina Polanka Wielka jest zamieszкана przez najmniejszą liczbę osób, która stanowi ok. 3% wszystkich mieszkańców powiatu.

Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Gmina	Liczba ludności
Oświęcim - Gmina miejska	35 557
Brzeszcze	20 365
Chelmek	12 306
Kęty	33 267
Zator	9 119
Osiek	8 129
Oświęcim - gmina wiejska	18 987
Polanka Wielka	4 310
Przeciszów	6 355

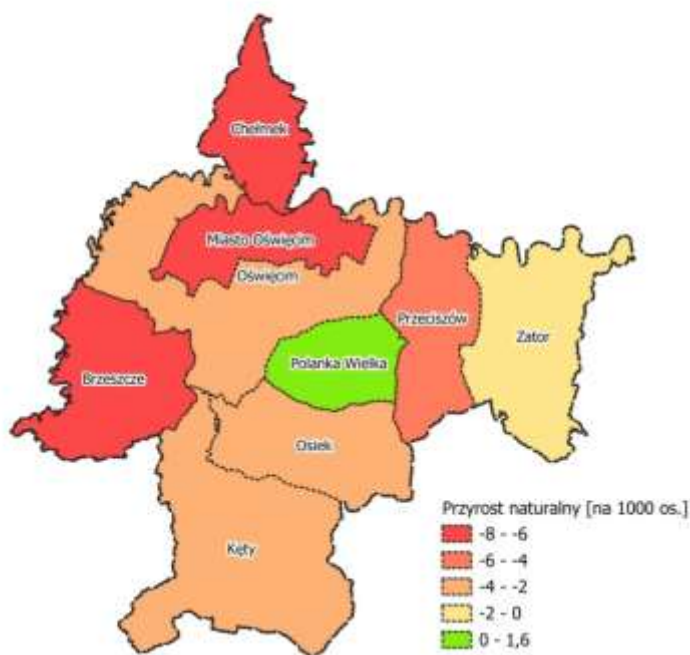
Gęstość zaludnienia na terenie powiatu wynosi 365 osób na km² i jest to wartość większa od średniej dla obszaru województwa (225 os/km²). Na terenie powiatu można zaobserwować nierównomierny

rozkład gęstości zaludnienia, z miastem Oświęcim, będącym najgęściej zamieszkałą jednostką (1186 os/km²) i najrzadziej zamieszkałymi gminami: Zator, Polanka Wielka oraz Przeciszów (każde ok. 178 os/km²). W roku 2023 saldo migracji zewnętrznych wyniosło +22, jednak saldo migracji wewnętrznej w roku 2023 wyniosło -164 osób, co pomimo pozytywnych trendów w migracji zewnętrznej (od 2015 roku nie odnotowano ujemnego salda) nie wpływa pozytywnie na ogólne trendy migracyjne w powiecie. W ciągu ostatnich kilkunastu lat zauważalny jest ogólnopolski trend odpływu osób zamieszkujących obszary małych i średnich miast oraz wsi do głównych miast regionalnych, które oferują więcej możliwości oraz kierunków rozwoju. Położenie powiatu Oświęcimskiego wpływa na negatywne wskaźniki migracji. Powiat Oświęcimski znajduje się w niewielkiej odległości od Krakowa jak również od Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej. Dodatkowo, dobre połączenie zarówno drogowe, jak i kolejowe do tych obszarów (możliwość dojazdu w czasie ok. 1 godziny do głównych miast z Oświęcimia), sprawia, że wybór emigracji z terenu powiatu jest mniej kosztowny i mniej trudny do podjęcia.

Przyrost naturalny i prognoza demograficzna

Na obszarze prawie całego powiatu można zauważyć ujemny przyrost naturalny. Wyjątek stanowi obszar gminy Polanka Wielka, gdzie wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 osób w roku 2023 był dodatni i wyniósł 1,62. Najniższy wskaźnik został zarejestrowany na terenie miasta Oświęcim, gdzie na 1000 osób wyniósł -7,99.

Przyrost naturalny w poszczególnych gminach w Powiecie Oświęcimskim

Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Wg prognoz GUS, wykonanych na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku, do roku 2060 będzie występować ciągły spadek liczby ludności, związany zarówno z efektem starzenia się społeczeństwa, jak i z migracjami. Według prognozy, w roku 2060 liczba ludności zamieszkującej Powiat Oświęcimski wyniesie 113 030 osób.

Rynek pracy

Na podstawie danych GUS dla obszaru Powiatu Oświęcimskiego stopa bezrobocia rejestrowanego w ciągu ostatnich lat stopniowo się zmniejszała. W roku 2023 wyniosła 4,9%, co w porównaniu z rokiem 2014, w którym wynosiła 11,4%. Jest redukcją o ponad połowę. Stopa bezrobocia rejestrowanego, kształtowała się na podobnym poziomie co wartość dla całego kraju, jednak przez ostatnie lata wartość dla obszaru całego województwa małopolskiego była wyższa.

Wśród zawodów deficytowych (liczba wolnych miejsc pracy jest większa od liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i/lub spełniających wymagania) w 2023 roku, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu, znalazły się następujące zawody: betoniarze i zbrojarze, brukarze cieśle, dekarze, blacharze, elektrycy, elektromechanicy, fizjoterapeuci, inż. budownictwa, inż. chemicy i chemicy, kierowcy autobusów, samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu oraz szkół specjalnych, operatorzy i mechanicy sprzętu robót ziemnych, pielęgniarzy, pracownicy robót wykończeniowych, pracownicy socjalni, psycholodzy i psychoterapeuci, stolarze, księgowi, spawacze, szefowie kuchni.

Gospodarka

Głównym sektorem gospodarki na terenie powiatu, jest przemysł węglowy, a także przemysł turystyczny, związany z obozem koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. Dodatkowo na terenie powiatu, znajduje się też Park Krajobrazowy Beskidu Małego, a także parki rozrywki: Zatorland oraz Energylandia w Zatorze, a także na terenie gminy Osiek, resort Molo Resort.

Na terenie powiatu zarejestrowanych w rejestrze REGON było 16 391 podmiotów gospodarki narodowej, przy czym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (12 214 tj. ok. 75%).

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej w 2023 roku przeważał handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (wł. motocykle), budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe, a także działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Te branże stanowiły ponad połowę wszystkich działalności gospodarczych na terenie powiatu. W znaczącej większości są to mikro przedsiębiorstwa (96,98% wszystkich działalności zarejestrowanych) oraz małe przedsiębiorstwa (2,37%).

Edukacja

Według danych GUS na terenie Powiatu Oświęcimskiego struktura wykształcenia na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego wykonanego w 2021 roku przedstawia się następująco:

- Wykształcenie wyższe - ok. 20%
- Wykształcenie średnie i policealne - ok. 36%
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe - ok. 26%
- Wykształcenie podstawowe, podstawowe nieukończone i brak wykształcenia szkolnego - ok. 18%

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego, zlokalizowane są zarówno szkoły podstawowe jak i ponadpodstawowe w tym: branżowe, technika oraz licea ogólnokształcące. W Oświęcimiu znajduje się również Małopolska Uczelnia Państwowa im. rtm. Witolda Pileckiego.

IV.3) Diagnoza sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim

W kraju liczba osób niepełnosprawnych, wg danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku, wynosi ok. 5,4 mln osób, co stanowi ok. 14,3% ludności kraju. Biorąc pod uwagę dane z poprzedniego spisu powszechnego z 2011 roku, należy stwierdzić, że liczba osób niepełnosprawnych wzrosła (w 2011 r. wynosiła ona ok. 4,6 mln osób). Dominującym rodzajem niepełnosprawności jest niepełnosprawność ruchowa oraz sprzężona. Na terenie województwa małopolskiego wyniki obu spisów powszechnych wskazują na niewielkie zmiany, wpływające na wzrost liczby niepełnosprawnych z 283 775 w 2011 roku do 298 324 osób w 2021 roku (co stanowi 105,1% wartości w porównaniu z rokiem 2011). Na terenie powiatu oświęcimskiego, wg danych ze spisów powszechnych, względem danych dla całego województwa, nastąpił większy wzrost liczby osób niepełnosprawnych (17 584 osoby w roku 2011 oraz 19 534 osoby w 2021 r., co stanowi 111,1% wartości z roku 2011).

Raport badania potrzeb osób niepełnosprawnych w Polsce Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykazał iż wśród uczniów szkół podstawowych odsetek liczby młodzieży ze specjalnymi potrzebami w roku szkolnym 2022/2023 wyniósł 4,3%, natomiast w roku szkolnym 2018/2019 wyniósł 3,7%. Wśród młodzieży uczącej się w szkołach ponadpodstawowych wzrost odsetka wyniósł z 1,6% do 3,2%. Dane te wskazują na znaczący wzrost niepełnosprawności u dzieci i młodzieży szkolnej.

Na terenie powiatu oświęcimskiego zlokalizowane są następujące placówki zapewniające opiekę osobom niepełnosprawnym:

- Powiatowe Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze w Grojcu - udzielanie całodobowych świadczeń zdrowotnych w warunkach stacjonarnych, dla niepełnosprawnych kobiet, nie wymagających hospitalizacji, które z uwagi na stan zdrowia nie mogą przebywać w warunkach domowych,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Zofii Posmysz w Oświęcimiu - placówka organizuje kształcenie, wychowanie i opiekę dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na upośledzenie lekkie, umiarkowane lub znaczne, głębokie, autyzm, niepełnosprawność ruchową, niepełnosprawność sprzężoną,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu - priorytetowymi zadaniami są: opieka nad rodziną i dzieckiem oraz pomoc osobom niepełnosprawnym. W strukturę PCPR wchodzi Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze, Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Na terenie powiatu, działalność prowadzą także trzy Domy Pomocy Społecznej: w Bobrku (całodobowa opieka nad dorosłymi osobami niepełnosprawnymi intelektualnie), Braci Albertynów w Bulowicach (placówka całodobowego pobytu dla mężczyzn przewlekłe psychicznie chorych) oraz Caritas Archidiecezji Krakowskiej w Zatorze (placówka stałego pobytu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, w podeszłym wieku),
- Warsztaty Terapii Zajęciowej - prowadzone na zlecenie powiatu, przez Fundację im. Brata Alberta, stwarzając osobom niepełnosprawnym szansę rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności do podjęcia zatrudnienia.
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach z Placówką w Brzeszczach - jednostka organizacyjna powiatu będąca ośrodkiem wsparcia typu dziennego dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy typu D w Brzeszczach prowadzony przez Fundację im. Brata Alberta, przeznaczony dla uczestników ze spektrum autyzmu lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi

Powiat realizuje również programy z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym. W ubiegłych latach Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu realizowało między innymi:

- Program "Aktywny Samorząd" - program mający na celu ułatwienie osobom o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności zdobycie wykształcenia wyższego oraz zakup specjalistycznego sprzętu;
- Program "Dostępne mieszkanie" - program zakłada dofinansowanie zakupu mieszkania, charakteryzującego się brakiem barier architektonicznych;
- Program "Mieszkanie dla Absolwenta" - dofinansowanie kosztów wynajęcia mieszkania lub domu, zapewniającego dostępność dla indywidualnych ograniczeń w okresie do 36 miesięcy;
- Program "Wyrównywanie Różnic Między Regionami" - zwiększanie szans oraz dostępu do rehabilitacji zawodowej i społecznej. Dzięki programowi dofinansowano na terenie powiatu: modernizację pochylni oraz komunikacji do pochylni w budynku Samorządowego Zespołu Szkół w Bobrku, termomodernizację budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej w Chełmku, a także zakup autobusu dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych, dla Warsztatów Terapii Zajęciowej w Chełmku;
- Projekt "Nowe wyzwania - lepsza przyszłość" - mający na celu wsparcie przez rehabilitację indywidualną, diagnozę potrzeb, wsparcie psychologiczne, hipoterapię, szkolenia grupowe.
- Projekt "Gotowi na lepszą przyszłość" - głównym celem projektu jest integracja społeczna osób w trudnej sytuacji życiowej, w tym osób z niepełnosprawnościami, na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Na terenie powiatu realizowano również programy z zakresu opieki nad osobą niepełnosprawną oraz opieki wytchnieniowej:

- Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - polegający na umożliwieniu osobie niepełnosprawnej, przy pomocy asystenta osobistego, zwiększenia samodzielności i bardziej niezależnego życia;
- Program "Opieka wytchnieniowa" - dotyczy przede wszystkim rodziców dzieci niepełnosprawnych (do 16 roku życia) oraz opiekunów osób dorosłych. Pomoc polega na udzieleniu czasowego zastępstwa lub zwolnieniu opiekunów z części obowiązków codziennych, związanych z opieką nad osobą niepełnosprawną. Opieka jest prowadzona w systemie dziennym w miejscu zamieszkania lub całodobowa w ośrodku do tego przeznaczonym.

Budynek Starostwa Oświęcimskiego posiada elementy zwiększające dostępność dla osób niepełnosprawnych. Przed budynkiem znajdują się oznaczone miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Przed wejściem do budynku zainstalowane są płyty betonowe, ostrzegające i informujące o schodach posiadających kontrastowe oznaczenia pierwszego i ostatniego stopnia. Do budynku wejść można przez pochylnię. Dozwolone jest wejście z psem asystującym lub psem przewodnikiem. Dwa z trzech wejść posiadają drzwi automatyczne z kontrastowymi oznaczeniami. Przestrzeń znajdująca się wewnątrz wyposażona jest w tablicę z listą pomieszczeń i wydziałów, na parterze znajduje się dziennik podawczy dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. W budynku są zlokalizowane dojścia do poszczególnych pomieszczeń. Początek i koniec schodów każdego biegu jest oznaczony kontrastowo pasami w żółtym kolorze. Komunikacja między poziomami budynku odbywać się może również za pomocą windy. Winda jest wyposażona w ekran, oznaczenia w alfabecie Braille'a oraz komunikaty głosowe. Dodatkowo, każdy poziom oznaczono kontrastowymi informacjami na temat numeru poziomu oraz przedziału pokoi, w jakim obecnie osoba się znajduje. Budynek jest wyposażony w toaletę dla niepełnosprawnych, znajdującą się na parterze. Toaleta posiada również miejsce do przewijania dzieci. W celu zapewnienia komfortu osobom niedowidzącym,

w budynku przy miejscach przeznaczonych na wypełnianie dokumentów, zainstalowane są lupy powiększające, a przy stanowiskach obsługi klienta znajdują się ramki do podpisu we wskazanym miejscu. Dostęp do tłumacza migowego w budynku Starostwa jest ograniczony. Do umożliwienia porozumiewania się w języku migowym, należy złożyć wniosek minimum 3 dni robocze przed planowaną wizytą.

Dostępność obiektów użyteczności publicznej

Zakłada się uzyskanie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wszystkich obiektów publicznych zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Dostępność obiektów użyteczności publicznej musi uwzględniać potrzeby osób z różnymi niepełnosprawnościami (ruchowymi, sensorycznymi, intelektualnymi) minimum w następującym zakresie:

1. Dostępność architektoniczna

1.1 Parkingi

- Miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami:
 - Stanowiska postojowe dla samochodów powinny mieć wymiary wynoszące co najmniej:
 - 360x500 cm (zalecane 600 cm)
 - 360x600 cm (zalecane 700 cm) – w przypadku stanowisk postojowych usytuowanych wzdłuż jezdni
 - 360x900 cm – wymiar wymagany dla busów przystosowanych do przewozu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (dotyczy samochodów wyposażonych w podnośnik z tyłu pojazdu)
 - Nawierzchnia utwardzona (równa i gładka o prawidłowym spadku podłużnym i poprzecznym), wykonanej z betonu asfaltowego (nawierzchni bitumicznej) lub z betonu cementowego
 - Oznaczenie: znak pionowy z piktogramem pokazującym osobę na wózku inwalidzkim (D-18 z tabliczką T-29 oraz znakiem poziomym P-18 z symbolem P-24 i niebieską nawierzchnią).
- Droga dojścia:
 - Bezprogowa, z utwardzoną nawierzchnią.

1.2 Wejścia do budynku

- Podjazdy dla wózków inwalidzkich:
 - Nachylenie ramp: maks. 6% (zalecane nachylenie mniejsze niż 5%), konieczne jest zapewnienie wypłaszczonej powierzchni manewrowej przed wejściem, nawierzchnia przed wejściem głównym powinna mieć powierzchnię antypoślizgową, która spełnia swoje cechy również w trudnych warunkach atmosferycznych
 - Przed i po wejściu przestrzeń manewrowa o wymiarach co najmniej 150x150 cm
 - Szerokość: min. 120 cm
 - Poręcze: po obu stronach, na wys. 75–90 cm, zakończone bezpiecznie.
- Drzwi wejściowe:
 - Szerokość: min. 90 cm (dla przejazdu wózka)
 - Automatyczne otwieranie (np. czujniki ruchu)
 - Progi: maks. 2 cm (lub całkowite ich usunięcie).
- Informacja dotykowa:

- Płyty informacyjne w alfabecie Braille’a przy wejściach – Plany tyflograficzne powinny być umieszczane wewnątrz obiektu zaraz po wejściu do niego i powinny odzwierciedlać przestrzeń danej kondygnacji (lub wybrany jej fragment) oraz najistotniejsze jej elementy²⁹. Do planów tyflograficznych powinny prowadzić ścieżki dotykowe
- Ścieżki prowadzące (np. paski dotykowe dla osób niewidomych).

1.3 Komunikacja

- Komunikacja pozioma:
 - Szerokie korytarze (min. 120 cm, zalecane 150 cm)
 - Przejścia wolne od przeszkód (np. wystające elementy ścienne, niskie sufity)
 - Drzwi wewnętrzne: światło przejścia min. 90 cm, bez progów lub progi max 2 cm.
- Komunikacja pionowa:
 - Winda dostępna na wszystkie kondygnacje (obowiązkowa w budynkach wielokondygnacyjnych)
 - Winda wyposażona w:
 - tabliczki w alfabecie Braille’a
 - system głosowy i wizualny
 - przyciski na odpowiedniej wysokości (85–120 cm)
 - przestrzeń manewrową (min. 140x140 cm)
 - Alternatywa dla windy: platformy schodowe, krzeselka schodowe (jeśli uzasadnione).
- Schody:
 - Oznaczenia kontrastowe na krawędziach stopni
 - Poręcze po obu stronach, na wys. 75–90 cm
 - Pasy antypoślizgowe.

1.4 Sanitariaty

- obszar manewrowy przed i obok urządzeń sanitarnych o minimalnych wymiarach 150x150 cm
- Poręcze przy WC i umywalce (po obu stronach)
- System przywoławczy (alarm) dostępny z poziomu podłogi.

1.5 Systemy bezpieczeństwa

- Ewakuacja:
 - Ścieżki ewakuacyjne oznaczone dotykowo (np. pasy prowadzące)
 - Sygnalizacja świetlna i wibracyjna dla osób głuchych
 - Krzesła ewakuacyjne na klatkach schodowych
- Ostrzeżenia:
 - Drzwi przeciwpożarowe z automatycznym otwieraniem.

2. Dostępność informacyjno-komunikacyjna

2.1 System informacji i komunikacji

- Oznakowanie:
 - Kontrastowe kolory (np. czarno-żółte tablice)
 - Czcionka: min. 16 pkt, bezszeryfowa (np. Arial)
 - Piktogramy i symbole uniwersalne.
- Informacja dźwiękowa i wizualna:
 - Pętle induktofoniczne dla osób niedosłyszących

- System głosowy (np. komunikaty w windzie)
- Monitory z napisami dla osób głuchych.
- Informacja dotykowa
 - Płyty informacyjne w alfabecie Braille'a
 - Plany tyflograficzne

3. Dostępność cyfrowa

3.1 Strony internetowe i aplikacje:

- Zgodność z WCAG 2.1 (np. czytniki ekranu, opisy alternatywne).

Na przestrzeni ostatnich lat liczba usług publicznych dostępnych za pomocą Internetu znacząco się zwiększyła. Realizacja usług publicznych w takiej formie jest wygodna zarówno dla interesanta jak i pracownika, m.in. przez redukcję czasu potrzebnego do wymiany danych. W niektórych przypadkach niektóre jednostki samorządu terytorialnego oferują usługi tylko w sposób elektroniczny.

Powiat Oświęcimski w ciągu ostatnich kilku lat podejmował działania zwiększające dostępność usług publicznych w formie cyfrowej. Sprawy obejmujące usługi oferowane przez Wydział Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami są możliwe do realizacji w formie online. Interesanci mają możliwość komunikacji i przesyłania dokumentów elektronicznie za pomocą platformy ePUAP.

Oprócz wyżej wymienionych stron, platformy te oferują ułatwienia osobom ze szczególnymi potrzebami (w szczególności dotyczy to osób niedowidzących), m.in. przez: możliwość zwiększenia kontrastu strony, powiększania liter lub odstępów między znakami i słowami, mapy stron. Dotyczy to też stron placówek edukacyjnych, opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej będących jednostkami podległymi Starostwu Powiatowemu w Oświęcimiu.

V) Wnioski

Powiat Oświęcimski w ostatnich latach realizował na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami różne formy pomocy zarówno przez doposażenie placówek jednostek organizacyjnych, jak i programy wyrównujące szanse oraz zwiększające samodzielność i rozwój osobisty osób niepełnosprawnych. Na podstawie ogólnych danych demograficznych oraz statystyk dotyczących osób niepełnosprawnych w regionie, stwierdzić można, że wsparcie dla tej grupy społecznej, będzie wymagało poprawy stanu istniejącego oraz dalszego rozwijania pomocy. Trend wzrostowy liczby osób starszych oraz niepełnosprawnych wśród młodzieży sprawia, że rozwijana pomoc będzie dotyczyć przede wszystkim zapewnienia dostępności do placówek oferujących usługi z zakresu usług publicznych, opieki zdrowotnej oraz edukacji.

Powiat w poprzednich latach realizował zadania z zakresu modernizacji i przebudowy poszczególnych obiektów jednostek organizacyjnych powiatu. Celem powiatu było niwelowanie barier w placówkach oferujących usługi publiczne. Placówki wprowadzały elementy poprawiające dostępność architektoniczną, informacyjno-komunikacyjną oraz dostępność cyfrową stron jednostek. Oprócz działań twardych, powiat realizował także programy wspierające zwiększanie samodzielności oraz zapewniające odpoczynek i regenerację opiekunom stałym osób niepełnosprawnych.

Na podstawie przedstawionych danych, zadania kluczowe pod względem rozwoju obszaru pomocy i wsparcia osób niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim powinny dotyczyć zwiększania samodzielności osób z tej grupy społecznej. Obecnie wprowadzone zostały elementy usprawniające poruszanie się po budynkach poszczególnych jednostek organizacyjnych, które częściowo spełniają niektóre potrzeby osób niepełnosprawnych. Diagnoza wykonana na podstawie informacji, jakie placówki przedstawiają na własnych stronach internetowych wskazują, że występują potrzeby niezaspokojone. Ze względu na zapewnienie aktualności danych w placówkach jednostek Powiatu Oświęcimskiego, założyć należy wykonanie audytów dostępności dla wybranych placówek. Przeprowadzone audyty będą podstawą do realizacji działań z zakresu dostosowywania budynków i uzupełniania o elementy poprawiające samodzielne funkcjonowanie osób ze szczególnymi potrzebami w przestrzeni publicznej. W ramach zapewnienia odpowiedniego poziomu zarówno w sferze architektonicznej i udogodnień w komunikacji i przekazie informacji w budynkach i na stronach internetowych należy również dbać o podnoszenie umiejętności i wiedzy pracowników w Starostwie Powiatowym. W ramach rozwoju, należy przeprowadzać w poszczególnych wydziałach Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu szkolenia, kursy, zwiększające i wzmacniające kwalifikacje pracowników wydziałów do obsługi i pomocy osobom z niepełnosprawnościami, zgłaszających się do Starostwa Powiatowego w celu w różnych sprawach. Ważne jest, aby szkolenia lub kursy podejmowały dyskusję i odnoszenie się do posiadanej wiedzy pracowników poszczególnych wydziałów, a ewentualne braki lub błędy w postrzeganiu barier lub ich braku z perspektywy osób niepełnosprawnych były w ten sposób niwelowane. Szkolenia dotyczyć powinny przede wszystkim ćwiczeń, w ramach których podnoszone będą umiejętności komunikacji pracowników z osobami w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Szkolenia dotyczyć powinny również reagowania i pomocy osobom niepełnosprawnym w sytuacjach nadzwyczajnych np. ewakuacji budynku.

Tab. 3 Lista zadań przewidzianych w Programie Rozwoju Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim

Nazwa zadania
Dostosowywanie funkcjonowania placówek oświatowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
Audyt dostępności dla każdej szkoły i placówki oświatowej
Dbłość o zapewnienie dostępności architektonicznej
Zapewnienie dostępności informacyjno-komunikacyjnej
Rozwój usług publicznych z uwzględnieniem dostępności cyfrowej
Szkolenia dla Wydziałów
Rozwój działań mających na celu poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, integrację w społeczeństwie oraz zwiększenie ich samodzielności

VI) Podsumowanie

Zawarte w niniejszym programie zadania mają na celu trafnie wpisywać się w istniejącą Strategię Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030 i stanowić mają uzupełnienie/uszczegółowienie zadań przedstawionych w Strategii. Dzięki współpracy poszczególnych pracowników Powiatu oraz jednostek podległych, a także duże zaangażowanie organizacji, stowarzyszeń oraz mieszkańców powiatu, wskazane zadania będą możliwe do realizacji, co wpłynie na rozwój gospodarczy oraz przede

wszystkim społeczny regionu. Mieszkańcy będą świadomi istniejącej pomocy im oferowanej, co wpłynie na poprawę jakości ich życia oraz brak poczucia wykluczenia społecznego. Zadania wpisują się w rosnące potrzeby społeczności powiatu oświęcimskiego, a osoby niepełnosprawne zwiększą swoją samodzielność, co wpłynie na ich rozwój osobisty, a także rozwój całego obszaru.

VII) Spis tabel i rysunków

Tabele

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego w 2023r.	6
Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego.....	7
Tab. 3 Lista zadań przewidzianych w Programie Rozwoju Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim.....	15

Rysunki

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy.....	5
Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego.....	8

Program Rozwoju Oświaty

W Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Wykonawca:
Magnus Media Pracownia Projektowa Piotr Jasion
Ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków

Maj 2025

Spis Treści

I)	Cel opracowania	3
II)	Zgodność Programu Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.....	3
III)	Wstęp	4
IV)	Diagnoza stanu istniejącego.....	4
IV.1)	Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego.....	4
	Struktura administracyjna	4
IV.2)	Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego	5
	Demografia poszczególnych gmin	6
	Przyrost naturalny oraz prognoza demograficzna.....	7
	Rynek pracy.....	8
	Gospodarka	9
	Edukacja	9
IV.3)	Wykaz placówek oświatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego.....	9
IV.4)	Zdrowie psychiczne.....	12
IV.5)	Uzależnienia	13
V)	Wnioski	14
VI)	Spis tabel i rysunków.....	15
	Tabele.....	15
	Rysunki.....	15

I) Cel opracowania

Opracowanie programu rozwoju zostało wykonane w celu wykonania diagnozy sytuacji w Powiecie Oświęcimskim oraz do wyznaczenia zadań odpowiednich do zapewnienia na terenie powiatu edukacji na najwyższym poziomie zarówno ze względu na infrastrukturę, pomoce naukowe itp. jak i elementy dostępności.

II) Zgodność Programu Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.

Program Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 jest zgodny z "Strategią Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030". W "Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030", zdefiniowano główne cele i działania, które mają przyczynić się do właściwego rozwoju obszaru Powiatu w kluczowych obszarach rozwojowych. Na podstawie diagnozy wynika, że powiat winien realizować zadania mające na celu poprawę jakości kształcenia przez między innymi wymianę sprzętu i infrastruktury, optymalizację oferty edukacyjnej, powiązanie kształcenia ponadpodstawowego z potrzebami lokalnego rynku. Potrzebę rozwoju zdefiniowano także w obszarze ochrony i profilaktyki zdrowia i wzrost popularności programów i projektów z zakresu profilaktyki i edukacji prozdrowotnych. Analiza SWOT wskazała również, iż jednym z słabych stron powiatu jest opieka psychologiczna dzieci i młodzieży. W tym celu w Strategii określono cele operacyjne, wśród których znalazł się cel 1.1 - Zintegrowany rozwój gospodarki i edukacji oraz wzrost poziomu zatrudnienia na terenie powiatu oświęcimskiego oraz 3.4 - Ochrona zdrowia i poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców powiatu oświęcimskiego.

Dokument jest zgodny również z założeniami diagnoz oraz wskazanych kierunków wsparcia oraz interwencji dokumentów strategicznych szczebla krajowego, regionalnego oraz ponadlokalnego:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030
- Strategią Rozwoju Regionalnego Województwa "Małopolska 2030"

III) Wstęp

Wizje rozwoju każdej jednostki samorządu terytorialnego zakładają trafne działania odpowiadające na aktualne problemy i trendy społeczno-polityczno-gospodarcze. Rozwój społeczny czy też ekonomiczny jest powiązany ze stanem społeczeństwa zamieszkującego daną jednostkę. Wychowanie ludzi w pierwszych okresach życia jest zatem kluczowe, aby w dalszych okresach życia osoby posiadały odpowiednie wykształcenie oraz posiadały podstawowe umiejętności społeczne. Z tego powodu okres edukacji podstawowej oraz ponadpodstawowej jest jednym z głównych czynników decydujących o stanie rozwoju społeczeństwa, które wpływa na gospodarkę obszaru.

Obecne tempo rozwoju cywilizacyjnego sprawia, że coraz większe nakłady pracy w edukacji należy przeznaczać na zapewnianie umiejętności własnego, krytycznego myślenia, oceny wiarygodności informacji itp. Wyzwania, jakie są stawiane w systemie edukacji obejmują zapewnienie ciągłości nauki w standardowym zakresie oraz wprowadzanie innowacyjnych technik i technologii cyfrowych zarówno w zakresie nauki, jak i jako formy nauczania. Ważne jest również odpowiednie nauczanie pod kątem wykształcenia zawodowego, obejmującego umiejętności i wiedzę, która jest wartościowa na rynku pracy.

Powiat Oświęcimski posiada podległe jednostki oświatowe w postaci szkół ponadpodstawowych oferujących kształcenie w formie liceów, techników oraz branżowych szkół zawodowych. W dokumencie "Strategia Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030" zauważono, iż istnieje duży problem z powiązaniem kształcenia w szkołach ponadpodstawowych a potrzebami lokalnego rynku pracy. Z tego powodu wymagane jest tworzenie planów działań opartych o aktualne dane. Cel w postaci edukacji ponadpodstawowej, kształcącej w umiejętnościach potrzebnych na rynku pracy, jest jednym z podstawowych działań warunkujących rozwój gospodarczy oraz społeczny całego regionu.

IV) Diagnoza stanu istniejącego

IV.1) Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego

Struktura administracyjna

Powiat Oświęcimski jest jednym z 19 powiatów znajdujących się na terenie województwa małopolskiego. Zlokalizowany jest w części zachodniej, gdzie zachodnia granica powiatu jest zarazem fragmentem zachodniej granicy województwa małopolskiego. Graniczy z województwem śląskim. Ośrodkiem administracyjnym jest miasto Oświęcim, będące również ważnym ośrodkiem turystyki w skali całego regionu, ze względu na znajdujący się na terenie miasta były obóz niemiecki Auschwitz oraz znajdujący się tuż za granicami miasta obóz Birkenau. Przez teren powiatu przebiegają ważne w skali kraju arterie komunikacyjne: drogi krajowe 28, 44 oraz 52, a także drogi wojewódzkie 780, 781, 933, 948, 949. Dodatkowo, przez powiat przebiegają linie kolejowe 93, 94 oraz 138, z węzłem w Oświęcimiu. W skład Powiatu Oświęcimskiego wchodzi 9 gmin: 1 miejska, 4 miejsko-wiejskie oraz 4 wiejskie:

- Gmina miejska
 - Oświęcim
- Gminy miejsko-wiejskie
 - Brzeszcze
 - Chelmek
 - Kęty
 - Zator

- Gminy wiejskie
 - Osiek
 - Oświęcim
 - Polanka Wielka
 - Przeciszów

Na terenie powiatu znajduje się 5 miast: Oświęcim, Brzeszcze, Chelmek, Kęty oraz Zator.

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy

IV.2) Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego

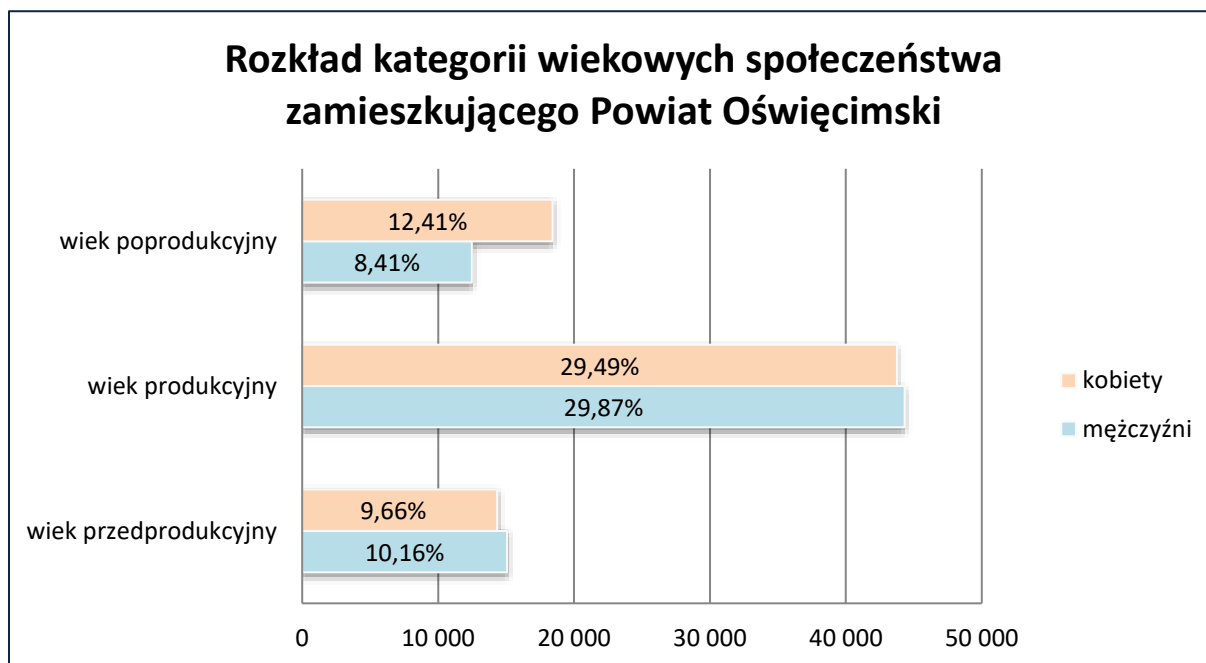
Powiat Oświęcimski, wg danych z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w roku 2021, zamieszkiwało 151 008 osób. Liczba osób zamieszkałych na obszarze powiatu na podstawie danych za 2023 prezentowanych przez GUS wynosiła 148 415 osób. Nieznacznie więcej (ok. 51,15%) osób zamieszkuje tereny miast. Ze względu na grupy ekonomiczne ok. 20,0% mieszkańców powiatu stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, ok. 60,0% w wieku produkcyjnym oraz ok. 20,0% w wieku produkcyjnym. Prognozy dotyczące stanu ludności na podstawie danych GUS przewidują w następnych latach ciągły spadek liczby mieszkańców, wiążący się między innymi ze starzeniem się społeczeństwa oraz migracjami do większych miast oraz aglomeracji. W ciągu ostatnich 10 lat liczba urodzeń na 1000 osób wskazywała tendencję spadkową, przy braku spadku liczby zgonów na 1000 osób, z zauważalną tendencją wzrostową.

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Udział w sumie l. mieszkańców powiatu
---------------	-----------	---------	--------	---------------------------------------

0-4	3 145	2 992	6 137	4,14%
5-9	3 951	3 679	7 630	5,14%
10-14	4 110	4 014	8 124	5,47%
15-19	3 876	3 654	7 530	5,07%
20-24	3 523	3 376	6 899	4,65%
25-29	4 013	3 750	7 763	5,23%
30-34	4 966	4 594	9 560	6,44%
35-39	5 769	5 474	11 243	7,58%
40-44	6 142	5 884	12 026	8,10%
45-49	5 722	5 701	11 423	7,70%
50-54	4 750	4 888	9 638	6,49%
55-59	4 644	4 781	9 425	6,35%
60-64	4 804	5 321	10 125	6,82%
65-69	4 655	5 570	10 225	6,89%
70-74	3 444	4 689	8 133	5,48%
75-79	2 042	3 294	5 336	3,60%
80-84	1 215	2 319	3 534	2,38%
85 i więcej	1 118	2 546	3 664	2,47%
RAZEM	71 889	76 526	148 415	

Wykres 1 Rozkład kategorii wiekowych społeczeństwa zamieszkującego Powiat Oświęcimski

Demografia poszczególnych gmin

Na podstawie danych GUS dla Powiatu Oświęcimskiego, aktualnych na 22.07.2024 r. na terenie powiatu, zamieszkiwało 148 335 osób. Największy odsetek ogółu mieszkańców powiatu, stanowią

mieszkańcy miasta Oświęcim (ok. 24% ogółu) oraz gminy Kęty (ok. 22,4% ogółu). Gmina Polanka Wielka jest zamieszkała przez najmniejszą liczbę osób, która stanowi ok. 3% wszystkich mieszkańców powiatu.

Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

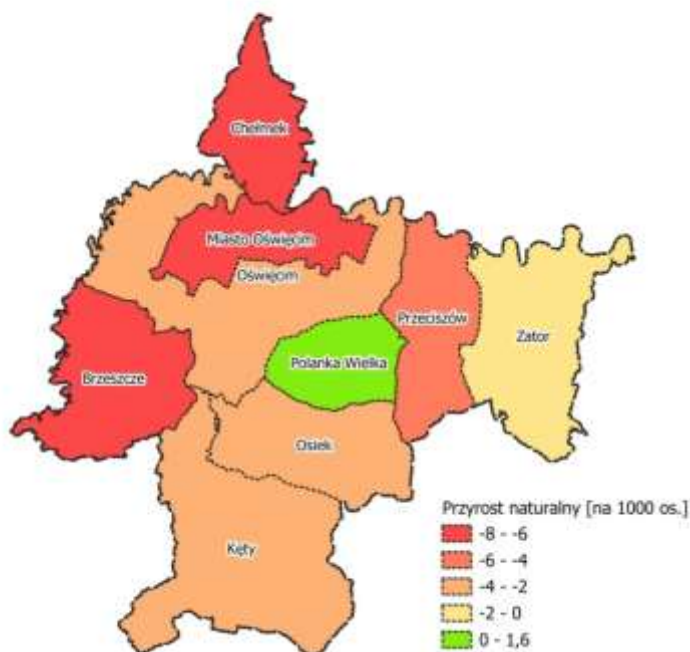
Gmina	Liczba ludności
Oświęcim - Gmina miejska	35 557
Brzeszcze	20 365
Chelmek	12 306
Kęty	33 267
Zator	9 119
Osiek	8 129
Oświęcim - gmina wiejska	18 987
Polanka Wielka	4 310
Przeciszów	6 355

Gęstość zaludnienia na terenie powiatu wynosi 365 osób na km² i jest to wartość większa od średniej dla obszaru województwa (225 os/km²). Na terenie powiatu można zaobserwować nierównomierny rozkład gęstości zaludnienia, z miastem Oświęcim, będącym najgęściej zamieszkałą jednostką (1186 os/km²) i najrzadziej zamieszkałymi gminami: Zator, Polanka Wielka oraz Przeciszów (każde ok. 178 os/km²). W roku 2023 saldo migracji zewnętrznych wyniosło +22, jednak saldo migracji wewnętrznej w roku 2023 wyniosło -164 osób, co pomimo pozytywnych trendów w migracji zewnętrznej (od 2015 roku nie odnotowano ujemnego salda) nie wpływa pozytywnie na ogólne trendy migracyjne w powiecie. W ciągu ostatnich kilkunastu lat zauważalny jest ogólnopolski trend odpływu osób zamieszkujących obszary małych i średnich miast oraz wsi do głównych miast regionalnych, które oferują więcej możliwości oraz kierunków rozwoju. Położenie powiatu Oświęcimskiego wpływa na negatywne wskaźniki migracji. Powiat Oświęcimski znajduje się w niewielkiej odległości od Krakowa jak również od Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej. Dodatkowo, dobre połączenie zarówno drogowe, jak i kolejowe do tych obszarów (możliwość dojazdu w czasie ok. 1 godziny do głównych miast z Oświęcimia), sprawia, że wybór emigracji z terenu powiatu jest mniej kosztowny i mniej trudny do podjęcia.

Przyrost naturalny oraz prognoza demograficzna

Na obszarze prawie całego powiatu można zauważyć ujemny przyrost naturalny. Wyjątek stanowi obszar gminy Polanka Wielka, gdzie wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 osób w roku 2023 był dodatni i wyniósł 1,62. Najniższy wskaźnik został zarejestrowany na terenie miasta Oświęcim, gdzie na 1000 osób wyniósł -7,99.

Przyrost naturalny w poszczególnych gminach w Powiecie Oświęcimskim

Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Wg prognoz GUS, wykonanych na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku, do roku 2060 będzie występować ciągle spadek liczby ludności, związany zarówno z efektem starzenia się społeczeństwa, jak i z migracjami. Według prognozy, w roku 2060 liczba ludności zamieszkującej Powiat Oświęcimski wyniesie 113 030 osób.

Rynek pracy

Na podstawie danych GUS dla obszaru Powiatu Oświęcimskiego stopa bezrobocia rejestrowanego w ciągu ostatnich lat stopniowo się zmniejszała. W roku 2023 wyniosła 4,9%, co w porównaniu z rokiem 2014, w którym wynosiła 11,4%, jest redukcją o ponad połowę. Stopa bezrobocia rejestrowanego, kształtowała się na podobnym poziomie co wartość dla całego kraju, jednak przez ostatnie lata wartość dla obszaru całego województwa małopolskiego była wyższa.

Wśród zawodów deficytowych (liczba wolnych miejsc pracy jest większa od liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i/lub spełniających wymagania) w 2023 roku, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu, znalazły się następujące zawody: betoniarze i zbrojarze, brukarze cieśle, dekarze, blacharze, elektrycy, elektromechanicy, fizjoterapeuci, inż. budownictwa, inż. chemicy i chemicy, kierowcy autobusów, samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu oraz szkół specjalnych, operatorzy i mechanicy sprzętu robót ziemnych, pielęgniarki, pracownicy robót wykończeniowych, pracownicy socjalni, psycholodzy i psychoterapeuci, stolarze, księgowi, spawacze, szefowie kuchni.

Gospodarka

Głównym sektorem gospodarki na terenie powiatu, jest przemysł węglowy, a także przemysł turystyczny, związany z obozem koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. Dodatkowo na terenie powiatu, znajduje się też Park Krajobrazowy Beskidu Małego, a także parki rozrywki: Zatorland oraz Energylandia w Zatorze, a także na terenie gminy Osiek, resort Molo Resort.

Na terenie powiatu zarejestrowanych w rejestrze REGON było 16 391 podmiotów gospodarki narodowej, przy czym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (12 214 tj. ok. 75%).

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej w 2023 roku przeważał handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (wł. motocykle), budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe, a także działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Te branże stanowiły ponad połowę wszystkich działalności gospodarczych na terenie powiatu. W znaczącej większości są to mikro przedsiębiorstwa (96,98% wszystkich działalności zarejestrowanych) oraz małe przedsiębiorstwa (2,37%).

Edukacja

Według danych GUS na terenie Powiatu Oświęcimskiego struktura wykształcenia na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego wykonanego w 2021 roku przedstawia się następująco:

- Wykształcenie wyższe - ok. 20%
- Wykształcenie średnie i policealne - ok. 36%
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe - ok. 26%
- Wykształcenie podstawowe, podstawowe nieukończone i brak wykształcenia szkolnego - ok. 18%

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego, zlokalizowane są zarówno szkoły podstawowe jak i ponadpodstawowe w tym: branżowe, technika oraz licea ogólnokształcące. W Oświęcimiu znajduje się również Małopolska Uczelnia Państwowa im. rtm. Witolda Pileckiego.

IV.3) Wykaz placówek oświatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Na terenie powiatu Oświęcimskiego znajduje się obecnie 9 placówek edukacyjnych będących jednostkami podległymi Starostwu:

- Powiatowy Zespół Nr 1 Szkół Ogólnokształcących im. ks. St. Konarskiego w Oświęcimiu
 - I Liceum ogólnokształcące im. ks. St. Konarskiego w Oświęcimiu
- Powiatowy Zespół Nr 2 Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego i Technicznych w Oświęcimiu
 - II Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Oświęcimiu
 - Technikum nr 1 w Oświęcimiu
- Powiatowe Centrum Kształcenia Technicznego i Branżowego w Oświęcimiu
 - Technikum nr 2 w Oświęcimiu
 - Branżowa Szkoła I Stopnia nr 2 w Oświęcimiu
- Powiatowy Zespół Nr 4 Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Oświęcimiu
 - Technikum nr 3 w Oświęcimiu
 - Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Oświęcimiu

- Powiatowy Zespół Nr 6 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. prof. Kazimierza Bielenina w Brzeszczach
 - Technikum w Brzeszczach
 - Branżowa Szkoła I Stopnia w Brzeszczach
- Powiatowy Zespół Nr 9 Szkół im. Marii Dąbrowskiej w Kętach
 - II Liceum Ogólnokształcące w Kętach
- Powiatowy Zespół Nr 10 Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Kętach
 - III Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Kętach
 - Technikum w Kętach
 - Branżowa Szkoła I Stopnia w Kętach
 - Branżowa Szkoła II Stopnia w Kętach
- I Liceum Ogólnokształcące im. St. Wyspiańskiego w Kętach
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Oświęcimiu
 - Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna w Oświęcimiu
 - Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy w Oświęcimiu
 - Szkoła podstawowa specjalna w Oświęcimiu (przeznaczona dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność)

Powiatowe Zespoły Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych składają się w większości z liceów ogólnokształcących oraz techników. Ofertę szkół ponadpodstawowych uzupełniają szkoły branżowe. Dodatkowo na terenie powiatu znajdują się: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Oświęcimiu oraz Młodzieżowy Dom Kultury w Oświęcimiu oraz Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

Tab. 3 Profile nauczania w placówkach zarządzanych przez Powiat Oświęcimski

Szkoła	Profile nauczania				
	Liceum	Technikum	Szkoła Branżowa I stopnia	Szkoła Branżowa II stopnia	Inne
PZ nr. 1	• biol-chem-ang, • pol-hist-ang, • pol-biol-ang, • mat-geo-ang, • mat-fiz-ang, • mat-inf-ang, • pol-wos-ang,	-	-	-	-
PZ nr. 2	• biol-chem, • hum-praw, • językowy, • menadżerski, • mundurowy, • mistrzostwa sportowego	Technik.: • grafiki i poligrafii • cyfrowej, • elektronik, • informatyk, • techn. chemicznej	-	-	-

PZ nr. 4	-	Technik.: • ekonomista, • hotelarstwa, • org. turystyki, • reklamy, • żywienia i usług gastronomicznych, • architektury krajobrazu	• fryzjer, • kucharz, • kl. wielozawodowa	-	-
PZ nr. 6	-	Technik: • logistyk - klasa mundurowo-ratownicza • weterynarii	• klasa wielozawodowa	-	-
PZ nr. 9	• pedagog. z komunikacją społeczną, • hum-teatralny, • język-filmowy	-	-	-	-
PZ nr. 10	kl. mistrzostwa sportowego: • piłka siatkowa, • piłka nożna	Technik: • elektryk, • mechanik, • informatyk, • żywienia i usług gastronom.,	• operator obrabiarek skrawających, • mont. sieci i inst. sanit., • mechanik pojazd. samochod., • fryzjer, • cukiernik, • elektryk, • klasa wielozawodowa	• technik mechanik • technik żywienia i usług gastronomicznych	-
PCKTiB	-	Technik: • logistyk, • informatyk, • mechatronik, • pojazdów samochodowych, • programista, • spedytor	• mechanik pojazdów samochodowych	-	-
I LO	• prawno-hum, • biol-chem, • mat-język, • geo-język,	-	-	-	-
SOS-W	-	-	• monter zabudowy i robót wykończeniowych, • pracownik pomocniczy	-	• Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy,

			obsługi hotelowej, • kucharz		
--	--	--	---------------------------------	--	--

Wg danych z opracowań własnych Powiatu, w roku szkolnym 2023/2024 w placówkach edukacyjnych prowadzonych przez powiat uczyło się 6 560 uczniów. Najwięcej (1644 uczniów) zarejestrowanych było w PZ nr 2, natomiast najmniej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym (265 uczniów) oraz PZ nr 6 (315 uczniów).

IV.4) Zdrowie psychiczne

Według Światowej Organizacji Zdrowia, zdrowie psychiczne to dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny człowieka oraz zdolność do samorealizacji. Z tego powodu zdrowie psychiczne nie oznacza jedynie braku chorób, a przejawia się także w poczuciu własnej wartości, zdolności do rozwoju własnego, odpowiedzialności za swoje życie oraz zaangażowaniu w życie społeczne, pracę oraz związki.

W ostatnich latach zauważalny jest niekorzystny trend we wzroście liczby uczniów szkół, zmagających się z problemami natury psychicznej. Na podstawie danych NFZ, w okresie 2013-2023 procent osób w wieku szkolnym (do 17 roku życia) z problemami psychicznymi zwiększył się z wartości 1,2% do wartości około 4,0-4,1% w latach 2022 i 2023. Zaburzenia zdrowia psychicznego mogą dotknąć każdego młodego człowieka, jednak ze względu na specyficzne uwarunkowania w pewnych grupach zdarza się to częściej. Dotyczy to przede wszystkim młodzieży z rodzin o trudnej sytuacji materialnej lub społecznej. Osoby te żyją z większą ekspozycją na sytuacje stresowe takie jak: ciężka sytuacja ekonomiczna w rodzinie, rozwody rodziców, przemoc w rodzinie, zaburzenia związane z zażywaniem środków psychoaktywnych itp. Problemy ze zdrowiem psychicznym mają wymierny wpływ na rozwój każdego regionu, państwa czy wspólnoty państw. Według danych Komisji Europejskiej, 27% mieszkańców wspólnoty ma zły stan zdrowia psychicznego, co skutkuje problemami zawodowymi i niechęcią do pracy. Problemy te przyczyniają się również do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę lub rentę z powodu niezdolności do pracy, co według danych Komisji Europejskiej odpowiada stracie ok. 3% do 4% PKB Unii Europejskiej.

Skutkiem zaburzeń zdrowia psychicznego wśród młodzieży szkolnej jest również ciągły wzrost liczby prób samobójczych, jednak szczególnie widoczny jest w przedziale wiekowym odpowiadającym zakończeniu nauki w szkole podstawowej oraz w okresie nauki w placówkach ponadpodstawowych¹.

Czynnikiem pogłębiającym problemy psychiczne dzieci i młodzieży jest niska świadomość społeczna lub jej brak, dotycząca zagrożeń, objawów oraz miejsc wsparcia i pomocy w przypadku problemów². W dużym stopniu młodzież, doświadczająca zaburzeń zdrowia psychicznego, nie zdaje sobie sprawy z objawów, jakie występują lub stara się nie zwracać na nie uwagi. W przypadku rodziców, którzy podejrzewają u dzieci objawy zaburzeń psychicznych, występuje często brak pomysłu, gdzie udać się z dzieckiem lub też strach przed stygmatyzacją przez społeczeństwo. Jest to efektem braku odpowiedniej edukacji społeczeństwa na temat zdrowia psychicznego. Pogłębiające się objawy u młodzieży, przy braku leczenia lub pracy nad swoją psychiką mogą prowadzić do zmian będących ciężkimi do poprawy lub do chorób psychicznych wymagających długotrwałego leczenia.

¹ Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, R. Szredzińska – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

² Negatywne doświadczenia młodzieży w trakcie pandemii, Warszawa: FDDS Negatywne doświadczenia młodzieży w trakcie pandemii Makaruk K., Włodarczyk J., Szredzińska R. (2020)

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego znajduje się Centrum Zdrowia Psychicznego, jako oddział Zespołu Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu. Centrum posiada w strukturze organizacyjnej: Oddział Psychosomatyki i Psychiatrii, Psychiatryczną Izbę Przyjęć, Oddział Dzienny Psychiatryczny, Poradnię Zdrowia Psychicznego oraz Zespół Leczenia Środowiskowego.

Na obszarze powiatu zlokalizowane są również Powiatowe Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze w Grojcu, gdzie znajduje się oddział psychiatryczny, Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów w Bulowicach, oferujących opiekę osobom przewlekle psychicznie chorym oraz Powiatowy Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach oferujący pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi. Tu organizowane są zajęcia profilaktyki zdrowia psychicznego.

IV.5) Uzależnienia

Problemy zdrowia psychicznego mogą również mieć inne podłoże oraz objawy. Zagrożenie, trwale wpływające na rozwój mózgu uczniów, stanowi również zażywanie substancji psychoaktywnych lub długotrwałe spędzanie czasu w przestrzeni wirtualnej. Trwale i nieodwracalne skutki w rozwoju młodych osób wywołuje również spożywanie alkoholu, narkotyków czy palenie papierosów. Długotrwałe korzystanie z mediów społecznościowych przez dzieci i młodzież może negatywnie przyczyniać się do postrzegania świata, grup społecznych lub też samego siebie. O ile osoby dorosłe mogą przyjmować negatywne treści bez wpływu na ich stan psychiczny, o tyle dzieci i młodzież wystawione przez długi czas, np. na negatywne komentarze na swój temat, przemoc słowną i fizyczną, nieodpowiednie treści lub porównywanie siebie do innych, zagrożone są zaburzeniami w sferze zdrowia psychicznego i fizycznego. Efektem takich zaburzeń mogą być choroby psychiczne (depresja, stany lękowe), jak i zaburzenia fizyczne - niepoprawna postawa, zaburzenia rytmu snu, brak aktywności fizycznej, skutkujący nadwagą.

Badania dotyczące rozwoju i przeciwdziałania uzależnieniom, tworzone przez zajmujące się tym tematem organizacje, wskazują na pozytywny trend spadku ogólnej ilości spożywanego alkoholu wśród młodzieży szkolnej. Korzystnie kształtują się również inne statystyki, takie jak liczba młodzieży deklarującej zażywanie narkotyków (zarówno w ostatnim roku jak i kiedykolwiek) lub innych nowych substancji psychoaktywnych. Efekty te można korelować z ciągłym wzrostem liczby programów profilaktyki i promocji zdrowego życia kierowanych do młodzieży szkolnej przez samorządy. Nie jest natomiast widoczny spadek w ilości godzin przeznaczanych na korzystanie z internetu (średnio 4,50 dziennie, przy wzroście do średnio 6,10 w dni wolne od zajęć)³.

W ramach kontroli ilości czasu korzystania z internetu, wykonywana praca profilaktyczna oraz informacyjna powinna dotyczyć aspektów tzw. higieny cyfrowej - zestawu rozwiązań i założeń mających na celu niwelację negatywnych skutków korzystania z urządzeń mobilnych i internetu.

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego zlokalizowany jest Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Placówka oferuje szybką, doraźną pomoc osobom z problemem uzależnienia oraz innych problemów będących efektem uzależnień. Dodatkowo na terenie powiatu funkcjonują 3 poradnie psychologiczno-pedagogiczne: w Kętach, Oświęcimiu oraz w Brzeszczach, gdzie realizowane są działania wspierające prawidłowy rozwój dziecka.

³ Raport 2023 „Uzależnienia w Polsce” - Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023

V) Wnioski

Dane dotyczące sytuacji aktualnej pod względem demograficznym oraz sytuacji młodzieży uczęszczającej do placówek oświatowych, wskazują na potrzebę podejmowania działań warunkujących dalszy rozwój tych placówek. Niekorzystne trendy demograficzne, a także rosnące problemy młodzieży w sferze zdrowia psychicznego, nakładają na placówki oświatowe obowiązek zmiany sposobu zarządzania szkołami oraz procesem nauczania.

Należy podejmować wszelkie starania i kroki w celu zahamowania i odwrócenia negatywnych trendów wzrostu liczby uczniów z zaburzeniami zdrowia psychicznego. Negatywne czynniki, jakie w obecnym świecie spotykają młodzież należy eliminować przez profilaktykę i nauczanie dotyczące zdrowia psychicznego. Temu mogą służyć warsztaty, prelekcje, szkolenia, konferencje. Dodatkowo należy zwiększać liczbę możliwych miejsc, do których młodzież oraz rodzice potrzebujący porady, wsparcia lub pomocy psychicznej czy terapeutycznej mogą się udać. Utworzenie na terenie Powiatu Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego pozwoli na zwiększenie dostępnych miejsc pomocy.

Rozwój edukacji w skali powiatu powinien wiązać się z optymalizacją nauczania, zwiększając przy tym jakość nauczania. Jednym ze środków stosowanych obecnie w tym celu jest wykorzystywanie dobrych praktyk będących źródłem wiedzy na ten temat. Mogą one nie tylko wzmacniać i poprawiać stan wiedzy uczniów, ale też zapewniać im przestrzeń, w której czują się komfortowo, co może wpływać na ich stan psychiczny. Z tego powodu do kierunków działań Powiatu, jakie powinny być podejmowane w kwestii oświaty, są systematyczny rozwój infrastruktury oświatowej, przez jej modernizację, przebudowę lub wymianę. Do zadań powiatu powinno należeć też wyposażanie placówek w sprzęt dydaktyczny, pomoce edukacyjne oraz wyposażenie szkół. W ramach rozwoju infrastruktury, należy dążyć również do zmieniających się uwarunkowań, w tym do rozwoju w ramach zrównoważonego rozwoju (modernizację budynków w ramach efektywności energetycznej). Doposażenie szkół będzie miało pozytywny wpływ przez wykorzystywanie ich do procesów nauczania.

Kluczowe pod względem rozwoju gospodarczego powiatu oświęcimskiego jest kształcenie młodzieży w kierunkach odpowiadającym aktualnym potrzebom rynkowym, a także wyposażanie ich w aktualne uniwersalne umiejętności będące wśród priorytetów, jakie u pracowników szukają pracodawcy. Na bazie badań ankietowych prowadzonych w powiecie na potrzeby "Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030", ten obszar edukacji mieszkańcy powiatu ocenili najgorzej spośród wszystkich obszarów oświaty. Z tego względu Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu powinno przeprowadzić weryfikację procesów kształcenia pod względem wiedzy i umiejętności jakich nabywają uczniowie w trakcie procesu kształcenia. Weryfikacja winna wskazać jak powinny zmieniać się priorytety nauki w placówkach, aby zapewnić absolwentom wiedzę oraz umiejętności pożądane na rynku pracy i na uczelniach wyższych.

Tab. 4 Lista zadań przewidzianych w Planie Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim

Nazwa zadania
Rozwój infrastruktury i remonty w szkołach i placówkach oświatowych
Systematyczne unowocześnianie, wymiana sprzętu, pomocy naukowych i wyposażenia szkół
Racjonalizacja kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych
Działania profilaktyczne realizowane poprzez warsztaty, szkolenia, konferencje na tematy związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz wsparciem zdrowia psychicznego
Utworzenie Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin

Modernizacja budynku oraz doposażenie pracowni Centrum Kształcenia Praktycznego przy Powiatowym Centrum Kształcenia Technicznego i Branżowego w Oświęcimiu
Modernizacja budynku oraz doposażenie pracowni w Powiatowym Zespole nr 4 Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Oświęcimiu
Budowa Młodzieżowego Domu Kultury w Oświęcimiu
Modernizacja szkół ponadpodstawowych w zakresie efektywności energetycznej – PZ Nr 2, PZ Nr 6, CKP

VI) Spis tabel i rysunków

Tabele

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego	5
Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego	7
Tab. 3 Profile nauczania w placówkach zarządzanych przez Powiat Oświęcimski	10
Tab. 4 Lista zadań przewidzianych w Planie Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim	14

Rysunki

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy	5
Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego	8

Program Rozwoju Pomocy Społecznej

w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Wykonawca:
Magnus Media Pracownia Projektowa Piotr Jasion
Ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków

Maj 2025

Spis Treści

I)	Cel opracowania	3
II)	Zgodność Programu Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi	3
III)	Wstęp	4
IV)	Diagnoza stanu istniejącego.....	4
IV.1)	Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego.....	4
	Struktura administracyjna	4
IV.2)	Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego	5
	Demografia poszczególnych gmin	7
	Przyrost naturalny i prognoza demograficzna.....	8
	Rynek pracy.....	9
	Gospodarka	9
	Edukacja	9
IV.3)	Usługi z zakresu opieki społecznej na terenie Powiatu Oświęcimskiego	10
IV.4)	Zdrowie psychiczne.....	10
IV.5)	Opieka nad osobami z niepełnosprawnościami	11
IV.6)	Opieka senioralna i geriatrya	12
V)	Wnioski	12
VI)	Podsumowanie	14
VII)	Spis tabel i rysunków.....	14
	Tabele.....	14
	Rysunki.....	14

I) Cel opracowania

Program rozwoju został opracowany w celu sporządzenia diagnozy obecnej sytuacji w Powiecie Oświęcimskim dla wyznaczenia zadań niezbędnych do zapewnienia na terenie powiatu odpowiedniej jakości usług, oferowanych mieszkańcom przez Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu oraz jednostki mu podległe, z zakresu z zakresu pomocy społecznej.

II) Zgodność Programu Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.

Program Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 jest zgodny ze "Strategią Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030". W Strategii tej zdefiniowano główne cele i działania, które mają przyczyniać się do właściwego rozwoju obszaru Powiatu w kluczowych obszarach rozwojowych. Z diagnozy wynika, że mieszkańcy słabo oceniają m.in. wsparcie osób i rodzin w sytuacji kryzysowej i organizacji pieczy zastępczej oraz wskazują na potrzebę organizacji opieki psychologicznej dzieci i młodzieży i rozwój wsparcia geriatry. Realizacja takich działań jest zgodna z celem 3.4 - Ochrona zdrowia i poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców powiatu oświęcimskiego.

Program Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 jest zgodny również z założeniami diagnoz i kierunków wsparcia oraz interwencji wskazanych w dokumentach strategicznych szczebla krajowego, regionalnego, ponadlokalnego:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategią Rozwoju Regionalnego Województwa "Małopolska 2030".

III) Wstęp

Zgodnie z Art. 2. 1 Ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. 2024 poz. 1283) „pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Art. 3. 1 ustawy wskazuje, iż „pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”.

Charakter takich definicji zawiera wielodziałowość pomocy społecznej. Potrzeby osób mogą dotyczyć pomocy finansowej, infrastrukturalnej, opieki zdrowotnej, psychologicznej, edukacji, mieszkalnictwa, zatrudnienia.

Zmiany w strukturze społecznej oraz w demografii, istniejące obecnie w Polsce, są powodem występujących w ostatnich latach problemów z ogólną jakością życia. Statystyki demograficzne wskazują na utrzymujący się trend związany ze starzeniem się społeczeństwa. Wzrasta również liczba osób z różnymi formami niepełnosprawności. Znacząco w ostatnich latach zwiększyła się liczba osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego. W szczególności problemy te dotyczą nastolatków. Co roku zwiększa się świadomość społeczna dotycząca możliwych czynników wywołujących te problemy, jednak duża grupa osób cały czas nie przyjmuje leczenia psychicznego jako formy pomocy lub obawia się efektu wykluczenia społecznego z tego powodu.

Odpowiedzią na zwiększające się problemy osób dotkniętych problemami społecznymi, jest oferowana przez jednostki samorządu terytorialnego pomoc społeczna. Razem ze zmianami demograficznymi, społecznymi lub gospodarczymi, zmieniają się również potrzeby osób ubiegających się o pomoc społeczną. Z tego względu należy optymalizować plany i cele Strategii Rozwoju, aby zgodnie z założeniami w nich zawartymi, odpowiadać na aktualne potrzeby.

Powiat Oświęcimski rozumie występujące problemy społeczne, dlatego w swoich działaniach zawiera zadania mające na celu wyrównywanie szans osobom znajdującym się w trudnej sytuacji. Wykorzystanie pomocy społecznej powoduje pozytywne efekty w życiu jednostek oraz całych grup. Wpływa to pozytywnie na rozwój zarówno w wymiarze społecznym (niwelowanie wykluczenia społecznego), poprawiając ogólne zadowolenie i jakość życia, jak i otwiera dla człowieka więcej możliwości, w tym rozwoju osobistego, zawodowego, a to wzmacnia i rozwija powiat.

IV) Diagnoza stanu istniejącego

IV.1) Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego

Struktura administracyjna

Powiat Oświęcimski jest jednym z 19 powiatów znajdujących się na terenie województwa małopolskiego. Zlokalizowany jest w części zachodniej, gdzie zachodnia granica powiatu jest zarazem fragmentem zachodniej granicy województwa małopolskiego. Graniczy z województwem śląskim. Ośrodkiem administracyjnym jest miasto Oświęcim, będące również ważnym ośrodkiem turystyki w skali całego regionu, ze względu na znajdujący się na terenie miasta były obóz niemiecki Auschwitz oraz znajdujący się tuż za granicami miasta obóz Birkenau. Przez teren powiatu przebiegają ważne w skali kraju arterie komunikacyjne: drogi krajowe 28, 44 oraz 52, a także drogi wojewódzkie 780, 781, 933, 948, 949. Dodatkowo, przez powiat przebiegają linie kolejowe 93, 94 oraz 138, z węzłem w

Oświęcimi. W skład Powiatu Oświęcimskiego wchodzi 9 gmin: 1 miejska, 4 miejsko-wiejskie oraz 4 wiejskie:

- Gmina miejska
 - Oświęcim
- Gminy miejsko-wiejskie
 - Brzeszcze
 - Chelmek
 - Kęty
 - Zator
- Gminy wiejskie
 - Osiek
 - Oświęcim
 - Polanka Wielka
 - Przeciszów

Na terenie powiatu znajduje się 5 miast: Oświęcim, Brzeszcze, Chelmek, Kęty oraz Zator.

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy

IV.2) Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego

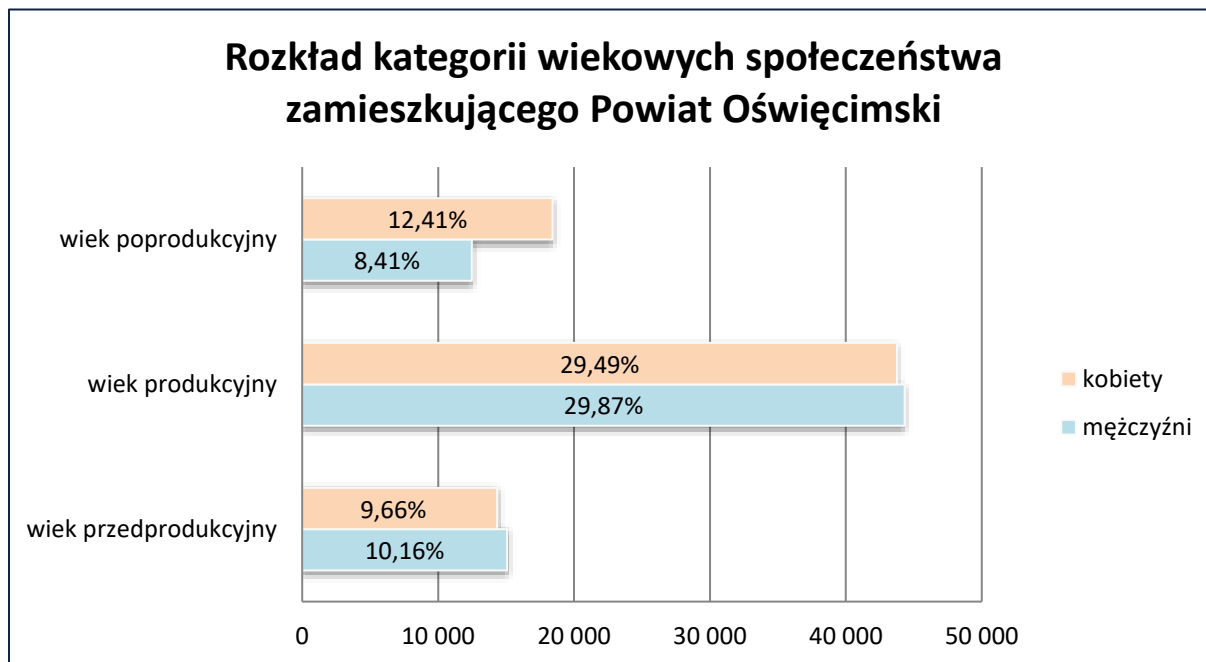
Powiat Oświęcimski, wg danych z Narodowego Spisu Powszechnego, przeprowadzonego w roku 2021, zamieszkiwało 151 008 osób. Liczba osób zamieszkałych na obszarze powiatu na podstawie danych za 2023, prezentowanych przez GUS, wynosiła 148 415 osób. Nieznacznie więcej (ok. 51,15%) osób zamieszkuje tereny miast. Ze względu na grupy ekonomiczne ok. 20% mieszkańców powiatu stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, ok. 60% osoby w wieku produkcyjnym oraz ok. 20% osoby w wieku poprodukcyjnym. Prognozy dotyczące stanu ludności, na podstawie danych GUS, przewidują w następnych latach ciągły spadek liczby mieszkańców, wiążący się między innymi ze starzeniem się społeczeństwa oraz migracjami do większych miast i aglomeracji. W ciągu ostatnich 10

lat liczba urodzeń na 1000 osób wskazywała tendencję spadkową, przy braku spadku liczby zgonów na 1000 osób, z zauważalną tendencją wzrostową.

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu
0-4	3 145	2 992	6 137	4,14%
5-9	3 951	3 679	7 630	5,14%
10-14	4 110	4 014	8 124	5,47%
15-19	3 876	3 654	7 530	5,07%
20-24	3 523	3 376	6 899	4,65%
25-29	4 013	3 750	7 763	5,23%
30-34	4 966	4 594	9 560	6,44%
35-39	5 769	5 474	11 243	7,58%
40-44	6 142	5 884	12 026	8,10%
45-49	5 722	5 701	11 423	7,70%
50-54	4 750	4 888	9 638	6,49%
55-59	4 644	4 781	9 425	6,35%
60-64	4 804	5 321	10 125	6,82%
65-69	4 655	5 570	10 225	6,89%
70-74	3 444	4 689	8 133	5,48%
75-79	2 042	3 294	5 336	3,60%
80-84	1 215	2 319	3 534	2,38%
85 i więcej	1 118	2 546	3 664	2,47%
RAZEM	71 889	76 526	148 415	

Wykres 1 Rozkład kategorii wiekowych społeczeństwa zamieszkującego Powiat Oświęcimski

Demografia poszczególnych gmin

Na podstawie danych GUS dla Powiatu Oświęcimskiego, aktualnych na 22.07.2024 r. na terenie powiatu, zamieszkiwało 148 335 osób. Największy odsetek ogółu mieszkańców powiatu, stanowią mieszkańcy miasta Oświęcim (ok. 24% ogółu) oraz gminy Kęty (ok. 22,4% ogółu). Gmina Polanka Wielka jest zamieszкана przez najmniejszą liczbę osób, która stanowi ok. 3% wszystkich mieszkańców powiatu.

Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Gmina	Liczba ludności
Oświęcim - Gmina miejska	35 557
Brzeszcze	20 365
Chelmek	12 306
Kęty	33 267
Zator	9 119
Osiek	8 129
Oświęcim - gmina wiejska	18 987
Polanka Wielka	4 310
Przeciszów	6 355

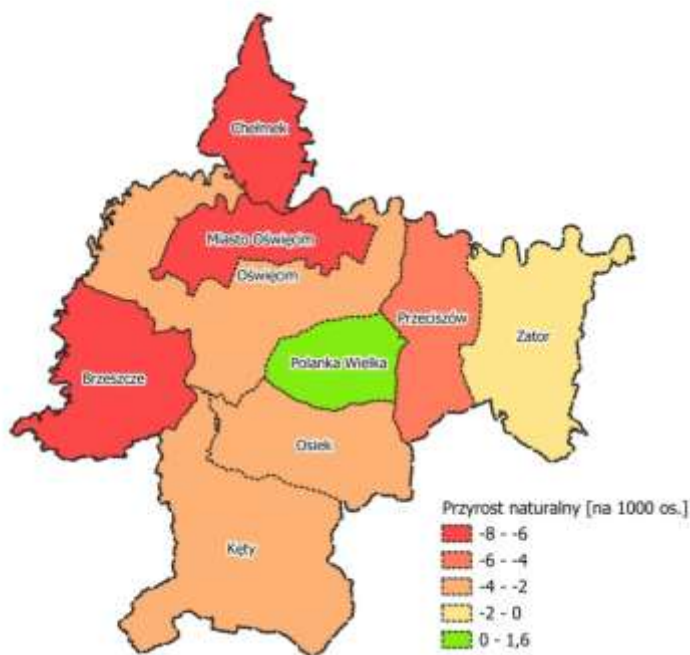
Gęstość zaludnienia na terenie powiatu wynosi 365 osób na km² i jest to wartość większa od średniej dla obszaru województwa (225 os/km²). Na terenie powiatu można zaobserwować nierównomierny rozkład gęstości zaludnienia, z miastem Oświęcim, będącym najgęściej zamieszkałą jednostką (1186

os/km²) i najrzadziej zamieszkałymi gminami: Zator, Polanka Wielka oraz Przeciszów (każde ok. 178 os/km²). W roku 2023 saldo migracji zewnętrznych wyniosło +22, jednak saldo migracji wewnętrznej w roku 2023 wyniosło -164 osób, co pomimo pozytywnych trendów w migracji zewnętrznej (od 2015 roku nie odnotowano ujemnego salda) nie wpływa pozytywnie na ogólne trendy migracyjne w powiecie. W ciągu ostatnich kilkunastu lat zauważalny jest ogólnopolski trend odpływu osób zamieszkujących obszary małych i średnich miast oraz wsi do głównych miast regionalnych, które oferują więcej możliwości oraz kierunków rozwoju. Położenie powiatu Oświęcimskiego wpływa na negatywne wskaźniki migracji. Powiat Oświęcimski znajduje się w niewielkiej odległości od Krakowa jak również od Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej. Dodatkowo, dobre połączenie zarówno drogowe, jak i kolejowe do tych obszarów (możliwość dojazdu w czasie ok. 1 godziny do głównych miast z Oświęcimia), sprawia, że wybór emigracji z terenu powiatu jest mniej kosztowny i mniej trudny do podjęcia.

Przyrost naturalny i prognoza demograficzna

Na obszarze prawie całego powiatu można zauważyć ujemny przyrost naturalny. Wyjątek stanowi obszar gminy Polanka Wielka, gdzie wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 osób w roku 2023 był dodatni i wyniósł 1,62. Najniższy wskaźnik został zarejestrowany na terenie miasta Oświęcim, gdzie na 1000 osób wyniósł -7,99.

Przyrost naturalny w poszczególnych gminach w Powiecie Oświęcimskim

Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Wg prognoz GUS, wykonanych na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku, do roku 2060 będzie występować ciągle spadek liczby ludności, związany zarówno z efektem starzenia się społeczeństwa, jak i z migracjami. Według prognozy, w roku 2060 liczba ludności zamieszkującej Powiat Oświęcimski wyniesie 113 030 osób.

Rynek pracy

Na podstawie danych GUS dla obszaru Powiatu Oświęcimskiego stopa bezrobocia rejestrowanego w ciągu ostatnich lat stopniowo się zmniejszała. W roku 2023 wyniosła 4,9%, co w porównaniu z rokiem 2014, w którym wynosiła 11,4%. Jest redukcją o ponad połowę. Stopa bezrobocia rejestrowanego, kształtowała się na podobnym poziomie co wartość dla całego kraju, jednak przez ostatnie lata wartość dla obszaru całego województwa małopolskiego była wyższa.

Wśród zawodów deficytowych (liczba wolnych miejsc pracy jest większa od liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i/lub spełniających wymagania) w 2023 roku, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu, znalazły się następujące zawody: betoniarze i zbrojarze, brukarze cieśle, dekarze, blacharze, elektrycy, elektromechanicy, fizjoterapeuci, inż. budownictwa, inż. chemicy i chemicy, kierowcy autobusów, samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu oraz szkół specjalnych, operatorzy i mechanicy sprzętu robót ziemnych, pielęgniarzy, pracownicy robót wykończeniowych, pracownicy socjalni, psycholodzy i psychoterapeuci, stolarze, księgowi, spawacze, szefowie kuchni.

Gospodarka

Głównym sektorem gospodarki na terenie powiatu, jest przemysł węglowy, a także przemysł turystyczny, związany z obozem koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. Dodatkowo na terenie powiatu, znajduje się też Park Krajobrazowy Beskidu Małego, a także parki rozrywki: Zatorland oraz Energylandia w Zatorze, a także na terenie gminy Osiek, resort Molo Resort.

Na terenie powiatu zarejestrowanych w rejestrze REGON było 16 391 podmiotów gospodarki narodowej, przy czym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (12 214 tj. ok. 75%).

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej w 2023 roku przeważał handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (wł. motocykle), budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe, a także działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Te branże stanowiły ponad połowę wszystkich działalności gospodarczych na terenie powiatu. W znaczącej większości są to mikro przedsiębiorstwa (96,98% wszystkich działalności zarejestrowanych) oraz małe przedsiębiorstwa (2,37%).

Edukacja

Według danych GUS na terenie Powiatu Oświęcimskiego struktura wykształcenia na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego wykonanego w 2021 roku przedstawia się następująco:

- Wykształcenie wyższe - ok. 20%
- Wykształcenie średnie i policealne - ok. 36%
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe - ok. 26%
- Wykształcenie podstawowe, podstawowe nieukończone i brak wykształcenia szkolnego - ok. 18%

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego, zlokalizowane są zarówno szkoły podstawowe jak i ponadpodstawowe w tym: branżowe, technika oraz licea ogólnokształcące. W Oświęcimiu znajduje się również Małopolska Uczelnia Państwowa im. rtm. Witolda Pileckiego.

IV.3) Usługi z zakresu opieki społecznej na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc społeczna to "instytucja polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości". Pomoc społeczna jest organizowana przez jednostki samorządu terytorialnego oraz administracji państwowej, z tego powodu wsparcie powinno być udzielane ze środków publicznych oraz organizacji pozarządowych. Zakres pomocy społecznej jest szeroki, jednak w znacznym stopniu dotyczy osób, rodzin lub grup dotkniętych problemem ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, uzależnień, chorób w tym chorób psychicznych oraz niepełnosprawności, problemów wychowawczych, opiekuńczych, problemów rodzinnych itp. Do zadań związanych z obszarem pomocy społecznej zalicza się głównie: wypłacanie świadczeń, tworzenie placówek zajmujących się pomocą społeczną, wyposażanie placówek w infrastrukturę oraz personel, identyfikację oraz ocenę wymagań, koniecznych w celu poprawy sytuacji istniejącej, a także wprowadzanie nowych form w ramach zidentyfikowanych potrzeb oraz przede wszystkim pomoc socjalną prowadzoną przez pracowników placówek oraz pracowników administracji publicznej.

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego znajduje się 8 placówek świadczących usługi z zakresu pomocy społecznej, będących jednostkami organizacyjnymi Powiatu Oświęcimskiego:

- Zespół Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu
- Powiatowe Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze w Grojcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Dom Pomocy Społecznej w Bobrku
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach

Placówki zapewniają pomoc w zakresie zapobiegania problemom oraz porad i wsparcia dla osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych (przemoc, problemy domowe, problemy wychowawcze, depresja, choroby psychiczne, próby samobójcze, uzależnienia), a także pomocy osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku na terenie powiatu oświęcimskiego.

W roku 2023 w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej (będącym w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie) udzielono wsparcia w formie poradnictwa: wspierającego i edukacyjnego, rodzinnego i socjalnego, psychologicznego, prawnego oraz w ramach programu psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy w rodzinie (łącznie 3 826 porad)

Na podstawie danych GUS w Powiecie Oświęcimskim w roku 2023 przyznano świadczenia 1013 rodzinom w zakresie pomocy z powodu niepełnosprawności.

IV.4) Zdrowie psychiczne

Zaburzenia zdrowia psychicznego dotyczą coraz większej grupy osób. Choroby fizyczne są najczęściej łatwiej zauważalne oraz diagnozowane. Lekarze dzięki wywiadowi oraz przeprowadzaniu badań są w stanie trafnie diagnozować i "wskazywać" miejsce, które powoduje chorobę, a także na tej podstawie rozpoczynać leczenie. W przypadku zaburzeń zdrowia psychicznego zarówno pacjent nie zawsze zdaje sobie sprawę z objawów, jak i lekarz nie jest w stanie od razu rozpoznać schorzenia. Proces pomocy pacjentowi również jest mocno zindywidualizowany, bazując na informacjach, które na bieżąco są przekazywane.

W ciągu ostatnich kilku lat liczba osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego stale rosła. Powodami do rozwoju tej niekorzystnej sytuacji są między innymi: rosnące tempo życia, a co za tym idzie rosnący stres, wzrost zaburzeń emocjonalnych oraz poczucia bezpieczeństwa. Dodatkowym czynnikiem, źle

wpływającym na sporą część społeczeństwa, była pandemia Covid-19. W jej trakcie duża grupa osób odczuwała stany lękowe, ciągły stres związany z niepewnością dotyczącą zdrowia, a także stabilności zawodowej. Wiele osób w tym okresie straciło pracę, a to wpłynęło również na wybieranie rozwiązań krótkotrwale poprawiających samopoczucie, jak zażywanie substancji psychoaktywnych, co w dłuższym okresie wpłynęło negatywnie na stan zdrowia psychicznego.

Problemy ze zdrowiem psychicznym w coraz większym stopniu dotyczą młodzieży. Liczba uczniów, u których zaburzenia są diagnozowane, występuje głównie w okresie ostatnich lat nauki w szkole podstawowej i w okresie nauki w szkole ponadpodstawowej. Wpływa na to stres związany z egzaminami, wymaganiami stawianymi przez nauczycieli, rodziców lub też samych uczniów, próbujących dopasować się do nowego otoczenia lub poziomu wiedzy. Dodatkowymi czynnikami w przypadku młodzieży są też problemy rodzinne, przemoc szkolna, brak akceptacji przez grupy szkolne itp.

Powikłania zdrowia psychicznego wpływają na wiele obszarów życia człowieka. Od efektów będących wynikiem nieleczonej choroby (pogłębienie objawów), przez rozwijanie się innych chorób psychicznych lub fizycznych, po zaburzenia w ogólnej jakości życia.

Na podstawie danych przedstawionych w Małopolskim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego, na terenie powiatu oświęcimskiego w 2022 roku leczonych w leczeniu ambulatoryjnym z zaburzeniami zdrowia psychicznego było 6 744 osoby. Jest to trzeci najwyższy wynik w skali całego województwa. Więcej osób leczonych było tylko na terenie miasta Krakowa oraz na terenie miasta Tarnowa. Wśród pacjentów, największe problemy związane są z zaburzeniami nerwicowymi (stres) oraz z depresjami i zaburzeniami afektywnymi.

Z tego powodu ogólny stan zdrowia mieszkańców Powiatu Oświęcimskiego jest tak kluczowy w wizji dalszego rozwoju powiatu. Dobry stan zdrowia psychicznego dla każdej osoby to: zdrowy sposób odczuwania i umiejętność wyrażania emocji, szybkie oraz elastyczne reagowanie na sytuacje stresowe, a także efektywne zarządzanie nimi, sprawne funkcjonowanie w życiu społecznym, umiejętność budowy i utrzymywania relacji społecznych wraz z poczuciem własnej wartości. Powiat Oświęcimski w swoich działaniach na przestrzeni ostatnich lat wspierał obszar zdrowia psychicznego wśród mieszkańców powiatu: powstało Centrum Zdrowia Psychicznego w ZOZ, w ramach, którego działają Punkty Zgłoszeniowo-Koordynacyjne w Oświęcimiu oraz Chelmku. Organizowane są spotkania oraz warsztaty z psychiatrami na temat profilaktyki i uświadamiania o czynnikach zaburzających zdrowie psychiczne. Na zlecenie Powiatu prowadzony jest również Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów, gdzie oferowana jest pomoc mężczyznom przewlekłe psychicznie chorym. Prowadzony jest również Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy Społecznej w Kętach, gdzie udzielane jest wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi.

IV.5) Opieka nad osobami z niepełnosprawnościami

W kraju liczba osób niepełnosprawnych na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku wynosi ok. 5,4 mln osób, co stanowi ok. 14,3% ludności kraju. Biorąc pod uwagę dane z poprzedniego spisu powszechnego z 2011 roku, należy stwierdzić, że liczba osób niepełnosprawnych wzrosła (w 2011 r. wyniosła ona ok. 4,6 mln osób). Dominującym typem niepełnosprawności jest niepełnosprawność ruchowa oraz sprzężona. Na terenie województwa małopolskiego wyniki obu spisów powszechnych wskazują na niewielkie zmiany, wpływające na wzrost liczby niepełnosprawnych z 283 775 w 2011 roku do 298 324 osób w 2021 roku (co stanowi 105,1% wartości z roku 2011). Na terenie Powiatu Oświęcimskiego na podstawie danych ze spisów powszechnych, względem danych dla całego

województwa, nastąpił większy wzrost liczby osób niepełnosprawnych (17 584 osoby w roku 2011 oraz 19 534 osoby w 2021 r. - 111,1% wartości z roku 2011).

Na terenie powiatu zlokalizowanych jest 5 placówek zapewniających opiekę dla osób niepełnosprawnych zarówno fizycznie jak i umysłowo. W powiecie funkcjonuje:

- Dom Pomocy Społecznej w Bobrku,
- Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów w Bulowicach,
- Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Krakowskiej w Zatorze,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone na terenie Chełmka, Przeciszowa, Jawiszowic oraz Oświęcimia przez Fundację im. Brata Alberta na zlecenie Powiatu Oświęcimskiego.
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach z placówką w Brzeszczach

Dodatkowo, na terenie powiatu oświęcimskiego w 2023 roku realizowane były przez Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej programy:

- Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - program dla osób dorosłych lub dzieci do 16 roku życia, z niepełnosprawnością, polegający na włączaniu osób w życie społeczne przy pomocy osobistego asystenta, zwiększanie niezależności oraz samodzielności osób niepełnosprawnych. W roku 2023 z programu skorzystało 40 osób w różnym wieku z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- Opieka wytchnieniowa - program polegający na wspieraniu rodziców osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub opiekunów osób dorosłych z niepełnosprawnością. Program wspierał te osoby przez oferowanie im przerwy czasowej lub doraźnej od obowiązków związanych z opieką nad osobą niepełnosprawną, za pomocą zastępstwa w zadaniach. Zastępstwo odbywało się przez tzw. opiekę dzienną w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej lub całodobową we wskazanych ośrodkach znajdujących się w rejestrze Wojewody. Dzięki realizacji programu opiekunowie osób niepełnosprawnych uzyskali czas na odpoczynek, regenerację, wykonanie obowiązków domowych lub zawodowych.

IV.6) Opieka senioralna i geriatrya

Wg danych demograficznych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021, na terenie powiatu oświęcimskiego mieszkało 40 210 osób w wieku powyżej 60 lat, co względem spisu z roku 2011, oznacza wzrost o prawie 9 tys. osób (31 767 osób - NSP z 2011). W połączeniu z niewielkim spadkiem liczby osób zamieszkujących obszar powiatu, daje to wzrost liczby osób w wieku pow. 60 lat z wartości ok. 20,5% do 26,6%.

Powiat Oświęcimski co roku wspiera działania organizacji pozarządowych na rzecz pomocy osobom w podeszłym wieku. Działania mają na celu wsparcie seniorów w różnym zakresie: wsparcie opiekuńcze, wsparcie w zwiększaniu samodzielności, aktywizacja fizyczna, społeczna, kulturalna. W Oświęcimiu znajduje się oddział Rejonowy Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. W powiecie wydawane są min. Ogólnopolskie Karty Seniora, które zapewniają dostęp do przywilejów oraz zniżek na dane usługi lub produkty.

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego istnieją Środowiskowe Domy Samopomocy w Chełmku i Oświęcimiu, które świadczą usługi z zakresu geriatry.

V) Wnioski

Na podstawie przedstawionych danych w skali ogólnopolskiej, regionalnej i lokalnej, trendy wskazują na ciągły wzrost potrzeb związanych z sektorem pomocy społecznej oferowanej przez jednostki

samorządów terytorialnych. W obszarze opieki zapewniającej pomoc w przypadku zdrowia psychicznego kluczowe będą zarówno działania profilaktyczne, jak i leczenie chorób oraz zaburzeń zdrowia psychicznego ze względu na rosnącą liczbę problemów psychicznych w społeczeństwie.

W ramach pomocy oferowanej osobom z różnymi formami niepełnosprawności (zarówno fizycznej, jak i psychicznej), Powiat powinien realizować kluczowe kierunki oraz zadania, mogące wesprzeć osoby ze szczególnymi potrzebami. Działania będą dotyczyć dostosowywania placówek publicznych w celu zapewniania dostępności architektonicznej. Powiat w ostatnich latach rozwinął się również pod względem oferowanych e-usług, przez co strony internetowe powinno się modernizować w celu zapewnienia dostępności informacyjno-komunikacyjnej (informacje na stronach w formie np. audiowizualnej, spełnianie standardów dostępności itp.)

Niekorzystne trendy demograficzne: wzrost liczby osób powyżej 60 roku życia, ujemny przyrost naturalny na terenie większości powiatu oraz ujemne saldo migracji, powodować będzie wzrost udziału osób starszych w ogóle społeczeństwa, przez co obecne potrzeby seniorów będą się stopniowo zwiększać zarówno przez wymaganą opiekę dla seniorów z problemami w wykonywaniu podstawowych zadań, jak i wspieranie seniorów w ramach wzmacniania samodzielności oraz zapewniania rozwoju ich aktywności.

Tab. 3 Lista zadań przewidzianych w Planie Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim

Nazwa zadania
Modernizacja bazy opieki długoterminowej na terenie powiatu oraz zwiększenie ilości miejsc dla podopiecznych Powiatowych Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych w Grojcu
Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży
Wspieranie opieki geriatrycznej na terenie powiatu

Modernizacja bazy opieki długoterminowej - zwiększenie ilości łóżek w Powiatowych Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych w Grojcu. Opieka długoterminowa powinna być rozwijana na obszarze powiatu, ze względu na wskazane w diagnozie stanu istniejącego trendy. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku, zwiększająca się w ostatnich latach liczba osób wymagających opieki długoterminowej to kluczowe wyzwania w zakresie odpowiedniego zarządzania społecznością powiatu oświęcimskiego. Z tego względu w ramach rozwoju powiatu, należy dążyć do zakupu oraz wymiany infrastruktury znajdujących się w Grojcu Powiatowych Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych, przez m.in.: zwiększanie liczby łóżek.

Lokalizacja Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży - utworzenie placówki na terenie powiatu oświęcimskiego będzie ważne w kontekście realizacji w ramach rozwoju oświaty punktu konsultacyjno-terapeutycznego. Młodzież lub rodzice mogą zostać w razie potrzeby przekierowani przez specjalistów udzielających wsparcia w punkcie do Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży.

Wspieranie opieki geriatrycznej na terenie powiatu - oprócz modernizacji bazy opieki długoterminowej, wspierającej opiekę nad osobami starszymi, rozwój pomocy społecznej na terenie powiatu oświęcimskiego powinien zawierać również inne zadania dotyczące osób starszych.

VI) Podsumowanie

Zawarte w niniejszym programie zadania mają na celu trafnie wpisywać się w istniejącą Strategię Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030, przez co stanowić mają uzupełnienie/uszczegółowienie zadań przedstawionych w tym dokumencie. Dzięki współpracy poszczególnych pracowników Powiatu oraz jednostek mu podległych, a także duże zaangażowanie organizacji, stowarzyszeń i mieszkańców powiatu, wskazane zadania będą możliwe do realizacji, co wpłynie na rozwój gospodarczy oraz przede wszystkim społeczny regionu. Mieszkańcy będą świadomi istniejącej pomocy im oferowanej, co wpłynie na pozytywny odbiór jakości życia oraz brak poczucia wykluczenia społecznego. Lokalizacja oraz rozbudowa placówek przedstawionych w dokumencie sprawi, że ludność wymagająca interwencji nie będzie musiała migrować do innych ośrodków w celu uzyskania wymaganej opieki, co wpłynie pozytywnie na demografię regionu.

VII) Spis tabel i rysunków

Tabele

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego	6
Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego	7
Tab. 3 Lista zadań przewidzianych w Planie Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim	13

Rysunki

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy	5
Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego	8

Program Rozwoju Dróg Powiatowych

w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Wykonawca:
Magnus Media Pracownia Projektowa Piotr Jasion
Ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków

Maj 2025

Spis Treści

I)	Cel opracowania	3
II)	Zgodność Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi	3
III)	Wstęp	4
IV)	Diagnoza stanu istniejącego.....	4
IV.1)	Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego.....	4
	Struktura administracyjna	4
IV.2)	Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego	5
	Demografia poszczególnych gmin	7
	Przyrost naturalny i prognoza demograficzna.....	8
	Rynek pracy	9
	Gospodarka	9
	Edukacja	9
V)	Sieć dróg powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego.....	10
VI)	Bezpieczeństwo na drogach.....	16
VII)	Wnioski.....	16
VIII)	Podsumowanie	18
IX)	Spis tabel i rysunków.....	18
	Tabele.....	18
	Rysunki	19

I) Cel opracowania

Program Rozwoju został opracowany w celu sporządzenia diagnozy obecnej sytuacji w Powiecie Oświęcimskim dla wyznaczenia zadań niezbędnych do zapewnienia na terenie powiatu odpowiedniej jakości infrastruktury drogowej, oferowanej przez Powiat Oświęcimski mieszkańcom oraz odwiedzającym i przejeżdżającym przez teren powiatu z zakresu inwestycji i rozwoju w tym rozwoju sieci dróg powiatowych.

II) Zgodność Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z dokumentami strategicznymi.

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 jest zgodny ze "Strategią Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030". W Strategii tej zdefiniowano główne cele i działania, które mają przyczyniać się do właściwego rozwoju obszaru Powiatu w kluczowych obszarach rozwojowych. Z diagnozy wynika, że respondenci najczęściej oceniali negatywnie przepustowość głównych tras, oraz poziom bezpieczeństwa na drogach w tym bezpieczeństwo pieszych oraz rowerzystów ze względu na wyposażenie ciągów w dedykowaną infrastrukturę. Realizacja działań mających na celu poprawę infrastruktury drogowej jest zgodna z celem 2.1 - Rozwój infrastruktury oraz spójnej oferty turystycznej, wykorzystującej unikalność i różnorodność powiatu oświęcimskiego oraz 3.2 - Zrównoważona mobilność w skali lokalnej i ponadlokalnej .

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 jest zgodny również z założeniami diagnoz i kierunków wsparcia oraz interwencji wskazanych w dokumentach strategicznych szczebla krajowego, regionalnego, ponadlokalnego:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategią Rozwoju Regionalnego Województwa "Małopolska 2030".

III) Wstęp

Opracowanie niniejszego dokumentu stanowi uzupełnienie oraz uszczegółowienie kierunków rozwoju Powiatu Oświęcimskiego znajdujących się w dokumencie Strategia Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030.

Infrastruktura transportowa pełni w dzisiejszym świecie coraz większą funkcję. Rozwój gospodarek w skali lokalnej, regionów czy też całych państw w dużej mierze opiera się na sprawnym i szybkim przepływie informacji oraz towarów. Pomimo, że w przewozie produktów transport morski dominuje pod względem udziału w światowym handlu¹, to zarówno pierwszy jak i ostatni etap transportu produktów obejmuje prawie wyłącznie transport lądowy (czyt. drogowy). Sprawny układ komunikacyjny pozwala na wykorzystywanie poszczególnych dróg ze względu na ich charakterystykę do gospodarowania potokami pojazdów, w taki sposób, aby zbierały odpowiednie potoki pojazdów oraz w razie problemów technicznych lub blokad, uzupełniały układ przy minimalizacji sytuacji niebezpiecznych lub zmniejszenia komfortu czy też wydłużenia czasu przejazdu.

Sieci dróg powiatowych mają za zadanie zbierać potoki pojazdów z dróg gminnych, w kierunku głównych miejsc docelowych na terenie powiatów (ośrodki administracyjne, miejsca pracy, obszary koncentracji usług lub sportu i kultury) lub przenosić pojazdy na drogi wojewódzkie czy też krajowe, a także uzupełniać sieć dróg wojewódzkich oraz krajowych, w tym dróg ekspresowych i autostrad.

Dla mieszkańców, w kwestii poprawy jakości życia na terenie powiatu, kluczowe czynniki związane z infrastrukturą dotyczą przede wszystkim kwestii związanych z komfortem oraz bezpieczeństwem. Poprzez komfort rozumieć należy jakość dróg oraz czas potrzebny do przemieszczania się. Utrudnienia związane z np. słabym stanem technicznym drogi lub częstym przeciążeniem dróg, prowadzą do wybierania innych tras, często dróg nieprzystosowanych do zwiększonych przepływów pojazdów. To prowadzi do niszczenia dróg lub zwiększenia niebezpieczeństwa na drogach.

Bezpieczeństwo dotyczy nie tylko kierowców samochodów lub pasażerów. W dużej mierze ocena poczucia bezpieczeństwa na drogach jest zależna od osób przemieszczających się wzdłuż tych ciągów pieszo lub wykorzystujących np. rowery. Niedostosowanie np. szerokości drogi, słabe oświetlenie (w szczególności przejść dla pieszych) lub słaby stan techniczny, niedostosowana szerokość chodników lub ich całkowity brak sprzyjają zmniejszeniu poczucia bezpieczeństwa względem przejeżdżających obok pojazdów.

Z tego powodu do zadań powiatów należy ciągle dbałość o stan dróg oraz infrastruktury drogowej, znajdującej się przy jezdniach, ciągły monitoring i interweniowanie z wyprzedzeniem, aby minimalizować zarówno uszkodzenia ciągu, ale też minimalizować wymagane koszty remontów czy też przebudowy.

IV) Diagnoza stanu istniejącego

IV.1) Charakterystyka Powiatu Oświęcimskiego

Struktura administracyjna

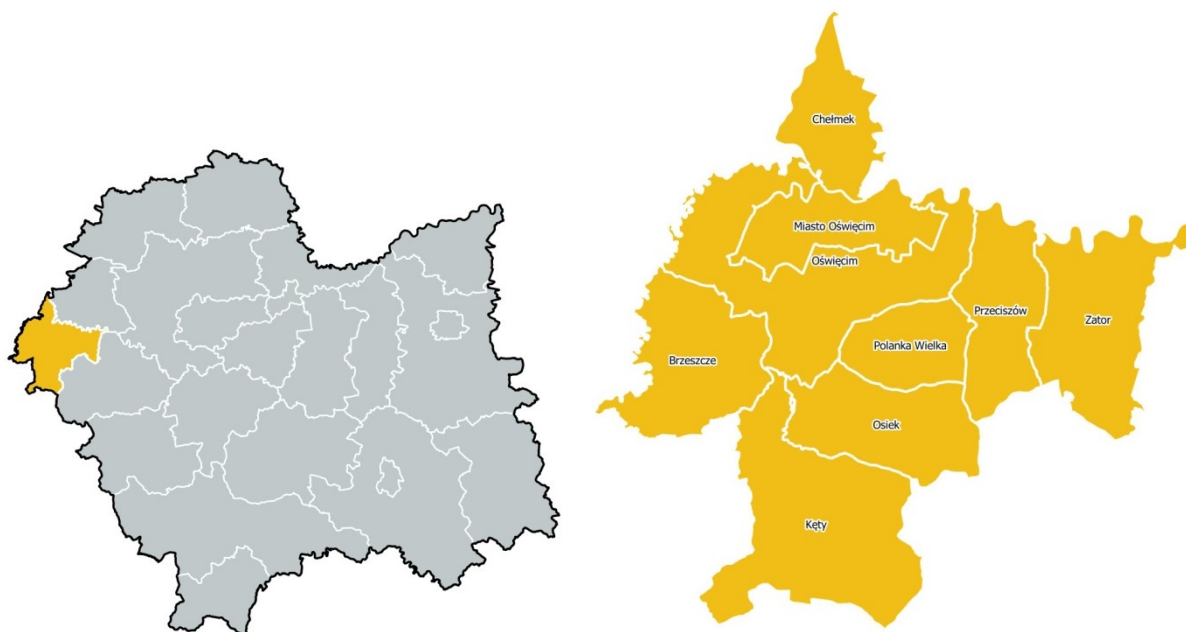
Powiat Oświęcimski jest jednym z 19 powiatów znajdujących się na terenie województwa małopolskiego. Zlokalizowany jest w części zachodniej, gdzie zachodnia granica powiatu jest zarazem fragmentem zachodniej granicy województwa małopolskiego. Graniczy z województwem śląskim. Ośrodkiem administracyjnym jest miasto Oświęcim, będące również ważnym ośrodkiem turystyki w

¹ Modal Shares of World Trade by Volume and Value, 2008

skali całego regionu, ze względu na znajdujący się na terenie miasta były obóz niemiecki Auschwitz oraz znajdujący się tuż za granicami miasta obóz Birkenau. Przez teren powiatu przebiegają ważne w skali kraju arterie komunikacyjne: drogi krajowe 28, 44 oraz 52, a także drogi wojewódzkie 780, 781, 933, 948, 949. Dodatkowo, przez powiat przebiegają linie kolejowe 93, 94 oraz 138, z węzłem w Oświęcimiu. W skład Powiatu Oświęcimskiego wchodzi 9 gmin: 1 miejska, 4 miejsko-wiejskie oraz 4 wiejskie:

- Gmina miejska
 - Oświęcim
- Gminy miejsko-wiejskie
 - Brzeszcze
 - Chelmek
 - Kęty
 - Zator
- Gminy wiejskie
 - Osiek
 - Oświęcim
 - Polanka Wielka
 - Przeciszów

Na terenie powiatu znajduje się 5 miast: Oświęcim, Brzeszcze, Chelmek, Kęty oraz Zator.

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy

IV.2) Sytuacja demograficzna Powiatu Oświęcimskiego

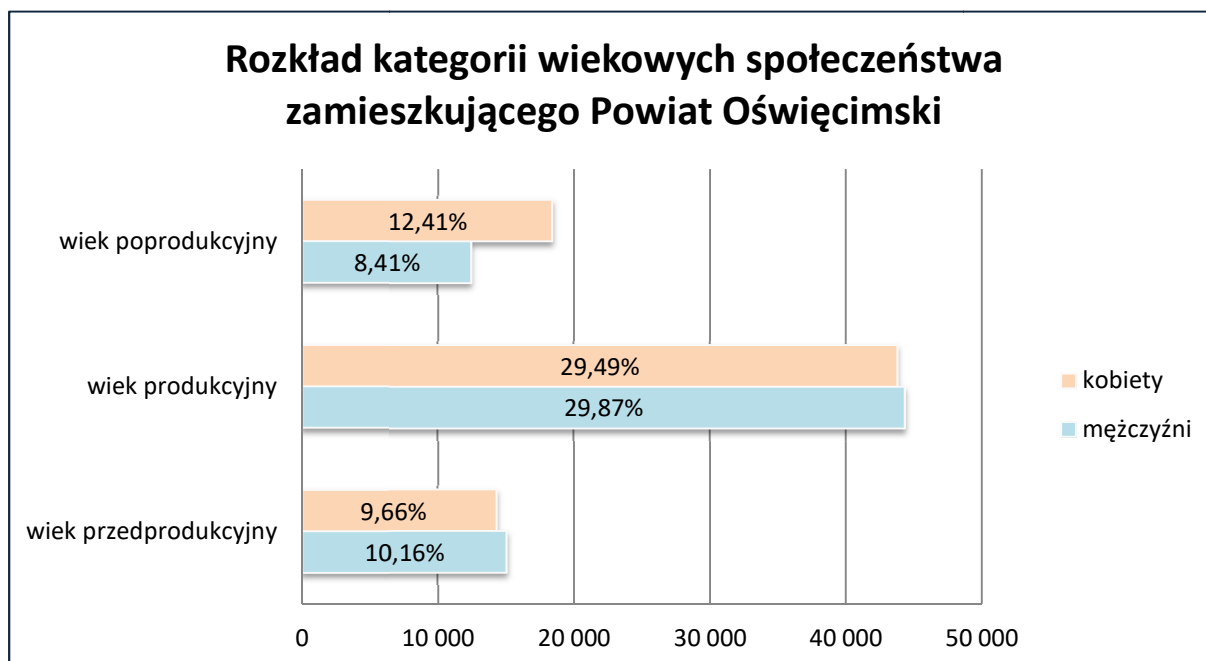
Powiat Oświęcimski, wg danych z Narodowego Spisu Powszechnego, przeprowadzonego w roku 2021, zamieszkiwało 151 008 osób. Liczba osób zamieszkałych na obszarze powiatu na podstawie danych za 2023, prezentowanych przez GUS, wynosiła 148 415 osób. Nieznacznie więcej (ok. 51,15%) osób zamieszkuje tereny miast. Ze względu na grupy ekonomiczne ok. 20% mieszkańców

powiatu stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, ok. 60% osoby w wieku produkcyjnym oraz ok. 20% osoby w wieku poprodukcyjnym. Prognozy dotyczące stanu ludności, na podstawie danych GUS, przewidują w następnych latach ciągły spadek liczby mieszkańców, wiążący się między innymi ze starzeniem się społeczeństwa oraz migracjami do większych miast i aglomeracji. W ciągu ostatnich 10 lat liczba urodzeń na 1000 osób wskazywała tendencję spadkową, przy braku spadku liczby zgonów na 1000 osób, z zauważalną tendencją wzrostową.

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu
0-4	3 145	2 992	6 137	4,14%
5-9	3 951	3 679	7 630	5,14%
10-14	4 110	4 014	8 124	5,47%
15-19	3 876	3 654	7 530	5,07%
20-24	3 523	3 376	6 899	4,65%
25-29	4 013	3 750	7 763	5,23%
30-34	4 966	4 594	9 560	6,44%
35-39	5 769	5 474	11 243	7,58%
40-44	6 142	5 884	12 026	8,10%
45-49	5 722	5 701	11 423	7,70%
50-54	4 750	4 888	9 638	6,49%
55-59	4 644	4 781	9 425	6,35%
60-64	4 804	5 321	10 125	6,82%
65-69	4 655	5 570	10 225	6,89%
70-74	3 444	4 689	8 133	5,48%
75-79	2 042	3 294	5 336	3,60%
80-84	1 215	2 319	3 534	2,38%
85 i więcej	1 118	2 546	3 664	2,47%
RAZEM	71 889	76 526	148 415	

Wykres 1 Rozkład kategorii wiekowych społeczeństwa zamieszkującego Powiat Oświęcimski

Demografia poszczególnych gmin

Na podstawie danych GUS dla Powiatu Oświęcimskiego, aktualnych na 22.07.2024 r. na terenie powiatu, zamieszkiwało 148 335 osób. Największy odsetek ogółu mieszkańców powiatu, stanowią mieszkańcy miasta Oświęcim (ok. 24% ogółu) oraz gminy Kęty (ok. 22,4% ogółu). Gmina Polanka Wielka jest zamieszкана przez najmniejszą liczbę osób, która stanowi ok. 3% wszystkich mieszkańców powiatu.

Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Gmina	Liczba ludności
Oświęcim - Gmina miejska	35 557
Brzeszcze	20 365
Chelmek	12 306
Kęty	33 267
Zator	9 119
Osiek	8 129
Oświęcim - gmina wiejska	18 987
Polanka Wielka	4 310
Przeciszów	6 355

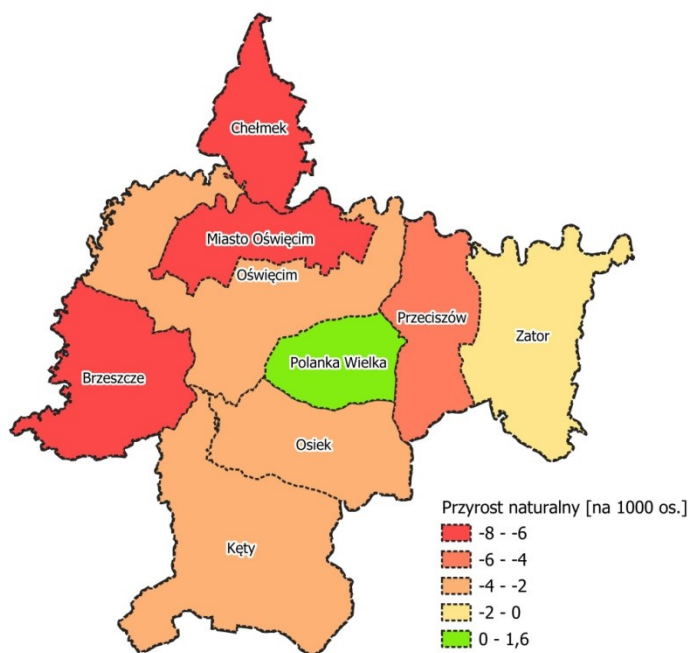
Gęstość zaludnienia na terenie powiatu wynosi 365 osób na km² i jest to wartość większa od średniej dla obszaru województwa (225 os/km²). Na terenie powiatu można zaobserwować nierównomierny rozkład gęstości zaludnienia, z miastem Oświęcim, będącym najgęściej zamieszkałą jednostką (1186

os/km²) i najrzadziej zamieszkałymi gminami: Zator, Polanka Wielka oraz Przeciszów (każde ok. 178 os/km²). W roku 2023 saldo migracji zewnętrznych wyniosło +22, jednak saldo migracji wewnętrznej w roku 2023 wyniosło -164 osób, co pomimo pozytywnych trendów w migracji zewnętrznej (od 2015 roku nie odnotowano ujemnego salda) nie wpływa pozytywnie na ogólne trendy migracyjne w powiecie. W ciągu ostatnich kilkunastu lat zauważalny jest ogólnopolski trend odpływu osób zamieszkujących obszary małych i średnich miast oraz wsi do głównych miast regionalnych, które oferują więcej możliwości oraz kierunków rozwoju. Położenie powiatu Oświęcimskiego wpływa na negatywne wskaźniki migracji. Powiat Oświęcimski znajduje się w niewielkiej odległości od Krakowa jak również od Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej. Dodatkowo, dobre połączenie zarówno drogowe, jak i kolejowe do tych obszarów (możliwość dojazdu w czasie ok. 1 godziny do głównych miast z Oświęcimia), sprawia, że wybór emigracji z terenu powiatu jest mniej kosztowny i mniej trudny do podjęcia.

Przyrost naturalny i prognoza demograficzna

Na obszarze prawie całego powiatu można zauważyć ujemny przyrost naturalny. Wyjątek stanowi obszar gminy Polanka Wielka, gdzie wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 osób w roku 2023 był dodatni i wyniósł 1,62. Najniższy wskaźnik został zarejestrowany na terenie miasta Oświęcim, gdzie na 1000 osób wyniósł -7,99.

Przyrost naturalny w poszczególnych gminach w Powiecie Oświęcimskim

Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego

Wg prognoz GUS, wykonanych na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku, do roku 2060 będzie występować ciągle spadek liczby ludności, związany zarówno z efektem starzenia się społeczeństwa, jak i z migracjami. Według prognozy, w roku 2060 liczba ludności zamieszkującej Powiat Oświęcimski wyniesie 113 030 osób.

Rynek pracy

Na podstawie danych GUS dla obszaru Powiatu Oświęcimskiego stopa bezrobocia rejestrowanego w ciągu ostatnich lat stopniowo się zmniejszała. W roku 2023 wyniosła 4,9%, co w porównaniu z rokiem 2014, w którym wynosiła 11,4%. Jest redukcją o ponad połowę. Stopa bezrobocia rejestrowanego, kształtowała się na podobnym poziomie co wartość dla całego kraju, jednak przez ostatnie lata wartość dla obszaru całego województwa małopolskiego była wyższa.

Wśród zawodów deficytowych (liczba wolnych miejsc pracy jest większa od liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i/lub spełniających wymagania) w 2023 roku, wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu, znalazły się następujące zawody: betoniarze i zbrojarze, brukarze cieśle, dekarze, blacharze, elektrycy, elektromechanicy, fizjoterapeuci, inż. budownictwa, inż. chemicy, kierowcy autobusów, samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu oraz szkół specjalnych, operatorzy i mechanicy sprzętu robót ziemnych, pielęgniarzy, pracownicy robót wykończeniowych, pracownicy socjalni, psychologowie i psychoterapeuci, stolarze, księgowi, spawacze, szefowie kuchni.

Gospodarka

Głównym sektorem gospodarki na terenie powiatu, jest przemysł węglowy, a także przemysł turystyczny, związany z obozem koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. Dodatkowo na terenie powiatu, znajduje się też Park Krajobrazowy Beskidu Małego, a także parki rozrywki: Zatorland oraz Energylandia w Zatorze, a także na terenie gminy Osiek, resort Molo Resort.

Na terenie powiatu zarejestrowanych w rejestrze REGON było 16 391 podmiotów gospodarki narodowej, przy czym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (12 214 tj. ok. 75%).

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej w 2023 roku przeważał handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (wł. motocykle), budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe, a także działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Te branże stanowiły ponad połowę wszystkich działalności gospodarczych na terenie powiatu. W znaczącej większości są to mikro przedsiębiorstwa (96,98% wszystkich działalności zarejestrowanych) oraz małe przedsiębiorstwa (2,37%).

Edukacja

Według danych GUS na terenie Powiatu Oświęcimskiego struktura wykształcenia na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego wykonanego w 2021 roku przedstawia się następująco:

- Wykształcenie wyższe - ok. 20%
- Wykształcenie średnie i policealne - ok. 36%
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe - ok. 26%
- Wykształcenie podstawowe, podstawowe nieukończone i brak wykształcenia szkolnego - ok. 18%

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego, zlokalizowane są zarówno szkoły podstawowe jak i ponadpodstawowe w tym: zawodowe, technika oraz licea ogólnokształcące. W Oświęcimiu znajduje się również Małopolska Uczelnia Państwowa im. rtm. Witolda Pileckiego.

V) Sieć dróg powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Zarządcą dróg powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego jest Zarząd Powiatu Oświęcimskiego.

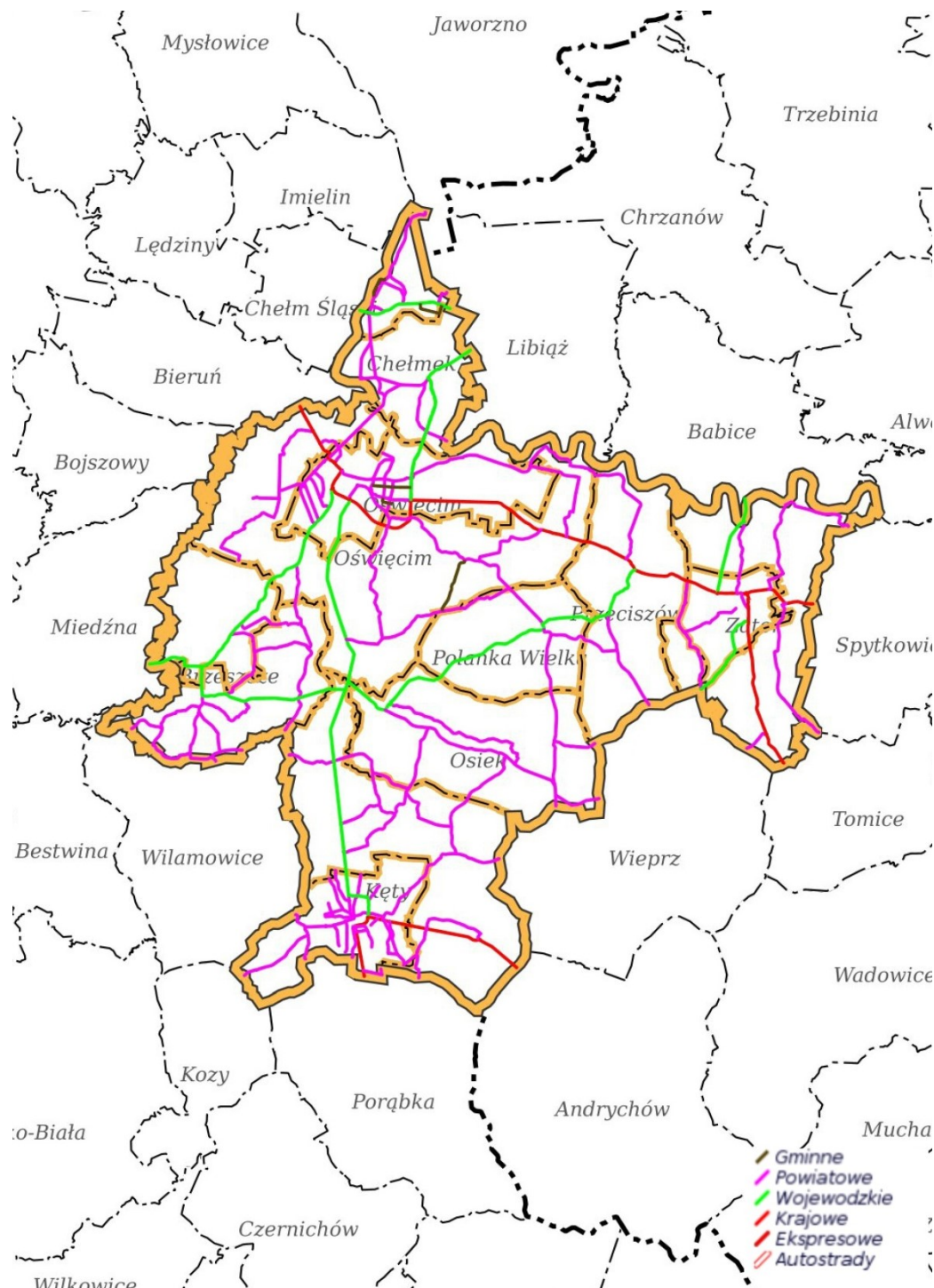
Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg będący częścią struktury organizacyjnej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu realizuje zadania obejmujące min.:

- opracowywanie projektów planów rozwoju sieci dróg powiatowych oraz bieżące informowanie o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- opracowywanie projektów planów finansowych budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich,
- utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
- realizacja zadań w zakresie inżynierii i bezpieczeństwa ruchu,
- przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych oraz wykonywanie innych zadań na rzecz obronności kraju,
- koordynacja robót w pasie drogowym,
- wydawanie zezwoleń na zajęcia pasa drogowego i zjazdu z dróg oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych,
- prowadzenie ewidencji dróg i mostów oraz udostępnianie ich na żądanie uprawnionym organom,
- przeprowadzanie okresowej kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa drogowego,
- wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających,
- przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników,
- przeciwdziałanie niekorzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powstać lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg,
- wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia,
- dokonywanie okresowych pomiarów ruchu drogowego,
- sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów w ramach prowadzonych inwestycji,
- uzgadnianie projektów planów zagospodarowania przestrzennego jeżeli sposób zagospodarowania gruntów przyległych do pasa drogowego lub zmiana tego sposobu mogą mieć wpływ na ruch drogowy lub samą drogę albo w przypadku wystąpienia do Zarządu Powiatu o uzgodnienie projektu planu
- uzgadnianie dokumentacji projektowej zjazdów, lokalizowanych w pasie drogowym obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz przebudowy lub remontu istniejących w pasie drogowym obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych z gospodarką drogową lub obsługą ruchu,
- kontrola realizacji zadań związanych z zarządem dróg w miastach i gminach, gdzie zadanie te Zarząd Powiatu powierzył innym podmiotom.

W powiecie oświęcimskim funkcjonuje czterostopniowe zarządzanie drogami publicznymi:

- dla dróg krajowych – Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych i Autostrad,
- dla dróg wojewódzkich – zarząd województwa,

- dla dróg powiatowych – zarząd powiatu,
- dla dróg gminnych – wójt (burmistrz, prezydent miasta)

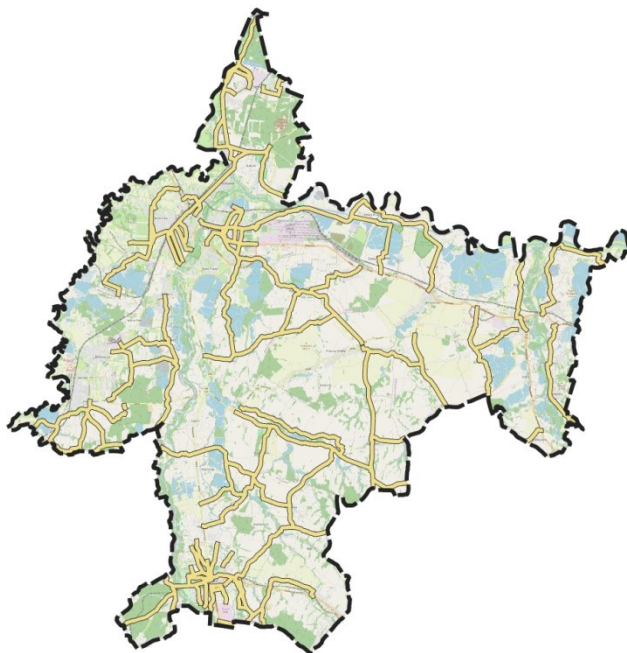
Rys. 3 Schemat dróg krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego
(na podst. <https://powiatoswiecim.lp-portal.pl/>)

W roku 2024, Zarząd utrzymywał sieć dróg o długości łącznej ok. 244,02 km (w które wpisują się 2 wiadukty oraz 30 mostów). Na łączną długość składają się drogi zlokalizowane w:

Tab. 3 Długość sieci dróg powiatowych w poszczególnych gminach Powiatu Oświęcimskiego

Gmina	Długość łączna [km]
Kęty	54 577
Oświęcim (gmina wiejska)	41 693
Osiek	30 263
Brzeszcze	29 806
Oświęcim (gmina miejska)	25 597
Zator	21 919
Chelmek	20 588
Przeciszów	10 340
Polanka Wielka	9 237

Sieć dróg powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Rys. 4 Mapa sieci dróg powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Poniżej przedstawiono stan sieci dróg powiatowych w Powiecie Oświęcimskim (stan na 01.01.2025 r.)

Tab. 4 Ewidencja dróg powiatowych w Powiecie Oświęcimskim wg. stanu na 1 stycznia 2025 r.

Ciąg drogi	Przebieg	Klasa drogi	Położenie
1001K	od DP 1809K - Bobrek – Gromiec – Libiąż (ul. 3-go Maja)	Z	Gmina Chelmek
1743K	Andrychów (ul. Biała Droga) - Nidek - Głębowice	Z	Gmina Osiek
1757K	Wieprz - Nidek - Witkowice	Z	Gmina Kęty

1758K	Wieprz – Osiek	Z	Gmina Osiek
1761K	Graboszyce - Głębowice	Z	Gmina Zator Gmina Osiek
1762K	Przeciszów - Piotrowice -Gierałtowiec	Z	Gmina Przeciszów
1773K	Spytkowice - Miejsce - Smolice - Palczowice	Z	Gmina Zator
1805K	Zator - Łowiczki - Rudze	L	Miasto Zator Gmina Zator
1806K	Zator ul. Kasztanowa – Zator ul. E. Orzeszkowej	Z	Miasto Zator
1807K	Zator-Woźniki	Z	Gmina Zator
1808K	Gorzów ul. Oświęcimska od skrzyżowania z DP 1809K do skrzyżowania z ul. Gorzowską w Gorzowie	Z	Gmina Chelmek
1809K	Oświęcim - Bobrek- Gorzów- Bobrek	G	Gmina Miasto Oświęcim Gmina Oświęcim Gmina Chelmek
1810K	Zator - Podolsze	G	Gmina Zator Miasto Zator
1814K	Osiek Dolny - Osiek Górny	L	Gmina Osiek
1816K	Kęty - Witkowice - Osiek	Z	Gmina Kęty Gmina Osiek
1817K	Bulowice przez wieś – Czaniec	L	Gmina Kęty
1818K	ul. Żeromskiego w Kętach	Z	Miasto Kęty
1819K	ul. Św. M. Kolbe w Kętach	Z	Miasto Kęty
1820K	Kęty -ul. A. Mickiewicza-ul. J. Sobieskiego -ul. Partyzantów	Z	Miasto Kęty
1823K	ul. Legionów w Kętach	L	Miasto Kęty
1826K	ul. Żwirki i Wigury w Kętach	L	Miasto Kęty
1827K	ul. 3 Maja w Kętach	L	Miasto Kęty
1828K	ul. Dąbrowskiej w Kętach	L	Miasto Kęty
1831K	ul. Świętokrzyska w Kętach	L	Miasto Kęty
1832K	ul. Słowackiego w Kętach	L	Miasto Kęty
1833K	ul. Klasztorna w Kętach	L	Miasto Kęty
1834K	ul. Staszica w Kętach	L	Miasto Kęty
1835K	ul. Zacisze w Kętach	L	Miasto Kęty
1840K	ul. Rynek w Kętach	L	Miasto Kęty
1842K	ul. Św. Jana Kantego w Kętach	L	Miasto Kęty
1843K	ul. Fabryczna w Kętach	L	Miasto Kęty
1844K	ul. Wszystkich Świętych w Kętach	L	Miasto Kęty
1846K	Kęty ul. Głowackiego – Kęty ul. Góry Północne	Z	Miasto

			Kęty
1849K	ul. Jagiellońska w Kętach	L	Miasto Kęty
1850K	ul. Krótka w Kętach	L	Miasto Kęty
1851K	ul. Wiśniowa w Kętach	L	Miasto Kęty
1853K	ul. Góry Południowe w Kętach	L	Miasto Kęty
1854K	Kęty ul. Bulowska – Kęty ul. Widok	L	Miasto Kęty
1858K	ul. Wojska Polskiego w Kętach	L	Miasto Kęty
1859K	Osiek - Malec - Nowa Wieś	Z	Gmina Osiek
			Gmina Kęty
1860K	Malec - Witkowice	L	Gmina Kęty
1861K	Nowa Wieś - Malec	Z	Gmina Kęty
1862K	Włosień - Malec	Z	Gmina Osiek
			Gmina Kęty
1863K	Jawiszowice - gr. woj. - Bielany - Malec	Z	Gmina Kęty
			Gmina Osiek
1864K	Grojec - Polanka Wielka	Z	Gmina Oświęcim
			Gmina Polanka Wielka
1867K	Grojec - Zaborze - Oświęcim	Z	Gmina Oświęcim
1868K	Rajsko - Wilczkowice - Skidzin - Zasole - gr. woj.	Z	Gmina Oświęcim
			Gmina Brzeszcze
1866K	Poręba Wielka - Włosienica	Z	Gmina Oświęcim
1869K	Wilczkowice - Brzeszcze	L	Gmina Brzeszcze
			Miasto Brzeszcze
1870K	Skidzin - Przecieszyn - Brzeszcze	Z	Gmina Brzeszcze
			Miasto Brzeszcze
1871K	Przecieszyn - do drogi woj. 949	Z	Gmina Brzeszcze
			Miasto Brzeszcze
1872K	Jawiszowice droga przez wieś - Jaźnik - gr. woj.	Z	Gmina Brzeszcze
1873K	od dr 1876K Jawiszowice	Z	Gmina Brzeszcze
1874K	Jawiszowice - Zasole	Z	Gmina Brzeszcze
1875K	Od dr 1876K Jawiszowice - do dr. 1874K Zasole	L	Gmina Brzeszcze
1876K	gr. Woj. - Jawiszowice (ul. Bielska) - Brzeszcze	G	Gmina Brzeszcze
1877K	Babice - Brzezinka – Harmęże	Z	Gmina Oświęcim
1878K	Brzezinka - Pławy	Z	Miasto Oświęcim
			Gmina Oświęcim
1879K	Babice (ul. Grunwaldzka)	L	Gmina Oświęcim

1880K	Oświęcim ul. Powstańców Śląskich - ul. Wyzwolenia - ul. Maksymiliana Kolbego	Z	Miasto Oświęcim
1881K	Oświęcim ul. Stanisławy Leszczyńskiej	Z	Miasto Oświęcim
1883K	Oświęcim ul. Więźniów Oświęcimia	L	Miasto Oświęcim
1884K	Oświęcim ul. Obozowa – ul. Dworcowa	L	Miasto Oświęcim
1887K	Oświęcim ul. Pilata - ul. Olszewskiego	Z	Miasto Oświęcim
1888K	Oświęcim ul. Śniadeckiego	Z	Miasto Oświęcim
1890K	Oświęcim ul. Słowackiego	Z	Miasto Oświęcim
1892K	Oświęcim ul. Dąbrowskiego	Z	Miasto Oświęcim
1893K	ul. Wysokie Brzegi (do skrzyżowania z ul. Szpitalną)	L	Miasto Oświęcim
1894K	Oświęcim ul. Szpitalna	L	Miasto Oświęcim
1895K	Oświęcim - Dwory - Las - Przeciszów	Z	Miasto Oświęcim Gmina Oświęcim Gmina Przeciszów
1896K	Oświęcim ul. Nojego	L	Miasto Oświęcim
1897K	Oświęcim (ul. Jagielly od obw. Do ul. Królowej Jadwigi – ul. Królowej Jadwigi – ul. Zaborska) - Polanka Wielka – Głębowice	Z	Miasto Oświęcim Gmina Oświęcim Gmina Osiek
1898K	Stawy Monowskie - Żaki	L	Gmina Oświęcim
1899K	Polanka Wielka - Piotrowice	Z	Polanka Wielka Przeciszów
1900K	od DP 1809K - Gorzów – Chełmek ul. Oświęcimska – ul. Mieszka I	Z	Gmina Chełmek
1902K	Chełmek ul. Mickiewicza	Z	Miasto Chełmek
1903K	Chełmek ul. Krasińskiego	L	Miasto Chełmek
1906K	Chełmek - ul. Kościuszki - ul. Ofiar Faszyzmu	L	Miasto Chełmek
1907K	Chełmek ul. Chrobrego -ul. Jagiellońska – ul. Jaworznicka	Z	Miasto Chełmek
1912K	Od dr. 1872K do dr. 1876K	L	Gmina Brzeszcze

W sieci komunikacyjnej na terenie większości powiatów występują przede wszystkim drogi klas G - główne, Z - zbiorcze oraz L - lokalne. Poszczególne klasy dróg charakteryzują się:

- Drogi klasy G (główne) - obsługują głównie ruch tranzytowy i międzymiastowy, łączą większe ośrodki miejskie i gospodarcze, umożliwiają ruch pojazdów na dłuższych dystansach z wyższą prędkością, ograniczone dostępy do skrzyżowań
- Drogi klasy Z (zbiorcze) - mają za zadanie przede wszystkim zbierać i rozprowadzać ruch z dróg głównych do lokalnych, łączyć drogi główne (G, GP) z drogami lokalnymi (L) i dojazdowymi (D), obsługuje średni ruch pojazdów
- Drogi klasy L (lokalne) - obsługują ruch lokalny, dojazd do posesji, małych osiedli czy pól, charakteryzują się niską intensywnością ruchu, częste skrzyżowania, wjazdy, zjazdy, możliwe ograniczenia dla ruchu ciężkiego

Na terenie powiatu znajduje się 90 dróg powiatowych z czego 3 ciągi to drogi klasy G - główne, 42 to drogi klasy Z - zbiorcze, a 35 dróg to drogi klasy L - lokalne.

VI) Bezpieczeństwo na drogach

W 2024 roku, na podstawie danych opublikowanych przez Biuro Ruchu Drogowego, Komendy Głównej Policji na terenie całego kraju doszło do 21 519 wypadków drogowych (wzrost o 2,8% względem poprzedniego roku), w wyniku których 1 896 osób poniosło śmierć (wzrost o 0,2 % wzgl. 2023).

W 2024 roku odnotowano 4 719 wypadków z udziałem osób pieszych (21,9% ogółu wypadków), w których zginęło 428 pieszych (22,6% ogółu zabitych), a 4 395 pieszych odniosło obrażenia ciała (17,7% ogółu rannych). Na podstawie danych można stwierdzić, iż mimo mniejszej liczby wypadków poza terenami zabudowanymi, na tych obszarach zwiększa się prawdopodobieństwo poważniejszych skutków zdrowotnych dla pieszych, w tym zwiększone jest ryzyko śmierci. Również największe ryzyko niosą ze sobą miesiące jesienno-zimowe, podczas których zmniejsza się widoczność przez skrócenie okresu w którym słońce znajduje się nad horyzontem oraz pogarszają się warunki na jezdni.

Znacząco zwiększyła się w 2024 roku względem roku poprzedniego liczba wypadków z udziałem rowerzystów (o 4,7%). Tak jak w przypadku pieszych, mimo większej liczby wypadków w terenie zabudowanym, te poza terenem zabudowanym cechowały się cięższymi obrażeniami (87 osób zginęło na 451 wypadków poza obszarem zabudowanym). Głównymi użytkownikami dróg (oprócz rowerzystów), którzy uczestniczyli w wypadkach z udziałem rowerzystów są samochody osobowe. Wypadki nie z winy rowerzystów i w których poszkodowany został rowerzysta były najczęściej powodem wymuszenia pierwszeństwa przez inne pojazdy, nieprawidłowego przejazdu przez przejazdy dla rowerzystów lub w wyniku nieprawidłowego wyprzedzania (największa śmiertelność). Wynika to z między innymi z braku odpowiednich środków infrastrukturalnych zwiększających bezpieczeństwo tej grupy.

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego w 2024 roku, na podstawie danych opublikowanych przez Komendę Powiatową Policji w Oświęcimiu zarejestrowano 107 wypadków drogowych, w których 4 osoby poniosły śmierć, 118 osób było rannych. Względem roku poprzedniego, liczba ta jest większa o 25 wypadków, jednak zmniejszyła się liczba osób, które straciły życie (8 osób w roku 2023). Wśród 4 osób, które zginęły na drogach 2 osoby to rowerzyści, 1 motocyklista i 1 pieszy. Najczęstszymi powodami wypadków drogowych były: wymuszenie pierwszeństwa przejazdu - 33 wypadki, najechanie na tył pojazdu - 15 wypadków, niedostosowanie prędkości do warunków ruchu drogowego - 18 wypadków.

VII) Wnioski

Na podstawie przedstawionych danych rozwój każdego regionu w tym jednostek samorządu terytorialnego w dużej mierze zależy od sprawnej sieci drogowej, a co za tym idzie sieci dróg powiatowych. Sprawne rozprowadzanie podróży zarówno obligatoryjnych, wykonywanych codziennie, tras zaopatrzeniowych, jak i tych wykonywanych rzadziej w ramach podróży o charakterze np. turystycznym, związanym z zakupami, wyjściem do kina, teatru itp., generującymi przychody. Sprawnie działająca sieć dróg przygotowana jest też do przejmowania dodatkowych potoków pojazdów w związku z utrudnieniami na innych drogach wymusza ciągły monitoring i identyfikację stanu poszczególnych elementów infrastruktury drogowej oraz w razie potrzeby, modernizację i uzupełnienia w istniejącej infrastrukturze.

Modernizacja i rozwój sieci dróg powiatowych powinno być realizowane przede wszystkim na podstawie

- Strategicznego znaczenia dla powiatu;

- Rozwoju połączeń z drogami wyższego rzędu;
- Rozwoju połączeń z innymi powiatami;
- Potrzeby lokalnej społeczności;
- Rozwoju terenu w sąsiedztwie drogi wraz z możliwością stworzenia nowych terenów gospodarczych, inwestycyjnych i turystycznych;
- Rozłożenie ruchu samochodowego po drogach w powiecie zmniejszające liczbę korków oraz wypadków samochodowych;
- Stanu technicznego drogi.

Zapewnienie podróżnym komfortu jazdy związanego ze stanem infrastruktury zwiększa płynność ruchu, wykorzystywanie dróg zgodnie z ich przeznaczeniem, co przekłada się na podnoszenie jakości życia osób podróżujących czy to za pomocą komunikacji indywidualnej czy też komunikacji zbiorowej.

Najwyższe standardy bezpieczeństwa zapewniać należy nie tylko podróżującym pojazdami spalinowymi, ale przede wszystkim pieszym oraz rowerzystom, wykorzystującym ciągi dróg powiatowych do komunikacji na co dzień. Do zadań powiatu zaliczyć należy: ciągła kontrola i monitoring poszczególnych ciągów w zakresie zapewniania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, uzupełnianie infrastruktury o ciągi pieszce, poprawa parametrów dróg (np. szerokości), lokalizacja miejsc, które wymagają zmian w organizacji przez np. uzupełnienie przejść dla pieszych. Do zadań poprawiających bezpieczeństwo osób niezmotoryzowanych należy również poprawa widoczności ciągów niebezpiecznych, przejść dla pieszych lub ciągów niedoświetlonych lub niebezpiecznych.

W zadaniach Powiatu Oświęcimskiego mających na celu rozwój dróg powiatowych, należy zapewniać remonty dróg charakteryzujących się złym stanem technicznym, określanym na podstawie najbardziej aktualnych Ocen stanu dróg powiatowych na podstawie aktualnej oceny dróg powiatowych wykonany metodą BIKB-IBDM. W ramach rozwoju sieci dróg powiatowych w Powiecie Oświęcimskim przewidzieć należy do realizacji przedstawione w poniższej tabeli zadania

Tab. 5 Lista zadań przewidzianych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Nazwa zadania
Przebudowa drogi powiatowej nr 1883K ul. Więźniów Oświęcimia w Oświęcimiu
Przebudowa drogi powiatowej nr 1881K ul. S. Leszczyńskiej w Oświęcimiu
Remont drogi powiatowej nr 1807K, Trzebieńczyce, Zator, ul. gen. Milana-Kamskiego, Nadrzeczna
Remont drogi powiatowej nr 1817K, Bulowice, ul. Czaniecka, Stara Droga, Zamkowa
Remont drogi powiatowej nr 1843K, Kęty, ul. Fabryczna
Remont drogi powiatowej nr 1849K, Kęty, ul. Jagiellońska
Remont drogi powiatowej nr 1851K, Kęty, ul. Wiśniowa
Remont drogi powiatowej nr 1853K, Kęty, ul. Góry Południowe
Remont drogi powiatowej nr 1860K, Witkowice, ul. Widokowa
Remont drogi powiatowej nr 1867K, Grojec, Zaborze, ul. Grojecka, Kasztanowa
„Przebudowa drogi powiatowej nr 1877K ul. Browarna oraz ul. Borska w Harmężach”
„Przebudowa drogi powiatowej nr 1878K ul. Męczeństwa Narodów w Brzezince”
„Przebudowa drogi powiatowej nr 1757K ul. Kanada w Witkowicach”

„Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1900K ul. Mieszka I w Chelmku”
„Budowa sygnalizacji wzbudzonej przy wiadukcie kolejowym w ciągu drogi powiatowej nr 1900K ul. Nowowiejska w Gorzowie”
„Przebudowa drogi powiatowej nr 1895K ul. Nadwiślańska w Oświęcimiu oraz ul. Oświęcimska w Dworach Drugich”
„Przebudowa drogi powiatowej 1897K (ul. Wadowicka) w km od 7+109,08 do km 8+990,75 (obiekt mostowy w km 8+040,02 do km 8+134,85) w miejscowości Poręba Wielka, Powiat Oświęcimski”
„Przebudowa drogi powiatowej 1859K (ul. Karolina) w km od 1+813,92 do km 2+592,47 w miejscowości Osiek, Powiat Oświęcimski”
Przebudowa drogi powiatowej nr 1899K ul. Lipowa w Piotrowicach
Przebudowa drogi powiatowej nr 1864K ul. Główna w Grojcu i ul. Lanckorona w Łazach
Przebudowa drogi powiatowej nr 1863K ul. Główna, Plac Św. Macieja, ul. Mostowa w Bielanych wraz z obiektem mostowym
Przebudowa drogi powiatowej nr 1816K ul. Beskidzka w Osieku w km od 3+790 do km 5+665
Przebudowa drogi powiatowej nr 1897K ul. Porębska w Zaborzu i ul. Wadowicka w Porębie Wielkiej
Rozbudowa drogi powiatowej nr 1820K ul. Sobieskiego w Kętach

VIII) Podsumowanie

Zawarte w niniejszym programie zadania mają na celu trafnie wpisywać się w istniejącą Strategię Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030, przez co stanowić mają uzupełnienie/uszczegółowienie zadań przedstawionych w tym dokumencie. Dzięki współpracy poszczególnych pracowników Powiatu oraz jednostek mu podległych, wskazane zadania będą możliwe do realizacji, co wpłynie na rozwój gospodarczy oraz przede wszystkim społeczny regionu. Zapewnienie finansowania inwestycji przez wkład własny Powiatu oraz uzyskanie dofinansowania z Budżetu Państwa lub Funduszy Europejskich zapewni realizację zadań bez potrzeby np. etapowania inwestycji. Mieszkańcy uzyskają infrastrukturę drogową o parametrach zapewniających bezpieczeństwo i komfort podróży, co wpłynie na pozytywny odbiór jakości życia przez mieszkańców regionu. Interwencje polegające na modernizacji ciągów oraz bieżące remonty dróg, które zostały zidentyfikowane jako te, które oznaczają się złym stanem technicznym, zapewni poprawę komfortu w obszarach najbardziej tego potrzebujących. Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie Powiatu Oświęcimskiego będzie miało na celu również poprawę obecnego stanu bezpieczeństwa zarówno kierowców, jak i pieszych i rowerzystów.

IX) Spis tabel i rysunków

Tabele

Tab. 1 Struktura demograficzna w podziale na płeć oraz grupy wiekowe na terenie Powiatu Oświęcimskiego	6
Tab. 2 Liczba ludności w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego.....	7

Tab. 3 Długość sieci dróg powiatowych w poszczególnych gminach Powiatu Oświęcimskiego	12
Tab. 4 Ewidencja dróg powiatowych w Powiecie Oświęcimskim wg. stanu na 1 stycznia 2025 r.	12
Tab. 5 Lista zadań przewidzianych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	17

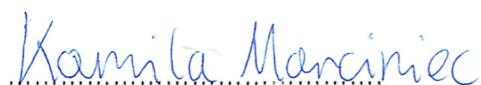
Rysunki

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego na mapie Województwa Małopolskiego oraz podział administracyjny powiatu na gminy.....	5
Rys. 2 Przyrost naturalny na 1000 osób, w podziale na gminy Powiatu Oświęcimskiego.....	8
Rys. 3 Schemat dróg krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego (na podst. https://powiatoswiecim.lp-portal.pl/).....	11
Rys. 4 Mapa sieci dróg powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego	12

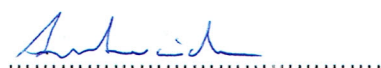
Prognoza Oddziaływania na Środowisko

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w
Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Autorzy:

mgr inż. Kamila Marciniak

inż. Piotr Antusiak

Kraków, wrzesień 2025

Spis treści

I. Skróty	4
II. Podstawa prawna	5
III. Cel i zakres opracowania	5
IV. Metodyka pracy i materiały źródłowe	5
V. Zakres merytoryczny Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	7
VI. Powiązania programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z innymi dokumentami strategicznymi	7
1. Spójność na szczeblu krajowym i międzynarodowym	7
2. Spójność na szczeblu wojewódzkim	11
3. Spójność na szczeblu lokalnym	13
VII. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenie objętym Programem Rozwoju	14
1. Położenie	14
2. Jakość powietrza	16
3. Klimat	21
4. Klimat akustyczny	24
5. Wody	28
6. Gospodarka wodno-ściekowa	33
7. Zasoby geologiczne	34
8. Gleby	36
9. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	43
10. Pola elektromagnetyczne	43
11. Formy ochrony przyrody	45
12. Flora i fauna	53
VIII. Istniejące problemy środowiska	55
IX. Cele ochrony przyrody wynikające z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zakazy wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody, a także cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	57
X. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu	62
XI. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	75
1. Jakość powietrza	75
2. Klimat	75
3. Klimat akustyczny	75
4. Wody	75
5. Powierzchnia ziemi	76

6.	Krajobraz.....	76
7.	Ludzie	76
8.	Różnorodność biologiczna	77
9.	Dobra materialne i zabytki.....	77
XII.	Propozycje działań alternatywnych	78
XIII.	Potencjalne oddziaływanie transgraniczne.....	79
XIV.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji programu	79
XV.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	81
XVI.	Spis tabel	84
XVII.	Spis rysunków	84
XVIII.	Spis wykresów	85

I. Skróty

GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
GPR	Generalny Pomiar Ruchu
GUS BDL	Główny Urząd Statystyczny Bank Danych Lokalnych
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWpd	Jednolita Część Wód Podziemnych
LAeq	Równoważny poziom dźwięku A - średni poziom dźwięku w określonym czasie
L_{DWN}	długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz pory nocy
L_N	oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku
LZWP	Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych
PGW Wody Polskie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PM₁₀	pył zawieszony o średnicy ziaren do 10 mikrometrów
PM_{2,5}	pył zawieszony o średnicy ziaren do 2,5 mikrometra
PZPWM	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
Ustawa o ochronie zabytków	Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292)
Ustawa Prawo Wodne	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz. U. Dz.U. 2024 poz. 1087)
Uuoś	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112)

II. Podstawa prawna

Podstawę prawną do wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.
- Uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie oraz z Wojewódzkim Państwowym Inspektorem Sanitarnym w sprawie zakresu stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

III. Cel i zakres opracowania

Celem opracowania jest określenie oddziaływania skutków realizacji postanowień Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 (zwanego dalej "Programem").

Prognoza ma za zadanie zidentyfikować możliwe do określenia skutki środowiskowe spowodowane realizacją postanowień dokumentu oraz określić czy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia w przyszłości konfliktów i zagrożeń. Podlegający ocenie dokument w swoim założeniu ma charakter ogólny, choć definiuje główne zadania mające na celu odpowiedni rozwój Powiatu Oświęcimskiego. Ocena oddziaływania na środowisko ma w tej sytuacji charakter jakościowy.

Wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko dla Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 jest częścią przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko spełnia ustalenia art. 51 ust. 2 uuoś, przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy.

Zakres przestrzenny prognozy dotyczy co do zasady całego powiatu. Ze względu na brak przewidywanych oddziaływań ponadnormatywnych na przyległych terenach do granic Powiatu Oświęcimskiego, zasięg przestrzenny oddziaływań programu rozwoju pokrywa się z zasięgiem przestrzennym jakiego dotyczy Program Rozwoju.

IV. Metodyka pracy i materiały źródłowe

Przy opracowaniu niniejszej oceny, zgodnie z zaleceniami zawartymi w ustawie uuoś, zastosowano metody statystyczne, porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu obecnej wiedzy. Wszystkie metody dostosowano do treści i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Ocenę dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń mogących wynikać z oddziaływania przedsięwzięć zawartych w Programie. Do sporządzenia niniejszej prognozy wykorzystane zostały najbardziej aktualne dane i informacje dostępne dotyczące powiatu w literaturze, ogólnodostępnych bazach danych i informacji o poszczególnych elementach środowiska, a także dane publikowane na stronach internetowych, które dotyczą obszaru Powiatu Oświęcimskiego lub jego części.

Treść jak i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko została również uzgodniona przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie uzgodnieniem nr OO.411.1.4.2025.MaS z dnia 17 czerwca 2025 r. oraz uzgodniona z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Krakowie uzgodnieniem nr NS.9022.6.27.2025 z dnia 16 lipca 2025 r.

Przy opracowaniu niniejszego dokumentu opierano się na obowiązujących aktach prawnych, którymi są w szczególności:

- Traktat o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, podpisany w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864).
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, zwanej Ramową Dyrektywą Wodną.
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2024 poz. 1112).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2025 poz. 647).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1292).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t. j. Dz.U. 2025 poz. 960).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t. j. Dz.U. 2014 poz. 1713).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t. j. Dz.U. 2022 poz. 2380).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (t. j. Dz.U. 2023 poz. 2454).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2016 poz. 85).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2016 poz. 1187).

Ponadto w opracowaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko uwzględniono informacje i dane zawarte w następujących materiałach:

- Kondracki J., "Geografia regionalna Polski", Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
- Stupnicka E., "Geologia regionalna Polski", Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 2013.
- Mapy hydrograficzne, sozologiczne i inne udostępnione za pośrednictwem serwisów WMS i WMF oraz komentarze do map hydrograficznych i sozologicznych.

- Diagnozy stanu środowiska w poszczególnych Gminach Powiatu Oświęcimskiego wykonywane w ramach innych dokumentów.
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://bip.mos.gov.pl>
- <http://gov.pl>
- <http://miip.geomalopolska.pl>
- <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
- <http://baza.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.html/>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

V. Zakres merytoryczny Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

W Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 dokonano diagnozy obecnego stanu Powiatu Oświęcimskiego zarówno pod względem demografii, rynku pracy, gospodarki, edukacji i strukturze sieci dróg krajowych, powiatowych, gminnych na obszarze analizy. Analizowano wszystkie drogi utrzymywane i nadzorowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Oświęcimiu pod względem klasy drogi i obecnego stanu technicznego.

Na podstawie wskazanych analiz dokonano oceny i wskazano inwestycje kluczowe, przewidziane do realizacji w ramach programu rozwoju. Inwestycje dotyczące w głównej mierze przebudowy, modernizacji lub remontów istniejących ciągów dróg, które mają na celu zwiększenie jakości infrastruktury, poprawienie komfortu życia i podróży na terenie Powiatu Oświęcimskiego oraz zmniejszenie ryzyka występowania sytuacji niebezpiecznych możliwych przy zachowaniu obecnego stanu elementów wskazanych odcinków pasów drogowych.

VI. Powiązania programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z innymi dokumentami strategicznymi

1. Spójność na szczeblu krajowym i międzynarodowym

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Kierunek interwencji - Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta.

- Rozwijanie systemu transportowego gwarantującego dostępność obszarów wiejskich m.in. poprzez rozbudowę i modernizację lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej oraz usprawnienie połączeń komunikacyjnych z najbliższymi ośrodkami miejskimi.
- Usprawnianie połączenia komunikacyjnych pomiędzy obszarami wiejskimi, szczególnie tymi o funkcjach typowo rolniczych, z najbliższymi ośrodkami miejskimi.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

W Programie Rozwoju zawarto zadania, dzięki którym możliwe będzie rozwijanie na terenie powiatu sieci dróg powiatowych przez modernizowanie i przebudowywanie infrastruktury, co usprawni i umożliwi większą dostępność do obszarów wiejskich znajdujących się na terenie Powiatu Oświęcimskiego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Cel. 1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.

1.5.1 Infrastruktura transportowa.

[...]. Kontynuowane będą inwestycje służące stworzeniu nowoczesnego systemu transportowego, który pozwoli sprostać potrzebom wynikającym ze wzrostu wymiany towarowej oraz mobilności mieszkańców, a także wykorzystać w pełni potencjał gospodarczy regionu.

Poprawa skomunikowania obszarów miejsko-wiejskich i wiejskich z miastami, jak również inwestycje zwiększające dostępność do usług publicznych wewnątrz jednostek administracyjnych. Na obszarach wiejskich realizowane będą działania w zakresie budowy i modernizacji podstawowej infrastruktury transportowej (drogi lokalne, infrastruktura towarzysząca, ścieżki rowerowe) oraz rozwoju usług i środków transportu zbiorowego. Podejmowane będą działania skutkujące poprawą dostępności na obszarach zmarginalizowanych, zapewniające lepsze powiązanie między obszarami wiejskimi, a ośrodkami dostarczającymi podstawowe usługi publiczne oraz ułatwiające dostęp do kluczowych dla regionu ośrodków miejskich.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Zawarcie w treści Programu Rozwoju zadań związanych z remontem przebudową lub modernizacją dróg powiatowych zapewni poprawę skomunikowania obszarów miejskich i wiejskich, a co za tym idzie uwzględniony zostanie przewidywany ciągły wzrost mobilności i wymiany towarów.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030

Cel 3. Poprawa dostępności infrastruktury terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

3.1 Poprawa Dostępności komunikacyjnej polskich miast i regionów.

3.1.3 Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich.

Działania skupią się na poprawie dostępności do miejsc koncentracji usług publicznych różnego szczebla i na integracji rynku pracy dużych ośrodków oraz otaczających je regionów. Będzie to oznaczało pierwszeństwo inwestycji drogowych i kolejowych łączących największe miasta z ośrodkami subregionalnymi i najważniejszymi centrami powiatowymi.

Zapewni to ośrodkom subregionalnym i obszarom wiejskim dostęp do większych miast, czyli do ośrodków innowacji, centrów nauki i wiedzy oraz do rynków pracy, edukacji, opieki medycznej itp. Jest to jednocześnie warunek wstępny dla rozprzestrzeniania innowacji na inne obszary. Dostęp ten

umożliwi mobilność wahadłową mieszkańców obszarów wiejskich i przyczyni się do wzrostu poziomu ich zatrudnienia. Dostępność jest także warunkiem intensywnego wykorzystania najważniejszych obszarów i atrakcji do celów turystycznych.

3.1.4 Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich.

Działania skupią się na poprawie dostępności do miejsc koncentracji usług publicznych różnego szczebla i na integracji rynków pracy dużych ośrodków oraz otaczających je regionów. Będzie to oznaczało pierwszeństwo inwestycji drogowych i kolejowych łączących największe miasta z ośrodkami subregionalnymi i najważniejszymi centrami powiatowymi.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Dostęp do większych miast i ośrodków subregionalnych z terenów wiejskich będzie w stanie być ulepszony przez ulepszoną infrastrukturę, zapewniającą odpowiedni poziom przepustowości, przez co dostępność do ośrodków i miejsc innowacji, rynków pracy, edukacji, ośrodków zdrowia.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Kierunek interwencji 1 - Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce.

1.2 Transport drogowy.

- Rozwój drogowej infrastruktury transportowej o charakterze regionalnym i lokalnym, min.: w oparciu o przepisy dotyczące Funduszu Dróg Samorządowych.
- Dostosowanie istniejącej sieci dróg na terenach miast oraz ich obszarów funkcjonalnych do wymogów ruchu niezmotywowanego.
- Prowadzenie dalszych działań związanych z poprawą stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego zgodnie z ramowymi kierunkami programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego po 2020 r.

Kierunek interwencji 5 - Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

5.2 Działania o charakterze inwestycyjnym.

- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury transportowej (liniowej i punktowej) w celu poprawy efektywności systemu transportu w sposób odpowiadający unijnym oraz krajowym standardom i wymogom ochrony środowiska (m.in. poprzez uwzględnianie przepisów dotyczących ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym sieci Natura 2000 oraz ochrony gatunkowej, środowiska morskiego oraz nadmorskiego, jak również zdrowia i życia ludzkiego); odporności na warunki pogodowe oraz uwzględniającej potrzeby osób o ograniczonej sprawności zgodnie z zasadą projektowania uniwersalnego.
- Inwestycje związane bezpośrednio z ograniczeniem negatywnego wpływu na środowisko (m.in. rozwiązań ograniczających emisję hałasu, przejścia dla zwierząt).
- Świadomy wybór wariantu najmniej kolizyjnego dla środowiska i krajobrazu (przebiegi tras planowanych inwestycji o charakterze liniowym w jak najmniejszym stopniu ingerujące w obszary przyrodnicze i je fragmentujące).
- Ograniczanie do minimum spodziewanych negatywnych oddziaływań na środowisko i krajobraz w sytuacji braku innych opcji (gdy np. inwestycje realizowane są na obiektach istniejących).

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Odcinki dróg powiatowych poddanych pracom, zapewnią poprawę stanu bezpieczeństwa dla ruchu niezmotoryzowanego, przez remonty i uzupełnienia o elementy oddzielenia ruchu zmotoryzowanego i elementy poprawiające widoczność pieszych i rowerzystów. Prace realizacyjne zawarte w zadaniach programu rozwoju, przez lokalizację w ciągach istniejących dróg powiatowych będą charakteryzować się najniższym możliwym oddziaływaniem i skutkami na środowisko.

Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2021-2030

Filar I - Bezpieczny człowiek.

- Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego.
 - Wdrożenie środków uspokojenia ruchu.
 - Przekształcanie sieci drogowej i ulicznej w celu uzyskania hierarchicznej struktury.
- Ochrona uczestników ruchu drogowego.
 - Wdrażanie drogowych środków ochrony uczestników ruchu.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Zadania zawarte w programie rozwoju będą również dotyczyć rozbudowy lub uzupełnienia infrastruktury drogowej w elementy które poprawią bezpieczeństwo na drogach w tym skupiać się będą na niezmotoryzowanych uczestnikach ruchu.

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Cel 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność.

9.1 Budować niezawodną zrównoważoną, trwałą i stabilną infrastrukturę dobrej jakości, w tym infrastrukturę regionalną i transgraniczną, wspierającą rozwój gospodarczy i dobrobyt ludzi. Zapewnić wszystkim ludziom równy dostęp do infrastruktury po przystępnej cenie.

Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.

11.2 Do 2030 roku zapewnić wszystkim ludziom dostęp do bezpiecznych, przystępnych cenowo, zrównoważonych i łatwo dostępnych systemów transportu, podnieść poziom bezpieczeństwa na drogach, zwłaszcza poprzez rozwój transportu publicznego, zwracając szczególną uwagę na potrzeby grup szczególnie wrażliwych, kobiet, dzieci, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Cel zarówno 9.1 jak i 11.2 będą spełnione przez program rozwoju, przez podniesienie poziomu bezpieczeństwa i dostępności do dobrej jakości infrastruktury drogowej na terenie Powiatu, a co za tym idzie do wspierania rozwoju regionu w sposób zrównoważony.

2. Spójność na szczeblu wojewódzkim

Strategia Rozwoju Województwa "Małopolska 2030"

4. Transport.

4.4 Poprawa stanu i jakości infrastruktury drogowej w regionie.

4.4.1 Budowa i modernizacja dróg ze szczególnym uwzględnieniem obejść drogowych miejscowości dotkniętych wysokością uciążliwością ruchu tranzytowego oraz atrakcyjnych turystycznie i uzdrowiskowych.

4.4.2 Budowa nowych lub przebudowa istniejących obiektów mostowych.

4.4.5 Wdrażanie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo ruchu pieszego i drogowego.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Zadania jakie zawarte są w programie rozwoju spełniają cele wyrażone w pkt. 4.4.1, 4.4.2, 4.4.5 Strategii Rozwoju Województwa "Małopolska 2030" przez zawarcie w zadaniach min. Prac remontowych lub modernizacyjnych w zakresie obiektów mostowych znajdujących się w ciągach dróg powiatowych, poprawę infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów a także ogólna modernizację różnych kierunków dojazdów do miejsc uciążliwości ruchu.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego

"Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego" jest dokumentem który obok Strategii Rozwoju Regionu do najważniejszych narzędzi zarządzania regionem. Dzięki niemu ustala się cele i sposoby realizacji dla poszczególnych programów na danych terytoriach województwa małopolskiego. Zakres Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego to również sformułowane wymagania, ograniczenia lub zakazy i rekomendacje dla programów, planów i polityk rozwoju obejmujących zagospodarowanie przestrzenne.

Jednym z obszarów jakie zostały opracowane w PZPWM znalazł się obszar transportu i komunikacji. Główne wyniki diagnozy wskazują na wzrost ilości dróg w regionie związany przede wszystkim z wejściem Polski do Unii Europejskiej i dostępem do funduszy europejskich które w znacznym stopniu przyspieszyły rozwój infrastruktury drogowej w regionie. Wzrost nastąpił również w ilości pojazdów poruszających się na terenie województwa małopolskiego, przy czym największe zyski odnotowano na drogach doprowadzających ruch do autostrady A4 oraz jej alternatyw (DK 4, 79, 94).

Rozwój transportu drogowego w dokumencie określony został poprzez zdefiniowanie celów realizacji polegających między innymi na:

- Zwiększenie dostępności transportowej obszarów o najniższej dostępności w regionie.
- Poprawa parametrów dróg, w szczególności dróg dojazdowych do stref ekonomicznych i stref aktywności gospodarczej.
- Stworzenie efektywnego systemu połączeń transportowych pomiędzy ośrodkami regionalnymi a miastami poszczególnych terytoriów.

Do realizacji ustaleń "Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego" w dokumencie przedstawiono niektóre z narzędzi wspierających. Wśród narzędzi o charakterze inwestycyjnym, znalazło się też "Wspieranie budowy i modernizacji dróg powiatowych i gminnych".

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 zawiera w swojej treści zapisy zadań, które w sposób jednoznaczny odpowiadają zarówno celom jakiegoś Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, ale zadanie te są również narzędziem wspierającym inne cele jakie zostały zawarte w PZPWM.

Regionalny plan transportowy Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030 roku

3.1.2 Transport przyjazny mieszkańcom i środowisku.

3.1.2.5 Ograniczenie emisyjności transportu, w tym zakup taboru.

- Realizacja przestrzeni przyjaznych niezmotoryzowanym.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Cele zawarte w ww. dokumencie są zgodne z opracowanymi celami programu rozwoju dróg powiatowych. Program rozwoju ma na celu rozwój powiatu przez poprawę stanu infrastruktury drogowej, a co za tym idzie zwiększenie jakości i zadowolenia mieszkańców z użytkowanej infrastruktury, przy minimalizacji wpływu na środowisko naturalne. Dodatkowo w wyniku realizacji zadań, poprawione lub uzupełnione zostaną niektóre odcinki dróg powiatowych o elementy zwiększające bezpieczeństwo w ruchu głównie pieszych oraz rowerzystów.

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego

Podjęty uchwałą nr LXXV/1102/23 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego dokument ma na celu osiągnięcie dopuszczalnych norm i poziomów zanieczyszczeń w powietrzu, wyznaczonych w przepisach polskich i unijnych, w możliwie najszybszym terminie. Program wyznacza najefektywniejsze działania, aby osiągnąć poziom dopuszczalnego pyłu PM₁₀, PM_{2.5}, NO₂ oraz benzo(a)pirenu w powietrzu. Bierze pod uwagę aktualizację ze względu na zmieniające się dane dotyczące aktualnych poziomów i na ich bazie wskazuje dalsze działania mające w perspektywie rok 2026.

Wśród zadań do realizacji znalazło się Działanie 2. Ograniczenie emisji z sektora transportu. Wśród listy działań, które powinny znaleźć się w strategiach i planach na poziomach gmin, powiatów i województw znalazło się min.: "utrzymanie dróg, chodników, ścieżek rowerowych i innych ciągów komunikacyjnych utwardzonych w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu ich nawierzchni".

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Uchwalenie przez Radę Powiatu Oświęcimskiego Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 będzie wpisywać się w treść ww. dokumentu przez zawarcie w nim najbardziej istotnych z punktu widzenia Powiatu inwestycji w poprawę stanu infrastruktury drogowej, co będzie mogło zapobiegać ryzyku występowania wtórnych emisji zanieczyszczeń do środowiska.

3. Spójność na szczeblu lokalnym

Strategia Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030

Cel 3.2 Zrównoważona mobilność w skali lokalnej i ponadlokalnej.

Niniejszy cel operacyjny koncentruje się na aspekcie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności w kontekście przemieszczania się mieszkańców powiatu – a więc w głównej mierze dotyczy dróg lokalnych i powiatowych, ciągów pieszych i rowerowych, zbiorowego transportu drogowego i kolejowego, integracji różnych form transportu, a także popularyzacji transportu zbiorowego.

[...]Niemniej istotne jest optymalne połączenie sieci dróg powiatowych z tym nowym układem dróg wyższego rzędu, a także opracowanie programu inwestycyjnego (wieloletniego) dla dróg powiatowych i powiązanych z nimi ciągów pieszych i dróg rowerowych.

Kierunki interwencji:

3.2.1 Opracowanie programu rozwoju sieci dróg powiatowych celem efektywnej modernizacji i rozbudowy ciągów drogowych, pieszych i rowerowych.

3.2.4 Integracja różnych form transportu i zwiększenie dostępności poprzez wykorzystanie potencjału węzłów integracyjnych oraz optymalizację i rozbudowę siatki zintegrowanych połączeń.

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Strategia Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030 zawiera w swoich zapisach kierunki rozwoju zgodne z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Wśród kierunków jest zawarte opracowanie programu rozwoju dróg powiatowych, a więc jest to dokładne odzwierciedlenie zapisów Strategii. Dodatkowo optymalizacja sieci połączeń zostanie pośrednio poprawiona przez poprawę infrastruktury zarządzanej przez Powiat Oświęcimski.

Plan rozwoju sieci dróg powiatowych w powiecie Oświęcimskim na lata 2024-2025

Opracowany w marcu 2024 roku dokument na celu miał "ocenę stanu technicznego dróg powiatowych oraz ulepszenie układu komunikacyjnego w celu zwiększenia bezpieczeństwa uczestników ruchu, integracji przestrzeni oraz poprawę dostępności i umożliwienie rozwoju powiatu oświęcimskiego". Dokument zawiera między innymi diagnozę stanu technicznego dróg powiatowych w oparciu o: ocenę ogólną, stan spękań, stan powierzchni, stan kolein, równość podłużną. W dokumencie znalazła się również ocena oparta o wyżej wymienione kryteria, w której podzielono wszystkie drogi powiatowe na 4 klasy: A (dobry stan), B (bez konieczności remontów, ew. drobne uzupełnienia), C (droga wymagająca remontu) oraz D (wymagany natychmiastowy remont).

Zgodność treści dokumentu z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

Dokument w dużym stopniu wykazuje zgodność z zadaniami, które zostały wskazane w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Biorąc pod uwagę stan ciągów oraz wymagane remonty, zwiększające bezpieczeństwo, poprawę dostępności i rozwój infrastruktury, a co za tym idzie całego Powiatu Oświęcimskiego, Plan rozwoju dróg powiatowych w powiecie Oświęcimskim na lata 2024-2025 jest zgodny z założeniami, celami i zadaniami Programu Rozwoju Dróg Powiatowych na lata 2025-2030.

VII. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenie objętym Programem Rozwoju

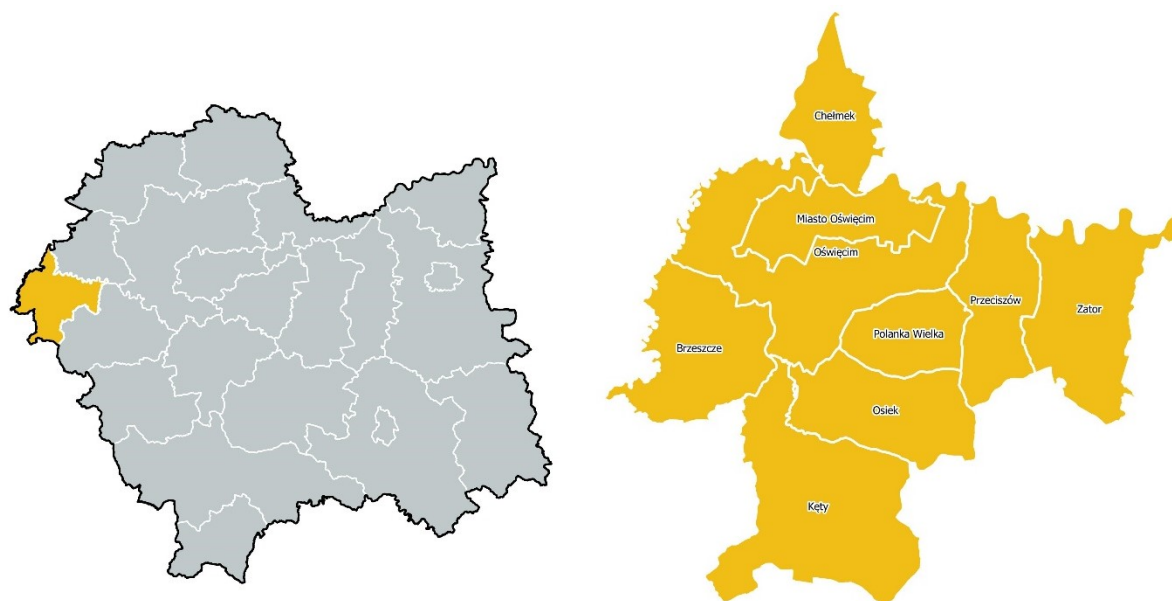
1. Położenie

Powiat Oświęcimski jest jednym z 19 powiatów znajdujących się na terenie województwa małopolskiego. Zlokalizowany jest w części zachodniej, gdzie zachodnia granica powiatu jest zarazem fragmentem granicy województwa małopolskiego z województwem śląskim. Ośrodkiem administracyjnym jest miasto Oświęcim, będące również ważnym ośrodkiem turystyki w skali całego regionu, ze względu na znajdujący się na terenie miasta były obóz niemiecki Auschwitz oraz znajdujący się tuż za granicami miasta obóz Auschwitz-Birkenau.

Przez teren powiatu przebiegają ważne w skali kraju arterie komunikacyjne: drogi krajowe DK28, DK44 oraz DK52, a także drogi wojewódzkie DW780, DW781, DW933, DW948, DW949. Dodatkowo, przez powiat przebiegają linie kolejowe 93, 94 oraz 138, z węzłem w Oświęcimiu.

W skład Powiatu Oświęcimskiego wchodzi 9 gmin: 1 miejska, 4 miejsko-wiejskie oraz 4 wiejskie:

- Gmina miejska.
 - Oświęcim,
- Gminy miejsko-wiejskie.
 - Brzeszcze,
 - Chelmek,
 - Kęty,
 - Zator,
- Gminy wiejskie.
 - Osiek,
 - Oświęcim,
 - Polanka Wielka,
 - Przeciszów,

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego w województwie Małopolskim oraz podział Powiatu Oświęcimskiego na gminy
(źródło: oprac. własne)

Na terenie powiatu znajduje się 5 miast: Oświęcim, Brzeszcze, Chelmek, Kęty oraz Zator.

Powiat Oświęcimski graniczy:

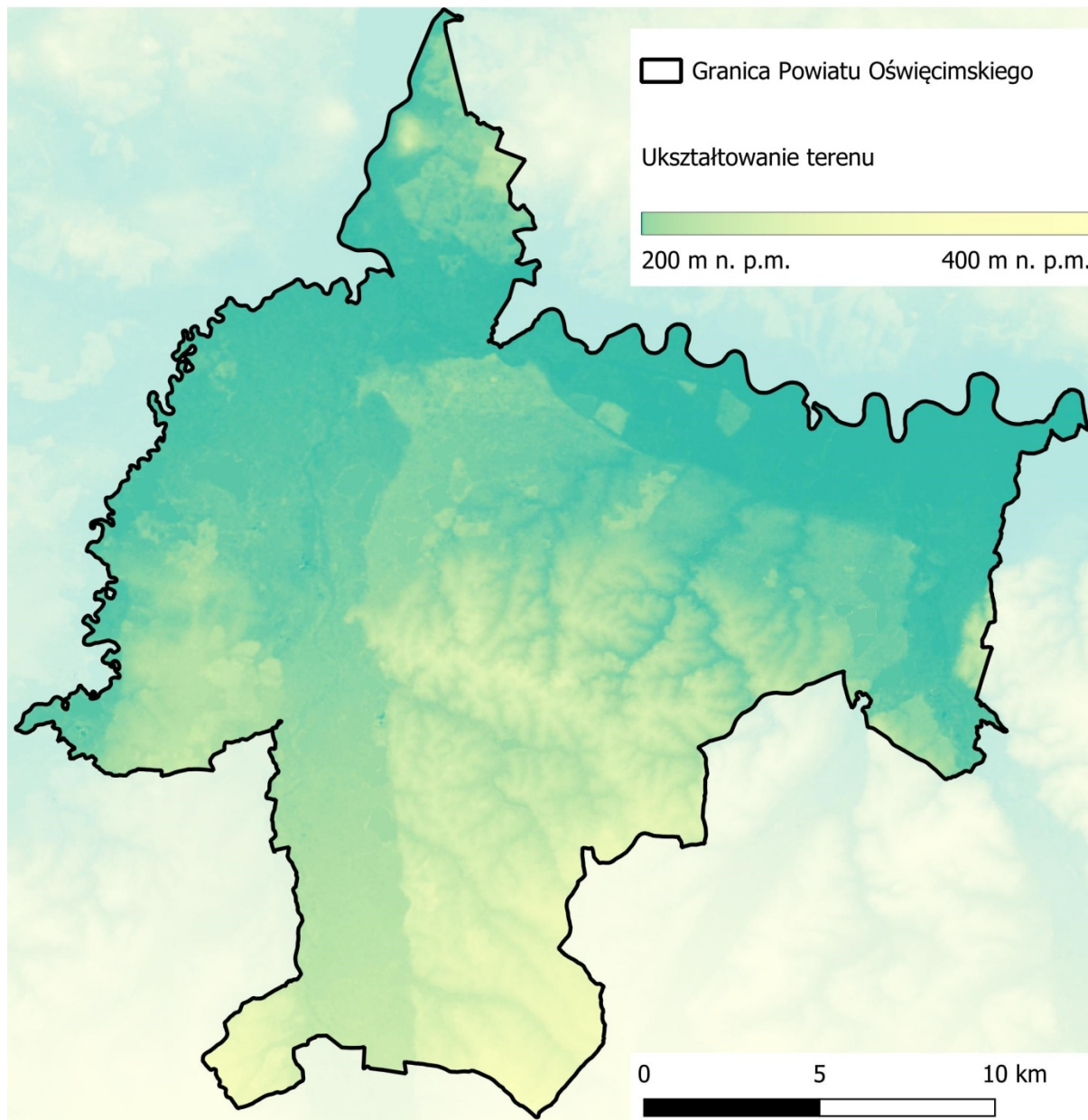
- Od północy z powiatem chrzanowskim.
- Od wschodu z powiatem wadowickim.
- Od południa z powiatem bielskim (województwo śląskie).
- Od zachodu z powiatami bieruńskim i pszczyńskim (województwo śląskie).

Ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu na obszarze Powiatu Oświęcimskiego jest względnie jednorodna. Na większości powierzchni powiatu dominuje teren nizinny, oprócz części obszarów gminy Kęty, Osiek, Polanka Wielka oraz niewielkiej części gminy Przeciszów, gdzie występują niewielkie wzniesienia, poprzedzielane niewielkimi ciekami, jednak w większości różnice wysokości nie przekraczają kilkudziesięciu metrów. Obszary nizinne są wynikiem położenia na terenie równin akumulacyjnych i zalewowych utworzonych przez działalność rzek: Soła oraz Skawa które uchodzą do Wisły przepływającej przez północną część powiatu, co także wpływa na ukształtowanie terenu. Najniższe tereny powiatu znajdują się na granicach z powiatami: wadowickim oraz chrzanowskim, w dolinie rzeki Wisły gdzie wysokość bezwzględna wynosi ok. 215-220 m n.p.m, natomiast najwyższe miejsca powiatu znajdują się na terenie gminy Kęty: wzgórza znajdujące się w okolicach południowej granicy powiatu wynoszą ok. 340-360 m n.p.m. Większość rzek i cieków charakteryzuje się stromymi stokami przy dnie doliny i zmniejszającym się stopniowo nachyleniem wraz z zwiększaniem się odległości koryta rzeki. Dotyczy to również dwóch z trzech głównych rzek: Skawy oraz Soły przepływających przez powiat, gdzie pomimo znacząco szerszego dna doliny, stoki są również w sposób widoczny zaznaczone przez duże nachylenie zerodowanych brzegów. Przebieg Soły w mieście Oświęcim jest wyregulowany przez

lokalizację wałów przeciwpowodziowych. Odcinek Wisły przepływającej przez powiat również posiada wyregulowane dno doliny, zabezpieczone wałami przeciwpowodziowymi.

Ukształtowanie terenu Powiatu Oświęcimskiego

Rys. 2 Ukształtowanie terenu Powiatu Oświęcimskiego
(źródło: oprac. własne na podst. danych <https://opentopography.org/>)

2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi województwa. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje również zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim ma na celu uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref w zakresie umożliwiającym: dokonanie klasyfikacji stref według określonych kryteriów, uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń kryteriów i określenie stężeń występujących na tych obszarach, a także wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania stężeń ponadnormatywnych w określonych rejonach (na podstawie uzyskanych danych i informacji). Badania oraz wyniki zostały ujęte w dokumencie "Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim - raport wojewódzki za rok 2024".

W trakcie badania uwzględniono 12 substancji pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów w pyłe zawieszonym PM₁₀, arsen w pyłe zawieszonym PM₁₀, kadm w pyłe zawieszonym PM₁₀, nikiel w pyłe zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM₁₀.

Uzyskane informacje pozwalają na sklasyfikowanie obszaru pod względem jakości powietrza w oparciu o przyjęte kryteria, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, tj. poziomy dopuszczalny dla niektórych substancji w powietrzu, poziomy docelowy, poziomy celów długoterminowych dla ozonu, poziomy alarmowy oraz poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu.

W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny klasyfikacja stref i wymagane działania zostały wyznaczone w następujący sposób:

Tab. 1 Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny
(źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim - raport wojewódzki za rok 2024)

klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia	Wymagane działania
A	nieprzekraczający poziomu dopuszczalnego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem.
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.

W przypadku gdy dla zanieczyszczenia określony został poziom docelowy wyznaczenie klas stref i wymaganych działań przyjęto w następujący sposób:

Tab. 2 Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy
(źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim - raport wojewódzki za rok 2024)

klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia	Wymagane działania
A	nieprzekraczający poziomu docelowego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego.
C	powyżej poziomu docelowego	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu.

Tab. 3 Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego
(źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim - raport wojewódzki za rok 2024)

klasa strefy	Poziom stężeń ozonu	Wymagane działania
D1	nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
D2	powyżej poziomu celu długoterminowego	-dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

W celu oceny jakości powietrza, obszar województwa małopolskiego podzielono na 3 strefy:

- Aglomeracja krakowska
- Miasto Tarnów
- Strefa małopolska (obejmująca w swych granicach Powiat Oświęcimski)

Wyniki klasyfikacji jakości powietrza wynikające z oceny jakości powietrza w województwie małopolskim za rok 2024, z uwzględnieniem kryteriów dla strefy małopolskiej przedstawiono w poniższej tabeli:

Tab. 4 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi (źródło: GIOŚ)

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
aglomeracja krakowska	A	C	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A1
miasto Tarnów	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
strefa małopolska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A1

Wynik oceny strefy małopolskiej za rok 2024, w której znajduje się Powiat Oświęcimski wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu dla następujących zanieczyszczeń:

- Dwutlenek siarki,
- Dwutlenek azotu,
- Tlenek węgla,
- Benzenu,

- Ozonu,
- Ołowiu,
- Arsenu,
- Kadmu,
- Niklu,
- Pyłu PM_{2,5}.

Na podstawie oceny przekroczenia poziomów dla zanieczyszczeń:

- Pyłu PM₁₀,
- Benzo(a)pienu.

Wyniki oceny jakości powietrza ze względu na ochronę roślin na podstawie danych za 2024 rok uzyskano następujące wyniki:

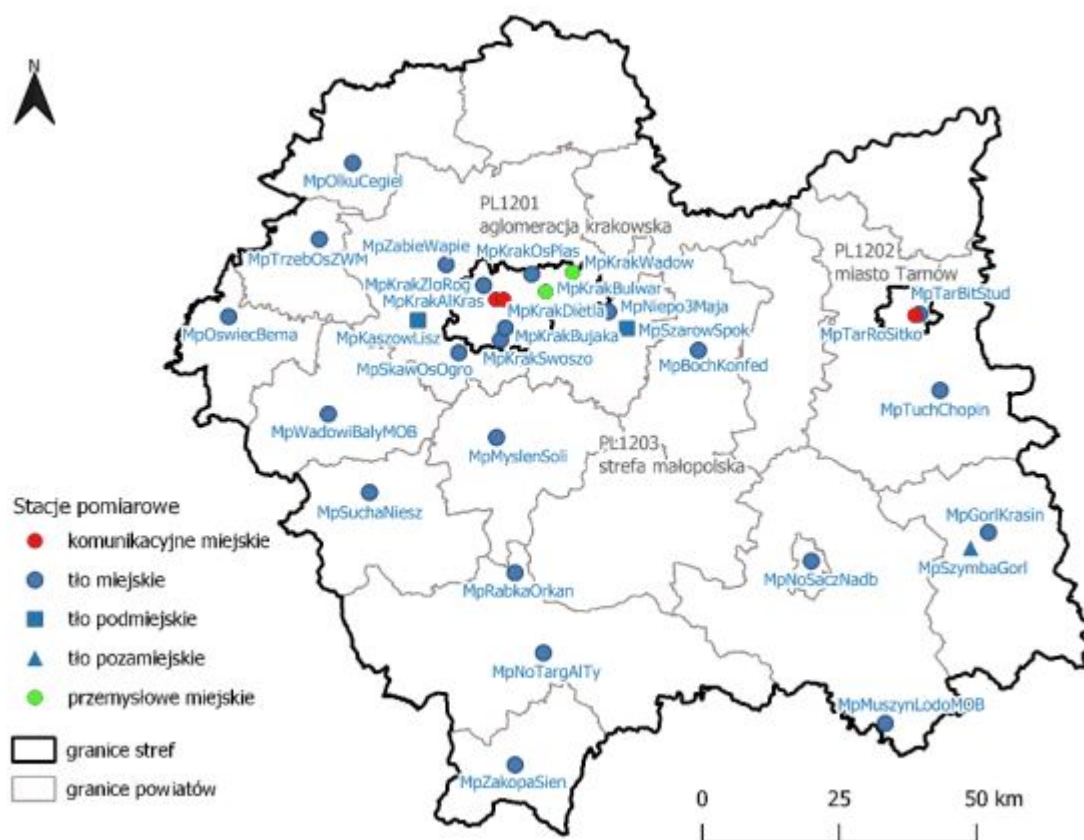
Tab. 5 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin. (źródło: GIOŚ)

Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
strefa małopolska	A	A	A

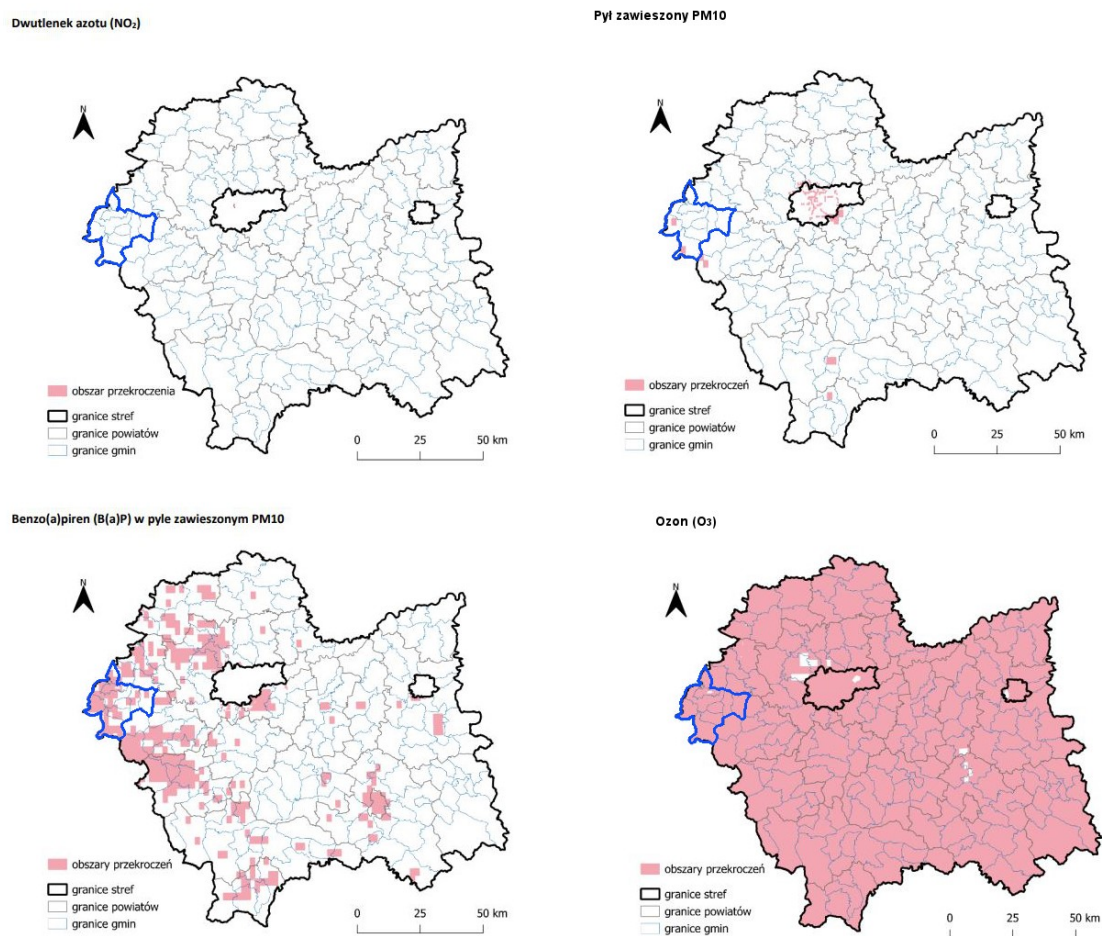
Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy małopolskiej ze względu na ochronę roślin w roku 2024 nie zostały przekroczone.

Pomiary szczegółowe

Na poniższym rysunku zostały wskazane punkty pomiaru jakości powietrza, wykorzystane do szczegółowych pomiarów jakości powietrza w województwie małopolskim w roku 2024.

Rys. 3 Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa małopolskiego wykorzystanych do oceny za rok 2024 (źródło: WIOŚ)

Rys. 4 Zestawienie obszarów przekroczeń zanieczyszczeń na terenie województwa małopolskiego, wykazane w ocenie jakości powietrza za rok 2024 (źródło: GIOŚ)

Na podstawie wyżej przedstawionych map obszarów przekroczeń można stwierdzić, iż na terenie Powiatu Oświęcimskiego występują przekroczenia poziomu długoterminowego celu dla O_3 , Pyłu zawieszonego PM_{10} oraz dobowego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM_{10} .

3. Klimat

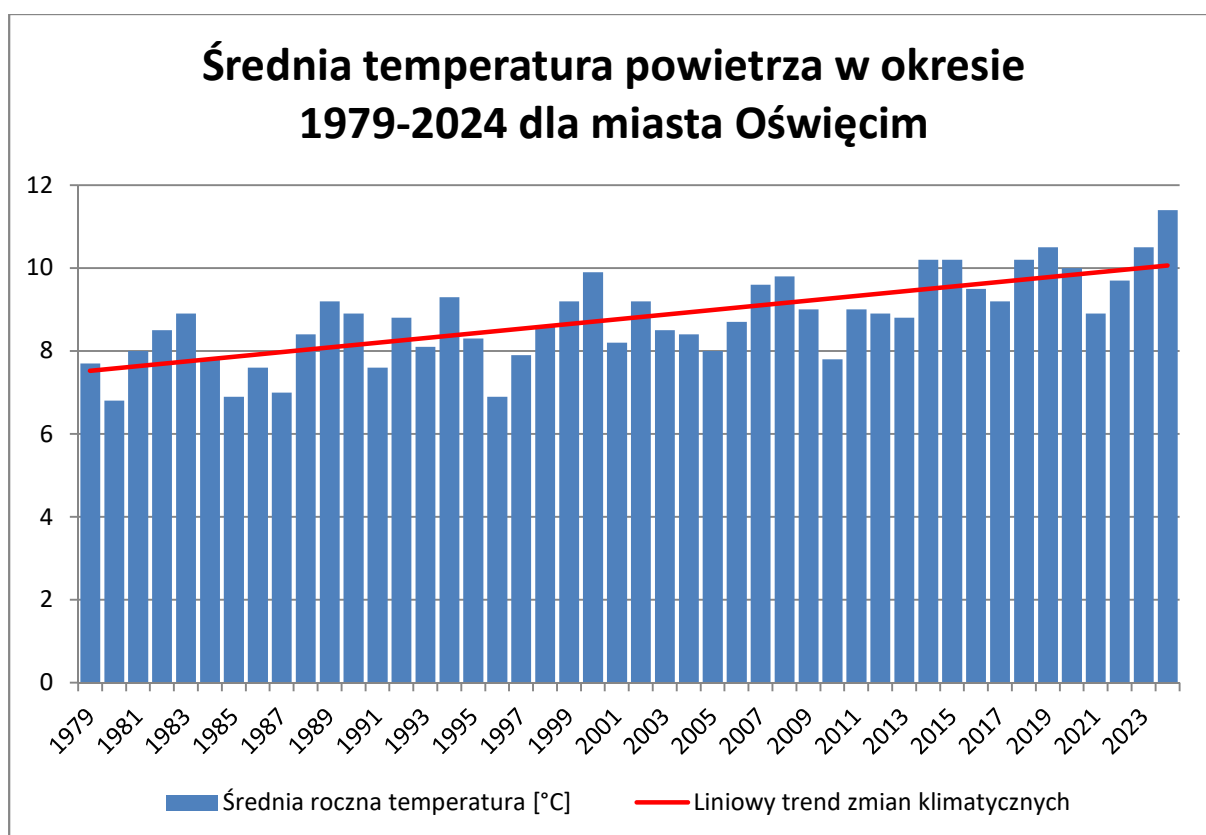
Na podstawie regionalizacji geobotanicznej wg J. Matuszkiewicza Powiat Oświęcimski znajduje się w dziale Wyżyn Południowopolskich, w krainie Górnośląskiej - podokręgach: Chrzanowskim, Libiąskim oraz Tysko-Imielińskim, Krainie Kotliny Oświęcimskiej - podokręgach: Doliny Wisły "Ustroń - ujście Skawy", Doliny Wisły "Ujście Skawy - Kraków". Dodatkowo teren powiatu znajduje się w Dziale Zachodniokarpackim, krainie Karpat Zachodnich, okręgu Pogórza Śląskiego, podokręgach: Bielskim, Andrychowskim oraz w Okręgu Pogórzy Wielicko-Tucholskich podokręgu Lanckorońskim.

Według regionalizacji klimatycznej Polski E. Romera Powiat Oświęcimski znajduje się w zasięgu klimatu kotlin podgórskich, które wg tego źródła cechuje zróżnicowanie klimatyczne. W Kotlinie Oświęcimskiej klimat jest ciepły i umiarkowanie wilgotny, a w Dolinie Wisły ciepły i suchy. Klimat kształtowany jest przez wzajemne oddziaływanie powietrza oceanicznego i kontynentalnego, najczęściej na teren powiatu napływa powietrze polarnomorskie. Latem jest to powietrze chłodne, przynoszące duże zachmurzenie nieba. W zimie powietrze to przynosi ocieplenie i przyczynia się do odwilży. Rzadziej napływa powietrze

polarnokontynentalne, które ma małą wilgotność, zimą kształtuje pogodę mroźną i suchą, a latem gorącą i suchą. W ogólnej cyrkulacji dominują wiatry z sektora zachodniego oraz południowo-wschodniego. Duży wpływ na kształtowanie cyrkulacji wywierają też doliny rzek Wisły i Soły. Na terenie powiatu panują natomiast ogólnie korzystne warunki mikroklimatyczne. Obszar opracowania znajduje się w zasięgu mezoklimatu wyższych teras rzecznych. Jest łagodniejszy od mezoklimatu den dolinnych Wisły i Soły. Ma wyższe o 1°C średnie temperatury roczne, dłuższe o 20 dni okresy bez przymrozków i umiarkowaną wentylację.

W Polsce w ciągu ostatnich lat zauważalny jest wzrost zjawisk ekstremalnych w postaci np. długich okresów susz, wysokich temperatur w okresie zimowym, pojawiania się deszczów nawaalnych, opadów gradu, wzrostu rocznej średniej temperatury powietrza. Jest to wynikiem globalnych zmian klimatycznych. Według Europejskiej Agencji Środowiska w ciągu ostatnich 150 lat na świecie średnia roczna temperatura wzrosła o prawie 0,8°C. Na terenie Europy w tym samym okresie zmiana rocznej temperatury średniej wyniosła ok. 1°C. Okres ostatnich 150 lat związany jest przede wszystkim z dużym oddziaływaniem człowieka, spowodowanym przyspieszeniem industrializacji. Porównując dane z okresu przedindustrialnego szacuje się wzrost temperatury o ponad 2°C. Taki wzrost w tak krótkim okresie powoduje zmiany, których skutkami są właśnie nasilone i częste zjawiska ekstremalne: ulewne deszcze, powodzie, upały, fale mrozów, huragany, trąby powietrzne. Wzrost częstotliwości i siły tych zjawisk jest zagrożeniem dla zdrowia i życia ludzi oraz powodem zwiększania się ryzyka strat gospodarczych.

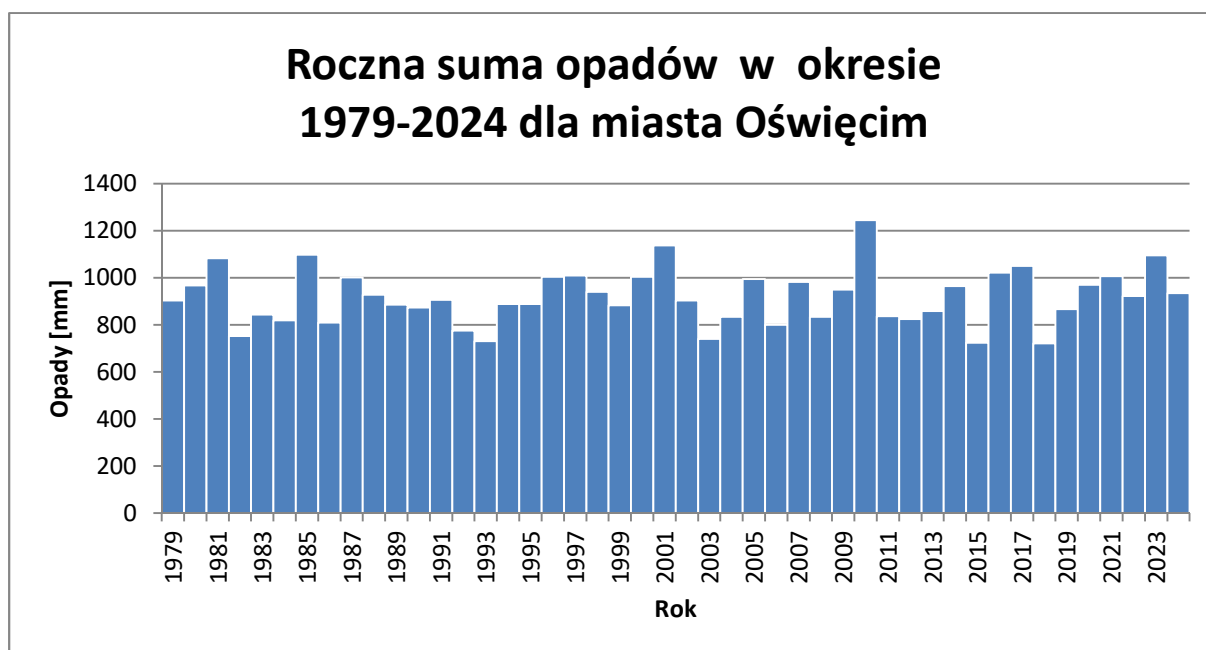
Wykres 1 Zestawienie średniej rocznej temperatury powietrza dla miasta Oświęcim w okresie 1979-2024
(źródło: opracowanie własne na podst.: https://www.meteoblue.com/pl/climate-change/o%c5%9bwi%c4%99cim_polska_3089658)

Na podstawie wykresu przedstawionego powyżej, najniższa roczna średnia temperatura powietrza na terenie miasta Oświęcim w przedstawionym okresie wyniosła 6,8°C i przypadła na rok 1980, natomiast najwyższa średnia roczna temperatura powietrza wyniosła 11,4°C i przypadła na rok 2024. Dla dziesięciu najwyższych średnich rocznych temperatur powietrza, sześć wyników przypadło na lata z okresu ostatnich dziesięciu lat. Dla dziesięciu najniższych temperatur w tym okresie tylko jeden rok pomiaru w XXI wieku znalazł się w tym zestawieniu.

Linia trendu przedstawiona na powyższym wykresie wskazuje w sposób jednoznaczny wzrost w wieloleciu średniej temperatury powietrza.

Wykres 2 Roczna suma opadów w okresie 1979-2024 dla miasta Oświęcim
(źródło: oprac. własne na podst.: https://www.meteoblue.com/pl/climate-change/o/c5%9bwi%c4%99cim_polska_3089658)

Średnia roczna suma opadów w okresie 1979-2024 wyniosła 917,3 mm. Najwięcej opadów odnotowano w roku 2010 (1244,0 mm), natomiast najmniej opadów zanotowano w roku 2018, kiedy roczna suma opadów wyniosła 720,9 mm.

Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021 na drogach krajowych i wojewódzkich

Na podstawie wyników Generalnego Pomiaru Ruchu dla dróg Krajowych oraz dla dróg wojewódzkich przeprowadzony w latach 2020 oraz 2021, stwierdzić można, że na terenie Powiatu Oświęcimskiego dominują pojazdy prywatne - samochody osobowe odpowiadają za ponad 80% ruchu drogowego na drogach krajowych i wojewódzkich. Ponad to udział samochodów ciężarowych i dostawczych stanowi około 15% całego ruchu na drogach. Pozostałe rodzaje pojazdów (motocykle, autobusy i ciągniki rolnicze) stanowią marginalny udział w ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich. Łącznie średniodobowy ruch na wskazanych odcinkach wyniósł 356 492 pojazdów.

Sektor transportu drogowego, na podstawie danych z Programu Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego, dla strefy małopolskiej odpowiada za ok. 3,23% udziału emisji pyłu PM10 oraz ok.

2,84% pyłu PM_{2,5}. Emisje poszczególnych substancji dla obszaru strefy małopolskiej, w której znajduje się Powiat Oświęcimski w 2021 roku wyniosły [w kg/rok]:

- Tlenki azotu NO_x - 13 815 579
- Pył zawieszony PM₁₀ - 825 082
- Pył zawieszony PM_{2,5} - 644 090
- Benzo(a)piren - 13,9

W perspektywie długoterminowej należy jednak brać pod uwagę iż regulacje dotyczące transportu na poziomie ogólnokrajowym jak i unijnym będą w przyszłości dążyć do ograniczania emisji w transporcie szkodliwych substancji jak np. promocja ruchu niezmotoryzowanego, propagowanie i zachęcanie do zakupu pojazdów wykorzystujących alternatywne systemy napędu (silniki hybrydowe, elektryczne) a także dyrektywy ograniczające produkcję pojazdów niespełniających norm emisji spalin EURO. Dodatkowym elementem wpływającym na poziom emisji spalin jest charakter jazdy wpływający na zużycie elementów pojazdów takie jak np. klocki hamulcowe, opony, części układu napędowego, elementy zawieszenia itp. W ramach działań ograniczających nadmierne eksploataowanie maszyn, powodujących zwiększanie emisji z pojazdów, zadania jakie należy prowadzić muszą również zawierać redukcję zagrożenia spowodowania usterki w pojazdach przez zły stan infrastruktury, jakim poruszają się pojazdy.

4. Klimat akustyczny

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Zgodnie z definicją określoną w ustawie Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 799 ze zm.), hałas to dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń wpływających na stan zdrowia człowieka i jego otoczenia. Jego nadmierny poziom może wywołać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka, m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LA_{eq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LA_{eq} < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LA_{eq} < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LA_{eq} < 70 dB,
- bardzo duża uciążliwość LA_{eq} > 70 dB.

Źródła hałasu możemy podzielić w następujący sposób:

- komunikacyjne,
- przemysłowe i rolnicze,
- pozostałe.

W przeważającym stopniu wpływ na klimat akustyczny w środowisku naturalnym i zurbanizowanym ma hałas komunikacyjny. W głównej mierze przyczyną tego jest natężenie, płynność ruchu, prędkość, otoczenie ciągów komunikacyjnych, rodzaj i stan nawierzchni oraz kształt i ukształtowanie terenu, przez jaki przebiegają trasy. Hałas komunikacyjny skoncentrowany wzdłuż szlaków, na których jest

generowany, a więc ma charakter liniowy (z różnym stopniem skoncentrowania, zależnym od stopnia zabudowy otoczenia).

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.2014.112 t.j.) dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 68 dB, w porze nocnej 45 do 60 dB.

W ostatnich latach na terenie Powiatu Oświęcimskiego nie były prowadzone badania dotyczące oceny stanu akustycznego środowiska. Ostatnie badanie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził w roku 2018. Przy badaniu poziomu hałasu drogowego nie brano pod uwagę danych z terenu Powiatu Oświęcimskiego, natomiast w związku z zauważalnym corocznym wzrostem ilości pojazdów poruszających się po drogach, można zakładać, iż wpływ szlaków komunikacyjnych na klimat akustyczny w regionie będzie wzrastał. Dotyczy to również realizowanej inwestycji jaką jest droga ekspresowa S1 która przebiegać będzie przez zachodnią część powiatu. Dodatkowym czynnikiem zwiększającym prawdopodobieństwo wzrostu poziomu hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych będzie pogarszający się stan jakości dróg, związany z naturalnym cyklem ich sprawności.

Na poziom klimatu akustycznego w Powiecie Oświęcimskim w głównej mierze odpowiada komunikacja drogowa. Głównymi emitentami hałasu są drogi krajowe nr. 44 oraz 52 przechodzące przez teren powiatu oraz sieć dróg wojewódzkich. W mniejszym stopniu na klimat akustyczny w Powiecie wpływają drogi powiatowe oraz gminne.

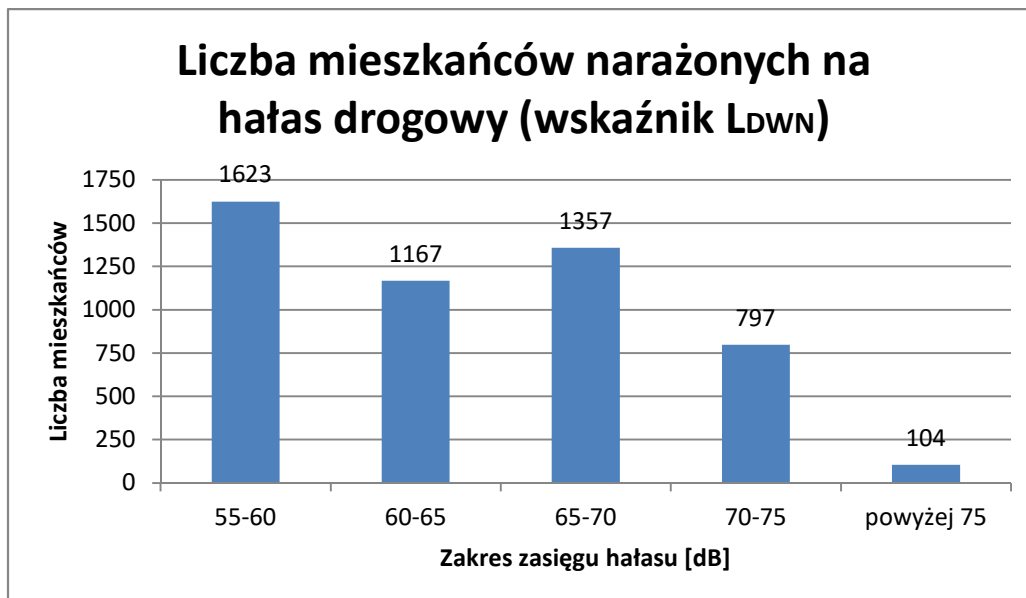
W roku 2022 Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opublikowała Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Poniżej przedstawiono listę odcinków dróg przebiegających przez Powiat Oświęcimski, które ze względu na wskazany ruch zostały poddane w danym dokumencie analizie pod względem emitowanego hałasu.

Tab. 6 Wykaz odcinków dróg krajowych, zlokalizowanych w Powiecie Oświęcimskim,
(źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa małopolskiego, GDDKiA)

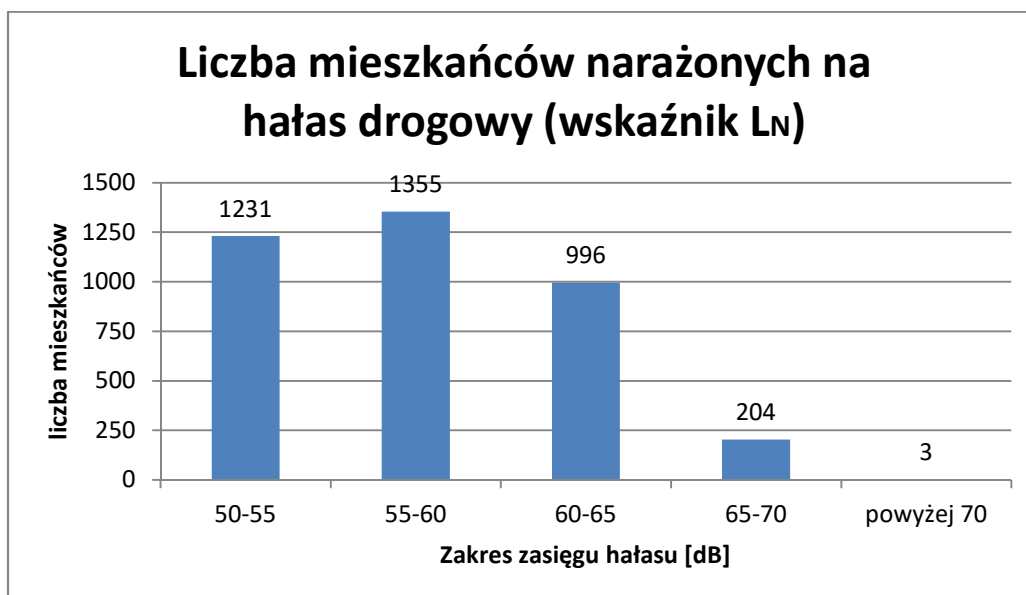
Lp.	Numer drogi krajowej	Opis odcinka				
		Pikietaż		Długość [km]	ID odcinka	Nazwa odcinka
		Początek	Koniec			
1	52	28,864	30,686	1822	20207	ANDRYCHÓW/PRZEJŚCIE/
2	44a	10,555	1,0,63	75	40613	BIERUŃ STARY - GR.WOJ.
3	44	50,053	52,446	2393	20201	GR.WOJ. - OŚWIĘCIM
4	52	21,612	24,326	2714	20205	KĘTY/PRZEJŚCIE/
5	52	24,326	28,864	4538	20206	KĘTY - ANDRYCHÓW
6	44	52,446	54,780	2334	20216	OŚWIĘCIM/PRZEJŚCIE/
7	44	54,780	67,992	13212	20202	OŚWIĘCIM-PRZECISZÓW
8	44	67,992	72,511	4519	20218	PRZECISZÓW - ZATOR
9	28	0	1,176	7176	20203	ZATOR - WADOWICE

Na poniższych wykresach przedstawiono dane dotyczące liczby mieszkańców w powiecie oświęcimskim, narażonej na wskazane przedziały emisji.

Wykres 3 Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_{DWN}
(źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa małopolskiego, GDDKiA)

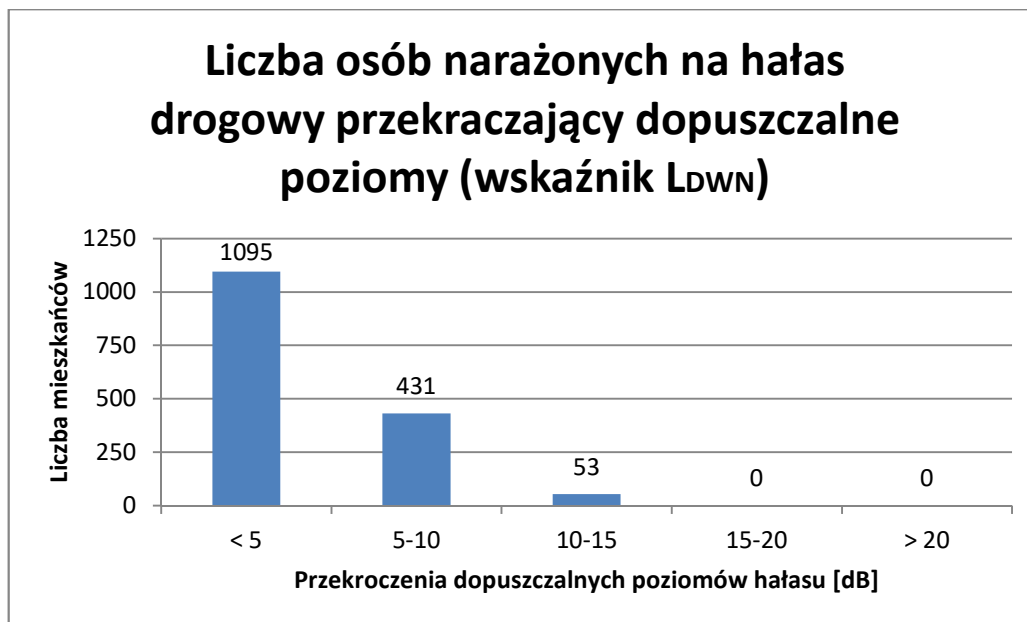

Wykres 4 Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_N
(źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa małopolskiego, GDDKiA)

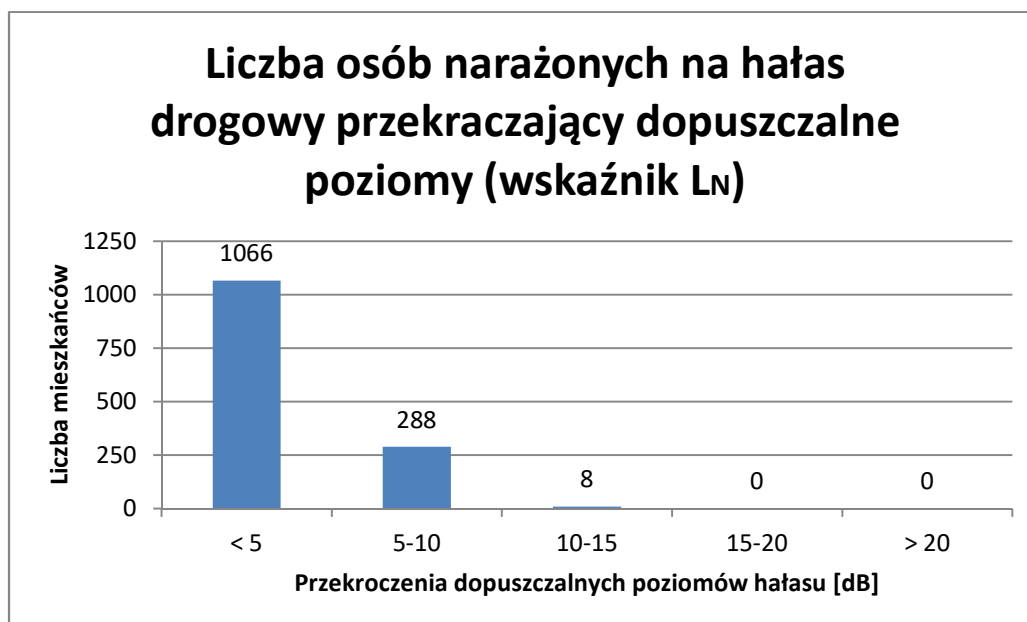

Na podstawie danych zawartych w dokumencie "Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa małopolskiego" poniżej przedstawiono wykresy przedstawiające liczbę osób narażonych na przekraczający dopuszczalne poziomy hałas drogowy na terenie Powiatu Oświęcimskiego.

Wykres 5 Liczba osób narażonych na przekraczający dopuszczalne poziomy hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_{DWN} (źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa małopolskiego, GDDKiA)

Wykres 6 Liczba osób narażonych na przekraczający dopuszczalne poziomy hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_N (źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa małopolskiego, GDDKiA)

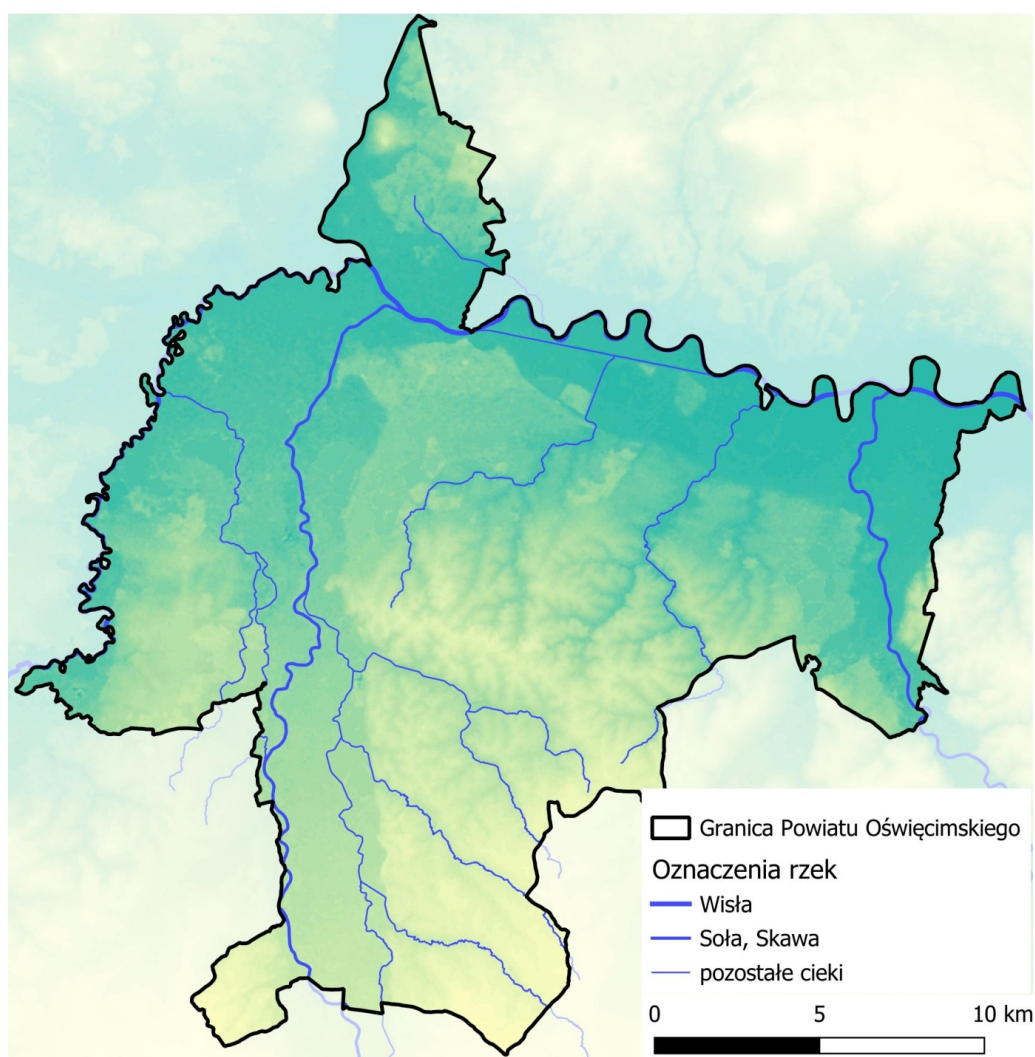
5. Wody

Wody powierzchniowe

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego głównymi ciekami wodnymi znajdującymi się na terenie Powiatu Oświęcimskiego są: Wisła, która wyznacza granicę północną powiatu, na wschód od miasta Oświęcim, a także rzeki Soła przepływająca przez większą część powiatu oraz rzeka Skawa, która przepływa przez wschodnie obszary powiatu (wyłącznie przez teren gminy Zator) gdzie ma ujście do Wisły. Wszystkie te cieką znajdujące się na terenie Powiatu Oświęcimskiego charakteryzują się dość łagodnym nachyleniem (Soła w okolicach miejscowości Kęty z rzeki o charakterze podgórskim i górskim przechodzi w rzekę o spokojnym, łagodnym nachyleniu)

Poniżej przedstawiono mapę Powiatu Oświęcimskiego wraz z ukształtowaniem terenu oraz głównymi ciekami, jakie przepływają przez ten obszar.

Ukształtowanie terenu oraz przebieg głównych rzek na terenie Powiatu Oświęcimskiego

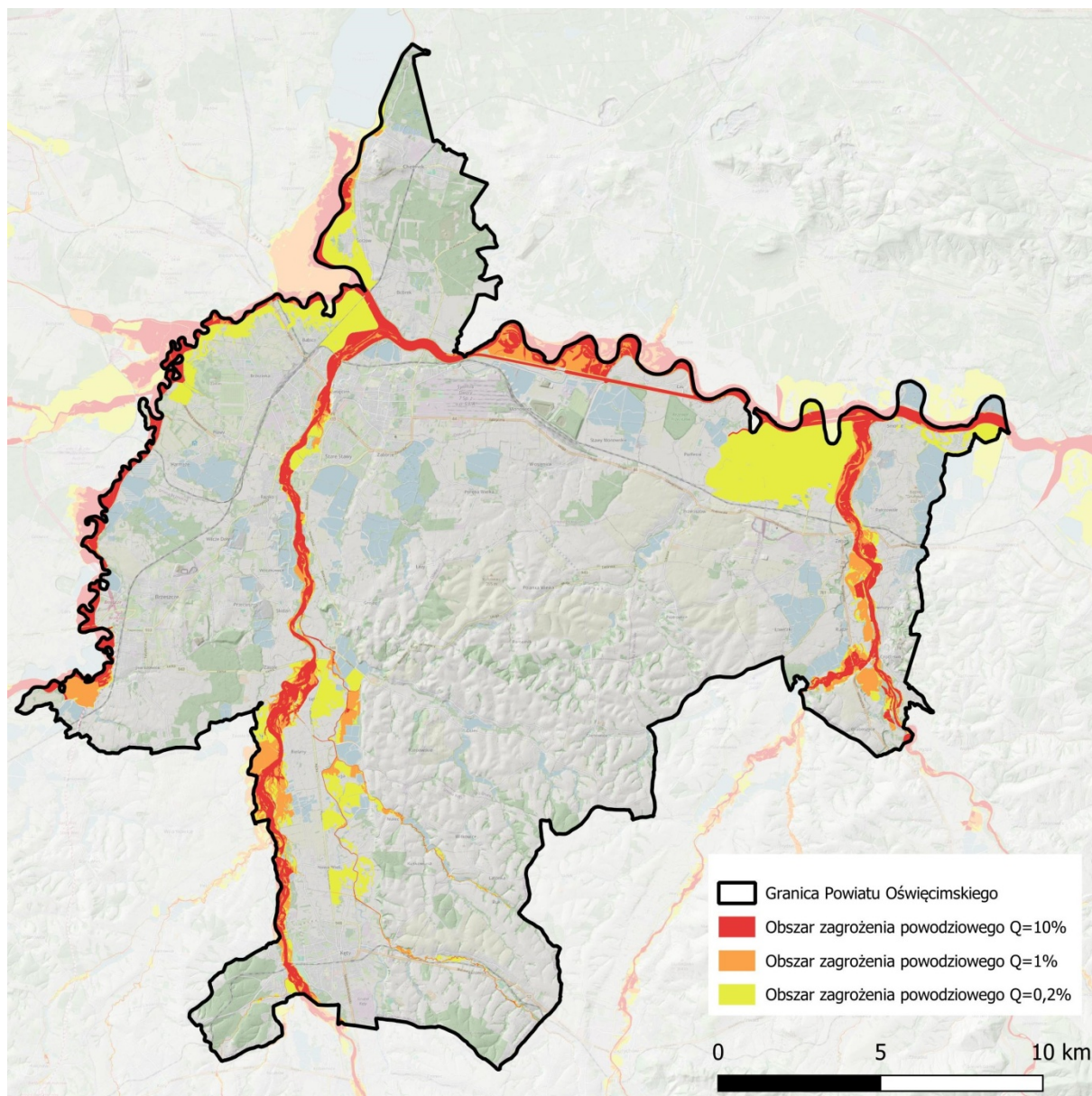
Rys. 5 Przebieg głównych cieków na terenie Powiatu Oświęcimskiego
(źródło: oprac. własne na podst. danych PGW Wody Polskie)

Powiat Oświęcimski znajduje się na obszarze niżej wymienionych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, które charakteryzują się wskazanymi cechami stanu wód:

Tab. 7 Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujących się na terenie Powiatu Oświęcimskiego wraz z ich oceną stanu wód
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW Wody Polskie)

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan/Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
RW200006211569	Dankówka	słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW20000621329789	Pisarzówka	umiarkowany potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW2000062132989	Macocha	umiarkowany potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW200006213329	Potok Gromiecki	słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW200006213489	Wieprzówka od Targaniczanki do ujścia	słaby potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód
RW2000082132999	Soła od zb. Porąbka do ujścia	umiarkowany potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW200008213499	Skawa od Kłęczanki do ujścia	dobry stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW20000921335229	Macocha	zły stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW200009213369	Bachorz	słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW200009213514	Dopływ z Grodziska	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW20001021294	Przemsza od Białej Przemszy do ujścia	słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW20001121199	Wisła od zb. Goczałkowice do Przemszy	zły potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW2000112133529	Kanał Dwory	słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW20001121339	Wisła od Przemszy do Skawy	zły potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW2000112135599	Wisła od Skawy do Skawinki	słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód
RW2000152115969	Młynówka Oświęcimska	zły potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód

Zagrożenie powodziowe

Rys. 6 Mapa terenów zagrożenia powodziowego na terenie Powiatu Oświęcimskiego
(źródło: oprac. własne na podstawie danych PGW Wody Polskie)

Na wskazanym powyżej rysunku, przedstawiona została ocena ryzyka powodziowego. Na Mapach Zagrożenia Powodziowego przedstawione zostały tereny wystąpienia powodzi:

- o wysokim prawdopodobieństwie ($Q=10\%$ - tzw. wody dziesięcioletnie),
- o średnim prawdopodobieństwie ($Q=1\%$ - tzw. wody stuletnie),
- o niskim prawdopodobieństwie ($Q=0,2\%$ - tzw. wody pięćsetletnie),

Tereny znajdujące się na terenach o prawdopodobieństwie wystąpienia wody stuletniej oraz dziesięcioletniej, charakteryzują się ograniczeniami w zagospodarowanie terenu i uzgodnieniami z PGW Wodami Polskimi. Tereny te objęte są zakazami wskazanymi w art. 77 Ustawy Prawo Wodne, w tym zakazy: gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, substancji i materiałów

mogących zanieczyścić wody, składowanie i przetwarzanie odpadów, lokalizowanie nowych cmentarzy. Gromadzenie ścieków lub lokalizowanie nowych obiektów budowlanych na tych terenach wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

Tereny znajdujące się na tych obszarach podlegają dodatkowo określonej zagospodarowaniu, gdzie planowane zagospodarowanie nie może naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym lub stanowić zagrożenie zdrowia lub życia ludzi, stanowić zagrożenie dla środowiska lub być utrudnieniem w realizacji zarządzania ryzykiem powodziowym.

Na obszarze Powiatu Oświęcimskiego tereny szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się wzdłuż głównych rzek przepływających przez powiat oraz zagrożenie powodzi o prawdopodobieństwie $Q=1\%$ obejmuje również obszary wokół stawów zlokalizowanych w gminach: Zator oraz Osiek i Kęty. Szczególnie narażone wystąpieniem powodzi o prawdopodobieństwo $Q=1\%$ są tereny centrum miasta Oświęcim, okolice wsi Bielany w gminie Kęty, okolice miejscowości Zator (w tym parku rozrywki Zatorland) oraz zachodnia część miejscowości Brzeszcze oraz Jawiszowice (obszar na zachód od linii kolejowej oraz planowany przebieg trasy S1).

Wody podziemne

Powiat Oświęcimski znajduje się na obszarze dorzecza Wisły - regionach Górnej Wisły oraz Małej Wisły. Cały teren Powiatu znajduje się na obszarach Jednolitych Części Wód Podziemnych:

- PLGW2000146,
- PLGW2000147,
- PLGW2000157,
- PLGW2000158,
- PLGW2000159,

W poniższej tabeli zawarto zestawienie oceny stanu Jednolitych Części Wód Podziemnych jakie znajdują się na terenie Powiatu Oświęcimskiego:

Tab. 8 Ocena stanu JCWPd znajdujących się na terenie Powiatu Oświęcimskiego
(źródło: karty charakterystyki JCWPd -wody.isok.gov.pl)

Kod JCWPd	stan chemiczny	Stan ilościowy	Stan (ogólny)	Cel środowiskowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
PLGW2000146	dobry	słaby	słaby	dobry stan chemiczny, ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	zagrożona
PLGW2000147	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	zagrożona
PLGW2000156	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	niezagrożona
PLGW2000157	dobry	słaby	słaby	dobry stan chemiczny, ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	zagrożona

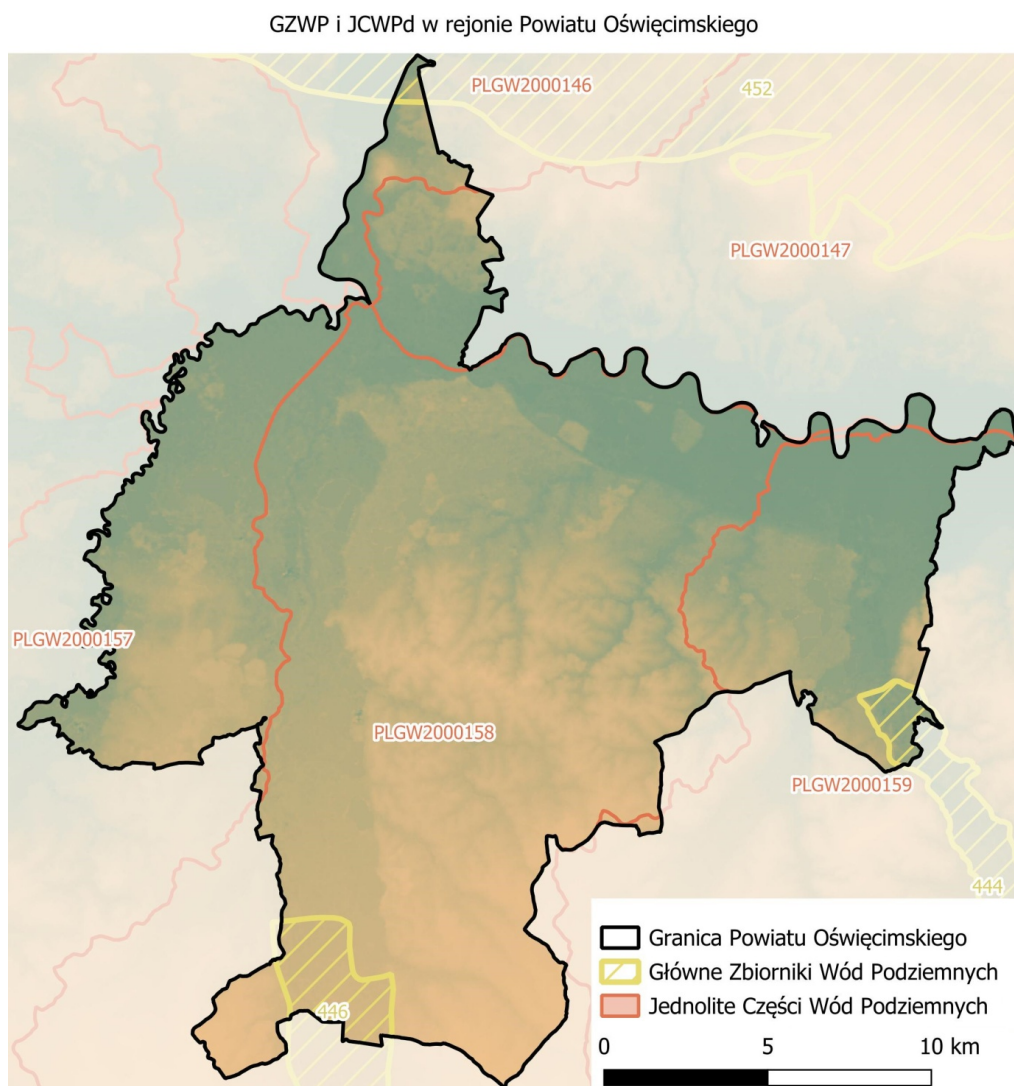
PLGW2000158	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	niezagrożona
-------------	-------	-------	-------	---	--------------

Teren powiatu leży w obrębie trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

- GZWP 444 - Dolina rzeki Skawa - zbiornik o pow. 40,9 km², znajduje się w całości na terenie województwa małopolskiego, w paśmie zbiorników karpackich (Kleczkowski 1990a, b). Zbiornik ten jest związany z występowaniem poziomu wodonośnego w utworach czwartorzędowych. Utwory te są wykształcone jako osady aluwialne: otoczaki, żwiry i piaski często zaglinione. Poziom wodonośny zalega płytko i nie jest izolowany od wpływu zanieczyszczeń antropogenicznych z powierzchni terenu. Głębokość występowania poziomu wodonośnego wynosi najczęściej 1,5–5,0 m. Miąższość utworów czwartorzędowych waha się w przedziale 5,0–9,0 m. Wydajność potencjalna studzien wierconych zmienia się przeważnie od 48,0 do 600 m³/d. Wody podziemne GZWP nr 444 stanowią ważne źródło zaopatrzenia ludności w wodę do celów pitnych, gospodarczych oraz przemysłowych. Wody te mają zasadnicze znaczenie dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia (stanowią 77% całego poboru wód podziemnych), natomiast wody poziomu fliszowego są oceniane jako o niższych zasobach, dlatego są rzadziej wykorzystywane (23%). Jakość wód podziemnych jest na ogół dobra I, II i III klasy, lecz nietrwała z uwagi na brak naturalnej izolacji w stropie przed migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu.
- GZWP 446 - Dolina rzeki Soła - zbiornik o pow. 44,4 km², znajduje się na terenie województwa małopolskiego w niewielkim stopniu oraz głównie śląskiego w paśmie zbiorników karpackich (Kleczkowski 1990a, b). Na obszarze zbiornika wyróżniono dwa poziomy wodonośne: aluwialny poziom czwartorzędowy (obejmujący czwartorzędowe osady aluwialne fragmentów doliny Soły oraz jej dopływów) oraz poziom fliszowy (związany głównie z warstwami godulskimi, rzadziej z warstwami istebniańskimi jednostki śląskiej Karpat zewnętrznych), ogólnie połączone ze sobą więzią hydrauliczną. Zbiornikowy poziom wodonośny zbudowany jest z utworów aluwialnych, wypełniających fragmenty doliny Soły oraz ujściowe odcinki jej dopływów. Warstwa wodonośna jest zbudowana z otoczków, żwirów i piasków o różnej granulacji, lokalnie z domieszką gliny, często wymieszanych ze sobą, o miąższości w przedziale od kilku do 20 m (maksymalną wartość osiąga w okolicach Żywca). W dolinach mniejszych cieków miąższość wodonośnych osadów czwartorzędu zwykle nie przekracza 5 m. W rejonie LZWP Dolina rzeki Soła, w części, gdzie nie ma czwartorzędowych osadów wodonośnych, wydzielono w utworach fliszowych LZWP Zbiornik Warstw Godula (Beskid Mały), w gruboławicowych piaskowcach należących do warstw godulskich. Jakość wód podziemnych poziomu zbiornikowego zarówno w północnej, jak i w południowej części zbiornika charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym, w przedziale klas jakości I–III.
- GZWP 452 - Zbiornik Chrzanów- zbiornik o pow. 273,4 km², znajduje się na terenie województwa małopolskiego i śląskiego w paśmie zbiorników Wyżyn Polskich (Kleczkowski 1990a, b). Głównym poziomem użytkowym jest triasowe piętro wodonośne, występujące w szczelinowo-krasowych utworach węglanowych. Jest to główne piętro wodonośne tego rejonu, a w jego profilu wydzielono poziom dolomitów diploporowych i kruszconośnych, zwany umownie poziomem wapienia muszlowego, o maksymalnej miąższości 100 m, poziom retu oraz poziom niższego pstrego piaskowca o nieciągłym rozprzestrzenieniu i podrzędnym znaczeniu. Na obszarach o zaburzonych drenażem górniczym warunkach hydrogeologicznych wydzielone poziomy tracą swoje cechy indywidualne. Na jakość wód podziemnych Zbiornika Chrzanów istotny wpływ mają wody pochodzące z odwadniania kopalni „Trzebionka”. Wyraźnie odbiegają one od jakości wody ujmowanej na pozostałych ujęciach i charakteryzują się bardzo dużą

zmiennością. W 1998 r. wody te zaliczono do III klasy czystości. Niestety na skutek sukcesywnego zatapiania zlikwidowanej kopalni w kolejnych latach odnotowano znaczny wzrost stężenia siarczanów w wodach podziemnych. Spowodowało to konieczność wyłączenia kolejnych ujęć wody, a jej niedobory są uzupełniane wodą doprowadzaną rurociągiem z Dzieńkowic.

Poniżej przedstawiono lokalizację Jednolitych Części Wód Podziemnych oraz Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, jakie znajdują się na terenie Powiatu Oświęcimskiego.

Rys. 7 Jednolite Części Wód Podziemnych oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych, jakie znajdują się na terenie Powiatu Oświęcimskiego

(źródło: oprac. własne na podst. danych CBDG udostępnianych przez Państwowy Instytut Geologiczny)

6. Gospodarka wodno-ściekowa

Na podstawie danych GUS BDL za rok 2023, na terenie Powiatu Oświęcimskiego długość sieci kanalizacyjnej wyniosła 793,2 km, natomiast sieci wodociągowej 1054,6 km. Na terenie Powiatu z sieci wodociągowej korzysta 98,2%, a z kanalizacyjnej 67,7% ludności. Wskaźniki dla sieci wodociągowej w rozróżnieniu na miasta i obszary wiejskie jest porównywalna (ok. 98%), natomiast występuje duże zróżnicowanie między korzystającymi z sieci kanalizacyjnej w miastach (87,7%), a na obszarach wsi

(46,7%). Na podstawie danych GUS BDL w roku 2023, w Powiecie Oświęcimskim było 15516 przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, z których odprowadzono 3731,1 dam³ ścieków bytowych. W Powiecie Oświęcimskim w 2023 r. na podstawie danych GUS BDL zlokalizowane było 30200 przyłączy wodociągowych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, do których dostarczono 4730,0 dam³ (łącznie całkowita ilość wody dostarczonej 4730,0 dam³). Średnie roczne zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wyniosło 31,8m³.

Oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu oświęcimskiego

- Oczyszczalnia Ścieków Brzeszcze

Przepustowość oczyszczalni:

- średnia: 1 967 m³/d,
- maksymalna: 6 000 m³/d.

- Oczyszczalnia Ścieków w Kętach

Średnia projektowana przepustowość oczyszczalni to 8500 m³/d.

Do oczyszczalni dopływają ścieki z terenu gminy Kęty i Porąbka, ścieki dowożone wozami asenizacyjnymi oraz wody opadowe.

- Oczyszczalnia Ścieków w Łękach

Średnia projektowana przepustowość oczyszczalni to 575 m³/d.

- Oczyszczalnia Ścieków Osiek

Przepustowość oczyszczalni:

- przepustowość średnia: 7 959 m³/d,
- przepustowość maksymalna godzinowa: 82 m³/h,
- przepustowość maksymalna roczna: 350 035 m³/rok.

- Oczyszczalnia Ścieków w Podolszu

Zaprojektowana przepustowość średnia 4460 m³/d

Zaprojektowana przepustowość maksymalna 5861 m³/d.

7. Zasoby geologiczne

Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego Powiat Oświęcimski położony jest w obrębie następujących jednostek:

- Megaregion: Region Karpacki, Pozaalpejska Europa Środkowa,
- Makroregion: Kotlina Oświęcimska, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Pogórze Zachodniobeskidzkie,
- Mezo-region: Dolina Górnej Wisły, Pogórze Wilamowickie, Garb Tenczyński, Rów Krzeszowski, Pogórze Śląskie, Pogórze Wielickie,
- Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, Wyżyny Poleskie,

- Podprowincja: Podkarpacie Północne, Wyżyna Śląsko-Krakowska, Zewnętrzne Karpaty Zachodnie

Na podstawie "Geologii regionalnej Polski" E. Stupnickiej, Powiat Oświęcimski znajduje się na obszarze struktury śląsko-morawskiej. Obszar ten charakteryzuje się utworami ze skał prekambryjskich i paleozoicznych. Leży między masywem czeskim i blokiem dolnośląskim a Karpatami. Cały obszar przypomina w kształcie trójkąt z bokami z dyslokacji morawskiej i ramzowskiej, nasunięcie Karpat fliszowych i podkręcone i podtrzęsione wychodnie skał monokliny przedsudeckiej i krakowsko-częstochowskiej.

Powiat znajduje się na terenie najmłodszej struktury śląsko-morawskiej, jaką jest niecka górnośląska, utworzonej ze skał górnego karbonu. Cechują ją podobne trendy rozwojowe jakie cechują całą strukturę m.in. stopniowe przesuwanie się osi sedymentacji z zachodu na wschód. Jest najważniejszą częścią struktury pod względem gospodarczym ze względu na zlokalizowane liczne osady węglowe.

Pod warstwą osadową składającą się głównie z dewonu i karbonu występują skały krystaliczne masywu górnośląskiego, pokrywającego się z północy i wschodu z granicami niecki górnośląskiej. Krystalinik górnośląski utworzony jest głównie ze skał metamorficznych. W środkowej i północnej części skały krystaliczne znajdują się na znacznej głębokości i nie są osiągalne wierceniami, a wyłącznie przez badania metodami geofizycznymi, w przeciwieństwie do obszaru południowego, gdzie występują różnego rodzaju łupki krystaliczne i gnejsy. Na podstawie badań geofizycznych przypuszcza się iż w środkowej części obszaru znajdują się intruzywne skały zasadowe.

Główna seria osadowa niecki górnośląskiej - skały karbońskie obejmują turnij, wizen, namur i westfal. Są to głównie łowce, mułowce oraz piaskowce, a także przewarstwienia zlepieńców oraz pokłady węgla.

Rys. 8 Schematyczne położenie Powiatu Oświęcimskiego na tle mezoregionów wg. Podziały fizykogeograficznego Kondrackiego (oprac. własne na podst. File:Mezoregiony Kondrackiego.png." Wikimedia Commons. 4 Aug 2023, 18:00 UTC)

8. Gleby

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące gleb, klas bonitacyjnych i kompleksów przydatności rolniczej znajdujących się na terenie poszczególnych gmin Powiatu Oświęcimskiego.

Gmina Chelmek

Gleby związane są głównie z utworami rzecznyymi. Ich rodzaj zależy od skał macierzystych i warunków glebotwórczych w poszczególnych częściach gminy.

Na terenie gminy Chelmek wyróżnia się:

- Gleby pseudobielicowe – na piaskach, w procesie bielcowania; występują miejscowo na terenie całej gminy.
 - Gleby brunatne – na glinach zwałowych, piaskach i piaskowcach, szczególnie w zachodniej części gminy (sołectwo Gorzów):
 - brunatne kwaśne – zasobne w fosfor, potas, wapń i magnez,
 - brunatne wylugowane – o obniżonej żyzności, bez węglanu wapnia.
 - Rędziny – na skałach wapiennych, o cienkim poziomie próchnicznym, podatne na erozję; w obrębie Pagórów Libiąskich.
 - Gleby murszowe – powstałe w wyniku zmurszenia substancji organicznych na utworach mineralnych, wymagają okresowego zalewania.
 - Mady rzeczne – w południowej części gminy (sołectwo Bobrek), tworzą żyzne kompleksy.
- Lokalne występowanie gleb murszowych, bielcowych i pseudobielicowych na całym obszarze gminy.
- Na terenie Gminy występują głównie gleby II–IV klasy bonitacyjnej.

Gmina Oświęcim

Gleby związane z budową geologiczną i rzeźbą terenu, szczególnie z lessami i dolinami rzecznyymi.

Na terenie Gminy Oświęcim wyróżnia się:

- Mady brunatne – w dolinach Wisły i Soły; gleby żyzne, o zróżnicowanej wilgotności.
- Gleby pseudobielicowe – z lessu, na stokach i równinach; kwaśne, wymagają wapniowania, podatne na erozję.
- Gleby brunatne – z lessu, o dobrej strukturze, lecz wylugowane lub kwaśne, potrzebujące wapniowania.
- Gleby brunatne namyte – z lessu, o głębokim poziomie próchnicznym (dna dolin, obniżenia).
- Gleby brunatne z piasków – lekkie, przepuszczalne i łatwe w uprawie.
- Mady glejowe – z pyłu, dobre gleby łąkowe.
- Gleby glejowe namyte – z lessu i torfów, występujące pod użytkami zielonymi.
- Gleby murszowe – na podłożu mineralnym.

Opracowania obejmujące gleby na terenie Gminy Oświęcim wskazują na dużą podatność gleb lessowych na erozję.

W Gminie Oświęcim dominują kompleksy: pszenno-dobry (48%), zbożowo-pastewny mocny (34%), pszenno-bardzo dobry (6,4%). Gleby głównie klas IIIa, IIIb i IVa–IVb. Łąki – 18,96%, pastwiska – 13,15% użytków rolnych.

Gmina Osiek

Pokrywa glebowa związana z utworami lessowymi i aluwialnymi.

Na terenie Gminy Osiek wyróżnia się:

- Gleby bielicowe i pseudobielicowe – z lessów, dominujące na całym obszarze.
- Gleby brunatne wylugowane – z lessów, na stokach południowych.
- Mady brunatne – z osadów aluwialnych, bardzo urodzajne, w dolinach.
- Gleby brunatne namyte i gleby glejowe – w dolinkach bocznych i obniżeniach terenowych.

Na terenie Gminy Osiek występują następujące klasy bonitacyjne i kompleksy przydatności rolniczej:

- IIIa – kompleks pszenno-dobry, żytni bardzo dobry, zbożowo-pastewny mocny,
- IIIb – pszenno-dobry, żytni bardzo dobry, zbożowo-pastewny mocny,
- IVa – żytni bardzo dobry, żytni dobry, zbożowo-pastewny mocny,
- IVb – żytni dobry, żytni słaby, zbożowo-pastewny słaby.

Niższe klasy bonitacyjne sporadyczne – ok. 2,7% użytków rolnych.

Gmina Przeciszów

Dominują utwory lessowe i lessowate, gleby średnie i ciężkie (gliny, pyły zwykłe i ilaste).

Na terenie Gminy Przeciszów wyróżnia się:

- Gleby bielcowe i pseudobielcowe,
- Gleby brunatne wylugowane i właściwe,
- Mady rzeczne.

Gleby wysokiej wartości, szczególnie korzystne dla rolnictwa, gdzie łącznie 97,8% powierzchni użytków rolnych.

Pod względem klas bonitacyjnych i kompleksów przydatności przeważają gleby klas II–IIIb (65,6% gruntów ornych i sadów). Użytki zielone głównie klas II–IV (90,6% powierzchni).

Miasto Oświęcim

Dominują gleby antropogeniczne, typowe dla terenów miejskich. Gleby rolnicze, mimo dobrej jakości, nie wymagają zgody na zmianę przeznaczenia z uwagi na lokalizację w granicach miasta. Gleby związane z utworami czwartorzędowymi: osady polodowcowe i rzeczne.

Na terenie miasta wyróżnia się:

- Lessy,
- Mady pyłowe i gliniaste,
- Gleby brunatne wylugowane,
- Gleby bielcowe i pseudobielcowe,
- Czarne ziemie,
- Rędziny.

Na terenach niezabudowanych znajdują się dobre gleby klas IIIa i IIIb

Gmina Polanka Wielka

Pokrywa glebowa związana z osadami eolicznymi (pyły i gliny lessowe).

Na terenie Gminy Polanka Wielka wyróżnia się:

- Gleby bielcowe i pseudobielcowe – dominujące, z utworów lessowych,
- Gleby brunatne wylugowane – na stokach południowych,
- Mady brunatne – w dolinach, często na glinach i żwirach,
- Gleby brunatne namyte i glejowe – w dolinkach bocznych i obniżeniach.

Pod względem klas bonitacyjnych i kompleksów przydatności rolniczej przeważają gleby klas IIIa i IIIb – kompleks pszenno-dobry. Duży udział kompleksów pszenno-dobry i bardzo dobry, żytni bardzo dobry oraz zbożowo-pastewny mocny.

W dolinkach wysoki poziom wód gruntowych, uzależniony od cieków.

Gmina Zator

Pokrywa glebowa zróżnicowana, związana z tarasami Wisły i Skawy, dolinami rzecznyymi i terenami lessowymi.

Na terenie Gminy Zator wyróżnia się:

- Gleby brunatne i pseudobielicowe – na tarasach i wysoczyznach,
- Mady rzeczne – w dolinach Wisły i Skawy,
- Gleby glejowe – w zagłębieniach i starorzeczach,
- Czarne ziemie – z piasków gliniastych,
- Gleby torfowe i murszowe – w kilku kompleksach w zachodniej części gminy.

Klasy bonitacyjne i kompleksy przydatności rolniczej można podzielić w następujący sposób:

- Pas wschodni – gleby wysokiej jakości (II–III klasa), w terenach podmokłych – IV klasa,
- Pas zachodni – gleby słabsze, częściowo podtapiane, głównie klasy III–IV.

Z tego powodu kompleksy dobrych gleb powinny być chronione przed degradacją i zabudową.

Gmina Brzeszcze

Gleby wytworzone głównie ze skał macierzystych plejstocénskich i holocénskich utworów piaszczysto–gliniastych. Rolę glebotwórczą w dolinach rzek Wisły i Soły odgrywają aluwia rzeczne.

Na terenie Gminy Brzeszcze wyróżnia się:

- Gleby brunatne właściwe, z dominującym podtypem gleb brunatnych wylugowanych (z utworów lessowych),
- Gleby bielicowe i płowe (z lessów, związane z Pogórzem Wilamowickim),
- Mady brunatne (z utworów aluwialnych Wisły i Soły, bardzo cenne rolniczo),
- Czarne ziemie (na utworach piaszczystych, przy wysokim poziomie wód gruntowych),
- Gleby mineralno–murszowe i mułowo–torfowe (w kompleksach wilgotnych).

Na terenie Gminy Brzeszcze pod względem klas bonitacyjnych i kompleksów przydatności rolniczej wyróżnia się:

- Gleby średnie (klasy IV, IVa, IVb – kompleks żytni bardzo dobry, zbożowo–pastewny mocny, żytni dobry, żytni słaby, zbożowo–pastewny słaby) – 65%,
- Gleby dobre (klasa III – kompleks pszeniczny dobry, zbożowo–pastewny mocny, żytni bardzo dobry) – 17,9%,
- Gleby słabe (klasa V i VI – kompleks żytni słaby, zbożowo–pastewny słaby, żytni łubinowy) – 16%.

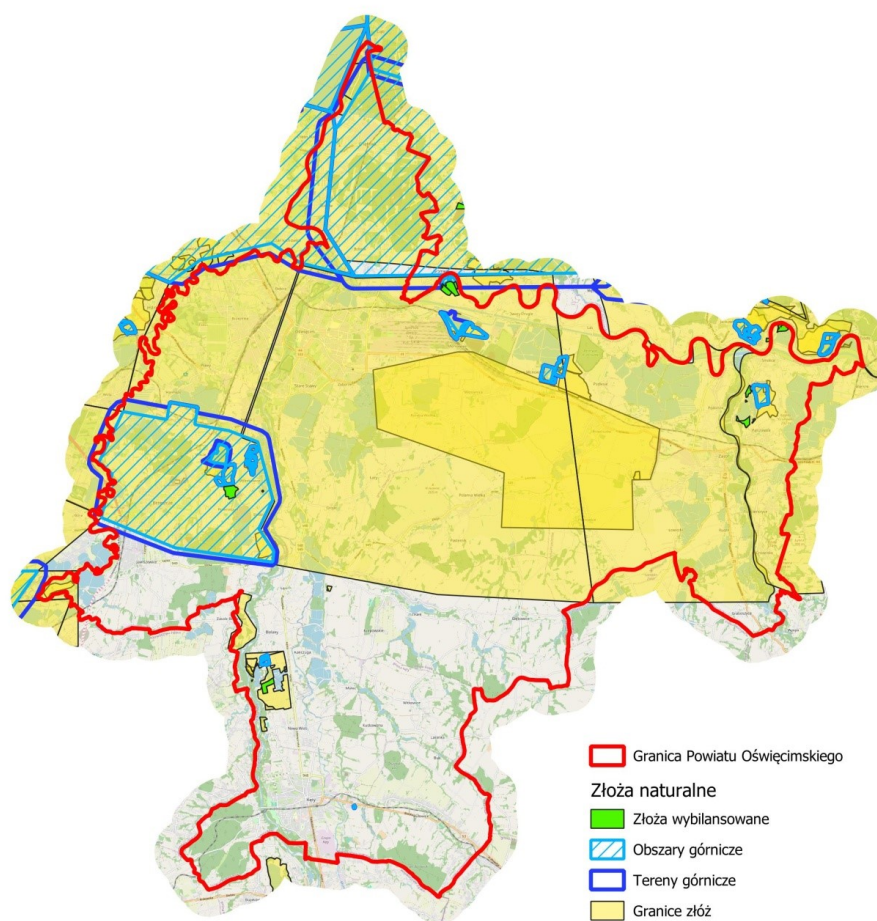
Najlepsze gleby to brunatne wylugowane (na lessach) i mady z dolin Wisły i Soły. Gleby słabsze (czarne ziemie, mineralno–murszowe, mułowo–torfowe) są wykorzystywane głównie pod stawy hodowlane.

Tab. 9 Użytkowanie gruntów na terenie Powiatu Oświęcimskiego na podst. Powszechnego Spisu Rolnego 2020
(źródło: GUS BLD)

Rodzaj	Powierzchnia [ha]
grunty ogółem	18 138,34

użytki rolne ogółem	15 945,95
użytki rolne w dobrej kulturze	15 766,70
pod zasiewami	13 386,78
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	205,50
uprawy trwałe	87,45
łąki trwałe	1 854,43
pastwiska trwałe	185,60
pozostałe użytki rolne	179,25
las i grunty leśne	395,74
pozostałe grunty	1 796,65

Złóża naturalne

Rys. 9 Lokalizacja złóż naturalnych na terenie Powiatu Oświęcimskiego
(źródło: oprac. własne na podst. danych Systemu MIDAS)

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego znajdują się złoża naturalne wskazane w poniższej tabeli:

Tab. 10 Lista zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024 r.
(źródło: Państwowy Instytut Geologiczny)

L.p.	Nazwa	Stan zagospodarowania	Zasoby		Wydobycie
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
WĘGIEL KAMIENNY					
1	Brzeszcze	Złoże eksploatowane	588 746	81 573	686
2	Czeczott	Złoże, z którego wydobyte zostało zaniechane	535 950	-	-
3	Czeczott-Wschód	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	434 914	-	-
4	Ćwiklice	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	499 332	-	-
5	Dankowice	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	54 882	-	-
6	Dankowice I	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	72 054	-	-
7	Dąb	Złoże eksploatowane	1 085 901	167 468	9
8	Imielin - Południe	Złoże, z którego wydobyte zostało zaniechane	194 860	4 573	-
9	Janina	Złoże eksploatowane	1 567 013	262 563	1 461
10	Libiąż - Janina	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	6 195	-	-
11	Międzyrzecze	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	368 683	-	-
12	Oświęcim - Polanka	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	2 142 426	-	-
13	Oświęcim - Polanka I	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	534 002	-	-
14	Piast	Złoże eksploatowane	890 138	69 355	1 319
15	Spytkowice	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	662 614	-	-
16	Wisła - Północ	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	303 969	-	-
17	Zator	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	708 645	-	-

PIASKI I ŻWIRY					
18	Bielany-Przy Sole	Złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo	16 870	165	-
19	Bielany-Nowa Wieś pole A	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	10 542	-	-
20	Bielany-Nowa Wieś pole B	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	2 759	-	-
21	Brzeszcze-Buczaki	Złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo	4 527	101	-
22	Dwory	Złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo	5 294	4 413	-
23	Dwory-Libet III	Złoże eksploatowane	1 333	691	253
24	Inko	Złoże, z którego wydobyte zostało zaniechane	239	-	-
25	Jawiszowice	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie	4 403	-	-
26	Jemar 1-Bielany Pole A i B	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	831	-	-
27	Nowa Wieś	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	789	-	-
28	Przeciszów	Złoże eksploatowane	19 760	1 683	439
29	Rabusiowice	Złoże eksploatowane	10 190	3 177	429
30	Rajsko 2	Złoże eksploatowane	1 634	204	173
31	Smolice-Zakole B	Złoże eksploatowane	19 217	1 384	282
32	Stawy Monowskie	Złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo	1 282	74	-
33	Wilcze Doły	Złoże eksploatowane	3 824	3 622	349
34	Wilczkowice - pole B	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	7 463	-	-
SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ					
35	Kęty	Złoże, z którego wydobyte zostało zaniechane	35	-	-

36	Osiek	Złoże, z którego wydobyte zostało zaniechane	237	-	-
37	Przeciszów	Złoże, z którego wydobyte zostało zaniechane	479	-	-

9. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Na podstawie danych zawartych w dokumencie "Stan i ochrona środowiska w województwie małopolskim w 2023 r." opublikowanego przez Główny Urząd Statystyczny w Krakowie, w obrębie województwa małopolskiego odpadów komunalnych odebranych lub zebranych było więcej o 2,5% względem roku poprzedniego. Odpady przekazane innym odbiorcom stanowiły ponad połowę tj. 57,8% wszystkich odpadów wytworzonych w ciągu roku (w tym 95,3% przekazano do procesów odzysku). Ponadto 33,9% odpadów poddano odzyskowi, 7,8% unieszkodliwiono, a 0,5% zmagazynowano czasowo.

W analizowanym roku wytworzono (odebrano lub zebrano) 1185,0 tys. ton odpadów komunalnych, czyli o 2,5% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem. Większość odpadów, tj. 90,8% pochodziła z gospodarstw domowych. Tym samym ilość wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca województwa zwiększyła się z 337,0 kg w 2022 r. do 345,6 kg w 2023 r. (w kraju z 354,8 kg do 356,7 kg), w tym z gospodarstw domowych z 303,3 kg do 313,7 kg.

Ponad 40% ogólnej ilości odebranych lub zebranych (wytworzonych) odpadów komunalnych stanowiły odpady zebrane selektywnie (506,7 tys. t). Ilość odpadów komunalnych odebranych lub zebranych selektywnie była większa o 5,5% niż w 2022 r.

10. Pola elektromagnetyczne

Intensywność oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na żywe komórki zależy od jego mocy (wraz ze wzrostem mocy rośnie promieniowanie) i odległości od źródła (słabnące wraz z wzrostem odległości).

Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje:

- w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych,
- w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych.

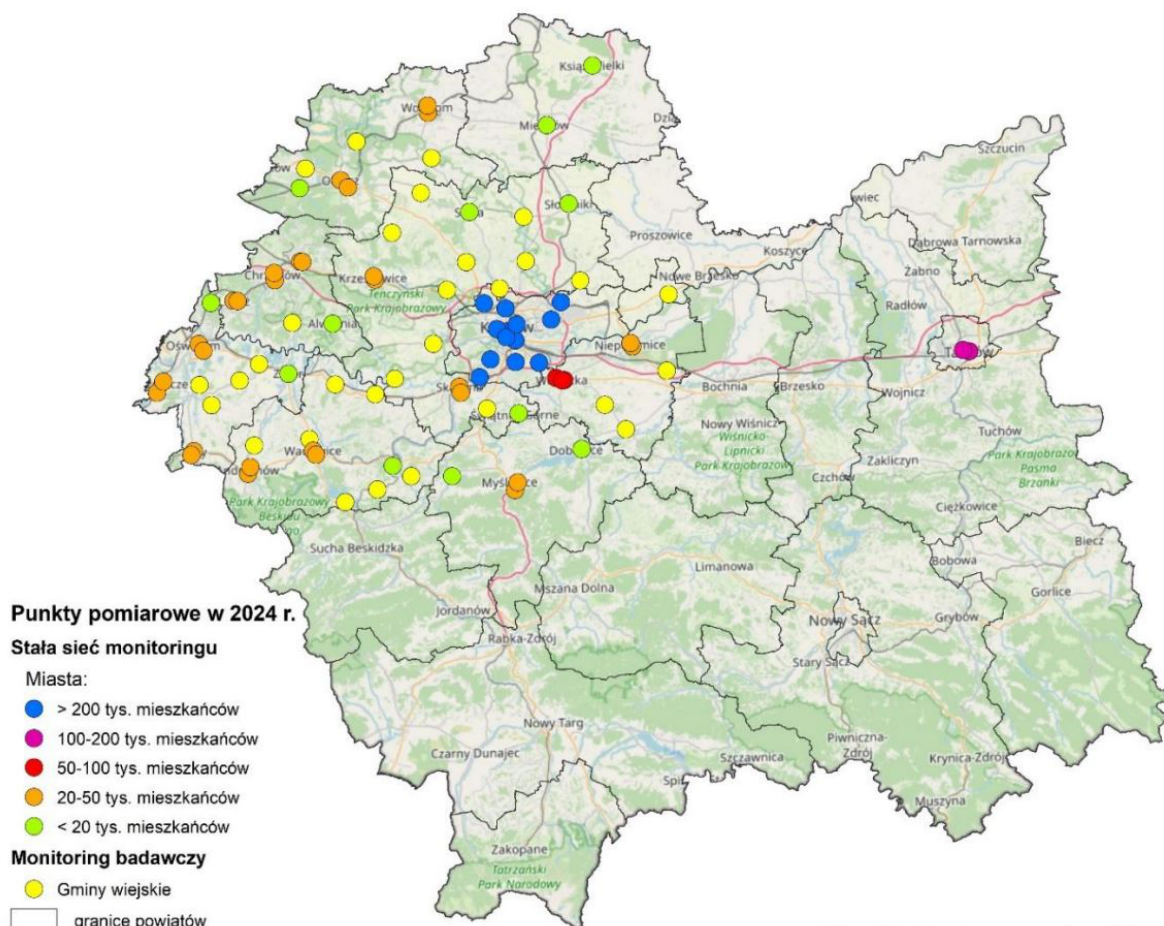
Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

Pola elektromagnetyczne stanowią stały i istotny czynnik oddziałujący na organizm ludzki. Naturalne i sztuczne pola elektromagnetyczne towarzyszą człowiekowi wszędzie – w miejscu zamieszkania, w pracy, w podróży itp. Jest to objaw stałego wzrostu wykorzystania oraz rozwoju technologicznego w skali globalnej. Z tego powodu jest to aspekt który wywołuje coraz większe zainteresowanie wśród społeczeństwa.

Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz amatorskie radiostacje,
- stacje bazowe telefonii komórkowych,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- sprzęt domowy oraz inne przedmioty codziennego użytku takie jak: kuchenki mikrofalowe, monitory, komputery i laptopy, telefony komórkowe itp.

Ocenę poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian przeprowadza się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych. Na obszarze województwa małopolskiego wyznaczonych zostało w 2024 roku 58 punktów pomiarowych w ramach stałej sieci monitoringu: 13 na terenie miast powyżej 200 tys. mieszkańców, 2 na terenie miast w przedziale 100 tys. - 200 tys. mieszkańców, 3 na terenie miast w przedziale 50 tys. - 100 tys. mieszkańców, 28 na terenie miast w przedziale 20 tys. - 50 tys. mieszkańców oraz 12 w miastach poniżej 20 tys. mieszkańców. Na terenie Powiatu Oświęcimskiego znajdują się: 2 stacje w Oświęcimiu, 2 w Kętach, 2 w Brzeszczach, 1 w Chelmku oraz 1 w Zatorze.

Rys. 10 Lokalizacja stacji pomiarowych PEM w województwie małopolskim w 2024 r.
(źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2024 w województwie małopolskim, GIOŚ)

W ramach monitoringu badawczego w 2024 r. wyznaczono na terenie województwa małopolskiego 30 stacji pomiarowych. Na terenie Powiatu Oświęcimskiego znajduje się: stacja w miejscowości Osiek, Oświęcim (wieś Grojec), Polanka Wielka, Przeciszów.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymywaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych wartości lub na tych wartościach a także przez w razie przekroczeń tych wartości działania zmniejszające te wskazania do poziomów akceptowalnych.

Na podstawie wyników przeprowadzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska "Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2024 1 województwie małopolskim" żadna z stacji pomiarowych oraz badawczych znajdujących się na terenie Powiatu Oświęcimskiego nie przekroczyła dopuszczalnych poziomów określonych na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019, poz. 2448).

W związku z powyższym na terenie Powiatu Oświęcimskiego brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem natężenia pól elektromagnetycznych

11. Formy ochrony przyrody

Rezerваты przyrody

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego znajdują się:

- Rezerwat Żaki - o powierzchni 12,24 ha, położony w obrębie ewidencyjnym Dwory II, na terenie gminy Oświęcim. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie, ze względów naukowych i dydaktycznych, naturalnego zespołu grądowego z przewagą starodrzewu lipowego, obrazującego fragment pierwotnego krajobrazu Doliny Wisły. Rodzaj rezerwatu: leśny, typ fitocenotyczny, podtyp rezerwatu - zbiorowisk leśnych, typ ekosystemu - leśny i borowy, podtyp ekosystemu: borów nizinnych. Dla rezerwatu nie obowiązuje plan ochrony oraz zadania ochronne.
- Rezerwat Przeciszów (z otuliną) - o powierzchni 85,51 ha (pow. otuliny 43,71 ha), położony na terenie gminy Przeciszów. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych wielogatunkowego lasu grądowego oraz licznych chronionych gatunków flory i fauny. Rodzaj rezerwatu: leśny, typ fitocenotyczny, podtyp rezerwatu - zbiorowisk leśnych, typ ekosystemu - leśny i borowy, podtyp ekosystemu: borów nizinnych. Dla rezerwatu nie obowiązuje plan ochrony oraz zadania ochronne.

Obszary Natura 2000

Powiat Oświęcimski obejmuje w swych granicach administracyjnych jeden Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 - PLH120083 Dolna Soła.

- PLH120083 Dolna Soła - Obszar obejmuje fragment naturalnej doliny podgórskiej rzeki Soły, z szerokim kamienistym korytem, z dołami powyrobowymi w rzece, rozlewiskami i stawami hodowlanymi. Jeden z kompleksów stawów jest zarośnięty szuwarami. W dolinie występują pola uprawne, łąki i lasy łęgowe. Obszar objęty jest planem zadań ochronnych ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Soła PLH120083, następnie zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 23 maja 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Soła PLH120083, następnie zmieniony Zarządzeniem Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 26 stycznia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Soła PLH120083

Powiat Oświęcimski obejmuje w swych granicach administracyjnych trzy Obszary Specjalnej Ochrony Natura 2000

- PLB120004 Dolina dolnej Soły - Ostoja obejmuje kompleks stawów hodowlanych i fragment doliny dolnej Soły od miejscowości Nowa Wieś do przedmieść Oświęcimia. Ze względu na tylko częściowe uregulowanie rzeki Soły w wielu miejscach ma ona charakter typowej, naturalnej rzeki podgórskiej. W niektórych miejscach doliny zachowały się zbiorowiska lasu łęgowego wierzbowo-topolowego, które stanowią szczególną wartość przyrodniczą obszaru. Dolina Dolnej Soły stanowi ostoję dla wielu gatunków ptaków. Zidentyfikowano tu 12 gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Wśród nich znajduje się 5 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze jako ptaki zagrożone. Obszar objęty jest Planem zadań ochronnych ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 4 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004, a następnie zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 stycznia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004, a następnie zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 6 lipca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004.
- PLB120005 Dolina Dolnej Skawy - Dolina położona jest we wschodniej części mezoregionu Dolina Górnej Wisły, wchodzącego w skład Kotliny Oświęcimskiej. Obejmuje fragment doliny Wisły i uchodzącej do niej rzeki Skawy. Pierwsze stawy rybne w dolinie górnej Wisły powstały na przełomie XIII i XIV wieku. W kolejnych stuleciach stawy zostały rozbudowane i do dzisiaj funkcjonują. Jednym z najstarszych stawów karpionych jest staw w Zatorze. Na większości prowadzona jest intensywna hodowla karpia. Charakterystyczną cechą krajobrazu jest mozaika użytków: pól uprawnych, otwartych wód stawów hodowlanych i użytków zielnych. Na skutek eksploatacji żwiru znajdują się zalane wyrobiska. Obszar objęty jest Planem zadań ochronnych ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 18 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, a następnie zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 9 grudnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, a następnie zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 18 grudnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005.
- PLB120009 Stawy w Brzeszczach - Obszar obejmuje położony w dolinie Wisły (odcinek o charakterze naturalnym), kompleks kilkunastu starych stawów rybnych. Stawy otaczają lasy, łąki i pastwiska oraz pola. Roślinność wodna i bagienna składa się z 260 gatunków roślin naczyniowych (w tym grążel żółty, grzybień biały, paproć salwina), w rzadkim zbiorowisku łąk ostrożeńiowych występują: ostrożeń łąkowy, storczyki, bluszcz pospolity. Stawy są ważną ostoją ptaków, w tym ślepowrona, bączka, rybitwy białowąsej. Obszar objęty jest Planem zadań ochronnych ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

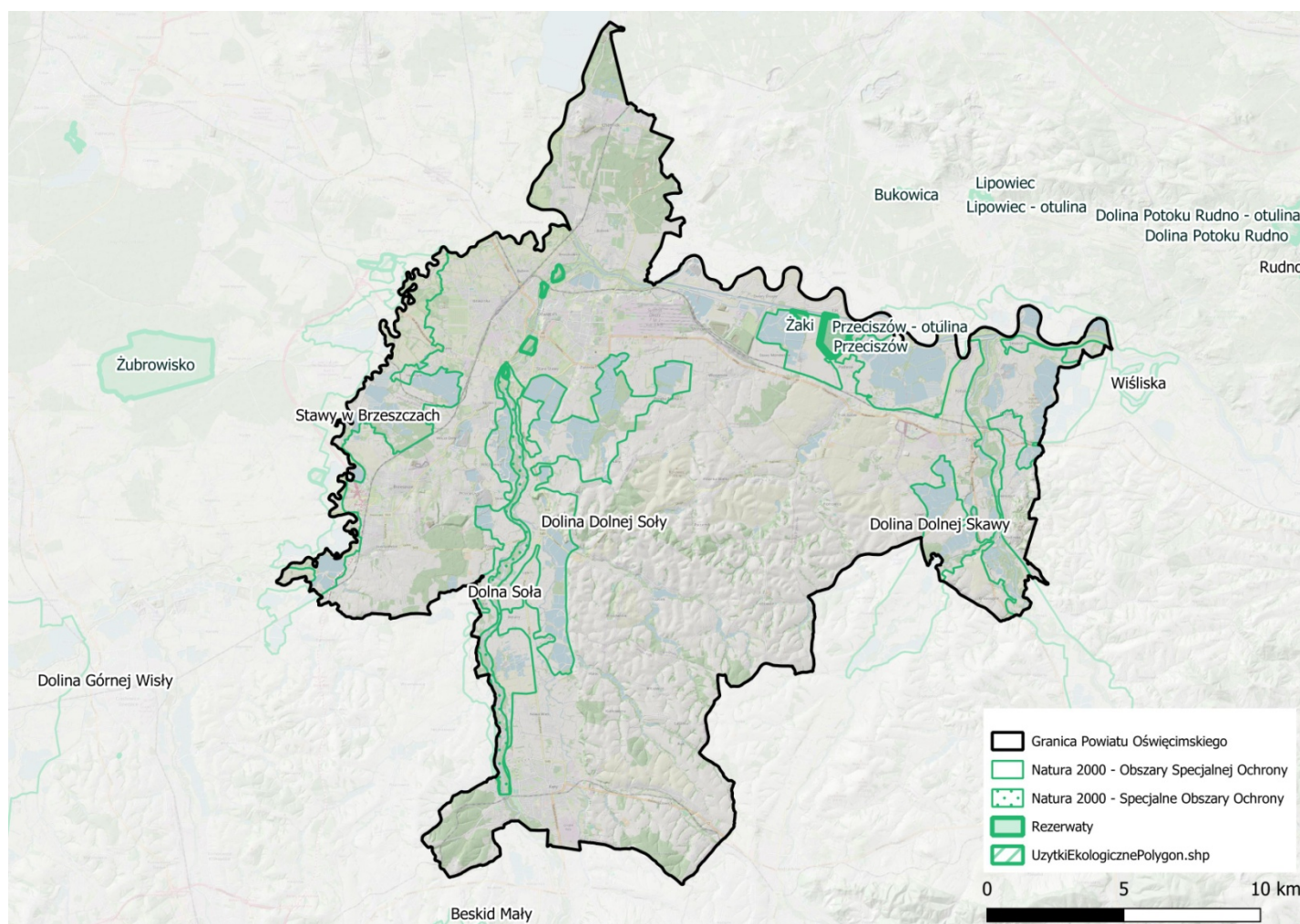
Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009, a następnie zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 stycznia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009, a następnie zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 6 lipca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009.

Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe

- Zespół przyrodniczo - krajobrazowy - Dolina Rzeki Soły o powierzchni 143,00 ha, położony na terenie gmin Oświęcim - gmina wiejska oraz Oświęcim - gmina miejska. Celami ochrony w Zespole przyrodniczo - krajobrazowym są : ochrona bioróżnorodności obszaru lasów łęgowych, zachowanie korytarza migracji cennych gatunków roślin i zwierząt, zaspokojenie aktualnych i perspektywicznych potrzeb w zakresie dydaktyki ekologicznej, wypoczynku i rekreacji społeczności Oświęcimia i okolic. Dla zespołu nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.

Użytki ekologiczne

- Łęg Błonie - o powierzchni 6,00 ha, położony na terenie gminy Oświęcim - gmina miejska. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych fragmentów łągów topolowo-wierzbowych oraz istniejącej na tym terenie flory i fauny ze względów naukowych, dydaktycznych czy przyrodniczych. Dla zespołu nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.
- Łęg Kamieniec - o powierzchni 23,84 ha, położony na terenie gminy Oświęcim - gmina miejska. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych fragmentów łągów topolowo-wierzbowych oraz istniejącej na tym terenie flory i fauny ze względów naukowych, dydaktycznych czy przyrodniczych. Dla zespołu nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.
- Łęg Stare Stawy - o powierzchni 4,45 ha, położony na terenie gminy Oświęcim - gmina miejska oraz Oświęcim - gmina wiejska. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych fragmentów łągów topolowo-wierzbowych oraz istniejącej na tym terenie flory i fauny ze względów naukowych, dydaktycznych czy przyrodniczych. Dla zespołu nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.
- Łęg za torami - o powierzchni 15,00 ha, położony na terenie gminy Oświęcim - gmina miejska. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych fragmentów łągów topolowo-wierzbowych oraz istniejącej na tym terenie flory i fauny ze względów naukowych, dydaktycznych czy przyrodniczych. Dla zespołu nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.

Rys. 11 Położenie form ochrony przyrody występujących na terenie Powiatu Oświęcimskiego
(źródło: oprac. własne na podst. danych GDOŚ)

Korytarze ekologiczne

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski została opracowana w dwóch etapach przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego:

- etap I (2005 r.) - na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II (2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Wyznaczanie i ochrona korytarzy ekologicznych służy zapewnianiu łączności w warunkach obecnej fragmentacji środowiska. Podstawową funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków roślin i zwierząt. Zachowanie drożności korytarzy, uznaje się za sprawę priorytetową w ochronie środowiska. Dzięki zapewnianiu odpowiednich warunków na terenie korytarzy chroni się i odbudowuje bioróżnorodność w kraju i w Europie.

Przez teren Powiatu Oświęcimskiego przebiegają dwa korytarze ekologiczne:

- KPd-10 Dolina Górnej Wisły - korytarz ten rozciąga się wzdłuż doliny Wisły aż do Sandomierza, a w sąsiedztwie Zbiornika Goczałkowickiego (już poza granicami opracowania) przechodzi w korytarz Lasy Pszczyńskie – Beskid Śląski (Kpd-15A).
- KPd-13D Dolina Skawy - obejmujący dolinę rzeki Skawy

Oba obszary korytarzy zostały wyznaczone na II etapie.

Pomniki przyrody

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego znajduje się 65 Pomników Przyrody:

Tab. 11 Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie Powiatu Oświęcimskiego (CRFOP - stan na lipiec 2025 r.)

Lp.	Typ	Rodzaj	Data ustanowienia	Opis	Podst. prawna
1	jednoobiektowy	drzewo	03.09.1997	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie Nr 7/97 Wojewody Bielskiego z dnia 03.09.1997 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
2	jednoobiektowy	drzewo	03.09.1997	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
3	jednoobiektowy	drzewo	03.09.1997	Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus	
4	jednoobiektowy	drzewo	07.12.2007	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała Nr X/84/2007 Rady Miasta w Chelmku z dnia 23.08.2007 roku
5	wieloobiektowy	grupa drzew	03.09.1997	10x Dąb - Quercus	Rozporządzenie Nr 7/97 Wojewody Bielskiego z dnia 03.09.1997 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
6	wieloobiektowy	grupa drzew	03.09.1997	3x Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	
7	wieloobiektowy	grupa drzew	03.09.1997	3x Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus	
8	wieloobiektowy	grupa drzew	03.09.1997	3x Dąb szypułkowy - Quercus robur	
9	jednoobiektowy	drzewo	03.09.1997	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
10	jednoobiektowy	drzewo	03.09.1997	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	
11	wieloobiektowy	grupa drzew	03.09.1997	Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus 6x Klon - Acer	
12	jednoobiektowy	drzewo	03.09.1997	Cis pospolity - Taxus baccata	Decyzja Rol.IX-3/61/63 PWRN w Krakowie z dnia 25.10.1963 roku
13	wieloobiektowy	grupa drzew	25.10.1963	13x Dąb szypułkowy - Quercus robur 2x Dąb - Quercus	
14	jednoobiektowy	drzewo	31.07.1968	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Decyzja RL-op-8311/217/68 PWRN w Krakowie z dnia 31.07.1968 roku

15	wieloobiektowy	aleja	06.12.1996	55x Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie Nr 8/96 Wojewody Bielskiego z dnia 06.12.1996 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
16	wieloobiektowy	aleja	06.12.1996	14x Dąb szypułkowy - Quercus robur	
17	jednoobiektowy	drzewo	11.11.1993	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie Nr 3/93 Wojewody Bielskiego z dnia 08.10.1993 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
18	jednoobiektowy	drzewo	11.11.1993	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
19	jednoobiektowy	drzewo	11.11.1993	Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus	
20	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	2x Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie Nr 2/96 Wojewody Bielskiego z dnia 04.03.1996 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
21	jednoobiektowy	drzewo	04.03.1996	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	
22	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	Platan klonolistny - Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica)	
23	jednoobiektowy	drzewo	04.03.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
24	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	3x Dąb szypułkowy - Quercus robur	
25	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	3x Dąb szypułkowy - Quercus robur	
26	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	2x Dąb szypułkowy - Quercus robur	
27	wieloobiektowy	grupa drzew	01.04.1968	2x Dąb - Quercus	Decyzja RL-op-8311/68/68 PWRN w Krakowie z dnia 01.04.1968 roku
28	wieloobiektowy	grupa drzew	11.05.1968	2x Dąb - Quercus	Decyzja RL-op-8311/168/68 PWRN w Krakowie z dnia 11.05.1968 roku
29	jednoobiektowy	drzewo	25.02.1995	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	Rozporządzenie nr 3/95 Wojewody Bielskiego z dnia 25 lutego 1995 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
30	wieloobiektowy	grupa drzew	27.12.1996	4x Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Rozporządzenie Nr 8/96 Wojewody Bielskiego z dnia 06.12.1996 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
31	wieloobiektowy	grupa drzew	27.12.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
32	jednoobiektowy	drzewo	27.12.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
33	jednoobiektowy	drzewo	27.12.1996		

34	jednoobiektowy	drzewo	27.12.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
35	wieloobiektowy	grupa drzew	27.12.1996	4x Dąb szypułkowy - Quercus robur	
36	wieloobiektowy	grupa drzew	27.12.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	
37	jednoobiektowy	drzewo	04.03.1996	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata, Ulmus effusa)	
38	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Rozporządzenie Nr 2/96 Wojewody Bielskiego z dnia 04.03.1996 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
39	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	2x Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata, Ulmus effusa)	
40	wieloobiektowy	grupa drzew	22.02.1967	4x Dąb - Quercus	
41	jednoobiektowy	drzewo	14.01.2016	Dąb - Quercus	Decyzja RL-op-8311/13/67 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 22.02.1967 roku
42	wieloobiektowy	aleja	21.02.2017	132x Lipa - Tilia	Decyzja RL-op-8311/31/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 22.03.1966 roku
43	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Platan klonolistny - Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica) Tulipanowiec amerykański - Liriodendron tulipifera	Uchwała Nr XVII/306/15 Rady Miasta Oświęcim z dnia 23.12.2015 w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
44	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała Nr XXVIII/258/2017 Rady Miejskiej w Kętach z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Kęty
45	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
46	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Dąb burgundzki - Quercus cerris	
47	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Jesion wyniosły - Fraxinus	

				excelsior	
48	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
49	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
50	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
51	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
52	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Tulipanowiec amerykański - Liriodendron tulipifera	
53	jednoobiektowy	drzewo	21.02.2017	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	
54	jednoobiektowy	drzewo	07.12.2007	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała Nr X/84/2007 Rady Miasta w Chelmku z dnia 23.08.2007 roku
55	jednoobiektowy	drzewo	07.12.2007	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	
56	jednoobiektowy	drzewo	04.03.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Bielskiego z dnia 4 marca 1996 r.
57	jednoobiektowy	drzewo	04.03.1996	Dąb szypułkowy - Quercus robur	
58	wieloobiektowy	grupa drzew	04.03.1996	2x Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata, Ulmus effusa) Lipa drobnolistna - Tilia cordata	
59	wieloobiektowy	grupa drzew	27.12.1996	2x Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	Rozporządzenie Nr 8/96 Woj. Bielsk. z dn. 6 grudnia 1996 roku w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody
60	wieloobiektowy	grupa drzew	27.12.1996	Magnolia drzewiasta - Magnolia acuminata Milorzab dwukłapowy (Milorzab chiński, Milorzab dwudzielny) - Ginkgo biloba Tulipanowiec amerykański - Liriodendron tulipifera	
61	jednoobiektowy	drzewo	27.12.1996	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	
62	jednoobiektowy	drzewo	27.12.1996	Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus	
63	jednoobiektowy	drzewo	27.12.1996	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata, Ulmus effusa)	
64	jednoobiektowy	drzewo	19.12.2019	Wierzba żałobna (Wierzba płacząca) - Salix sepulcralis	Uchwała Nr XIV/260/19 Rady Miasta Oświęcim z dnia 27 listopada 2019 r.

65	jednoobiektowy	drzewo	19.05.2023	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała Nr LVII/402/23 Rady Miejskiej w Zatorze z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
----	----------------	--------	------------	--------------------------------	--

12. Flora i fauna

Na obszarze opracowania występują tereny leśne, pola i łąki mogące charakteryzować się dużą bioróżnorodnością.

W wyniku działalności gospodarczej człowieka szata roślinna na obszarze powiatu uległa jednak znacznemu przeobrażeniu. W miejsce terenów leśnych pojawiały się z czasem pola, pastwiska i łąki. Tereny lasów zlokalizowanych na terenie powiatu cechuje wysoki stopień naturalności, wyrażający się dużym udziałem drzewostanów o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskami.

Na obszarze powiatu na podstawie mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski (J.M. Matuszkiewicz) wyróżniamy 13 jednostek roślinności potencjalnej:

- Olsy środkowoeuropejskie - Carici elongatae-Alnetum,
- Nadrzeczne łągi wierzbowo-topolowe - Salici-Populentum,
- Nadrzeczny łąg jesionowo-wiązowy - Ficario-Ulmetum typicum,
- Niżowy łąg jesionowo-olszowy - Fraxino-Alnetum (Circae-Alnetum),
- Podgórski łąg jesionowy - Carici remotae-Fraxinetum,
- Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria uboga - Tilio-Carpinetum, Litt.-Pol., poor,
- Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna - Tilio-Carpinetum, Litt.-Pol., rich,
- Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma podgórska, seria uboga - Tilio-Carpinetum, submont., poor,
- Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma podgórska, seria żyzna - Tilio-Carpinetum, submont., rich,
- Żyzna buczyna sudecka, forma podgórska - Dentario enneaphyllidis-Fagetum, submontane
- Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpicka, forma podgórska - Dentario glandulosae-Fagetum, swestcarp. Submontane,
- Kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe - Querco-Pinetum
- Suboceaniczny bór sosnowy - Leucobryo-Pinetum,

Lasy

Na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego dla obszaru Powiatu Oświęcimskiego, powierzchnia lasów w roku 2023 wyniosła 4006,06 ha.

Tab. 12 Powierzchnia lasów wraz z podziałem ze względu na strukturę własnościową na terenie Powiatu Oświęcimskiego w 2023 r. (źródło: GUS - Bank Danych Lokalnych)

Rodzaj własności	Powierzchnia [ha]
Lasy publiczne	3 003,94
Lasy publiczne Skarbu Państwa	2 901,06
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	2 793,26
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	37,24
Lasy gminne	102,88
Lasy prywatne	1 002,12
Lasy ogółem	4 006,06

Fauna

Na terenie powiatu występują naturalne siedliska w postaci m. in. lasów, łąk pól uprawnych i pastwisk oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne i tereny nadrzeczne i siedliska wodne. Dodatkowymi miejscami siedlisk są obszary zagospodarowane przez człowieka (cmentarze, obiekty nieużytkowane).

Przekształcenia krajobrazu naturalnego na terenie powiatu, przez działalność człowieka (zabudowa miejska, zakłady przemysłu, ciągi komunikacyjne, tereny użytkowane rolniczo itp.) pomimo wywierania wpływu na naturalne siedliska, nie zaburzają wysokiej bioróżnorodności, jaka charakteryzuje teren Powiatu Oświęcimskiego.

Ssaki

Wśród tej grupy fauny na terenie Powiatu Oświęcimskiego występują różnorodne gatunki zwierząt. Dużą grupę stanowią łasicowate: kuna leśna, łasica łaska czy też tchórz lub w niewielkim stopniu borsuk. Preferują one tereny lasów i niewielkich zalesień i zadrzewień bliskich zabudowie. Obszary te wykorzystują również wiewiórki, myszy polne, nornice. Wśród ssaków na obszarze powiatu występują również sarny, dziki, jeże, zające, krety. Głównym gatunkiem reprezentującym rząd drapieżników jest lis.

Ptaki

Grupa ta jest najbardziej różnorodna wśród pozostałych grup fauny znajdującej się na terenie Powiatu Oświęcimskiego. Ze względu na charakter trybu życia ptaków, związanego z większą ruchliwością, migracjami, zmianami siedlisk, charakterystyka całego powiatu pod tym względem jest o wiele cięższa niż to jest w przypadku np. płazów, ryb, gadów czy też owadów, a nawet ssaków. Gatunki takie jak Bąk, Bączek, Rybitwa zwyczajna lub Rybitwa Czarna, Kaczka krzyżówka charakteryzowane są jako gatunki przelotne na terenie np. obszaru Natura 2000 "Dolina Dolnej Skawy".

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego występują ponadto między innymi: Sikora, Zięba, Kukułka, Pustułka, Dzieciół Czarny, Dzieciół Duży, Trzandiel, Sowa, Puszczyk, Jastrząb, Myszołów. Obszary pól, łąk oraz obszary nadrzeczne są siedliskiem dla takich gatunków ptaków jak: kuropatwa, bażant, Skowronek polny, Perkoz dwuczuby, Perkoz rdzawoszyi, Perkoz, Ślepowron

Ryby

Stosunkowo duże zbiorniki wodne w postaci rzeki Wisły, a także jej dopływów: Soły oraz Skawy, jak również innych mniejszych dopływów czy też pozostałych naturalnych zbiornikach wodnych stanowią

wartościowe miejsce występowania wielu gatunków ryb w tym min.: Leszcza, Brzany, Kleńa, Karaśa, Jazia, Świnki, Bolenia, Sandacza czy też Suma

Dodatkowo na terenie powiatu oprócz obszarów naturalnych terenów wodnych, znajdują się również licencyjne łowiska (głównie na terenie gminy Zator) obejmujące ponadto min.: Karpia, Amura, Leszcza, Okonia, Szczupaka, Płoć, przy czym głównym gatunkiem ryb hodowlanych jest tutaj karp.

Płazy

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego występują powszechne gatunki płazów w postaci Żaby polnej oraz Żaby trawnej, Ropuchy szarej, Rzekotki drzewnej, a także Traszki zwyczajnej.

Gady

Popularne gatunki występujące na terenie Powiatu Oświęcimskiego to: jaszczurki żyworodne oraz jaszczurki zwinki. Na naturalnych terenach występują również takie gatunki gadów jak: zaskroniec zwyczajny, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata oraz zaskórnica.

Bezkręgowce

Zwierzęta bezkręgowce są reprezentowane głównie przez owady, które są najliczniejszą grupą zwierząt tego typu. Zidentyfikować można na terenie Powiatu Oświęcimskiego między innymi liczną grupę chrząszczy w tym biegacze oraz tęczyki, a także motyle (ponad 20 gatunków motyli) spośród których wyróżnić można rusalki: pawlika oraz pokrzywnika.

Spośród znajdującego się na terenie Powiatu Oświęcimskiego ptactwa 52 gatunki objęte są całkowitą ochroną, a 2 niepełną. Dla 42 gatunków chronionych obszar międzywala jest miejscem ich rozrodu. Wśród ptaków objętych ścisłą ochroną do najcenniejszych należą: perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), perkoz (Tachybaptus ruficollis, syn. *Podiceps ruficollis*), perkoz zausznic (*Podiceps nigricollis*), perkoz rdzawoszy (*Podiceps grisegena*). Gatunki te zakładają pływające gniazda, zakotwicząc je wśród szuwarów bądź roślinności nadwodnej. Perkozy można obserwować na stawie Olusia z drogi biegnącej wśród stawów w kierunku Brzeszcz-Boru. W trzcinowiskach również zakłada swe gniazda zagrożony w skali europejskiej błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*). Na stawach z roślinnością wynurzoną bądź o liściach pływających, budują swe gniazda zagrożone w skali Europy rybitwy czarne (*Chlidonias niger*) oraz białowąs (*Chlidonias hybridus*). Osuszone stawy są ważnym siedliskiem dla ptaków, gdyż w takim środowisku gniazdują ptaki siewkowe jak: krwawodziób, rycyk, kszyc oraz sieweczka rzeczna, batalion, łączak, samotnik oraz kilku gatunków biegusów. W czasie przelotów można spotkać prawdziwą rzadkość wśród ptaków drapieżnych – rybołowia (*Pandion haliaetus*). W Polsce jest on gatunkiem skrajnie zagrożonym, a jego populację ocenia się na zaledwie około 70 par.

Spośród 24 gatunków występujących ryb na terenie powiatu 4 z nich to gatunki prawnie chronione: strzelba potokowa (*Phoxinus phoxinus*), piekielnica (*Alburnoides bipunctatus*), koza pospolita (*Cobitis taenia*) oraz piskorz (*Misgurnus fossilis*).

VIII. Istniejące problemy środowiska

Na podstawie analizy diagnozy stanu istniejącego środowiska, na terenie Powiatu Oświęcimskiego, do najważniejszych problemów należą:

Tab. 13 Zestawienie najważniejszych problemów ochrony środowiska opracowane na podstawie diagnozy stanu istniejącego (źródło: oprac. własne)

Stan jakości powietrza	Na terenie Powiatu Oświęcimskiego występują przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla O ₃ , pyłu zawieszonego PM ₁₀ oraz dobowego poziomu docelowego Benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM ₁₀
Klimat	Następujące zmiany klimatu prowadzące do wzrostu średniej temperatury powietrza oraz prawdopodobieństwa wystąpienia ekstremalnych zjawisk atmosferycznych
Klimat akustyczny	Pogarszający się stan dróg w połączeniu ze wzrostem natężenia ruchu na drogach zwiększa hałas akustyczny
Wody	Zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych dla niektórych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych występujących na terenie powiatu

Powyższe problemy mogą wynikać częściowo z słabego stanu infrastruktury drogowej: złego stanu dróg, złego stanu infrastruktury przewidzianej do ruchu niezmotoryzowanego, parametrów dróg niepozwalających na poruszanie się komunikacji zbiorowej, co powoduje brak alternatyw względem indywidualnego transportu samochodowego. Dodatkowo pośrednio te problemy dotyczyć mogą również ludzi: zły stan powietrza oddziałuje na stan zdrowia, będąc powodem wielu chorób, głównie układu oddechowego, wzrost zjawisk ekstremalnych spowodowanych przez zmiany klimatyczne powoduje stany zagrożenia życia ludzi: upały powodują wzrost ryzyka np. udarów słonecznych, odwodnienia organizmów, zawałów serca. Ponadnormatywne fale mrozów zagrażają wychłodzeniem organizmów, a występowanie zjawisk ekstremalnych takich jak np. nawałne deszcze, burze, opady gradu, huragany, silne wiatry mogą być realnym zagrożeniem nie tylko dla dóbr materialnych społeczeństwa, ale też stanowić realne zagrożenie życia. Wzrost oddziaływania negatywnego na klimat akustyczny powoduje zmniejszenie komfortu życia w szczególności w obszarach miejskich, jakie występują na terenie powiatu. Hałas wytwarzany na ruchliwych odcinkach dróg może powodować nie tylko problemy natury zdrowotnej (problemy z jakością snu), ale też być powodem strat materialnych, jakie ze sobą może nieść: wysoki poziom hałasu wpływa na powstawanie drgań, co może powodować niszczenie się elementów konstrukcji budynków, być powodem wzmocnienia ochrony budynków na hałas (stosowanie izolacji akustycznej o ponadstandardowych właściwościach, co niesie ze sobą wyższe koszty budowy i eksploatacji budynków). Zagrożenia, jakie niesie ze sobą zła jakość wód powierzchniowych i podziemnych zarówno pod względem ilości wód jak i ich jakości mogą być powodem występowania np. chwilowych problemów z dostępnością wody, zwiększeniu ryzyka wystąpienia zatruc pokarmowych, w przypadku miejsc będących kąpieliskami, pogorszona jakość wód może powodować występowanie chorób skóry oraz chorób i śmierci fauny wykorzystującej akweny (ryb, ptaków, płazów oraz niektórych ssaków), co może pogorszyć bioróżnorodność w regionie. Zmiany w poziomie dostępności wody do celów bytowych i gospodarczych może być np. powodem zmniejszenia efektywności lub jakości upraw w rolnictwie lub zmniejszenia efektywności przemysłu w gospodarce.

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 jest dokumentem, którego zasadniczą funkcją jest uszczegółowienie zapisów Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030. To doprecyzowanie ma na celu wskazanie najbardziej krytycznych inwestycji w dziedzinie transportu drogowego, jakie dotyczą powiatu, w celu interwencji, które prowadzić mają do rozwoju obszaru i równoczesnego zahamowania negatywnych skutków braku podejmowania działań. Z

punktu widzenia obecnych potoków pojazdów, a także przy prognozach długoterminowych które przewidują dalszy wzrost ilości pojazdów, a także odwiedzających Powiat, w którym zlokalizowane są duże obiekty kulturalno-rozrywkowe. Infrastruktura jaką posiada powiat musi być przygotowana na sprawne przejmowanie potoków pojazdów przy minimalizacji oddziaływania na środowisko. Z tego względu ważne jest prognozowanie modernizacji, przebudów i rozbudów odcinków dróg powiatowych. Realizacja tych działań przyczyniać się będzie do częściowego spowolnienia i redukcji czynników negatywnie wpływających na obecny stan środowiska, w tym wskazane powyżej problemy środowiska. Poprawa infrastruktury drogowej dróg powiatowych w Powiecie Oświęcimskim skutkować będzie redukcją w ilości niebezpiecznych z punktu widzenia życia ludzi oraz z punktu widzenia środowiska naturalnego substancji i pierwiastków emitowanych np. z układów napędowych pojazdów. Związki te mogą wpływać zarówno na życie i zdrowie ludzi, fauny i flory jak i pośrednio przyczyniać się do zmian klimatycznych. Poprawa infrastruktury to także pozytywne skutki w postaci zmniejszenia hałasu drogowego w sąsiedztwie ciągów dróg. Wymiana odcinków kanalizacji w przekroju drogowym będzie zapewniać wysoki poziom zabezpieczenia przed możliwą nieszczelnością, skutkującą przedostawaniem się substancji z pasa drogowego do wód powierzchniowych i podziemnych. Niektóre odcinki dróg, jakie znajdują się w analizowanym dokumencie znajdują się częściowo na terenach Natura 2000, z tego powodu zaplanowane działania będą długoterminowo w skali lokalnej pozytywnie wpływać na te obszary, przez zmniejszenie poziomów hałasu, emisji substancji szkodliwych dla fauny i flory, a także bezpieczeństwa migracji danych gatunków ptaków, ssaków, gadów, ryb itp.. Poprawa infrastruktury drogowej w zakresie jaki dotyczą zadania programu rozwoju to także poprawa bezpieczeństwa z punktu widzenia poruszania się pieszo lub za pomocą niskoemisyjnych środków transportu (rowerem, komunikacją zbiorową), które redukują ilość źródeł emisji spalin do atmosfery.

IX. Cele ochrony przyrody wynikające z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zakazy wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody, a także cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody celem ochrony przyrody jest:

- 1). utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- 2). zachowanie różnorodności biologicznej;
- 3). zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
- 4). zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- 5). ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- 6). utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7). kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Na terenie Powiatu Oświęcimskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerваты przyrody
- Obszary Natura 2000
- Użytki ekologiczne
- Pomniki Przyrody
- Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym

Międzynarodowe dokumenty obejmujące cele ochrony środowiska istotne dla zakresu programu rozwoju należą ratyfikowane przez Polskę międzynarodowe konwencje:

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transGRANICZNYM zanieczyszczaniem powietrza na dalekie odległości,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,
- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. wraz z Protokołem Kartageńskim o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej.
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r.
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.
- Konwencja w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Konwencja Sztokholmska).

Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym

W związku z akcesją Polski do Unii Europejskiej, nałożone zostały na Polskę obowiązki związane z między innymi ochroną środowiska.

Z Traktatem z Maastricht włączona została ochrona środowiska do spisu stałych zadań Wspólnoty, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulacyjnych. Aktualnie prawo unijne liczy kilkaset aktów prawnych min. Dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Priorytetowe ze względu na ochronę środowiska dla Unii Europejskiej jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu

obserwowanych w ostatnich kilkudziesięciu latach, zapobieganie i ochrona presji na różnorodność biologiczną, ograniczanie wpływu zanieczyszczeń na zdrowie, racjonalne i lepsze wykorzystywanie zasobów naturalnych. Z punktu widzenia wskazanego programu, na szczeblu wspólnotowym, do dokumentów formułujących cele ochrony środowiska można zaliczyć:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych, która od każdej inwestycji w tym inwestycji drogowych wymaga ochrony i nie pogarszanie stanu ilościowego i jakościowego wód
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Istotne z punktu widzenia opracowanego dokumentu są takie opracowania jak:

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Dokument "Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030" jest podstawą określającą kilkunastoletnią politykę państwa w zakresie przestrzennego zagospodarowania kraju. Celem strategicznym zawartym w dokumencie jest "Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie." Koncepcja formułuje zasady i wytyczne służące zapobieganiu konfliktom gospodarki przestrzennej, oraz kładzie nacisk na utrzymywanie obecnego ładu przestrzennego i jego dalsze budowanie.

Dokument określił 6 celów szczegółowych, między innymi:

- cel 4 - Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego (kształtowanie struktur przestrzennych oddziałujących hamująco na dewaloryzację środowiska przyrodniczego,

tworzących warunki funkcjonalno-przestrzenne umożliwiające aktywną ochronę jego wartości, prowadzących do realizacji ekorozwoju)

- cel 5 - Ochrona dziedzictwa kulturowego (kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających ochronę krajobrazu kulturowego i pojedynczych zabytków przed zniszczeniem, degradacją, dewaloryzacją oraz podjęcie działań mających na celu udostępnienie dziedzictwa kulturowego społeczeństwu)

Realizacja celów koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest zgodna z założeniami dokumentu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030, przez wykonanie inwestycji uzupełniających lub poprawiających obecny układ drogowy dróg powiatowych, co chroni w znaczącym stopniu zachowanie cennych krajobrazowo lub kulturowo terenów, niską presję na obszary naturalne, siedliska zwierząt roślin itp.

Polityka Ekologiczna Państwa

Dokument strategiczny, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu.

Wśród kierunków działań systemowych Polityka wymienia m.in. likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania, w ramach których założono prowadzenie prac mających na celu dalsze ograniczanie emisji z transportu drogowego, których uzupełnienie znajduje się w Strategii zrównoważonego transportu do 2030 roku: zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu – odnoszący się m.in. do realizacji postanowień protokołu transportowego do Konwencji Karpackiej

Program wodno - środowiskowy kraju

Program wodno-środowiskowy kraju jest jednym z dokumentów które opracowane są w celu realizacji wskazanych w art. 4 RDW celów środowiskowych:

- niepogarszanie stanu części wód,
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych, (w tym m. in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji

Cele ochrony Środowiska na poziomie wojewódzkim

Program Strategiczny Ochrona Środowiska

Celem dokumentu "Program Strategiczny Ochrona Środowiska" jest realizacja założeń Strategii Rozwoju Województwa "Małopolska 2030" w zakresie ochrony środowiska oraz celów przyjętych w krajowych dokumentach strategicznych. W dokumencie sformułowano działania skupione na ograniczaniu zmian klimatycznych, racjonalnej i zrównoważonej gospodarce wodnej, ochronie

bioróżnorodności i ochronie krajobrazu terenów Województwa Małopolskiego oraz edukacji ekologicznej.

Do osiągnięcia celu "Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej" w dokumencie wprowadzono cztery priorytetowe obszary interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym i ochrona powietrza
- Adaptacja do zmian klimatu zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
- Edukacja, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji, monitoring i zarządzanie
- Zrównoważone korzystanie ze środowiska

W obszarze priorytetowym "Zrównoważone korzystanie ze środowiska" określono między innymi cel: "Ograniczenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny poziom hałasu", dla którego zdefiniowano działania: "Realizacja zabezpieczeń akustycznych lub nawierzchni o obniżonej hałaśliwości na istniejących drogach zgodnie z priorytetami ustanowionymi w programach ochrony środowiska przed hałasem", a także "Poprawa nawierzchni dróg oraz stanu technicznego tras, i taboru kolejowego oraz tramwajowego".

Realizacja zadań jakie zostały zdefiniowane w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 jest zgodna z celami ochrony środowiska jakie zawarto w dokumencie "Program Strategiczny Ochrona Środowiska", przez realizację zadań które prowadzić będą do obniżenia hałasu jaki generowany jest na drogach o słabej jakości nawierzchni, a także jako ogólna poprawa jakości dróg, która prowadzi do nią z środowiska.

Program Ochrony Powietrza Województwa Małopolskiego

"Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego" został opracowany w celu diagnozy sytuacji obecnej na moment wykonywania opracowania dotyczącej jakości powietrza na terenach województwa małopolskiego oraz przedstawienie działań mających za zadanie poprawę tego stanu. Podstawowy cel programu to jak największe zmniejszenie okresu w którym występują przekroczenia poziomów zanieczyszczeń w powietrzu na terenie województwa małopolskiego.

Podstawowe kierunki działań naprawczych jakie na podstawie diagnozy zostały opracowane w dokumencie to:

- Działanie 1: "Ograniczenie niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej"
- Działanie 2: "Ograniczenie emisji z sektora transportu"
- Działanie 3: "Ograniczenie emisji z działalności gospodarczej"

Działanie 2. Ograniczenie emisji z sektora transportu zawiera wśród działań jakie w ramach tego kierunku zostały opracowane między innymi: "Utrzymanie dróg, chodników, ścieżek rowerowych, innych ciągów komunikacyjnych utwardzonych w sposób ograniczający wtórną emisję", a także "Zapewnianie przyjaznej i przystępnej cenowo dla mieszkańców komunikacji publicznej jako alternatywy dla wprowadzanych ograniczeń dla pojazdów indywidualnych"

Cele ochrony środowiska na szczeblu powiatowym

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2025-2030

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2025-2030 jest dokumentem, w którym zapisano cele, jakie powiat powinien realizować dla poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją. Dokumencie znalazły się między innymi następujące obszary interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza
- Zagrożenia hałasem

Zadania dla celu "Ochrony klimatu i jakości powietrza" obejmują między innymi: Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę obwodnic oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast. W obszarze interwencji "Zagrożenia hałasem" znalazło się między innymi zadanie: Budowa obwodnic i dróg alternatywnych wyprowadzających ruch tranzytowy z centrów miast oraz przeprowadzenie remontu nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg.

X. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Zamierzenia przedstawione w treści Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 mają na celu poprawę istniejącej infrastruktury drogowej - wybranych fragmentów dróg powiatowych znajdujących się w złym stanie technicznym lub wymagających uzupełnień, modernizacji lub rozbudowy o istotne elementy.

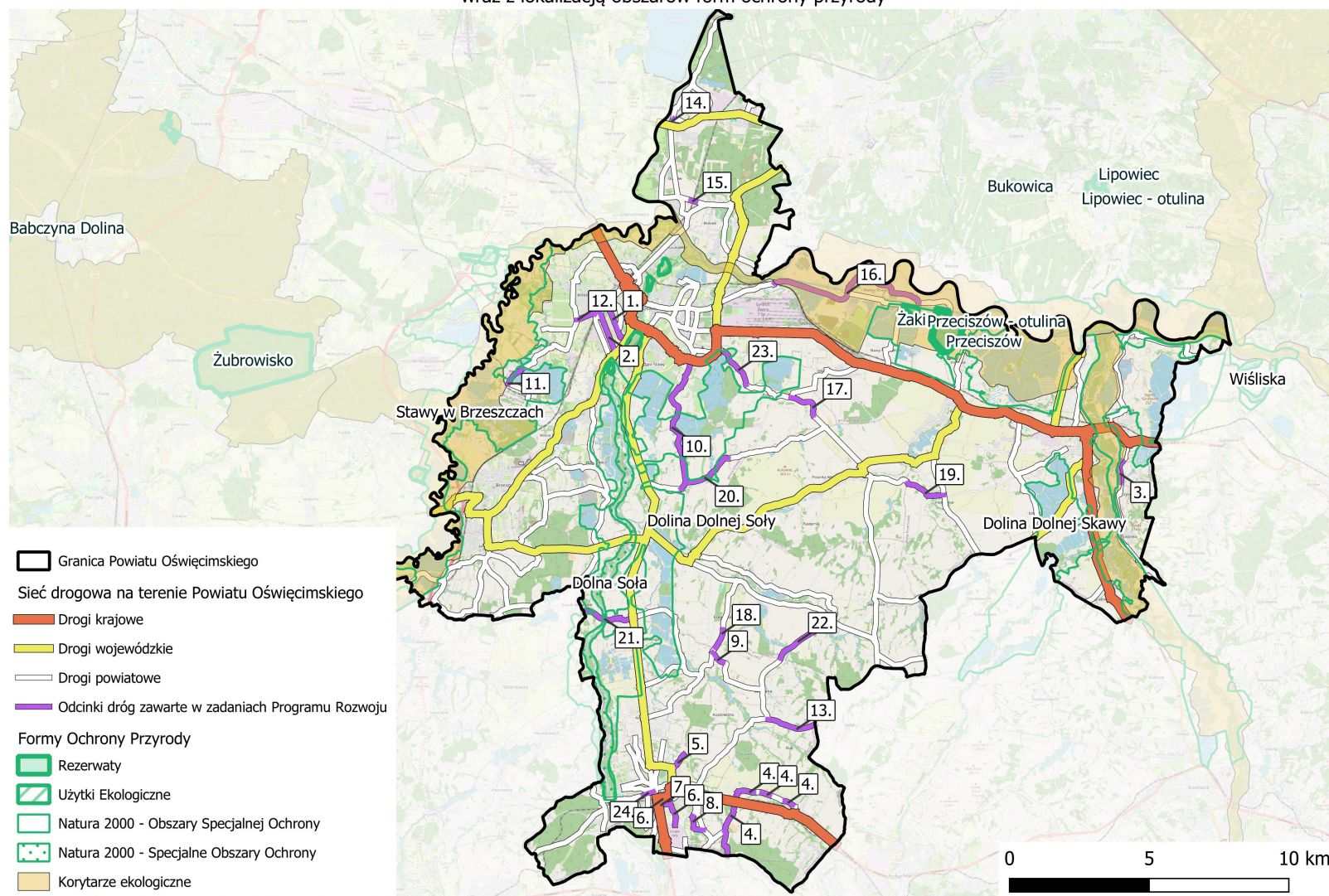
Poniżej przedstawiono listę zadań jakie zostały wybrane w ramach Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030:

1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1883K ul. Więźniów Oświęcimia w Oświęcimiu,
2. Przebudowa drogi powiatowej nr 1881K ul. S. Leszczyńskiej w Oświęcimiu,
3. Remont drogi powiatowej nr 1807K, Trzebieńczyce, Zator, ul. gen. Milana-Kamskiego, Nadrzeczna,
4. Remont drogi powiatowej nr 1817K, Bulowice, ul. Czaniecka, Stara Droga, Zamkowa,
5. Remont drogi powiatowej nr 1843K, Kęty, ul. Fabryczna,
6. Remont drogi powiatowej nr 1849K, Kęty, ul. Jagiellońska,
7. Remont drogi powiatowej nr 1851K, Kęty, ul. Wiśniowa,
8. Remont drogi powiatowej nr 1853K, Kęty, ul. Góry Południowe,
9. Remont drogi powiatowej nr 1860K, Witkowice, ul. Widokowa,
10. Remont drogi powiatowej nr 1867K, Grojec, Zaborze, ul. Grojecka, Kasztanowa,
11. Przebudowa drogi powiatowej nr 1877K ul. Browarna oraz ul. Borska w Harmężach,
12. Przebudowa drogi powiatowej nr 1878K ul. Męczeństwa Narodów w Brzezince,
13. Przebudowa drogi powiatowej nr 1757K ul. Kanada w Witkowicach,
14. Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1900K ul. Mieszka I w Chełmku,
15. Budowa sygnalizacji wzbudzonej przy wiadukcie kolejowym w ciągu drogi powiatowej nr 1900K ul. Nowowiejska w Gorzowie,
16. Przebudowa drogi powiatowej nr 1895K ul. Nadwiślańska w Oświęcimiu oraz ul. Oświęcimska w Dworach Drugich,
17. Przebudowa drogi powiatowej 1897K (ul. Wadowicka) w km od 7+109,08 do km 8+990,75 (obiekt mostowy w km 8+040,02 do km 8+134,85) w miejscowości Poręba Wielka, Powiat Oświęcimski,
18. Przebudowa drogi powiatowej 1859K (ul. Karolina) w km od 1+813,92 do km 2+592,47 w miejscowości Osiek, Powiat Oświęcimski,
19. Przebudowa drogi powiatowej nr 1899K ul. Lipowa w Piotrowicach,
20. Przebudowa drogi powiatowej nr 1864K ul. Główna w Grojcu i ul. Lanckorona w Łazach,
21. Przebudowa drogi powiatowej nr 1863K ul. Główna, Plac Św. Macieja, ul. Mostowa w Bielanych wraz z obiektem mostowym,

- 22. Przebudowa drogi powiatowej nr 1816K ul. Beskidzka w Osieku w km od 3+790 do km 5+665,
- 23. Przebudowa drogi powiatowej nr 1897K ul. Porębska w Zaborzu i ul. Wadowicka w Porębie Wielkiej,
- 24. Rozbudowa drogi powiatowej nr 1820K ul. Sobieskiego w Kętach,

Poniżej znajduje się również mapa z zaznaczonymi wskazanymi odcinkami dróg powiatowych (z zachowaną numeracją z listy powyżej) i naniesionymi obszarami form ochrony przyrody:

Mapa lokalizacji dróg powiatowych zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030
wraz z lokalizacją obszarów form ochrony przyrody

Rys. 12 Mapa lokalizacji dróg powiatowych zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 wraz z lokalizacją obszarów form ochrony przyrody
(źródło: oprac. własne)

Zadania te dotyczą wskazanych odcinków dróg lub też obiektów infrastrukturalnych jakie znajdują się na tych drogach. W większości zadania obejmują przebudowy, remonty lub rozbudowy odcinków dróg powiatowych, ze względu na obecny zły stan nawierzchni jezdni, chodnika. Remonty z tego względu dotyczyć będą zerwania obecnej nakładki, ewentualnej poprawie niwelety dróg oraz uzupełnienie ubytków, nierówności a także poprawa podbudowy i ułożenie nowej nakładki asfaltowej. W przypadku chodnika prace będą charakteryzować się podobnym zakresem robót, z mniejszym udziałem ciężkiego sprzętu. Zadania dotyczą także budowy chodnika, wzdłuż istniejącej drogi co ma za zadanie rozbudowę tego ciągu o infrastrukturę oddzielającą pieszych od ruchu zmotoryzowanego a więc poprawienie bezpieczeństwa. W trakcie większości prac wskazanych w tym dokumencie prace będą prowadzone przez firmy budowlane specjalizujące się w robotach drogowych, z tego względu przy niektórych pracach w konkretnych etapach realizacji będą wykorzystywane sprzęty oraz maszyny budowlane takie jak: walec, koparko-ladowarka, ciężarówki z przyczepami załadowniczymi, równarka, wywrotki ciężarowe, rozścielacze asfaltu, frezarki itp. Jest to sprzęt typowy dla wskazanych w programie rozwoju zadań. Część prac będzie wykonywana ręcznie przez ekipy budowlane. Zadania dotyczą również poprawie miejsc krytycznych pod względem wszystkich uczestników ruchu drogowego jak i kolejowego, przez lokalizowanie sygnalizacji wzbudzonej na przejeździe kolejowym w miejscowości Gorzów. Dodatkowo poprawione zostaną także niektóre obiekty mostowe znajdujące się w ciągach dróg powiatowych, dzięki czemu przeprawy nad ciekami wodnymi na tych drogach staną się bezpieczniejsze, oraz mogące obsługiwać dane dla tych dróg potoki pojazdów. W przypadku wszystkich tych zadań podejmowane działania realizacyjne dotyczyć mają odcinków dróg już istniejących. Program nie przewiduje lokalizacji nowych ciągów drogowych, a jedynie poprawę sytuacji obecnej: poprawę warunków jezdnych, bezpieczeństwa, nośności istniejących odcinków, ze względu na ich stan obecny. Wszelkie oddziaływania negatywne jakie będą dotyczyły realizowanych zadań prognozuje się iż będą miały charakter krótkotrwały, bezpośredni, o małej skali oraz odwracalny.

Poniżej w tabeli przedstawiono prognozowane oddziaływanie na środowisko działań ujętych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030.

Lp.	Działania	Obszary chronione	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody powierzchniowe i podziemne	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1883K ul. Więżniów Oświęcimia w Oświęcimiu	0	0	-/+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1881K ul. S. Leszczyńskiej w Oświęcimiu	0	0	-/+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
3.	Remont drogi powiatowej nr 1807K, Trzebieńczyce, Zator, ul. gen. Milana-Kamskiego, Nadrzeczna	-/0	-/+	+	-/0	-/+	+	+	-/+	+	+	0	0	0
4.	Remont drogi powiatowej nr 1817K, Bulowice, ul. Czaniecka, Stara Droga, Zamkowa	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
5.	Remont drogi powiatowej nr 1843K, Kęty, ul. Fabryczna	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
6.	Remont drogi powiatowej nr 1849K, Kęty, ul. Jagiellońska	0	0	-/+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
7.	Remont drogi powiatowej nr 1851K, Kęty, ul. Wiśniowa	0	0	-/+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
8.	Remont drogi powiatowej nr 1853K, Kęty, ul. Góry Południowe	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	-/+	+	0	0	0
9.	Remont drogi powiatowej nr 1860K, Witkowice, ul. Widokowa	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
10.	Remont drogi powiatowej nr 1867K, Grojec, Zaborze, ul. Grojecka, Kasztanowa	-/0	-/+	+	-/+	-/+	+	+	-/+	-/+	+	0	0	0

11.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1877K ul. Browarna oraz ul. Borska w Harmężach	-/0	-/+	+	-/+	-/+	+	+	-/+	-/+	+	0	0	0
12.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1878K ul. Męczeństwa Narodów w Brzezince	0	0	-/+	-/0	-/0	+	+	-/+	0	+	0	0	0
13.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1757K ul. Kanada w Witkowicach	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
14.	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1900K ul. Mieszka I w Chełmku	0	0	+	0	0	+	0	-/0	0	+	0	0	0
15.	Budowa sygnalizacji wzbudzonej przy wiadukcie kolejowym w ciągu drogi powiatowej nr 1900K ul. Nowowiejska w Gorzowie	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1895K ul. Nadwiślańska w Oświęcimiu oraz ul. Oświęcimska w Dworach Drugich	-/0	-/+	+	-/0	-/+	+	+	-/+	+	+	0	0	0
17.	Przebudowa drogi powiatowej 1897K (ul. Wadowicka) w km od 7+109,08 do km 8+990,75 (obiekt mostowy w km 8+040,02 do km 8+134,85) w miejscowości Poręba Wielka, Powiat Oświęcimski	-/0	-/+	-/+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
18.	Przebudowa drogi powiatowej 1859K (ul. Karolina) w km od 1+813,92 do km 2+592,47 w miejscowości Osiek, Powiat Oświęcimski	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
19.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1899K ul. Lipowa w Piotrowicach	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
20.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1864K ul. Główna w Grojcu i ul. Lanckorona w Łazach	-/0	-/+	+	-/+	-/+	+	+	-/+	+	+	0	0	0
21.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1863K ul. Główna, Plac Św. Macieja, ul. Mostowa w Bielanach wraz z obiektem mostowym	-/0	-/+	-/+	-/+	-/+	+	+	-/+	-/+	+	0	0	0
22.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1816K ul. Beskidzka w Osieku w km od 3+790 do km 5+665	0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0

23.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1897K ul. Porębska w Zaborzu i ul. Wadowicka w Porębie Wielkiej	-/0	-/+	+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0
24.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 1820K ul. Sobieskiego w Kętach	0	0	-/+	-/0	-/0	+	+	-/+	+	+	0	0	0

Oznaczenia

+ : realizacja zadania wpłynie pozytywnie na omawiany element środowiska.

- : realizacja zadania wpłynie negatywnie na omawiany element środowiska.

0 : realizacja zadania nie wpływa na omawiany element środowiska.

-/+ : realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na element środowiska, jednak pozytywnie w perspektywie wieloletniej.

-/0: realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na element środowiska, jednak nie będzie wpływać w perspektywie wieloletniej.

Obszary chronione

Pod względem ochrony obszarów chronionych na terenie Powiatu Oświęcimskiego uchwalenie dokumentu "Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030" oraz realizacja zadań zawartych w tym Programie, nie wpłynie w skali długoterminowej na stan obszarów chronionych znajdujących się w całości lub częściowo w Powiecie Oświęcimskim. Na etapie realizacji wskazanych przebudów, modernizacji, i rozbudów ciągów dróg powiatowych mogą wystąpić drobne oddziaływania związane z emisjami spalin, hałasu lub pyłów związanych z naturalnym procesem realizacji prac drogowych i transportu materiałów i sprzętu i dotyczyć będą tylko tych inwestycji, które znajdują się w otoczeniu obszarów chronionych lub na ich terenie. Nie przewiduje się, że oddziaływanie na obszary chronione będzie zauważalne, przewidywane emisje w skali obszarów chronionych będą minimalne, rozpoczną się wraz z rozpoczęciem prac i zakończą wraz z zakończeniem większości prac realizacyjnych. Dodatkowo nie przewiduje się, aby realizacja zadań znajdujących się w Programie Rozwoju miała znamiona oddziaływań skumulowanych przez realizację wielu zadań równocześnie. Roboty realizacyjne będą przeprowadzane przez planowanie harmonogramów w sposób racjonalny. W perspektywie wieloletniej, nie wpływać będą oddane do użytku, przebudowane, rozbudowane lub zmodernizowane odcinki dróg powiatowych. Przewiduje się, iż dzięki unowocześnieniu infrastruktury wraz z ogólnym trendem zmniejszania emisji zanieczyszczeń w sferze transportu (zwiększanie ilości wyprodukowanych samochodów elektrycznych, hybrydowych, pojawienie się pojazdów o napędzie wodorowym, a także ulepszanie technologii w jednostkach spalinyowych, redukujących emisje) w perspektywie długoterminowej, zawarte w programie zadania będą działały w sposób uzupełniający ogólny trend redukcji oddziaływania transportu na środowisko w tym obszary chronione.

Różnorodność biologiczna

Oddziaływanie na środowisko Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 musi być analizowane również z obowiązującymi przepisami o ochronie przyrody i o lasach. Kompetencje dot. ochrony przyrody na podstawie tych przepisów posiadają regionalni dyrektorowie ochrony środowiska, dyrekcja lasów państwowych oraz rady gmin, miast, starostowie, prezydenci, burmistrzowie, wójtowie. Wymagania ochrony przyrody nie są w sprzeczności z znajdującymi się w programie rozwoju zapisami. Program Rozwoju nie sprawi, iż realizacja planów ochrony, zadań ochronnych nie będzie możliwa do prowadzenia i zadania zawarte będą utrudniać stosowanie się do nich. Z tego względu program rozwoju wpisuje się w dokumenty określające zasady ochrony środowiska.

Potencjalnie ryzyko, jakie niesie ze sobą Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 na różnorodność biologiczną i środowisko przyrodnicze wiąże się wyłącznie z pracami, w których zaangażowany będzie sprzęt i pojazdy budowlane realizujące prace rozbiórkowe, uzupełniające, modernizujące lub przebudowujące odcinki dróg i infrastrukturę drogową i techniczną. Natomiast przedsięwzięcia będą musiały spełniać aktualne wymagania ochrony środowiska, a więc poziom ochrony środowiska będzie musiał zostać zachowany. Dotyczy to np. oczyszczania wód opadowych, zastosowanie rozwiązań ochrony akustycznej, zapewnianie lokalizowania lub uniemożliwianie w miejscach szczególnie narażonych przejść dla zwierząt, stosowanie się do zasad i zakazów dla obszarów chronionych. Zadania, jakie zostaną zlokalizowane na terenach miast i o wysoko rozwiniętej tkance miejskiej będą z tego względu w sposób neutralny wpływać na różnorodność biologiczną w środowiska Powiatu Oświęcimskiego jak i terenów sąsiednich.

Ludzie

Wymiana elementów przekroju drogowego, który ze względu na np. duże potoki pojazdów i obciążenia skumulowane po latach eksploatacji niszczą się, a w wyniku wymiany np. nakładki asfaltowej, chodnika,

zjazdów do posesji niewątpliwie poprawia komfort i jakość podróży wykonywanych po drogach powiatowych bez względu na to czy podróże będą wykonywane pieszo, pojazdami silnikowymi czy też za pomocą środków niezmotywowanych, a także nastąpi ogólna poprawa bezpieczeństwa na drodze. Eksploatacja dróg w złym stanie technicznym wpływa na zwiększanie zużycia się nie tylko dróg, ale również zwiększone zużywanie się podzespołów i części pojazdów, wymuszanie nieekologicznego i nieefektywnego stylu jazdy zwiększającego również spalanie, a co za tym idzie zwiększenie emisji spalin do atmosfery. Udostępnienie przebudowanych lub zmodernizowanych dróg wpłynie pozytywnie na upłynnienie jazdy, dostosowanie warunków technicznych dróg do obserwowanego, realistycznego obciążenia i potoków pojazdów, a więc i wydłużenie eksploatacji części pojazdów i zmniejszenie emisji. To zaś przyczyni się do pozytywnego wpływu na komfort życia i będzie czynnikiem oddziałującym pozytywnie w perspektywie długoterminowej. Oddziaływania związane z utrudnieniami w ruchu pojazdów w związku z pracami drogowymi na odcinkach dróg powiatowych będą odnosiły się wyłącznie do okresów realizacji, jednak będą one niwelowane przez opracowywanie oprócz dokumentacji dotyczącej budowy, planów objazdów pozwalających na przeniesienie części potoku podróży z wykorzystaniem innych dróg, opracowywanie harmonogramów oraz zasad realizacji prac mających rozwiązania pozwalające na minimalizację utrudnień np. stosowanie wahadłowego ruchu pojazdów w przypadku zajęcia jednego pasa ruchu, odpowiednie planowanie kolejnych realizacji w taki sposób aby nie nakładać na siebie kilku zadań zlokalizowanych w niewielkiej odległości co pozwala na brak ryzyka nałożenia się na siebie terminów realizacji prac (w przypadku opóźnień na pewnym etapie) itp. Z tego względu ocenia się iż ze względu na ludzi, realizacja większości założeń Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 będzie oddziaływać w pozytywny sposób. Jedynie te zadania, które znajdują się w obszarach gęstej zabudowy, lub zawierające w swoim zakresie prace na obiektach mostowych prognozuje się, iż będą negatywnie wpływać w okresie realizacji prac, jednak w okresie eksploatacji będą, tak jak pozostałe zadania wpływać pozytywnie.

Rośliny

Zagrożenia, jakie mogą wpływać na rośliny związane są w głównej mierze przez spaliny i zanieczyszczenia emitowane z terenów budów. Emisje spalin, w tym szkodliwych dla prawidłowego rozwoju roślin będą generować maszyny i pojazdy wykorzystywane na terenie prac realizacyjnych. Ze względu na charakter prac, jakie przewidzieć należy przy wskazanych w dokumencie zadaniach emisje te nie będą miały formy oddziaływań długotrwałych oraz o dużej skali. Wykorzystywane maszyny i pojazdy będą odpowiadać w głównej mierze za dostarczanie materiałów lub ich wywózkę, a także za główne roboty drogowe. Ze względu na specyfikę tych prac przewiduje się oddziaływanie krótkotrwałe i punktowe, a po zakończeniu wszelkich prac realizacyjnych natychmiastowe ustąpienie emisji z nimi związanych. Dodatkowo ze względu na kolizję lokalizacji planowanych rozbudów lub uzupełnień ciągów drogowych o elementy punktowe lub liniowe mogą nastąpić wycinki drzew lub krzewów. Jednak należy zakładać, iż będą to sytuacje odosobnione. Wycinka będzie prowadzona wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych, a pozostałe drzewa lub krzewy będą zabezpieczane na placach budowy tak, aby nie były uszkodzane. Dodatkowo na etapach tworzenia koncepcji i dokumentacji będą brane pod uwagę możliwości dodatkowych nasadzeń. Na etapie eksploatacji wykorzystywane odcinki, ze względu na poprawę np. właściwości jezdnych mogą przy takich samych potokach pojazdów redukować emisję substancji zanieczyszczających środowisko życia roślin znajdujących się bezpośrednio przy ciągach drogowych. Inwestycje znajdujące się na terenach lub w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Specjalnej Ochrony Obszarów Siedlisk w sieci Natura 2000 przewiduje się, iż na etapie eksploatacji ze względu na redukcję emisji substancji szkodliwych, przez poprawę infrastruktury drogowej, zapewnią odpowiednią ochronę siedlisk i warunków dla flory bez wzrastającej presji ze strony człowieka, co będzie pozytywnym oddziaływaniem na rośliny. Z tego powodu nie przewiduje się w perspektywie

długoterminowej znaczącego oddziaływania negatywnego na rośliny znajdujące się na terenie Powiatu Oświęcimskiego.

Zwierzęta

Realizacja prac związanych z remontami, przebudową, modernizacją lub rozbudową dróg powiatowych na wskazanych w programie rozwoju odcinkach dróg może przyczyniać się do wzrostu uciążliwości dla zwierząt zarówno domowych jak i hodowlanych, a przede wszystkim zwierzęty dzikiej. Wzmożony ruch pojazdów oraz generowany przy okazji hałas a także możliwość emisji pyłów w trakcie prowadzonych prac może być powodem zwiększonego stresu zwierząt, agresywnych zachowań lub migracji ze swoich siedlisk. Realizacja prac budowlanych wiązać się też może z stworzeniem barier w trasach migracji zwierząt, co również może wpływać negatywnie. Jednak, tak jak w przypadku np. oddziaływań na rośliny czy też ludzi, oddziaływania również na zwierzęta będą miały charakter punktowy i krótkotrwały, a wraz z zakończeniem prac, możliwe negatywne oddziaływania zakończą się. Na etapie eksploatacji dróg jakie zostały zawarte w programie rozwoju nie przewiduje się zmian w oddziaływaniu na zwierzęta. W obszarze dróg powiatowych możliwe są niewielkie pozytywne oddziaływania polegające na zwiększeniu bezpieczeństwa zwierząt przez poprawę widoczności w pasach drogowych. Zmniejszenie emisji hałasu w wyniku poprawy zniszczonych odcinków dróg również poprawi warunki siedliskowe zwierząt dzikich, zlokalizowanych blisko ciągów komunikacyjnych. Prognozuje się również wystąpienie na etapie eksploatacji zmodernizowanych dróg oddziaływań pozytywnych - dotyczy to zadań znajdujących się na terenach korytarzy ekologicznych oraz Obszarów Specjalnej Ochrony oraz Obszarów Specjalnej Ochrony lub w niewielkiej odległości od ich granic - redukcja części zagrożeń, hałasu i emisji zanieczyszczeń do powietrza na terenach ochrony siedlisk ptaków oraz pozostałej fauny przyczyni się do poprawy warunków gatunków chronionych występujących na tych obszarach oraz na obszarach migracji.

Powietrze i klimat

Wpływ na jakość powietrza i zmiany klimatyczne zapisów programu rozwoju można podzielić na dwa etapy - realizacji oraz eksploatacji. Na etapie realizacji oddziaływania negatywne, jakie mogą występować dotyczyć będą miejsca prowadzonych prac budowlanych lub rozbiórkowych. Czynniki mogące oddziaływać negatywnie na powietrze w tym przypadku będą emitowane spaliny i pył powstający przy pracy maszyn i sprzętu budowlanego. Ze względu na charakter tych prac nie przewiduje się oddziaływań długotrwałych, pośrednich lub o skali znacząco oddziałującej na powietrze. W związku z zakończeniem tego etapu, wszelkie czynniki oddziałujące na powietrze nie będą w dalszym ciągu powodować potencjalnych emisji, a więc wraz z zakończeniem tego etapu zakończone zostanie potencjalne oddziaływanie.

Drugi etap związany jest z momentem otwarcia wskazanych odcinków dróg do ogólnego użytku. Na tym etapie na powietrze atmosferyczne będą oddziaływać skutki otwarcia odcinków dróg do ruchu pojazdów (głównie silnikowych). Część poruszających się pojazdów emitować będzie spaliny w tym związku i pierwiastki chemiczne wpływające na stan środowiska naturalnego jak i miejsc zamieszkania. Rodzaj związków chemicznych i pierwiastki niebezpieczne to w tym przypadku czynnik oddziaływania, który w związku z lokalizacją na tych samych odcinkach, nie będzie różnić się znacząco od stanu sprzed przystąpienia do realizacji zmian w danych odcinkach dróg powiatowych. Prognozuje się, iż w wyniku otwarcia dróg na całej długości dla ruchu pojazdów, emisja nie zwiększy się, lecz wróci to do stanu sprzed remontu, modernizacji, rozbudowy danych odcinków. Dodatkowo możliwy jest wzrost emisji spalin względem etapu w którym ruch pojazdów spalinowych był ograniczony przez roboty drogowe, natomiast możliwy jest spadek względem etapu sprzed wprowadzania zmian, ze względu na poprawę

właściwości jezdnych, zwiększających płynność ruchu a co za tym idzie ekonomiczną i ekologiczną jazdę.

Skala zmian, jakie dotyczą przewidziane w programie rozwoju zadania tj. długość odcinków remontowanych, rozbudowywanych, modernizowanych dróg w skali powiatu jest niewielka, a co za tym idzie biorąc również pod uwagę brak podstaw do założenia znacząco zwiększonej ilości spalin emitowanych do atmosfery, nie należy przewidywać zmian w obszarze klimatu jakie mogą być wynikiem realizacji zadań programu rozwoju.

Klimat akustyczny

W trakcie prowadzenia prac przy wskazanych drogach powiatowych w szczególności w trakcie prac polegających na rozbiórce, montażu lub budowie poszczególnych elementów dróg, wytwarzany hałas oraz emisja spalin lub pyłu w związku z użyciem maszyn budowlanych i drogowych może naruszać życie ludzi, zwierząt dzikich jak i domowych. Wskazane elementy prac wpływać mogą również negatywnie na znajdujące się w pobliżu trawy, krzewy, drzewa. Ilości i stopień emitowanych zanieczyszczeń nie przewiduje się, aby był znaczący. Prognozuje się chwilowe punktowe zanieczyszczenie przede wszystkim hałasem związanym z użyciem ciężkich maszyn budowlanych z silnikami spalinowymi. Ze względu na przewidziany okres prac, związany wyłącznie z porą dzienną, będzie to miało charakter marginalny. Z tego powodu możliwe negatywne oddziaływania mogą wystąpić tylko chwilowo i punktowo, a po zakończeniu inwestycji nie przewiduje się dalszych oddziaływań wskazanych źródeł hałasu i drgań.

Klimat akustyczny w obrębie dróg wiąże się przede wszystkim z wielkością potoków pojazdów silnikowych poruszających się po jezdni oraz z stanem dróg. Przez wykonywanie zadań przewidzianych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030, możliwe jest zmniejszenie generowanego hałasu będącego wynikiem np. złej jakości dróg, niedostosowania przekroju drogowego do istniejących obciążeń - z tego powodu przewiduje się zmniejszenie na odcinkach przewidzianych do remontów, przebudowy lub modernizacji poziomu istniejącego hałasu oraz dostosowanie dróg do możliwego w dłuższej perspektywie wzrostu ilości pojazdów, co w perspektywie długoterminowej eksploatacji zapewni pozytywne oddziaływanie na środowisko.

Wody powierzchniowe i podziemne

Kontrola i modernizacja systemu kanalizacji w obrębie pasa drogowego będzie miała pozytywny wpływ na stan wód - w szczególności wód podziemnych. W przypadku, gdy system kanalizacji deszczowej, mający z zadanie odprowadzenie zanieczyszczeń lub wód opadowych z przekroju drogowego jest niesprawny, lub niedostosowany do np. obecnych warunków klimatycznych, wody wraz z zanieczyszczeniami mogą przedostawać się do gleb, a co za tym idzie do wód podziemnych. Niedostosowanie przepustowości kanalizacji przyjezdniowej do sytuacji np. nawałnych deszczy czy burz (występujących coraz częściej w porównaniu z danymi wieloletnimi) może być powodem utrudnień na drogach przez zalegającą na jezdniach wodę opadową, a nawet czynnikiem powodującym lokalne podtopienia. Z tego powodu w przypadku działań zawartych w Programie Rozwoju, można wykonać ocenę jakości i dostosowania systemu odprowadzania wód i zanieczyszczeń z pasa drogowego do kanalizacji, a w przypadku zaobserwowania niskiego poziomu funkcjonalności lub jego braku - wykonać niezbędne działania inwestycyjne niwelujące oddziaływania negatywne dla wód i gleb. Z tego powodu przewiduje się iż w perspektywie zachowania odpowiedniej sprawności odbierania i oczyszczania wód opadowych, a także innych substancji znajdujących się w obrębie pasa drogowego, realizacja zadań będzie wpływała pozytywnie na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Jedyne możliwe

wystąpienie oddziaływań negatywnych na ten czynnik środowiska związany może być jedynie do tych zadań, które dotyczą ciągów w bezpośrednim sąsiedztwie rzek, jezior i stawów - dla nich w trakcie realizacji mogą występować oddziaływania negatywne w postaci emisji do tych cieków pyłów i zanieczyszczeń w poziomie ponadnormatywnym względem okresu przed rozpoczęciem realizacji prac, jednak oddziaływania te będą charakteryzowały się zasadniczo niską skalą, obszarem oddziaływania oraz okresem trwania - mogą występować jedynie w trakcie wykonywania konkretnych prac budowlanych i zostaną zakończone w momencie zakończenia danych prac.

Powierzchnia ziemi

Realizacja działań budowlanych może doprowadzać na odcinkach, które będą wskazane do realizacji zadań programu rozwoju do czasowego zajęcia terenu, co będzie prowadzić do pogorszenia warunków glebowych. Na etapie planowania i opracowywania dokumentacji i formułowania warunków realizacji przedsięwzięć można założyć i zawrzeć elementy kompensujące, ograniczające i eliminujące ewentualne oddziaływania negatywne. Po wykonaniu prac budowlanych, na etapie eksploatacji wskazanych odcinków dróg, nie przewiduje się stałego zajęcia powierzchni ziemi. Po zakończeniu prac wszelkie obszary zajęte przez pojazdy, sprzęt oraz materiały wymagane do prac zostaną usunięte i przez to oddziaływania można zaliczyć do oddziaływań krótkotrwałych. W trakcie eksploatacji potencjalne oddziaływania, jakie mogą być związane z powierzchnią ziemi wokół ciągów dróg i obiektów infrastruktury drogowej, związane będą w głównej mierze z możliwością przedostania się do gleby substancji szkodliwych - paliw, płynów samochodowych itp. Dodatkowo glebę zanieczyścić mogą również środki chemiczne wykorzystywane w okresach zimowych do utrzymania dróg - w głównej mierze NaCl, CaCl₂ lub MgCl₂, jednak ze względu na obecne wykorzystywanie tych odcinków dróg w tym utrzymywanie tych dróg w taki sposób, nie przewiduje się zmian względem stanu obecnego (możliwe zabezpieczenie lub zniwelowanie miejsc mogących w przyszłości być miejscem przedostawania się tych substancji do gleby, będzie dodatkowo pozytywnie wpływać na gleby znajdujące się wokół wskazanych odcinków dróg). Dodatkowo, powyżej, w prognozie oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne założono, iż kanalizacja będzie sprawdzona pod kątem odprowadzania wód i zabezpieczenia wód podziemnych przed przedostawaniem się substancji szkodliwych, a to dotyczy również gleb, przez które te substancje mogą dostać się do warstw wód podziemnych. Z tego powodu przewiduje się pozytywne oddziaływanie w perspektywie długotrwałej w obszarze przebudowywanych odcinków dróg do realizacji zadań, jakie zostały zawarte w programie rozwoju.

Przyjęcie Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 nie będzie generować znaczących niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi, ponieważ nie zawiera ustaleń sprzecznych z wymaganiami dotyczącymi zasad ochrony powierzchni ziemi.

Krajobraz

Realizacja wskazanych zadań nie będzie wpływać na krajobraz otoczenia zarówno w trakcie jak i po realizacji zadań budowlanych, remontowych lub modernizacyjnych. Realizacja projektów nie zmieni w znaczący sposób otoczenia ze względu na charakter przewidzianych prac - dotyczyć one będą istniejących ciągów komunikacyjnych, a więc nie zostanie zmieniony krajobraz - obszar zajęty przez pas drogowy zostanie niezmieniony. Krajobraz naturalny i zurbanizowany również nie odmieni się w znaczący sposób (zmiany może ulec jedynie niewielkie zwiększenie pasa zajętego przez drogę związanego z lokalizacją np. poszczególnych elementów, jednak będzie to miało charakter marginalny i dotyczący wyłącznie ścisłego otoczenia danego odcinka drogi, gdzie np. brakuje elementów bezpieczeństwa, obecna infrastruktura stwarza zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi lub zwierząt itp.).

Zasoby naturalne

Zasoby surowców naturalnych w wyniku realizacji Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 zostaną uszczuplone o względnie niewielkie ilości, potrzebne ze względu na wykorzystywanie ich przy pracach realizacyjnych. Dotyczy to przede wszystkim kruszyw, materiałów budowlanych, surowców metalicznych czy też mas bitumicznych. Ilość wymagana do realizacji ww. zadań nie będzie jednak znacząco uszczuplać zasobów naturalnych w regionie. Z tego powodu nie przewiduje się ryzyka wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko.

Prognozuje się neutralny wpływ inwestycji przewidzianych do realizacji w programie rozwoju na wskazany komponent środowiska zarówno na etapie realizacji inwestycji jak i w okresie po oddaniu inwestycji do publicznego użytku.

Zabytki i dobra materialne

Główne zagrożenia jakie dotyczą dóbr materialnych i zabytków jakie znajdują się na terenie powiatu oświęcimskiego w związku z realizacją zadań zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 bazują przede wszystkim na zagrożeniu ze strony działań jakie mogą być podejmowane w ich bezpośrednim sąsiedztwie - prace ziemne, wycinki zadrzewień lub krzewów co niesie ze sobą możliwość uszkodzeń również obiektów zabytkowych. Inwestycje w większości położone są z dala od lokalizacji obiektów zabytkowych i o dużej wartości historycznej lub kulturowej, które znajdują się na terenie Powiatu Oświęcimskiego. W przypadku zadań umiejscowionych niedaleko takich obiektów (zad. nr. 2 - przebudowa drogi powiatowej 1881K w Oświęcimiu oraz zad. nr. 20 - przebudowa drogi powiatowej 1864K w Grojcu) charakter prac może powodować niewielkie oddziaływania związane z charakterystyką prac drogowych jednak te oddziaływania będą na tyle niewielkie, iż nie można prognozować iż oddziaływania te będą potencjalnie w znaczący sposób wpływać na zabytki i dobra materialne. Prowadzenie robót ziemnych wiąże ze sobą ryzyko odkrycia w tym zniszczenia obiektów i zabytków archeologicznych, jednak prawdopodobieństwo odkrycia na odcinkach pasów drogowych, jakie są przewidziane w programie rozwoju jest niewielkie. Dodatkowo inwestor i wykonawca jest zobligowany na podstawie ustawy o ochronie zabytków do poinformowania właściwych organów.

Na etapie eksploatacji czynniki mogące oddziaływać na zabytki i dobra materialne związane z przewidzianymi w dokumencie rozbudowami, przebudowami lub modernizacjami dróg powiatowych nie zmieniają się z okresu sprzed fazy realizacji zadań. Zagrożenie jakie występuje na drogach publicznych ma formę niebezpiecznych zdarzeń, które prowadzą do uszkodzeń tych obiektów - wypadki i kolizje z obiektami, sytuacje nadzwyczajne w tym katastrofy naturalne. Są to jednak sytuacje punktowe, rzadkie oraz w przypadku wypadków samochodowych często całkowicie niezależne od stanu drogi (nadmierna prędkość, błąd kierowcy, jazda po spożyciu alkoholu lub innych używek, zły stan pojazdu). Ze względu na skalę i charakter zmian jakie będą wprowadzane na podstawie programu rozwoju, nie należy jednak przewidywać, aby były one czynnikiem powodującym wzrost prawdopodobieństwa wystąpienia tych zdarzeń, a w przypadku kolizji i wypadków można przewidywać że w wyniku uzupełnień które polegać będą na zmianie cech dróg (zmiana nakładki asfaltowej, wyposażenie w elementy odblaskowe, doświetlenie miejsc potencjalnych kolizji, korekta przebiegu lub parametrów łuków pionowych lub poziomych itp.) może nastąpić spadek prawdopodobieństwa wystąpienia takich zdarzeń, a co za tym idzie spadek możliwego oddziaływania na dobra materialne i zabytki znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie pasów drogowych.

XI. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

1. Jakość powietrza

W ramach ograniczania skutków negatywnych oddziaływań jakie mogą wpływać na jakość powietrza:

- W długich okresach bezdeszczowej pogody w trakcie realizacji prac można zraszać powierzchnie terenu wodą, aby ograniczyć pylenie okolicy miejsca robót.
- Transport wszelkich materiałów sypkich - piasku, żwiru itp. powinien odbywać się za pomocą pojazdów wyposażonych w opony w celu ograniczenia pylenia podczas wyładowywania z przyczep.
- Pojazdy wykorzystywane na miejscach robót, a także w ramach transportu materiałów lub urobku, powinny charakteryzować się stosunkowo najniższymi parametrami emisji zanieczyszczeń.

2. Klimat

Głównym czynnikiem mogącym wpływać negatywnie na klimat są roboty drogowe w ramach prac remontowych i budowlanych wskazanych odcinków. Powstające w wyniku prac sprzętu i maszyn oraz pojazdów transportowych spaliny są źródłem emisji spalin do atmosfery. Z tego też powodu działania mające na celu redukcję potencjalnych czynników wpływających negatywnie na klimat w wyniku realizacji zadań wskazanych w programie rozwoju muszą dotyczyć tych właśnie czynników. W celu redukcji poziomu emitowanych spalin można zakładać w toku prac nad dokumentacją lub treścią warunków zamówienia na wykonywaną pracę zawarcie wymagań na: redukcję czasu pracy maszyn do minimum gwarantującego odpowiedni poziom robót i czas wykonania, stosowanie maszyn posiadających odpowiednie atesty i przeglądy, stosowanie maszyn i sprzętu o parametrach gwarantujących obniżenie emisji spalin do atmosfery.

3. Klimat akustyczny

W celu ochrony i minimalizacji oddziaływań związanych z generowanym hałasem zadania zawarte w programie powinny na etapie realizacji: być wykonywane w godzinach dziennych (7:00-21:00), wykorzystywać maszyny nowoczesne, wyposażone w elementy ograniczające emisję hałasu, posiadające wszelkie zgody, pozwolenia i atesty kwalifikujące je np. do danych kategorii maszyn (ze względu na poziomy emisji hałasu, wykorzystane części mogące pomagać w redukcji hałasu).

4. Wody

Zadania zawarte w programie rozwoju, w celu podjęcia prac dotyczących dokumentacji i w trakcie procedur przetargowych, Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu może zastrzec w dokumentacji lub treści umów na wykonanie robót związanych z realizacją zadań, zapisy zobowiązujące wykonawców do przestrzegania wszelkich praktyk mających na celu ograniczenie ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub podziemnych. Do takich praktyk należeć mogą: ograniczanie wykorzystania maszyn i sprzętu przy racjonalnej maksymalizacji prac ręcznych, wykorzystywanie sprzętu i maszyn posiadających odpowiednie i aktualne atesty, przeglądy, wykonywanie wymian płynów, tankowanie wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych, zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem ich do gruntu/systemu kanalizacji, właściwe zabezpieczenie miejsc składowanie odpadów - w szczególności odpadów mogących przenikać do gruntów, a także regularne przekazywanie nagromadzonych odpadów wyspecjalizowanym firmom.

5. Powierzchnia ziemi

Ze względu na charakter wykonywanych robót, nie jest możliwe zniwelowanie całkowicie oddziaływania na powierzchnię ziemi części prac przewidzianych w ramach Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Natomiast w ramach prac ziemnych, prowadzone prace nie będą pogarszać w sposób znaczący powierzchni ziemi, jaka będzie wykorzystana na np. składowanie urobku, materiałów budowlanych, miejsce postoju maszyn. Po wykonaniu prac realizacyjnych powierzchnia ziemi, która zostanie w znaczący sposób zniszczona proponuje się aby została odbudowana w stopniu porównywalnym do stanu sprzed rozpoczęcia prac, aby w ten sposób regeneracja powierzchni ziemi pozwoliła na wrócenie do pierwotnego stanu.

6. Krajobraz

Oddziaływanie na krajobraz miejski, a także wiejski oraz obszary niezagospodarowane w wyniku działalności człowieka będzie znikome. W wyniku realizacji działań wskazanych w Programie Rozwoju zostaną przebudowane, zmodernizowane lub też rozbudowane istniejące już odcinki dróg powiatowych, a co za tym idzie nie zostaną zagospodarowane nowe tereny, które jeszcze nie były w sąsiedztwie dróg powiatowych. Z tego powodu nie przewiduje się działań ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania.

7. Ludzie

Działania wskazane w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 wpływać będą w pozytywny sposób na etapie eksploatacji wskazanych w dokumencie ciągów. Na etapie realizacji prac polegających na remoncie, modernizacji lub też rozbudowie odcinków dróg powiatowych, prace budowlane mogą negatywnie wpływać na osoby poruszające się w ciągu tych dróg, wymuszając uciążliwości związane z komfortowym i płynnym dojazdem do miejsc docelowych. Dodatkowo na terenach zamieszkałych wzdłuż odcinków gdzie przewidziane zostaną prace realizacyjne założenia programu, przedsięwzięcia będą w pewnym stopniu wpływać negatywnie na lokalną społeczność ze względu na generowany hałas, drgania czy też zanieczyszczenie powietrza pyłem z placu budowy lub wyższą emisją spalin. Oddziaływania te jednak zarówno dla podróżujących jak i dla mieszkańców będą miały charakter krótkotrwały i ograniczony do najbliższej okolicy miejsca aktualnych prac. Możliwe oddziaływania zakończą się wraz z zakończeniem etapu realizacji przy sąsiedztwie zabudowań lub też wraz z zakończeniem realizacji wszystkich prac związanych z całym zakresem prac dla danej drogi. Na etapie eksploatacji przewiduje się natomiast wystąpienie pozytywnych oddziaływań, przez zwiększenie komfortu, płynności jazdy, co wiązać się będzie ze zmniejszeniem również prawdopodobieństwa wystąpienia awarii pojazdów. Przez upłynnienie jazdy zmniejszy się emisja do atmosfery substancji szkodliwych, co wpłynie pozytywnie na zdrowie i jakość życia mieszkańców okolic wskazanych odcinków dróg. Podniesiony zostanie także poziom bezpieczeństwa w szczególności odczuwalny przez niezmotoryzowanych uczestników dróg: pieszych i rowerzystów.

Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań – dla przedsięwzięć związanych ze zdrowiem ludzi:

- realizacja inwestycji w godzinach dziennych,
- minimalizacja zajętości terenu,
- ograniczenie w miarę możliwości hałasu, przez stosowanie maszyn opisanych w punkcie dot. klimatu akustycznego,

- przekazywanie wiadomości o planowanych utrudnieniach i ewentualnych możliwych objazdach, stosowanie sygnalizacji świetlnej lub kierowanie ruchem na odcinkach przebudowywanych gdzie zastosowany będzie ruch wahadłowy.

8. Różnorodność biologiczna

W ramach realizacji zadań zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030, wystąpią zadania, które będą zlokalizowane w stosunkowo niewielkiej odległości od form ochrony przyrody: obszarów Rezerwatów, Obszary Natura 2000 oraz Użytki ekologiczne - dotyczy to:

- "Przebudowa drogi powiatowej nr 1883K ul. Więżniów Oświęcimia w Oświęcimiu",
- "Przebudowa drogi powiatowej nr 1881K ul. S. Leszczyńskiej w Oświęcimiu",
- "Remont drogi powiatowej nr 1807K, Trzebieńczyce, Zator, ul. gen. Milana-Kamskiego, Nadrzeczna",
- "Przebudowa drogi powiatowej nr 1895K ul. Nadwiślańska w Oświęcimiu oraz ul. Oświęcimska w Dworach Drugich",

Część zadań będzie występować na terenie obszarów Natura 2000:

- "Remont drogi powiatowej nr 1867K, Grojec, Zaborze, ul. Grojecka, Kasztanowa",
- "Przebudowa drogi powiatowej nr 1877K ul. Browarna oraz ul. Borska w Harmężach",
- "Przebudowa drogi powiatowej nr 1864K ul. Główna w Grojcu i ul. Lanckorona w Łazach",
- "Przebudowa drogi powiatowej nr 1863K ul. Główna, Plac Św. Macieja, ul. Mostowa w Bielanych wraz z obiektem mostowym",
- "Przebudowa drogi powiatowej nr 1897K ul. Porębska w Zaborzu i ul. Wadowicka w Porębie Wielkiej",

Dodatkowo teren jednego z zadań - "Przebudowa drogi powiatowej nr 1895K ul. Nadwiślańska w Oświęcimiu oraz ul. Oświęcimska w Dworach Drugich" będzie zlokalizowany na obszarze korytarza ekologicznego "Dolina Górnej Wisły" oraz na pograniczu korytarza "Dolina Skawy". Na etapie realizacji występować będą oddziaływania negatywne związane z robotami remontowymi i budowlanymi z zakresu robót drogowych: wydzielanie spalin z maszyn i sprzętu, w okresach suszy emisja pyłów z powierzchni ziemi, hałas i wibracje. Oddziaływania te będą jednak punktowe i krótkotrwałe. Z tego powodu proponuje się działania zawarte w poprzednich punktach, które dotyczą ochrony roślin oraz zwierząt.

9. Dobra materialne i zabytki

W przypadku dóbr materialnych i zabytków, zakres ujętych w programie rozwoju zadań, nie będzie przewidywał narażenia w jakikolwiek sposób obiektów zawartych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków czy też Gminnych Ewidencjach Zabytków. W przypadku wystąpienia na odcinku drogi powiatowej przewidzianej do realizacji prac w ramach programu rozwoju obiektu zabytkowego, Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu zastrzegać będzie w dokumentacjach projektowych lub w treści dokumentacji przetargowej odpowiednie zapisy, mające na celu zagwarantowanie odpowiedniego zabezpieczenia oraz działań z zakresu zachowania ochrony przed zniszczeniem danego obiektu.

XII. Propozycje działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b uuoś nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Nie jest jednak zdefiniowane w sposób jednoznaczny pojęcie wariantów alternatywnych. Dosłownie można rozumować iż są to warianty możliwe w sposób realny i rzeczywisty zastępować warianty znajdujące się w treści dokumentu. Wyklucza to zatem przedstawianie wariantów abstrakcyjnych, trudnych do realizacji biorąc pod uwagę uwarunkowania i realia gospodarcze, środowiskowe, społeczne.

Wśród możliwych do zaproponowania rozwiązań alternatywnych można uznać:

- Brak prowadzenia wszelkich prac realizacyjnych związanych z inwestycjami przewidzianymi w dokumencie.
- Zmiany w lokalizacji przebiegu dróg wyznaczonych do prac zgodnych z dokumentem.

Alternatywą dla realizacji zadań zapisanych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030, jest nieinwestowanie w wskazane odcinki dróg pod względem remontów, przebudowy, modernizacji lub rozbudowy. W wyniku braku realizacji wskazanych w programie inwestycji, na terenie powiatu pogorszeniu w dalszym ciągu ulegać będzie poziom infrastruktury drogowej. Przyczyni się to do dalszego osłabiania się komfortu jazdy, a co za tym idzie ciągłego obniżania się jakości życia. Drogi pozostawione w złym stanie technicznym powodować będą zwiększone emisje hałasu, mało efektywną jazdę, co powodować będzie wzrost emisji spalin do atmosfery, oddziałując negatywnie nie tylko na atmosferę, ale także na faunę, florę oraz ludzi mieszkających w sąsiedztwie tych dróg. Zły stan dróg będzie oddziaływał na krajobraz wokół odcinków tych dróg, przez co zmniejszy się atrakcyjność tych obszarów. Wariant ten jest jednak sprzeczny z polityką społeczno-gospodarczą Powiatu Oświęcimskiego oraz oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców. Jak przedstawiono wyżej powstrzymanie się od wskazanych działań może więc przyczynić się do pogorszenia stanu środowiska w perspektywie długoterminowej.

Alternatywa dla wskazanych w dokumencie zadań, przy której zapewnione będzie wykonywanie prac realizacyjnych jest zmiana przebiegu niektórych elementów lub odcinków dróg wyznaczonych do przebudowy, rozbudowy lub modernizacji. Jednak brak interwencji na odcinkach dróg, które wymagają remontów ze względu na ich słaby stan techniczny oraz braki w infrastrukturze (np. bezpieczeństwa podróżnych poruszających się nie za pomocą pojazdów silnikowych: pieszo lub np. rowerami, hulajnogami) mija się z celem realizacji tych zadań. Pogarszający się stan wskazanych odcinków wpływać będzie w dalszym stopniu na pogłębiające się oddziaływania negatywne, które występują na tych odcinkach. W przypadku zmiany lokalizacji odcinków dróg powiatowych, dla których przewidziane są prace rozbudowujące wskazane odcinki o elementy zarówno liniowej jak i punktowej infrastruktury drogowej, wskazane w programie rozwoju zadania wskazane w konkretnych miejscach (np. ul. Jana III Sobieskiego w Kętach, ul. Mieszka I w Chelmku) i ze względu na braki w infrastrukturze na tych ciągach nie jest możliwa zmiana lokalizacji, powodująca zwiększenie względem tych zadań pozytywnych oddziaływań na środowisko. Dodatkowo rozbudowa infrastruktury punktowej (np. ul. Nowowiejska w Gorzowie) związana jest z poprawą bezpieczeństwa w konkretnych miejscach wskazanych ze względu na ich uwarunkowania mogące przyczynić się do zwiększonego prawdopodobieństwa wystąpienia sytuacji niebezpiecznych.

Scenariusz lokalizacji części zadań w innych miejscach wiązać się będzie dodatkowo z zwiększeniem niekorzystnych oddziaływań, które w obecnych zadaniach nie występują. Zmiana np. przebiegu niektórych dróg spowoduje zwiększenie zajętości terenu przez elementy liniowe lub punktowe, zmieni krajobraz obecny przez jego większe zurbanizowanie, co też w przypadku dróg prowadzonych w

terenach wiejskich lub w bliskości siedlisk zwierząt może zwiększać ryzyko potrącenia w związku z przecięciem naturalnych dotychczas ścieżek i korytarzy przemieszczania się zwierząt.

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 nie jest dokumentem przedstawiającym w szczegółowy sposób rozwiązań technicznych jakie będą dotyczyć poszczególnych zadań. Z tego względu trudno o przedstawienie alternatywnych rozwiązań niestanowiących w zasadzie nowych propozycji. Rzeczywiste, alternatywne rozwiązania będą pojawiały się sukcesywnie w miarę zmieniających się uwarunkowań finansowych, koncepcyjnych i prawnych dla każdego z zadań. Założyć należy, że w trakcie prac związanych z tworzeniem koncepcji i przygotowania dokumentacji technicznych przedstawiane będą wszystkie istotne okoliczności lub alternatywne warianty pozwalające na wybór rozwiązań optymalnych zawierających w sobie aspekty rozwojowe, środowiskowe, społeczne.

Wskazane możliwe negatywne oddziaływania jakie mogą pojawiać się krótkoterminowo i w sposób ograniczony przestrzennie należy na etapie przed realizacyjnym analizować pod względem niwelacji potencjalnych skutków jakie mogą wystąpić. Poszczególne zadania można rozważać poprzez np.:

- Uwzględnianie potrzeb i skutków środowiskowych w fazach realizacji i eksploatacji (etap tworzenia koncepcji i dokumentacji projektowych).
- Wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń w obszarach chronionych i zamieszkania oraz w ewentualnej bliskości obiektów zabytkowych lub dóbr materialnych wynikających z prac sprzętu i maszyn budowlanych.
- Skracanie do racjonalnego minimum najbardziej uciążliwych prac.
- Dostosowanie terminarza prac budowlanych do okresów wegetacyjnych, okresów lęgowych, rozrodu lub hibernacji niektórych gatunków zwierząt.

XIII. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w uuoś z rozdziału 3 (dział IV) dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć planowanych do realizacji, zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 ma charakter regionalny, a ewentualne negatywne oddziaływania będzie miało charakter oddziaływania lokalnego, skupionego wokół miejsca realizacji zadań. Stwierdzić należy, iż realizacja ww. programu rozwoju nie wskazuje możliwości oddziaływania na środowisko, które może objąć terytorium innego państwa.

XIV. Przewidywane metody analizy skutków realizacji programu

W celu oceny polepszenia lub pogorszenia stanu środowiska, która jest podstawą do oceny efektywności wdrażania polityk, należy wprowadzać poprawne i zgodne z zakresem polityki rozwoju metody uzyskania danych i informacji. W tym zakresie wyróżnić można dwa rodzaje monitoringu: przez wskaźniki jakości środowiska oraz wskaźniki ilościowe. Dzięki tym dwóm grupom wskaźników sprawdzać można czy realizacja założeń polityki rozwoju w tym zakresie odpowiada potrzebom społeczeństwa wraz z ochroną środowiska.

Wartości wskaźników rejestrowane w latach poprzednich muszą być wykorzystywane za wartości bazowe - punkty odniesienia dla "Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030". W zależności od aktualności dostępnych źródeł, wartości te mogą odnosić się do różnych lat, jednak należy korzystać z danych najbardziej aktualnych nie przekraczających okresu ok. 5

lat wstecz względem programu rozwoju. Monitoring wskaźników ma być potencjalną kluczową informacją w szczególności dla władz powiatu, uzyskując spojrzenie przez zestaw danych porównywalnych na przestrzeni lat lub w porównaniu z innymi podobnymi obszarami rozwoju. Monitoring wskaźników pozwala również na reagowanie w szybki sposób na ewentualne działania, które w wyniku np. nieprzewidzianych zdarzeń mogą zakłócić proces realizacji zadań lub wprowadzić niekorzystne czynniki, mające wpływ na zgodne z założeniami zrównoważone realizowanie inwestycji.

Pod względem środowiskowym, wskaźniki powinny wskazywać czy realizacja programu rozwoju przyczynia się do polepszenia, neutralności lub ewentualnego pogorszenia warunków środowiskowych. Jakościowo powinien objąć kontrolę przeprowadzenia procedur środowiskowych dla zaplanowanych zadań. Ilościowo powinien objąć zmiany konkretnych wartości dotyczących środowiska w momencie przyjęcia programu rozwoju.

Poniżej przedstawiono wskaźniki, na podstawie których może odbywać się monitoring środowiska w ramach Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Tab. 14 Proponowane wskaźniki monitoringu środowiska w ramach realizacji Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030.
(oprac. własne)

Obszar środowiska	Lokalizacja stacji/miejsca pomiarowego	Wskaźniki
Powietrze	Monitoring w punktach wyznaczonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	• dwutlenek siarki SO₂; • dwutlenek azotu NO₂; • tlenek węgla CO; • benzen C₆H₆; • ozon O₃; • pył PM₁₀; • pył PM_{2,5}; • ołów Pb w PM₁₀; • arsen As w PM₁₀; • kadm Cd w PM₁₀; • nikiel Ni w PM₁₀; • benzo(a)pieren B(a)P w PM₁₀
Klimat akustyczny	Monitoring w punktach wyznaczonych przez GDDKiA	Wartość przekroczeń hałasu drogowego w dB w dzień i w nocy.
Wody	Monitoring w punktach wyznaczonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	• Ocena stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych i sztucznych części wód potencjału ekologicznego);

		• Ocena stanu chemicznego; • Ocena stanu ogólnego
--	--	--

Tab. 15 Proponowane wskaźniki ilościowe do monitoringu realizacji Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030.
(oprac. własne)

Element oddziaływana na środowisko	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary
Klimat akustyczny	Długość przebudowanych dróg powiatowych	km
	Długość zmodernizowanych dróg powiatowych	km
Wody / Gospodarka wodno-ściekowa	Stopień skanalizowania powiatu	%
	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
Ludzie	Długość wybudowanych ciągów pieszych lub rowerowych	km
	Długość zmodernizowanych ciągów pieszych lub rowerowych	km
	Zlokalizowane elementy poprawy bezpieczeństwa osób niezmotoryzowanych na drogach powiatowych	szt.
Zasoby przyrodnicze	Lesistość powiatu	%
Obszary chronione	Powierzchnia obszarów form ochrony przyrody	ha
	Liczba form ochrony przyrody	szt.
	Liczba pomników przyrody	szt.

XV. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Cel opracowania

Niniejszą prognozę przygotowano na potrzeby przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. Najważniejszym celem przeprowadzenia prognozy jest ustalenie potencjału

oddziaływania realizacji zadań zawartych w tym dokumencie na środowisko. Wykonanie prognozy jest zgodne z art. 51 uuoś.

Zakres merytoryczny i cel Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

W Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 przedstawiono diagnozę stanu Powiatu Oświęcimskiego w różnorodnym zakresie, określono stan Powiatu w tym stan dróg powiatowych, zarządzanych przez Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu, a także wyznaczono na tej podstawie kierunki w tym zadania, jakie Powiat winien zrealizować w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu rozwoju. Głównym celem opracowania prognozy jest określenie potencjalnego oddziaływania realizacji dokumentu na środowisko.

Istniejące problemy środowiska na terenie Powiatu Oświęcimskiego

Do najważniejszych problemów na terenie Powiatu Oświęcimskiego zaliczyć można:

- Występowanie szkodliwych substancji w powietrzu.
- Niedostateczny stan wód podziemnych.
- Niedostateczna jakość dróg powiatowych.
- Zagrożenie hałasem komunikacyjnym, w szczególności wzdłuż głównych arterii.

Potencjalne zmiany w środowisku w wyniku braku realizacji zapisów Programu

- Niski komfort życia związany z problemami komunikacyjnymi.
- Niski poziom bezpieczeństwa wśród użytkowników dróg niezmotoryzowanych.
- Możliwe problemy z związane z odpowiednim odprowadzaniem wód opadowych i substancji z jezdni do systemu kanalizacji.
- Postępujący hałas związany z słabym stanem dróg.
- Brak zmian w poziomie emisji substancji do atmosfery wynikające z nieefektywnej jazdy na odcinkach dróg powiatowych.

Działania przewidziane w Programie Rozwoju, które mogą potencjalnie wpływać na środowisko

Przewidziane zadania w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 mogą wpływać potencjalnie na środowisko wyłącznie na etapie realizacji. Do potencjalnych czynników należą:

- Ruch pojazdów budowy oraz pojazdów przywożących i wywożących materiały.
- Emisja spalin wytwarzana z pojazdów oraz maszyn budowlanych.
- Emisja hałasu wytwarzana z pojazdów oraz maszyn budowlanych.
- Emisja pyłów wytwarzana z pojazdów oraz maszyn budowlanych.
- Czasowe utrudnienia w ruchu drogowym na poszczególnych odcinkach dróg.

Możliwe oddziaływania negatywne mogą wpływać na elementy różnorodności biologicznej, fauny i flory, wód oraz jakość życia ludzi zamieszkujących sąsiadujące tereny wzdłuż odcinków dróg. Jak przedstawiono w prognozie, oddziaływania te, jeśli wystąpią mogą mieć charakter krótkotrwały, o niewielkiej skali, zlokalizowany wyłącznie w miejscach prowadzonych robót, a także charakter zadań nie

wskazuje na występowanie tych oddziaływań po zakończeniu prac budowlanych. Każdy remont, przebudowa lub modernizacja dróg będzie zaplanowana z wyprzedzeniem, aby zapobiec kumulowaniu się oddziaływań w jednym momencie w wielu miejscach naraz. W momencie oddania do powszechnego użytku tych odcinków oddziaływania przestaną występować i jedyne oddziaływania mogące potencjalnie wpływać na środowisko będą dotyczyć użytku dróg, jednak w związku z obecnym wykorzystywaniem tych odcinków nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania z tego powodu. Dodatkowo w prognozie wskazano, że przez poprawę stanu dróg możliwe są redukcje spalin lub hałasu związanego z obecnym stanem tych dróg, a więc oddziaływania pozytywne w długotrwałym zasięgu czasowym.

Rozwiązania, które mogą zapobiegać, ograniczać lub łagodzić ewentualne negatywne oddziaływania

W przypadku realizacji wymienionych w programie rozwoju zadań, wskazano propozycje działań na etapie planowania i realizacji w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań i zapewnienia najwyższych standardów ochrony środowiska.

Dla większości przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania te mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej technologii, organizacji prac, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. W przypadku realizacji zaplanowanych inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, należy szczegółowo rozważyć wszystkie oddziaływania.

Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Realizacja zaproponowanych w dokumencie zadań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Propozycje działań alternatywnych

Zaproponowano rozwiązania alternatywne do realizacji w ramach Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030. W większości przypadków rozwiązania te nie przedstawiały w sobie uzasadnienia. W przypadku braku realizacji wskazanych działań możliwe jest występowanie negatywnych oddziaływań związanych z pogarszającym się stanem dróg i co za tym idzie brakiem rozwoju powiatu. Przedstawiono możliwe rozwiązania, które możliwe są do analizy oraz ewentualnego wprowadzania na etapach koncepcyjnych oraz tworzenia dokumentacji, które mogą niwelować czynniki na etapie realizacji mogące wpływać negatywnie.

Monitoring

Proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji celów i zadań Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 przez monitoring elementów środowiska i ocenę stopnia wdrażania założeń programu wykorzystując w tym celu wskaźniki udostępniane przez stacje badawcze GIOŚ oraz GDDKiA, a także wskaźniki ilościowe odzwierciedlające postępy w realizacji zadań wskazanych w dokumencie. Ocena podlegać powinna na wskaźnikach opracowanych w sposób jak najbliższy odzwierciedlający stan środowiska i presję na środowisko przez realizowane zadania.

XVI. Spis tabel

Tab. 1 Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny	17
Tab. 2 Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy	18
Tab. 3 Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego.....	18
Tab. 4 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	18
Tab. 5 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.	19
Tab. 6 Wykaz odcinków dróg krajowych, zlokalizowanych w Powiecie Oświęcimskim,.....	25
Tab. 7 Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujących się na terenie Powiatu Oświęcimskiego wraz z ich oceną stanu wód	29
Tab. 8 Ocena stanu JCWPd znajdujących się na terenie Powiatu Oświęcimskiego	31
Tab. 9 Użytkowanie gruntów na terenie Powiatu Oświęcimskiego na podst. Powszechnego Spisu Rolnego 2020.....	39
Tab. 10 Lista zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024 r.	41
Tab. 11 Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie Powiatu Oświęcimskiego.....	49
Tab. 12 Powierzchnia lasów wraz z podziałem ze względu na strukturę własnościową na terenie Powiatu Oświęcimskiego w 2023 r.....	54
Tab. 13 Zestawienie najważniejszych problemów ochrony środowiska opracowane na podstawie diagnozy stanu istniejącego	56
Tab. 14 Proponowane wskaźniki monitoringu środowiska w ramach realizacji Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030.....	80
Tab. 15 Proponowane wskaźniki ilościowe do monitoringu realizacji Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030.....	81

XVII. Spis rysunków

Rys. 1 Lokalizacja Powiatu Oświęcimskiego w województwie Małopolskim oraz podział Powiatu Oświęcimskiego na gminy.....	15
Rys. 2 Ukształtowanie terenu Powiatu Oświęcimskiego	16
Rys. 3 Lokalizacja stacji pomiarowych na terenie województwa małopolskiego wykorzystanych do oceny za rok 2024	20
Rys. 4 Zestawienie obszarów przekroczeń zanieczyszczeń na terenie województwa małopolskiego, wykazane w ocenie jakości powietrza za rok 2024	21
Rys. 5 Przebieg głównych cieków na terenie Powiatu Oświęcimskiego.....	28
Rys. 6 Mapa terenów zagrożenia powodziowego na terenie Powiatu Oświęcimskiego.....	30
Rys. 7 Jednolite Części Wód Podziemnych oraz Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, jakie znajdują się na terenie Powiatu Oświęcimskiego.....	33
Rys. 8 Schematyczne położenie Powiatu Oświęcimskiego na tle mezoregionów wg. Podziały fizykogeograficznego Kondrackiego.....	36
Rys. 9 Lokalizacja złóż naturalnych na terenie Powiatu Oświęcimskiego	40
Rys. 10 Lokalizacja stacji pomiarowych PEM w województwie małopolskim w 2024 r.	44

Rys. 11 Położenie form ochrony przyrody występujących na terenie Powiatu Oświęcimskiego	48
Rys. 12 Mapa lokalizacji dróg powiatowych zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025 - 2030 wraz z lokalizacją obszarów form ochrony przyrody.....	64

XVIII. Spis wykresów

Wykres 1 Zestawienie średniej rocznej temperatury powietrza dla miasta Oświęcim w okresie 1979-2024	22
Wykres 2 Roczna suma opadów w okresie 1979-2024 dla miasta Oświęcim	23
Wykres 3 Liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_{DWN}	26
Wykres 4 Liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_N	26
Wykres 5 Liczba osób narażonych na przekraczający dopuszczalne poziomy hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_{DWN}	27
Wykres 6 Liczba osób narażonych na przekraczający dopuszczalne poziomy hałas drogowy w Powiecie Oświęcimskim, wskaźnik L_N	27

Raport z przeprowadzenia konsultacji dotyczących projektów Programów Rozwojów do aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030

Na podstawie art. 19a Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2025 poz. 198) Zarząd Powiatu Oświęcimskiego zorganizował konsultacje Programów Rozwoju w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 stanowiących uszczegółowienie obowiązującej Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030.

Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu na podstawie art. 15 ust. 4 pkt. 2 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju podjęło prace mające na celu opracowanie Programów Rozwoju do obowiązującej Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030. W wyniku prac opracowano projekty:

- Programu Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030
- Programu Rozwoju Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030
- Programu Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030
- Programu Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Celem konsultacji było zebranie opinii na temat projektów ww. Programów Rozwoju oraz zapewnienie udziału osób i przedsiębiorstw lokalnych, partnerów społecznych i jednostek samorządu terytorialnego w procesie opracowania programów.

Zakres, termin i sposób konsultacji został określony Uchwałą Zarządu Powiatu Oświęcimskiego nr 65/193/2025 i ogłoszony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu.

Zgodnie z zał. do uchwały Nr L/362/2010 Rady Powiatu w Oświęcimiu z dnia 29 września 2010 r. w sprawie sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego proces konsultacji trwał 14 dni od dnia 14 maja 2025 roku do dnia 28 maja 2025 roku.

Interesariuszami w procesie konsultacji były przede wszystkim gminy Powiatu Oświęcimskiego, gminy sąsiadujące oraz związki i partnerzy społeczni i gospodarczy Powiatu Oświęcimskiego. Dodatkowo w ramach konsultacji przedłożono pismo do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie i Gliwicach w sprawie wydania opinii do Programów Rozwoju. W terminie przewidzianym na konsultacje, PGW Wody Polskie RZGW w Krakowie oraz w Gliwicach. Do dnia 30.05.2025 r. żadna z instytucji nie wniosła uwag do przesłanych projektów.

W ramach prowadzonego procesu zbierania uwag w formie elektronicznej oraz pisemnej nie wpłynęła żadna uwaga do zapisów Programów Rozwoju do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2025-2030.

Niniejsze sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zostało przygotowane w ustawowym terminie 30 dni od zakończenia procesu konsultacyjnego i zamieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu.

Cały proces konsultacyjny pozwolił na uczestnictwo różnych grup społecznych w proces opracowania Programów Rozwoju do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030.

Kraków, 30.05.2025 r.

W ramach opracowania Programów Rozwoju do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030 zwrócono się o wskazanie uwag i przedstawienie opinii, a także o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko. Poniżej przedstawiono listę wskazanych działań wynikających z umowy:

Konsultacje z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi	Program Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Program Rozwoju został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu do składania uwag. W wyznaczonym terminie nie wniesiono żadnych uwag.
	Program Rozwoju Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Program Rozwoju został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu do składania uwag. W wyznaczonym terminie nie wniesiono żadnych uwag.
	Program Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Program Rozwoju został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu do składania uwag. W wyznaczonym terminie nie wniesiono żadnych uwag.

	Program Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Program Rozwoju został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu do składania uwag. W wyznaczonym terminie nie wniesiono żadnych uwag.
Wystąpienie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie ws. uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Rozwoju	Program Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przewidzianych przedsięwzięć Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
	Program Rozwoju Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przewidzianych przedsięwzięć Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
	Program Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przewidzianych przedsięwzięć Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
	Program Rozwoju Pomocy Społecznej w	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przewidzianych

	Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	przedsięwzięć Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
Wystąpienie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego ws. uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Rozwoju	Program Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przewidzianych przedsięwzięć Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
	Program Rozwoju Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przewidzianych przedsięwzięć Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
	Program Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przedsięwzięć Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
	Program Rozwoju Pomocy Społecznej w	Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 2, ramy realizacji przedsięwzięć

	Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Programu Rozwoju nie dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - z tego względu nie jest wymagane wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia sooś
PGW Wody Polskie	Program Rozwoju Cyfrowego w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Przesłano do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz w Gliwicach pismo z prośbą o wyrażenie opinii ws. Programu Rozwoju. Na dzień 30.05.2025 r. nie przesłano odpowiedzi
	Program Rozwoju Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Przesłano do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz w Gliwicach pismo z prośbą o wyrażenie opinii ws. Programu Rozwoju. Na dzień 30.05.2025 r. nie przesłano odpowiedzi
	Program Rozwoju Oświaty w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Przesłano do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz w Gliwicach pismo z prośbą o wyrażenie opinii ws. Programu Rozwoju. Na dzień 30.05.2025 r. nie przesłano odpowiedzi
	Program Rozwoju Pomocy Społecznej w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030	Przesłano do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz w Gliwicach pismo z prośbą o wyrażenie opinii ws. Programu Rozwoju. Na dzień 30.05.2025 r. nie przesłano odpowiedzi

Uzasadnienie i podsumowanie

Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Podsumowanie wynikające z art. 55 ust. 3 wraz z Uzasadnieniem wynikającym z art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2024 poz. 1112)

Kraków, grudzień 2025

I. Uzasadnienie

Informacja o udziale społeczeństwa w postępowaniu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii

W oparciu o art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w ramach zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu "Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030" przeprowadzono konsultacje Prognozy Oddziaływania na Środowisko "Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030".

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w terminie od 5 grudnia 2025 r. do 29 grudnia 2025 r. Uwagi dotyczące konsultowanego dokumentu można było składać poprzez wypełnienie stosownego formularza i przekazanie go

- osobiście w Starostwie Powiatowym w Oświęcimiu,
- poprzez przesłanie pocztą tradycyjną na podany w ogłoszeniu adres,
- poprzez przesłanie pocztą elektroniczną na podany w ogłoszeniu adres e-mail Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu
- poprzez przesłanie wypełnionego formularza za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej

Przez cały okres trwania konsultacji możliwości zapoznania się z Programem Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko oraz formularz zgłaszania uwag dostępne były:

- przez ogłoszenie na stronie powiatu: <https://www.powiat.oswiecim.pl/>
- w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu

Informację o przeprowadzonych konsultacjach Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu "Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030" opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu

Informacja o sposobie i zakresie uwzględnienia uwag w wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu Rozwoju:

W toku przeprowadzonych konsultacji, w terminie od 5 grudnia 2025 r. do 29 grudnia 2025 r. do Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu nie wpłynęła żadna uwaga i opinia do Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu "Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030".

II. Podsumowanie

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

"Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030" jest dokumentem określającym kierunki rozwoju zarządzanych przez Powiat Oświęcimski dróg na najbliższe lata. Realizacja wskazanych w dokumencie działań przyczyniać się będzie do trwałego oraz zrównoważonego rozwoju powiatu. Wskazane w dokumencie zadania wskazują w ogólny sposób na lokalizację i zakres działań jakich wymagają, są to jednak informacje o dość ogólnym zakresie (nie wprowadzają informacji dotyczących rozwiązań technicznych, zastosowanych technologii lub parametrów technicznych). Prognoza oddziaływania na środowisko do Programu Rozwoju wskazuje, że ustalenia zawarte w dokumencie nie przyczynią się do występowania znaczącego oddziaływania negatywnego na środowisko, zarówno na etapie realizacji, jak i późniejszej eksploatacji. Analiza działań alternatywnych jaką zawarto w prognozie wskazała, że wskazane zadania w Programie Rozwoju są rozwiązaniami optymalnymi pod kątem stanu środowiska oraz rozwoju powiatu.

W świetle opinii oraz uwag zebranych na etapie opiniowania przez wskazane w ustawie organy, a także po etapie konsultacji do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w formie uzupełnionej o uwagi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie. W uzupełnionej wersji Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i wskazuje jednoznacznie na działania powiatu w kwestii prowadzenia polityki rozwoju dotyczącego obszaru komunikacji w Powiecie Oświęcimskim.

W związku z powyższym realizacja założeń i celów Programu Rozwoju nie spowoduje wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w szczególności na sieć obszarów chronionych w tym Obszarów Natura 2000, a także nie zagrozi ich integralności. W prognozie oddziaływania na środowisko do Programu Rozwoju stwierdzono, że realizacja zadań zawartych w Programie Rozwoju będzie w niewielkim stopniu sprzyjać ochronie środowiska. Odstąpienie od przyjęcia Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 pozbawiłoby samorząd Powiatu Oświęcimskiego narzędzia sprzyjającego rozwojowi regionu i równocześnie wdrażaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Przebieg oraz najważniejsze ustalenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Artykuł 46 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko nakładają na organy administracji publicznej obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektów dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko realizacji programu rozwoju jest prognoza oddziaływania na środowisko.

Ustalenia zawarte w Prognozie Oddziaływania na Środowisko

Głównym celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest ustalenie, jaki wpływ na środowisko będzie miała realizacja postanowień Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

W prognozie przeanalizowano możliwy wpływ realizacji ustaleń Programu Rozwoju na następujące elementy: wody powierzchniowe i podziemne, klimat i adaptację do skutków zmian klimatycznych,

bioróżnorodność i środowisko przyrodnicze, jakość życia i zdrowie ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz i dobra kultury, powietrze i klimat akustyczny. Przedstawiono ocenę oddziaływania Programu Rozwoju w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska. W sposób ogólny określone zostały potencjalne niekorzystne skutki środowiskowe związane z realizacją poszczególnych zadań.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą budowy/realizacji przedsięwzięć. Potencjalne długoterminowe lub trwałe oddziaływania przyjęto, iż nie wystąpią w związku z charakterem i skalą zadań jakie przewiduje Program Rozwoju. Potencjalne nieznacznie negatywne skutki realizacji postanowień Programu Rozwoju kompensowane są poprzez oddziaływania pozytywne zawiązane m.in. z:

- poprawą warunków życia ludzi,
- zwiększeniem bezpieczeństwa ludzi oraz zwierząt w zakresie ciągów drogowych,
- zmniejszeniem emisji spalin i substancji szkodliwych do środowiska,
- niwelowania wzrostu emisji hałasu do środowiska zarówno naturalnego jak i miejskiego.

Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie zadań inwestycyjnych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania środowiskowe.

W prognozie opisano środki zapobiegające i ograniczające, jakie należy zastosować podczas realizacji zaplanowanych działań. Sformułowane zostały rekomendacje dotyczące wdrażania ustaleń Programu Rozwoju i tworzenia projektów, w tym m.in.:

- zapewnienie w projektach budowlanych rozwiązań z zakresu retencji wód opadowych i roztopowych,
- ochrona zieleni przydrożnej na odcinkach dróg powiatowych zaplanowanych do realizacji zadań z Programu Rozwoju
- ograniczanie użycia maszyn wytwarzających kurz, drgania oraz hałas, a także emitujących substancje szkodliwe do atmosfery do minimum
- zapewnienie w projektach wykorzystania sprawnego sprzętu, w celu minimalizacji możliwych negatywnych oddziaływań
- uwzględnianie wprowadzania zieleni w formie niskiej i wysokiej, przy uwzględnieniu zmienności sezonowej, odporności na warunki miejskie, uwarunkowań infrastrukturalnych i przestrzennych oraz funkcjonalnych,
- nadanie wysokiego priorytetu badaniu zgodności projektów przedsięwzięć z przepisami o ochronie środowiska oraz o warunkach technicznych w budownictwie.

W prognozie oddziaływania na środowisko stwierdzono, że ustalenia zawarte w Programie Rozwoju nie generują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Ponadto realizacja zadań może skutkować zwiększeniem poziomu ochrony środowiska. Dokument Programu Rozwoju uwzględnia zasadę zrównoważonego rozwoju i może sprzyjać realizacji celów środowiskowych pod warunkiem nadania wysokiej wagi aspektom próśrodkowiskowym na etapie przygotowania i realizacji zaplanowanych inwestycji.

Opinie właściwych organów

Działając na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w dniu 21.05.2025r. zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie z wnioskiem o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie pismem z dnia 17.06.2025r. (znak: OO.410.1.18.2025.MaS) odmówił uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Pismem z dnia 17.06.2025 (znak: OO.411.1.4.2025.MaS) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy.

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie po przesłaniu pisma z dnia 18.06.2025 r. (znak: NS.9022.6.27.2025) z prośbą o przesłanie wyjaśnień dotyczących dokumentu, pismem z dnia 16.07.2025r. (znak: NS.9022.6.27.2025), po zapoznaniu się z dokumentem oraz wyjaśnieniami przesłanymi w dniu 25.06.2025r. odmówił uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodnił równocześnie zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy.

Dla potrzeb przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opracowana została „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030”, która wraz z projektem „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim” w dniu 22.09.2025r. została przekazana do zaopiniowania do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po uzupełnieniu na podstawie pisma z dnia 09.10.2025 r. (znak: NS.9022.6.76.2025) zaopiniował po zapoznaniu się z przesłaną 13 października uzupełnioną dokumentacją bez zastrzeżeń projekt Programu Rozwoju wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (pismo z dnia 13.11.2025 r., znak: NS.9022.6.76.2025).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie w piśmie z dnia 22.10.2025r. (znak: OO.410.1.46.2025.MaS) zaopiniował bez zastrzeżeń projekt Programu Rozwoju, wraz z przekazanymi uwagami do Prognozy Oddziaływania na Środowisko Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030.

W tabeli poniżej przedstawiono sposób rozpatrzenia uwag zawartych w opinii RDOŚ:

Lp.	Treść opinii	Sposób i zakres uwzględnienia opinii RDOŚ
1.	Wydaje się, że Rozdział VIII. „Istniejące problemy środowiska” nie wyczerpuje tematyki wymaganej przez art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c uuoś - „istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”. W rozdziale tym pojawia się odniesienie do „zagrożenia jakie niesie ze sobą zła jakoś wód powierzchniowych i podziemnych”, natomiast niejasny jest ten problem w kontekście założeń Programu obejmującego rozwój dróg. W rozdziale tym brakuje wyjaśnienia powiązania problemu z realizacją projektu dokumentu.	Uwaga uwzględniona w całości - w rozdziale VIII "Istniejące problemy środowiska" uzupełniono w treści odniesienie wskazanych problemów środowiska do realizacji zadań programu rozwoju. Uzupełniono rozdział także o odniesienie realizacji zadań w kontekście obszarów Natura 2000, występujących na terenie Powiatu Oświęcimskiego
2.	Rozdział IX. „Cele ochrony przyrody wynikające z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zakazy wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody” nie wyczerpuje tematyki wymaganej przez art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d uuoś – „cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby,	Uwaga uwzględniona w całości - W rozdziale IX "Cele ochrony przyrody wynikające z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zakazy wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody" treść została

	w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu". W rozdziale tym jedynie wymieniono cele ochrony przyrody oraz podano rodzaje form ochrony przyrody występujące na terenie powiatu oświęcimskiego. Przy czym w tej części pominięto zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Mimo to w dalszej części prognozy (str. 48) przedstawiono krótki opis zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Dolina rzeki Soły”. W rozdziale IX brak jest jednak treści wymaganej przez ww. art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d uuoś.	rozszerzona o cele ochrony przyrody ustanowione an szereblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W rozdziale tym uzupełniono informacje dotyczące znajdującego się na terenie Powiatu Oświęcimskiego Zespołu przyrodniczo- krajobrazowego
3.	W prognozie podano, że na szereblu lokalnym Program jest spójny ze „Strategią rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”. Zabrakło w niej jednak odniesienia do innego dokumentu na szereblu lokalnym dotyczącego rozwoju dróg, mianowicie „Planu rozwoju sieci dróg powiatowych w powiecie Oświęcimskim na lata 2024-2025 (dokument z marca 2024)2. Jak ustalono jest opracowanie o większej szczegółowości od obecnie analizowanego Programu, przedstawiono w nim m.in. ocenę stanu technicznego poszczególnych dróg powiatowych oraz zawarto krótki opis planowanych projektów. Ponadto wydaje się, że część inwestycji w obu opracowaniach się powiela.	Uwaga uwzględniona w całości - w rozdziale IV - Powiązania Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 z innymi dokumentami strategicznymi", punkt 3 "Spójność na szereblu lokalnym" został uzupełniony o odniesienie do dokumentu "Plan rozwoju sieci dróg powiatowych w powiecie Oświęcimskim na lata 2024-2025".
4.	Korekty wymaga Rys. 12 „Mapa lokalizacji dróg powiatowych zawartych w Programie (...) wraz z lokalizacją obszarów form ochrony przyrody”. Wydaje się, że na mapie kolorem fioletowym oznaczono odcinki dróg przewidziane do remontu/przebudowy, jednakże w legendzie „odcinki dróg zawarte w zadaniach programu rozwoju” oznaczone zostały kolorem zielonym (należy zauważyć, że kolor zielony byłby złym wyborem z uwagi na przesyt innych oznaczeń tą barwą). Na mapie powinny zostać oznaczone także korytarze ekologiczne, o których mowa jest w treści prognozy.	Uwaga uwzględniona w całości - w dokumencie zawarto poprawioną wersję mapy z właściwymi oznaczeniami w legendzie oraz dodano do mapy informacje dotyczące przebiegających korytarzy ekologicznych.
5.	W nawiązaniu do powyższego wskazane byłoby oznaczenie (np. numerami) dróg na ww. rycinie, tak aby były one identyfikowalne z treścią Programu. Obecnie odbiorca prognozy nie wie, który odcinek na mapie to która droga przewidziana do remontu/przebudowy w Programie z Tab. 5 „Lista zadań przewidzianych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030”.	Uwaga uwzględniona w całości - na mapie poszczególne zadania przewidziane w Programie Rozwoju zostały ponumerowane zgodnie z ich numeracją w pozostałych częściach prognozy oddziaływania na środowisko
6.	W prognozie podano: „W ramach realizacji zadań zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030, wystąpią zadania, które w będą zlokalizowane w stosunkowo niewielkiej odległości od form ochrony przyrody: obszarów Rezerwaty, Obszary Natura 2000 oraz Użytki ekologiczne. Część zadań będzie występować na terenie obszarów Natura 2000. Dodatkowo teren jednego z zadania będzie zlokalizowany na obszarze	Uwaga uwzględniona w całości - w rozdziale XI. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w pkt. 8 uzupełniono informacje dotyczące oddziaływania na

	korytarza ekologicznego "Dolina Górnej Wisły" oraz na pograniczu korytarza "Dolina Skawy" – nie wymieniono jednak inwestycji o których mowa. Prognoza powinna wskazywać jednoznacznie konkretne zadania, które przewidziane są do realizacji w granicach obszarów chronionych czy na przebiegu korytarzy ekologicznych.	różnorodność biologiczną o zadania znajdujące się w pobliżu lub znajdujące się na terenie obszarów Natura 2000, użytków ekologicznych lub korytarzy ekologicznych
7.	W kontekście ocen oddziaływania zadań ujętych w Programie na obszary chronione prognoza wykazuje zbyt duży stopień zgeneralizowania. Tabela z macierzą oddziaływań zamieszczona na str. 61-63 w zasadzie w przypadku wszystkich inwestycji przedstawia takie same oddziaływania. Przy wpływie na obszary chronione dla wszystkich inwestycji zastosowano oznaczenie „-/0” tj. „realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na element środowiska, jednak nie będzie wpływać w perspektywie wieloletniej”. Należy zauważyć, że część inwestycji położona jest poza obszarami chronionymi i brak jest podstaw do przewidywania oddziaływań na nie. W prognozie należałoby zróżnicować oceny pod tym kątem, gdyż inny będzie wpływ i skala oddziaływania prowadzonych prac np. na obszary Natura 2000 w przypadku inwestycji, która przebiega przez środek obszaru chronionego (np. Remont drogi powiatowej nr 1867K, Grojec, Zaborze, ul. Grojecka, Kasztanowa) a inny inwestycji zlokalizowanej zupełnie poza takim obszarem.	Uwaga uwzględniona w całości - w ramach oceny oddziaływania na środowisko, w macierzy oddziaływań jak i w treści prognozy zastosowano większe zróżnicowanie i stopień szczegółowości, biorąc pod uwagę np. wskazane w opinii aspekty

Informacje o przeprowadzonych konsultacjach

W oparciu o art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w ramach zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. „Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030” przeprowadzono konsultacje prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030”.

W ramach przeprowadzonych konsultacji w dniach od 5 grudnia 2025 r. do dnia 29 grudnia 2025 r. nie wpłynęły uwagi i wnioski do Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu "Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030".

Wyniki postępowania transgranicznego

Powiat Oświęcimski nie graniczy bezpośrednio z żadną granicą Rzeczypospolitej Polskiej, a zadanie jakie znajduje się najmniejszej odległości do najbliższej granicy jest w odległości w linii prostej ok. 30 km. Dodatkowo z uwagi na charakter i zakres zadań jakie dotyczy dokument można stwierdzić, że oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi. W związku z tym nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień

Strategii

Dla Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 ustalono system monitorowania i ewaluacji mający na celu pozyskiwanie danych dotyczących poziomu realizacji wyznaczonych celów. System monitorowania będzie procesem ciągłym, realizowanym w całym okresie wdrażania programu. Monitoring realizacji będzie odbywać się o odpowiednio ustalone, przypisane wskaźniki.

W celu monitorowania stopnia i skutków realizacji Programu Rozwoju, w prognozie oddziaływania na środowisko wskazano na potrzebę przyjęcia wskaźników realizacji Programu Rozwoju. Zgodnie z zapisami, wskaźniki zostaną przypisane do zadań jakie mają być wdrażane w ramach programu rozwoju.

Załączniki

- **Zał. nr 1** - Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie odmowy uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030” (pismo z dnia 17 czerwca 2025 r. znak: OO.410.1.18.2025.MaS)
- **Zał. nr 2** - Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”. (pismo z dnia 17 czerwca 2025 r. znak: OO.411.1.4.2025.MaS)
- **Zał. nr 3** - Pismo Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w sprawie wezwania uzupełnienia pisma z dnia 21 maja 2025 r. w sprawie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu "Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030" (pismo z dnia 18 czerwca 2025 r. znak: NS.9022.6.27.2025)
- **Zał. nr 4** - Pismo Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w sprawie odmowy uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wraz z uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (pismo z dnia 16 lipca 2025 r. znak: NS.9022.6.27.2025)
- **Zał. nr 5** - Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie zaopiniowania projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. (pismo z dnia 22 października 2025 r. znak: OO.410.1.46.2025.MaS)
- **Zał. nr 6** - Pismo Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w sprawie wezwania do uzupełnienia Prognozy Oddziaływania na Środowisko (pismo z dnia 9 październik 2025 r. znak NS.9022.6.76.2025)
- **Zał. nr 7** - Pismo Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w sprawie zaopiniowania projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (pismo z dnia 13 listopada 2025 r. znak: NS.9022.6.76.2025)

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE**

OO.410.1.18.2025.MaS

Kraków, 17 czerwca 2025 r.

**Pan
Piotr Jasion
P.U.H. Magnus Media
Pracownia Projektowa**

**ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków**

Dotyczy: strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”.

W odpowiedzi na wystąpienie z 21 maja 2025 r. w sprawie uzgodnienia na podstawie przepisów art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm; dalej jako uuoś) odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla **projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”**, przekazuję poniższe stanowisko.

Przepisy art. 46 ust. 1 pkt 2 uuoś wskazują, że przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (sooś) wymagają m.in. projekty dokumentów sektorowych (w tym z zakresu transportu) wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 uuoś organ opracowujący projekt będący jednym z dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 lub projekt zmiany takiego dokumentu, może odstąpić od przeprowadzenia sooś po uzgodnieniu z właściwymi organami (art. 57 i 58 uuoś). Odstąpienie od ww. oceny może dotyczyć wyłącznie sytuacji, gdy realizacja postanowień dokumentu, bądź jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Ponadto spełnione muszą być warunki wynikające z art. 48 ust. 3 (dla projektów nowych dokumentów) lub art. 48 ust. 4 (dla projektów zmian dokumentów). Przedmiotowy wniosek dotyczy zmiany dokumentu.

W przedłożonych informacja o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 uuoś wskazano, że „Program Rozwoju Dróg Powiatowych na lata 2025-2030 do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030 ma charakter uzupełniający, a ich celem jest uszczegółowienie ważnych kierunków infrastrukturalnych objętych zapisami Strategii”.

Należy jednak zauważyć, że przedmiotem analizy nie jest projekt zmiany Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030 (dalej Strategia) a nowy dokument jakim jest Program Rozwoju Dróg Powiatowych na lata 2025-2030 (dalej Program).

Obowiązująca Strategia została przyjęta uchwałą Nr XXVII/252/2020 Rady Powiatu w Oświęcimiu z dnia 16 grudnia 2020 r. Sam Program nie zmienia jej treści. W uzasadnieniu wniosku podano: „Zakres kierunków działań nie stanowi zmian w Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego...”. Jak już wspomniano, nowy dokument ma charakter uzupełniający w stosunku do niej.

Program jako „uzupełnienie” Strategii w rzeczywistości jest efektem realizacji jednego z kierunków interwencji (kluczowych działań) – tj. działania 3.2.1. „Opracowanie programu rozwoju sieci dróg powiatowych celem efektywnej modernizacji i rozbudowy ciągów drogowych, pieszych i rowerowych”.

W przedłożonym piśmie wskazano: „Projekt Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-230 jest opracowaniem koncepcyjnym, zawierającym ogólne informacje na temat kierunków rozwoju Powiatu”. Tymczasem jak ustalono Program wskazuje konkretne drogi powiatowe (w niektórych przypadkach dokładny odcinek) i obiekty mostowe, które mają być remontowane/przebudowywane/rozbudowywane.

Reasumując, w naszej ocenie projekt Programu nie spełnia przesłanek do odstąpienia od przeprowadzenia soos. Opracowanie to obejmuje więcej niż jedną gminę i nie może być traktowane jako niewielka modyfikacja przyjętego już dokumentu w rozumieniu art. 48 ust. 4 pkt 1 uuoś. Jest to nowy projekt precyzujący, konkretyzujący i realizujący dotychczasowe ogólne założenia ww. Strategii, niezmieniający jej treści.

W związku z powyższym po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami odmawiam uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”.

Informuję, że w myśl przepisów art. 53 ust. 2 pkt 2 uuoś zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zostanie przedstawiony w piśmie znak: OO.411.1.4.2025.MaS.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie**

Rafał Rostecki
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. adresat
2. OO.MaS. aa

INFORMACJA W ZAKRESIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Uprzejmie informujemy, że:

1. administratorem danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków tel: 12 61 98 120,
2. dane kontaktowe inspektora ochrony danych osobowych: iod@krakow.rdos.gov.pl, tel. (12) 61 98 161,
3. Pani/ Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu wydania opinii/uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 6 ust.1 lit. c), e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie swobodnego przepływu takich danych

oraz uchylecia dyrektywy 95/46/WE (w ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

4. dane osobowe są udostępniane następującym kategoriom odbiorców:

- podmiotom upoważnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa,
- podmiotom serwisującym i obsługującym nasze systemy informatyczne

5. dane osobowe będą przechowywane przez okres wynikający z przepisów prawa tj. Jednolitego Rzeczonego Wykazu Akt Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska tj. – wieczyście,

6. osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa,

7. obowiązek podania danych wynika z Ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

8. administrator nie przetwarza danych osobowych w sposób zautomatyzowany, w tym dane osobowe nie podlegają profilowaniu.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE**

OO.411.1.4.2025.MaS

Kraków, 17 czerwca 2025 r.

**Pan
Piotr Jasion
P.U.H. Magnus Media
Pracownia Projektowa**

**ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków**

Dotyczy: uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”.

W nawiązaniu do pisma z 17 czerwca 2025 r. znak: OO.410.1.18.2025.MaS, w którym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie odmówił uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu **„Programu Rozwoju Dróg Powiatowych do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”** (dalej Program) działając na podstawie przepisów art. 53 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.; dalej jako uuoś) przekazuję poniższe stanowisko dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentu.

Sporządzana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko powinna w pełnym zakresie odpowiadać wymaganiom, wynikającym z art. 51 ust. 2 uuoś, przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy. Należy mieć na uwadze, że prognoza powinna odnosić się do pełnej wersji projektu Programu i obejmować wszystkie wskazane w tym dokumencie działania (kierunki działań, inwestycje wskazane w tab. 5) niezależnie od ich statusu formalnego np. stopnia zaawansowania prac nad danym zadaniem, czy prawdopodobieństwa ich realizacji.

Ważne jest, aby sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko uwzględniała uwarunkowania środowiskowe powiatu oświęcimskiego i prawne, w tym wynikające z objęcia obszarów położonych na terenie powiatu formami ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W granicach powiatu oświęcimskiego znajdują się rezerваты przyrody (Żaki, Przeciszów), obszary Natura 2000 (Dolna Soła PLH120083, Stawy w Brzeszczach PLB120009, Dolina Dolnej Soły PLB120004, Dolina Dolnej Skawy PLB120005), zespół przyrodniczo – krajobrazowy Dolina rzeki Soły, użytki ekologiczne (Łęg Błonie, Łęg Kamieniec, Łęg Stare Stawy, Łęg za torami) i pomniki przyrody.

Wszystkie prowadzone w prognozie analizy, oceny oraz proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko czy rozwiązania alternatywne powinny być dostosowane do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu.

Wnikliwe analizy powinny objąć przede wszystkim działania, których realizacja wiązać się będzie z przekształceniami środowiska i może powodować oddziaływania na poszczególne jego elementy wymienione w art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e uuoś.

Z dokumentu (tab. 5) wynika, że planowane zadania dotyczą przebudowy, remontów i rozbudowy dróg powiatowych, przebudowy obiektów mostowych czy budowy chodników.

Rolą prognozy oddziaływania na środowisko jest m.in. identyfikacja potencjalnego znaczącego oddziaływania realizacji postanowień Programu na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. W prognozie należy przeanalizować i ocenić wpływ realizacji kierunków działań/inwestycji uwzględnionych w Programie na:

- formy ochrony przyrody oraz ich zgodność z przepisami prawnymi obowiązującymi w granicach tych form;
- cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów,
- siedliska i gatunki podlegające ochronie.

W przypadku analiz wpływu realizacji postanowień dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym na obszary i gatunki chronione oraz korytarze ekologiczne, prognoza powinna z podobną uwagą traktować zarówno sytuacje bezpośredniego zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych, jak również oddziaływania pośrednie.

Prognoza powinna umożliwić identyfikację na jak najwcześniejszym etapie potencjalnych kolizji planowanych inwestycji z obszarami przyrodniczymi, kulturowymi oraz ewentualne konflikty społeczne¹.

Istotne jest, aby oceniając proponowane inwestycje dokonać analiz o charakterze przestrzennym oraz przedstawić lokalizację planowanych inwestycji (odcinków dróg, mostów) na tle innych form wykorzystywania przestrzeni (tj. np. obszarów chronionych, korytarzy ekologicznych, cieków itd.) na mapach. Graficzne przedstawienie lokalizacji projektowanych zamierzeń na tle istniejących uwarunkowań ułatwi odbiór przedstawianych analiz i ocen.

Jeśli w dokumencie uwzględnione zostały działania, które już zostały wykonane, są obecnie realizowane, bądź dopiero planowane (w tym o charakterze ponadlokalnym), a których realizacja jest niezależna od założeń Programu, wówczas prognoza powinna zostać uszczegółowiona o analizy dotyczące potencjalnych interakcji oraz kumulacji oddziaływań tych inwestycji z działaniami planowanymi przez samorząd. Jeśli dla inwestycji zostały opracowane raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, to w prognozie należy również uwzględnić informacje wynikające z tych dokumentów, w celu zapewnienia spójności pomiędzy nimi

Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy, w prognozie dla projektu Programu zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym (różnych szczebli) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Ze względu na udział społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko szczególnie ważnym elementem prognozy jest rzetelnie sporządzone streszczenie w języku niespecjalistycznym, pozwalające wszystkim zainteresowanym, także tym nieposiadającym

¹ Jeśli mogą takowe zaistnieć.

specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony środowiska, zapoznać się z wynikami i wnioskami z oceny, a także uczestniczyć w dyskusji nad ustaleniami projektu i jego wpływem na zmiany stanu środowiska.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie**

Rafał Rostecki

/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. adresat
2. OO.MaS. aa

INFORMACJA W ZAKRESIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Uprzejmie informujemy, że:

1. administratorem danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków tel: 12 61 98 120,
2. dane kontaktowe inspektora ochrony danych osobowych: iod@krakow.rdos.gov.pl, tel. (12) 61 98 161,
3. Pani/ Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu wydania opinii/uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 6 ust.1 lit. c), e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (w ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
4. dane osobowe są udostępniane następującym kategoriom odbiorców:
 - podmiotom upoważnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa,
 - podmiotom serwisującym i obsługującym nasze systemy informatyczne
5. dane osobowe będą przechowywane przez okres wynikający z przepisów prawa tj. Jednolitego Rzeczonego Wykazu Akt Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska tj. – wiecześnie,
6. osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa,
7. obowiązek podania danych wynika z Ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
8. administrator nie przetwarza danych osobowych w sposób zautomatyzowany, w tym dane osobowe nie podlegają profilowaniu.

MAŁOPOLSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

Kraków, dnia 18 czerwca 2025 r.

NS.9022.6.27.2025

Starosta Oświęcimski

ul. Wyspiańskiego 10
32-602 Oświęcim

Dotyczy: *odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko*

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w odpowiedzi na pismo Starosty Oświęcimskiego, reprezentowanego przez pana Piotra Jasiona - pełnomocnika, z dnia 21 maja 2025 r. (data wpływu: 21 maja 2025 r.), w sprawie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030”, wzywa do jego uzupełnienia w zakresie:

1. wyjaśnienia rozbieżności w dokumentacji dotyczących projektu dokumentu, którego dotyczy wnioszek. Z dokumentacji wynika (załączony projekt dokumentu), że wniosek dotyczy projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030”, a jednocześnie w jego treści sformułowany jest zapis że odnosi się do „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 do Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”,
2. wskazania czy ww. projekt dokumentu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i jest dokumentem o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt.1 lub 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), w kontekście zapisów art. 48 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydają uzgodnienie wyłącznie dla dokumentu o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projektu zmiany takiego dokumentu. W przypadku gdy projekt dokumentu wyznacza ramy, należy określić stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć (ze wskazaniem

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie
31-202 Kraków, ul. Prądnicka 76

<https://www.gov.pl/web/wsse-krakow> e-mail: wsse.krakow@sanepid.gov.pl

adres do e-Doręczeń: AE:PL-95748-35700-DTCIG-18, adres skrytki na ePUAP: [/wssekrakow/skrytka](#)

centrala tel.: (+48) 12 25 49 400, 12 25 49 555, sekretariat tel.: (+48) 12 25 49 500

REGON: 000297394 / NIP: 677-10-27-767

rodzaju przedsięwzięć, które kwalifikują się do przedsięwzięć wymienionych w ww. rozporządzeniu Rady Ministrów *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*),

3. wskazania czy przedmiotowy dokument dotyczy wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu (jeżeli tak należy wskazać zmiany jakie zostały wprowadzone w stosunku do już przyjętego dokumentu).

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 48 ust. 3 ww. ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy. Zgodnie z art. 48 ust. 4 ww. ustawy odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy.

Przesłanie informacji, o których mowa wyżej umożliwi tut. Inspektorowi Sanitarnemu zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Z up. Małopolskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

mgr inż. Paweł Stechura
Kierownik Oddziału
Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Pismo wydane w postaci elektronicznej
i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Załącznik:

Klauzula obowiązku informacyjnego w zakresie przetwarzania danych osobowych

Otrzymuje:

Pełnomocnik: Piotr Jasion, Pracownia Projektowa, P.U.H. Magnus Media, ul. Friedleina 4-6/201, 30-009 Kraków

Ref. spr. mgr inż. B. Czerwień, tel.: 12 25 49 455

MAŁOPOLSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

Kraków, dnia 16 lipca 2025 r.

NS.9022.6.27.2025

Starosta Oświęcimski

ul. Wyspiańskiego 10
32-602 Oświęcim

Dotyczy: odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w odpowiedzi na pismo Starosty Oświęcimskiego, reprezentowanego przez pana Piotra Jasiona - pełnomocnika, z dnia 21 maja 2025 r. (data wpływu: 21 maja 2025 r.), uzupełnionego w dniu 25 czerwca 2025 r., w sprawie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030, po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją stwierdza, że dla projektu ww. dokumentu **jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** i równocześnie **uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko** dla przedmiotowego projektu dokumentu, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), ze szczególnym uwzględnieniem wpływu projektu na warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.

Zgodnie z art. 48 ust. 3 ww. ustawy, odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy. Zgodnie z art. 48 ust. 4 ww. ustawy odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie
31-202 Kraków, ul. Prądnicka 76

<https://www.gov.pl/web/wsse-krakow> e-mail: wsse.krakow@sanepid.gov.pl

adres do e-Doręczeń: AE:PL-95748-35700-DTCIG-18, adres skrytki na ePUAP: [/wssekrakow/skrytka](#)

centrala tel.: (+48) 12 25 49 400, 12 25 49 555, sekretariat tel.: (+48) 12 25 49 500

REGON: 000297394 / NIP: 677-10-27-767

w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy.

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 dotyczy terenu Powiatu Oświęcimskiego, nie jest zatem dokumentem dotyczącym obszaru w granicach jednej gminy, dla którego można odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ponadto z przedłożonej dokumentacji nie wynika, że przedmiotowy dokument stanowi niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu, wynika natomiast, że opracowanie przedmiotowego dokumentu stanowi uzupełnienie oraz uszczegółowienie kierunków rozwoju Powiatu Oświęcimskiego znajdujących się w innym dokumencie tj. Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030. Wobec powyższego brak jest podstaw do uznania, że przedmiotowy dokument stanowi niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu. Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim nie spełnia zatem warunków wynikających art. 48 ust. 3 oraz art. 48 ust. 4 ww. ustawy do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 jest dokumentem, w którym wyznaczono zadania niezbędne do zapewnienia na terenie Powiatu Oświęcimskiego odpowiedniej jakości infrastruktury drogowej. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że przedmiotowy Program jest dokumentem, który wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a realizowane w ramach niego będą zadania związane z przebudową, rozbudową lub modernizacją dróg istniejących. Zgodnie z założeniami projektu Programu, realizacja zadań w nim ujętych wpłynie na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, poprawę jakości życia mieszkańców oraz podniesienie bezpieczeństwa. Przewidziane do realizacji zadania nie będą stanowić ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska. Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań transgranicznych oraz skumulowanych.

Niemniej, mając na uwadze charakter dokumentu, wszystkie elementy wymagane w art. 51 ust. 2 ww. ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* powinny zostać przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem, z uwzględnieniem oceny efektów działalności środowiskowej.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowiska to postępowanie mające na celu ocenę skutków realizacji ww. dokumentu na środowisko. Jej kluczowym elementem jest sporządzenie dokumentacji oceny czyli prognozy oddziaływania na środowisko. Od niej powinna zależeć ostateczna treść przyjmowanego dokumentu, a zatem winna być opracowana w taki sposób aby zawarte w niej wnioski i oceny były prawidłowe, zgodnie z szeroko pojętym prawem ochrony środowiska i przede wszystkim adekwatne do samego projektu dokumentu. Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko powinna zostać sporządzona w pełnym zakresie określonym w wyżej powołanej ustawie z dnia 3 października 2008 r., a jej celem jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko (zgodnie z art. 3 ust. 2 ww. ustawy, ilekroć jest mowa o oddziaływaniu na środowisko rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi).

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, następnym etapem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest poddanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaopiniowaniu przez właściwe organy, o których mowa w art. 57 i art. 58 powołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r.

Biorąc powyższe pod uwagę, Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uznał, że dla ww. dokumentu **jest wymagane** przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i równocześnie uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 wyżej powołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., ze szczególnym uwzględnieniem wpływu projektu na warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.

Małopolski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny

Z up. lek. med. Maciej Klima
Zastępca Małopolskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego
Pismo wydane w postaci elektronicznej
i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Otrzymuje:

Pełnomocnik: Piotr Jasion, Pracownia Projektowa, P.U.H. Magnus Media, ul. Friedleina 4-6/201, 30-009 Kraków

Ref. spr. mgr inż. B. Czerwień, tel.: 12 25 49 455

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE**

OO.410.1.46.2025.MaS

Kraków, 22 października 2025 r.

**Pan
Piotr Jasion
P.U.H. Magnus Media
Pracownia Projektowa**

ul. Friedleina 4-6/201
30-009 Kraków

Dotyczy: zaopiniowania projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W odpowiedzi na wystąpienie z 22 września 2025 r. uzupełnione pismem z 9 października 2025 r. w sprawie zaopiniowania w oparciu o art. 54 i 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U.2024 poz. 1112 ze zm; dalej jako uuoś) **projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko**, przekazuję następujące stanowisko.

„Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030” jest dokumentem, w którym dokonano diagnozy stanu powiatu oświęcimskiego w zakresie struktury administracyjnej, sytuacji demograficznej, rynku pracy, gospodarki, edukacji. Przedstawiono także wykaz sieci dróg powiatowych w powiecie oświęcimskim (tab.4) oraz odniesiono się do bezpieczeństwa na drogach.

Na podstawie zebranych danych w Programie wyznaczono kierunki działań oraz zadania jakie Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu powinno zrealizować w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu rozwoju. Opracowanie niniejszego dokumentu stanowi uzupełnienie oraz uszczegółowienie kierunków rozwoju powiatu wyznaczonych w „Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”.

W Programie wskazano 24 zadania (inwestycje) do realizacji na lata 2025-2030. Dotyczą one przebudowy i remontów istniejących dróg powiatowych (w dwóch przypadkach wraz z obiektami mostowymi), budowy chodnika, budowy sygnalizacji wzbudzonej przy wiadukcie kolejowym. Jak ustalono Program nie przewiduje lokalizacji nowych ciągów drogowych, a zakłada jedynie poprawę sytuacji obecnej, tj. poprawę warunków jezdnych, bezpieczeństwa, nośności istniejących odcinków.

Ze sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko wynika, że planowane zadania mogą być źródłem negatywnych oddziaływań jedynie na etapie wykonywania prac (robót budowlanych z użyciem ciężkiego sprzętu). Związane one będą z wibracjami, emisją spalin z

maszyn budowlanych, pyłów, hałasu towarzyszących pracom drogowym i transportowi materiałów oraz sprzętu. W perspektywie długoterminowej oczekiwane są oddziaływania pozytywne. Należy jednak zauważyć, że z uwagi na skalę planowanych inwestycji (długość modernizowanych odcinków) wpływ na poszczególne komponenty środowiska może być bardzo ograniczony, zauważalne natomiast będą efekty bezpośrednio wpływające na ludzi takie jak: podniesienie komfortu podróży, poprawa klimatu akustycznego, poprawa bezpieczeństwa, zmniejszenie prawdopodobieństwa awarii/uszkodzenia pojazdu.

Do założeń projektu „Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030” nie wnosi się uwag.

Po zapoznaniu się z prognozą oddziaływania na środowisko, zwraca się uwagę na kilka kwestii:

1. Wydaje się, że Rozdział VIII. „Istniejące problemy środowiska” nie wyczerpuje tematyki wymaganej przez art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c uuoś - „istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”. W rozdziale tym pojawia się odniesienie do „zagrożenia jakie niesie ze sobą zła jakoś wód powierzchniowych i podziemnych”, natomiast niejasny jest ten problem w kontekście założeń Programu obejmującego rozwój dróg. W rozdziale tym brakuje wyjaśnienia powiązania problemu z realizacją projektu dokumentu.
2. Rozdział IX. „Cele ochrony przyrody wynikające z Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz zakazy wynikające z ustanowionych form ochrony przyrody” nie wyczerpuje tematyki wymaganej przez art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d uuoś – „cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu”. W rozdziale tym jedynie wymieniono cele ochrony przyrody¹ oraz podano rodzaje form ochrony przyrody występujące na terenie powiatu oświęcimskiego. Przy czym w tej części pominięto zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Mimo to w dalszej części prognozy (str. 48) przedstawiono krótki opis zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Dolina rzeki Soły”. W rozdziale IX brak jest jednak treści wymaganej przez ww. art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d uuoś.
3. W prognozie podano, że na szczeblu lokalnym Program jest spójny ze „Strategią rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021-2030”. Zabrakło w niej jednak odniesienia do innego dokumentu na szczeblu lokalnym dotyczącego rozwoju dróg, mianowicie „Planu rozwoju sieci dróg powiatowych w powiecie Oświęcimskim na lata 2024-2025 (dokument z marca 2024)². Jak ustalono jest opracowanie o większej szczegółowości od obecnie analizowanego Programu, przedstawiono w nim m.in. ocenę stanu technicznego poszczególnych dróg powiatowych oraz zawarto krótki opis planowanych projektów. Ponadto wydaje się, że część inwestycji w obu opracowaniach się powiela.
4. Korekty wymaga Rys. 12 „Mapa lokalizacji dróg powiatowych zawartych w Programie (...) wraz z lokalizacją obszarów form ochrony przyrody”. Wydaje się, że na mapie kolorem fioletowym oznaczono odcinki dróg przewidziane do remontu/przebudowy, jednakże w legendzie „odcinki dróg zawarte w zadaniach programu rozwoju” oznaczone zostały kolorem zielonym (należy zauważyć, że kolor zielony byłby złym wyborem z uwagi na

¹ Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

² <https://www.powiat.oswiecim.pl/dla-mieszkanca/starostwo/struktura-organizacyjna/wydzial-inwestycji-rozwoju-i-drog-sir>

przesyt innych oznaczeń tą barwą). Na mapie powinny zostać oznaczone także korytarze ekologiczne, o których mowa jest w treści prognozy.

5. W nawiązaniu do powyższego wskazane byłoby oznaczenie (np. numerami) dróg na ww. rycinie, tak aby były one identyfikowalne z treścią Programu. Obecnie odbiorca prognozy nie wie, który odcinek na mapie to która droga przewidziana do remontu/przebudowy w Programie z Tab. 5 „Lista zadań przewidzianych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030”.
6. W prognozie podano: „W ramach realizacji zadań zawartych w Programie Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030, wystąpią zadania, które w będą zlokalizowane w stosunkowo niewielkiej odległości od form ochrony przyrody: obszarów Rezerwat, Obszary Natura 2000 oraz Użytki ekologiczne. Część zadań będzie występować na terenie obszarów Natura 2000. Dodatkowo teren jednego z zadania będzie zlokalizowany na obszarze korytarza ekologicznego "Dolina Górnej Wisły" oraz na pograniczu korytarza "Dolina Skawy" – nie wymieniono jednak inwestycji o których mowa. Prognoza powinna wskazywać jednoznacznie konkretne zadania, które przewidziane są do realizacji w granicach obszarów chronionych czy na przebiegu korytarzy ekologicznych.
7. W kontekście ocen oddziaływania zadań ujętych w Programie na obszary chronione prognoza wykazuje zbyt duży stopień zgeneralizowania. Tabela z macierzą oddziaływań zamieszczona na str. 61-63 w zasadzie w przypadku wszystkich inwestycji przedstawia takie same oddziaływania. Przy wpływie na obszary chronione dla wszystkich inwestycji zastosowano oznaczenie „-/0” tj. „realizacja zadania podczas wykonywania prac może negatywnie wpłynąć na element środowiska, jednak nie będzie wpływać w perspektywie wieloletniej”. Należy zauważyć, że część inwestycji położona jest poza obszarami chronionymi i brak jest podstaw do przewidywania oddziaływań na nie. W prognozie należałoby zróżnicować oceny pod tym kątem, gdyż inny będzie wpływ i skala oddziaływania prowadzonych prac np. na obszary Natura 2000 w przypadku inwestycji, która przebiega przez środek obszaru chronionego (np. Remont drogi powiatowej nr 1867K, Grojec, Zaborze, ul. Grojecka, Kasztanowa) a inny inwestycji zlokalizowanej zupełnie poza takim obszarem.

**p.o. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Krakowie
Regionalny Konserwator Przyrody**

Mariusz Skwara
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Adresat,
2. OO. MaS.aa

INFORMACJA W ZAKRESIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

Uprzejmie informujemy, że:

1. administratorem danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków tel: 12 61 98 120,
2. dane kontaktowe inspektora ochrony danych osobowych: iod@krakow.rdos.gov.pl, tel. (12) 61 98 161,
3. Pani/ Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu wydania opinii/uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 6 ust.1 lit. c), e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (w ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
4. dane osobowe są udostępniane następującym kategoriom odbiorców:
 - podmiotom upoważnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa,
 - podmiotom serwisującym i obsługującym nasze systemy informatyczne
5. dane osobowe będą przechowywane przez okres wynikający z przepisów prawa tj. Jednolitego Rzeczonego Wykazu Akt Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska tj. – wieczyście,
6. osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa,
7. obowiązek podania danych wynika z Ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
8. administrator nie przetwarza danych osobowych w sposób zautomatyzowany, w tym dane osobowe nie podlegają profilowaniu.

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

NS.9022.6.76.2025

Kraków, dnia 9 października 2025 r.

Starosta Oświęcimski

ul. Wyspiańskiego 10
32-602 Oświęcim

Dotyczy: *zaopiniowania projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko*

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w odpowiedzi na pismo Starosty Oświęcimskiego, reprezentowanego przez pana Piotra Jasiona – pełnomocnika, z dnia 22 września 2025 r. (data wpływu: 23 września 2025 r.), w sprawie zaopiniowania projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko wzywa do jego uzupełnienia, w zakresie:

- przedłożenia prognozy oddziaływania na środowisko, zawierającej imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów (prognoza powinna zostać opatrzona podpisem elektronicznym, w związku z przekazaniem wniosku poprzez platformę ePUAP lub przekazana w wersji papierowej, podpisana przez autora/autorów prognozy) wraz z oświadczeniem autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g oraz lit. f, w związku z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.) - załączona do wniosku prognoza nie zawiera informacji dotyczącej osób sporządzających prognozę, nie została podpisana, ponadto do dokumentacji nie dołączono oświadczenia autora/ kierującego zespołem autorów prognozy.

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie
ul. Prądnicka 76 | 31-202 Kraków
+48 12 25 49 555
adres e-mail wsse.krakow@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-95748-35700-DTCIG-18

Przesłanie uzupełnionych dokumentów, o których mowa wyżej umożliwi tut.
Inspektorowi Sanitarnemu zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Z up. Małopolskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

mgr inż. Paweł Stechura
Kierownik Oddziału
Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Pismo wydane w postaci elektronicznej
i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Załącznik:

Klauzula obowiązku informacyjnego w zakresie przetwarzania danych osobowych

Otrzymuje:

Pełnomocnik: Piotr Jasion /ePUAP/

Ref. spr. mgr inż. B. Czerwień, tel.: 12 25 49 455

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

NS.9022.6.76.2025

Kraków, dnia 13 listopada 2025 r.

Starosta Oświęcimski

ul. Wyspiańskiego 10

32-602 Oświęcim

OPINIA SANITARNA

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny na podstawie art. 3 pkt 1 i art. 12 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 416), w związku z art. 54 ust. 1 i art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), po zapoznaniu się z wnioskiem Starosty Oświęcimskiego, reprezentowanego przez pana Piotra Jasion – pełnomocnika, z dnia 22 września 2025 r. (data wpływu: 23 września 2025 r.), uzupełnionego w dniu 13 października 2025 r. w sprawie zaopiniowania projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

opiniuje

pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych ww. opracowanie pozytywnie.

Uzasadnienie

W dniu 23 września 2025 r. do Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wpłynęło pismo Starosty Oświęcimskiego, reprezentowanego przez pana Piotra Jasion – pełnomocnika, w sprawie zaopiniowania projektu Programu Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W dniu 13 października 2025 r. wniosek został uzupełniony. Do wniosku dołączono projekt ww. dokumentu oraz prognozę oddziaływania na środowisko opracowaną przez panią Kamilę Marciniak oraz pana Piotra Antusiak (opracowanie: Kraków, 12 wrzesień 2025 r.).

Program Rozwoju Dróg Powiatowych w Powiecie Oświęcimskim na lata 2025-2030 jest dokumentem, w którym wyznaczono zadania, jakie Powiat powinien zrealizować w celu osiągnięcia odpowiedniej jakości infrastruktury drogowej. Zamierzenia przedstawione w treści Programu mają na celu poprawę istniejącej infrastruktury drogowej - wybranych fragmentów dróg powiatowych znajdujących się w złym stanie technicznym lub wymagających uzupełnień, modernizacji lub rozbudowy o istotne elementy.

W ramach dokumentu przewidziano realizację zadań polegających na przebudowie, rozbudowie oraz remoncie dróg powiatowych, budowie chodnika,

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie

31-202 Kraków, ul. Prądnicka 76

<https://www.gov.pl/web/wsse-krakow> | e-mail: wsse.krakow@sanepid.gov.pl

adres do e-Doręczeń: AE:PL-95748-35700-DTCIG-18, adres skrytki na ePUAP: [/wssekrakow/skrytka](https://wssekrakow/skrytka)

centrala tel.: (+48) 12 25 49 555,

REGON: 000297394 / NIP: 677-10-27-767

budowie sygnalizacji. Zgodnie z założeniami dokumentu inwestycje zawarte w Programie wpłyną na poprawienie komfortu życia i podróży na terenie Powiatu Oświęcimskiego oraz zmniejszenie ryzyka występowania sytuacji niebezpiecznych.

Z przedłożonej prognozy wynika, że w wyniku realizacji ustaleń zawartych w dokumencie, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi. Nie przewiduje się również wystąpienia oddziaływań transgranicznych. Negatywne oddziaływania mogą wystąpić w trakcie realizacji inwestycji, będą to jednak oddziaływania chwilowe, które po zakończeniu prac zostaną całkowicie wyeliminowane. Poprawa stanu dróg wpłynie na redukcję spalin lub hałasu związanego z obecnym stanem dróg, w związku z czym oddziaływanie będzie pozytywne w długotrwałym zasięgu czasowym. Dla większości przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w Programie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Negatywne oddziaływania mogą zostać znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej technologii, organizacji prac, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej. Realizacja zadań ujętych w dokumencie ma na celu uzyskanie infrastruktury drogowej o parametrach zapewniających bezpieczeństwo i komfort podróży, co wpłynie pozytywnie na jakość życia mieszkańców regionu. Modernizacja ciągów oraz bieżące remonty dróg, zapewnią poprawę komfortu w obszarach najbardziej tego potrzebujących. Poprawa stanu infrastruktury drogowej na terenie Powiatu Oświęcimskiego wpłynie na poprawę obecnego stanu bezpieczeństwa zarówno kierowców, jak i pieszych i rowerzystów.

Biorąc powyższe pod uwagę, Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny postanawia orzec jak w sentencji.

Małopolski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny

Z up. lek. med. Maciej Klima
Zastępca Małopolskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego
Pismo wydane w postaci elektronicznej
i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Otrzymuje:

Pełnomocnik: Piotr Jasion /ePUAP/

Ref. spr.: mgr inż. B. Czerwień, tel.: 12 25 49 455

Uzasadnienie

W celu zapewnienia aktualności oraz skuteczności realizacji „Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021–2030”, przyjętej uchwałą nr XXVII/252/2020 Rady Powiatu w Oświęcimiu z dnia 16 grudnia 2020 r., opracowane zostały Programy Rozwoju, stanowiące uszczegółowienie wskazanej Strategii. Przyjęcie przedmiotowych Programów służy usprawnieniu procesu wdrażania celów strategicznych, określonych w Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego.